ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

«Жасыл даму» акционерлік қоғамы

2022-2025 жж. арналған көміртегі квоталарының Ұлттық жоспары шеңберінде 2023 жылғы көміртегі квотасының бірліктерін бөлу жөніндегі талдамалық ақпарат

Астана қ.

2024 ж.

Келісу парағы

«2022-2025 жж. арналған көміртегі квоталарының Ұлттық жоспары шеңберінде 2023 жылғы көміртегі квотасының бірліктерін бөлу жөніндегі талдамалық ақпарат»

№	Аты-жөні	Лауазымы	Қолы
1	Қалқаманов Сәкен Аманкелдіұлы	«Жасыл даму» АҚ Басқарушы директоры	
2	Ахметова Ботагоз Акмалиденқызы	«Жасыл даму» АҚ шығарындылар саудасының жүйесі департаментінің директоры	
3	Хамидуллина Асель Канатқызы	«Жасыл даму» АҚ шығарындылар саудасының жүйесі департаментінің бас менеджері	
4	Қамзабек Елхан Диханұлы	«Жасыл даму» АҚ шығарындылар саудасының жүйесі департаментінің менеджері	

Мазмұны

1. Электрэнергетикалық өнеркәсіп (алу, өтеу, қайта бөлу, қосымша квоталар, көміртегі квоталарын сату/сатып алу) 5
2. Мұнай және газ өнеркәсібі (алу, өтеу, қайта бөлу, қосымша квоталар, көміртегі квоталарын сату/сатып алу) 45
3. Металлургия өнеркәсібі (алу, өтеу, қайта бөлу, қосымша квоталар, көміртегі квоталарын сату/сатып алу) 67
4. Тау-кен қазу өнеркәсібі (алу, өтеу, қайта бөлу, қосымша квоталар, көміртегі квоталарын сату/сатып алу) 82
5. Химия өнеркәсібі (алу, өтеу, қайта бөлу, қосымша квоталар, көміртегі квоталарын сату/сатып алу) 95
6. Өңдеуші өнеркәсіп (құрылыс материалдарын өндіру бойынша: цемент, әк, гипс, кірпіш) (алу, өтеу, қайта бөлу, қосымша квоталар, көміртегі квоталарын сату/сатып алу) 104
7. Бұрын қондырғыларға/жаңа қондырғыларға есепке алынбаған әкімшілендіру субъектілеріне резервтен берілген көміртегі квоталары 116
8. Экономиканың барлық реттелетін секторлары бойынша қорытынды баланс 122
9. Қорытынды мен ұсыныстар.....124
Есепке қосымшалар.....249

ҚЫСҚАРМАЛАР

ҚР – Қазақстан Республикасы;

ПГ – Парниктік газдар;

ҚР ЭК – Қазақстан Республикасының Экология Кодексі;

ҚР БЭЖ – Қазақстан Республикасының Бірыңғай электрэнергетикалық жүйесі;

БҰЖ – Көміртек квоталарын бөлудің ұлттық жоспары;

ШСЖ – Шығарындылар саудасының жүйесі;

МГ – Магистралды газ құбыры;

МӨБ - Мұнай-газ өндіру басқармасы;

МГБ – Магистралды газ құбырларының басқармасы;

ERG - Eurasian Resources Group;

АҚ – Акционерлік қоғам;

ЖШС – Жауапкершілігі шектеулі серіктестік;

МКК – Мемлекеттік коммуналдық кәсіпорын;

ШЖҚ – Шаруашылықты жүргізу құқығы;

МУК – Мемлекеттік унитар кәсіпорын;

ЖЭО – Жылу электр орталығы;

МАЭС – Мемлекеттік аудандық электр станциясы;

ГТЭС – Газ турбиналы электр станциясы;

ӨБ – Өндірістік бірлестік;

ҚР ҚМ – Қазақстан Республикасы Қорғаныс министрлігі

РММ – Республикалық мемлекеттік мекеме;

АЭС - Атом электр станциясы;

СЭС – Су электр станциясы;

ГЭК - Гидроэнергетика кешені;

ССКӨБ - Соколов-Сарыбай кен байыту өндірістік бірлестігі;

ЖК – Жеке компания;

ӨИИ – Өнеркәсіп өндірісінің индексі.

1. Электрэнергетикалық өнеркәсіп

Электр энергетикасы – электр энергиясын өндіруді, беруді және өткізуді қамтитын энергетика саласы. Электр энергетикасы энергетиканың ең маңызды саласы болып табылады, ол электр энергиясының басқа түрлердің энергиясына қарағанда артықшылықтарымен түсіндіріледі, мысалы, алыс қашықтыққа берілудің салыстырмалы жеңілдігі, тұтынушылар арасында таралу, сондай-ақ энергияның басқа түрлеріне (механикалық, жылу, химиялық, жарық және т.б.) айналу. Электр энергиясының айрықша ерекшелігі – оны өндіру мен тұтынудың практикалық бір мезгілділігі, өйткені электр тоғы жарық жылдамдығына жақын жылдамдықпен желілерге таралады.

Қазақстанда электр энергиясын өндіруді әртүрлі меншік нысанындағы 222 электр станциясы жүзеге асырады. 01.01.2024 ж. мәлімет бойынша Қазақстанның электр станцияларының жалпы белгіленген қуаты 24 641,9 МВт, қолда бар қуаты — 20 428,4 МВт құрайды.

Электр станциялары ұлттық маңызы бар электр станциялары, өнеркәсіптік электр станциялары және аймақтық электр станциялары болып бөлінеді.

Ұлттық маңызы бар электр станцияларына Қазақстан Республикасының электр энергиясының көтерме сауда нарығында тұтынушыларға электр энергиясын өндіруді және сатуды қамтамасыз ететін ірі жылу электр станциялары жатады:

- Б. Г. Нұржанов атындағы «Екібастұз МАЭС-1» ЖШС;
- «Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ;
- «ЕЭК» ERG ЭС АҚ, «Еуразиялық Топ»;
- «Топар басты тарату энергостанциясы» ЖШС;
- Т. И. Батуров атындағы «Жамбыл МАЭС» АҚ.

Сондай-ақ Қазақстан Республикасының ЕЭК жүктеме кестесін реттеу үшін қосымша пайдаланылатын жоғары қуатты гидроэлектр станциялары:

- Бұқтырма ГЭК ЖШС «Казцинк»,
- «АЭС Өскемен СЭС» ЖШС,
- «АЭС Шүлбі СЭС» ЖШС.

Өнеркәсіптік электр станцияларына ірі өнеркәсіптік кәсіпорындарды және жақын орналасқан елді мекендерді электрмен және жылумен қамтамасыз етуге қызмет ететін электр және жылу энергиясын біріктіріп өндіретін жылу электр станциялары жатады:

- «Қарағанды энергетикалық орталық» ЖШС;
- «Қармет» АҚ ЖЭО ПВС, ЖЭО-2;
- «ССКӨБ» АҚ ЖЭО ERG, «Еуразиялық Топ»;
- «Kazakhmys energy» ЖШС Балқаш ЖЭО, Жезқазған ЖЭО;
- «Қазақстан алюминийі» АҚ ЖЭО-1 ERG, «Еуразиялық топ» және т.б.

Аймақтық маңызы бар электр станциялары – аймақтық электр желілері компаниялары мен энергия тасымалдаушы ұйымдардың желілері арқылы электр энергиясын өткізетін аумақтармен біріктірілген, сондай-ақ жақын орналасқан қалаларды жылумен қамтамасыз ететін жылу электр станциялары.[1]

2023 жылға арналған БҰЖ аясында электр энергетикасына **90** қондырғыға **93 872 612** көміртегі квотасы бөлінді *(1-кесте)*.

1-кесте. 2023 ж. электрэнергетикалық өнеркәсіптегі қондырғыларға бөлінген көміртек квоталарының көлемі

№	№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	2023 жыл квотасы
1	1	«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	16 634 642
2	2	«Топар басты тарату энергостанциясы» ЖШС	Негізгі тарату электр станциясы	4 533 320
3	3	«Kazakhmys Energy» ЖШС	Жезқазған жылу электр орталығы	1 869 955
	4		Балқаш жылу электр орталығы	1 709 656

[1] https://www.kegoc.kz/ru/electric-power/elektroenergetika-kazakhstana/

4	5	«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	Екібастұз Мемлекеттік аудандық электр станциясы - 2	5 088 036
5	6	«Қарағанды энергоорталық» ЖШС	Қарағанды Жылу Электр Орталығы-1	405 855
	7		Қарағанды Жылу Электр Орталығы-3	5 298 173
6	8	«Астана-Энергия» АҚ	Жылу энергоцентрі-1	622 812
	9		Жылу энергоцентрі-2	5 781 294
7	10	«Алматы Электр Станциялары» АҚ	Жылу электр орталығы-1	609 510
	11		Жылу электр орталығы-2	4 213 959
	12		Жылу электр орталығы-3	1 084 032
	13		Батыс жылу кешені	200 716
8	14	«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ	ЖЭО-2	947 164
	15		ЖЭО-3	4 114 427
9	16	«Екібастұзжылуэнерго» ЖШС	ЭТЭО	771 318
10	17	«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ	Петропавл жылу электр орталығы-2	4 005 500
11	18	«Өскемен ЖЭО» ЖШС	Өскемен жылу электр орталығы	3 058 331
12	19	«Степногор ЖЭО» ЖШС	Степногорск жылу электр орталығы	1 176 813
13	20	«Nova novates LTD.» ЖК	Bassel Group LLS	673 901
14	21	«Согра ЖЭО» ЖШС	Согра жылу электр орталығы	497 939
15	22	«Көкшетау Жылу» ШЖҚ МКК	№ 2 аудандық қазандық	473 975
16	23	«Текелі энергокешені» ЖШС	Текелі энергокешені	257 368
17	24	Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғанжылусервис» ШЖҚ КМК	«Баскуат» Қазандығы	233 911
	25		№ 2 қазандық	17 751
	26		№ 4 қазандық	19 667
18	27	Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Жылукоммунэнерго» ШЖҚ МКК	Жылу электр орталығы-1	238 985
	28		«Орталық» қазандығы	91 702
	29		Аудандық қазандық-1	82 787
	30		«Ғаббасов» қазандығы	37 799
	31		«103, 103 а тоқсан» қазандығы	47 518
	32		Аудандық қазандық-3	20 793
	33		«35 квартал» қазандығы	19 016
	34		«Пархоменко» қазандығы (МЭН)	25 110
19	35	Алтай облысы әкімдігінің «Тепловодцентраль» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	Алтай қаласының аудандық қазандығы	142 323
	36	Алтай облысы әкімдігінің «Серебрянск қаласы Тепловоцентрлік және Жаңа Бұқтырма ауылы» коммуналдық	Жаңа-Бұқтырма кентінің қазандығы	33 126
	37		Серебрянск қ. қазандық	20 862

		мемлекеттік қазыналық кәсіпорны		
20	38	«Шахтинсжылуэнерго» ЖШС	Қазандық цехы	121 265
21	39	«ПРОМТЕПЛО» ЖШС	№ 1 өнеркәсіптік қазандық	74 714
22	40	«Өскемен жылу желілері» АҚ «Айтас-энерго» ЖШС	№ 2 қазандық	83 060
	41		№3 қазандық	21 492
	42		Айтас-энерго	611 173
23	43	Глубокое ауданы әкімдігінің Глубокое кентіндегі «жылу энергиясы» ШЖҚ МКК	Глубокое кенті қазандығы	65 929
24	44	«Шахтинсжылуэнерго» ЖШС	Қазандық цехы	28 198
25	45	«Kazakhmys Distribution» ЖШС	№ 1 жылу станциясы	258 350
	46		№ 2 жылу станциясы	127 615
26	47	«Шығысэнерго» ЖШС	Белоусовка энергоцехі Белоусовка кенті	44 112
	48		Усть-Таловка кентінің Өскемен энергоцехі	87 553
	49		Жезкент энергоцехы Жезкент кенті	93 626
27	50	«КОТЕЛЬНАЯ АСИ» ЖШС	Қазандық	51 993
28	51	«Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	№ 1 жылу электр орталығы	324 009
	52		№ 2 жылу электр орталығы	2 147 479
	53		Жылу электр станциясы	1 476 526
29	54	«Т. И. Батуров атындағы Жамбыл МАЭС» АҚ	Т. И. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы	1 252 570
30	55	«Атырау ЖЭО» АҚ	Атырау Жылу Электр Орталығы	1 625 372
31	56	«Ақтөбе ЖЭО» АҚ	1 жылу электр орталығы қондырғысы	1 080 744
32	57	«З-Энергоорталық» АҚ	Жылу электр орталығы-3	431 843
33	58	«Жаңажол ГТЭС» ЖШС	Жаңажол газ турбиналы электр станциясы	449 051
34	59	«Жайықжылуэнерго» АҚ	Жылу электр орталығы	460 326
35	60	«КРИСТАЛЛМЕНЕДЖМЕНТ» АҚ	Ақшабұлақ газ турбиналы электр станциясы	420 466
36	61	«Таразэнергоорталық» АҚ	Жылу электр орталығы-4	184 798
	62		Аудандық қазандық-4	74 726
37	63	«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің «Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы» МКК	№ 1 алаң-Қостанай ЖЭО	241 556
	64		№ 2 алаң - № 2 Қазандық	68 937
	65		№ 3 Алаң - № 3 Қазандық	113 359
38	66	«Орал газ турбиналық электр станциясы» ЖШС	Орал газ турбиналы электр станциясы	186 797

39	67	Қызылорда облысы энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының «Қызылорда Жылу электр орталығы» ШЖҚ МКК	Жылу электр орталығы станциясы, № 6, 9 қазандық агрегаты	123 448
	68		Когенерациялық газ турбиналы электр станциясы, № 1, 2, 3 газ турбиналы қондырғы	140 871
	69		Оңтүстік қазандық станциясы, бу қазандықтары № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	45 585
40	70	«Байқоңырэнерго өндірістік-энергетикалық бірлестігі» МУК	Жылу электр станциясы	120 566
41	71	«Алматыжылукоммунэнерго» ЖШС	Аудандық «Орбита» қазандығы	155 756
	72		Оңтүстік аудандық қазандық	117 426
	73		Оңтүстік-шығыс аудандық қазандық	95 484
	74		Солтүстік-шығыс аудандық қазандық	54 632
	75		«Аккент» қазандығы	40 472
	76		Премьерасы	14 745
42	77	«Тараз қант зауыты» ЖШС	Тараз қант зауытының жылу электр орталығы	69 898
43	78	Лисаков қаласы әкімдігінің «Лисаковскгоркоммунэнерго» өндірістік-шаруашылық бірлестігі» МКК	Су жылыту қазандығы	95 404
44	79	Жаңаөзен қаласы әкімдігінің «Өзенжылу» ШЖҚ МКК	Орталық қазандық	76 980
45	80	«Жітіқара ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі «мемлекеттік мекемесінің» Жітіқаракоммунэнерго» МКК	Орталық қалалық қазандық	62 585
46	81	Қостанай облысы Арқалық қаласы әкімдігінің «Арқалық жылу энергетикалық компаниясы» МКК	Арқалық жылу энергоцентрі	43 737
47	82	«САРЫШАҒАН СУЖЫЛУ-2014» ЖШС	№1 қазандық	22 226
48	83	«БатысПауэр» ЖШС	ГТЭС-200 ОРАЛ. Бірінші іске қосу кешені	291 823
49	84	«Aqtobe su-energy group» АҚ (бұрын – «Трансэнерго» АҚ)	«Ақтөбесити» қазандығы	28 657
50	85	«Құрылысмет» ЖШС	Тау-кен-көлік жабдықтарын жөндеу	23 309

			бойынша № 1 өндіріс (қазандық)	
51	86	«Еуроазиялық энергетикалық корпорация» АҚ	Электр станциясы	13 894 754
	87		«Шығыс» қимасы	1 008 844
	88		«Шығыс» қазандығы	14 756
52	89	ҚР ҚМ «Алматы аудандық пайдалану бөлімі» РММ	№ 6 қазандық	38 690
53	90	Сарысу ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің «Жаңатас-Су-Жылу» ШЖҚ КМК	«Жаңатас-Су-Жылу» Орталық қалалық қазандық	24 279
Барлығы				**93 872 612**

Қазақстан Республикасы Экологиялық кодексінің (бұдан әрі – ҚР ЭК, Кодекс) 289-бабының 8-тармағына сәйкес квота субъектісі есепті кезеңдер арасында өтелмеген көміртегі квотасы бірлігін ауыстыруға құқылы. Ұлттық көміртегі квотасы жоспарының әрекет ету мерзімі ішінде.

Сондай-ақ, ҚР ЭК 291-бабының 6-тармағына сәйкес көміртегі квотасының Ұлттық жоспары аясындағы көміртегі квотасының бірліктері бір есепті кезеңнен екіншісіне ауыстырылуы мүмкін.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде **14** кәсіпорын электр энергетикасы саласында көміртегі квотларын аудару құқығын пайдаланды. Осылайша, 2022 жылдан 2023 жылға **1 380 629** тонна CO_2 аударылды *(2-кесте)*. Осылайша, 2023 жылға электр энергетикасы саласындағы көміртегі квоталарының жалпы көлемі **95 253 241** тонна CO_2 құрайды.

2-кесте. Электр энергетикасы өнеркәсібіндегі 2022 жылдан 2023 жылға ауыстырылған көміртегі квоталарының көлемі

№	№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	2023 жылға ауыстырылды
1	1	«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	387 150
2	2	«Алматы Электр Станциялары» АҚ	Жылу электр орталығы-1	90 393
	3		Жылу электр орталығы-2	147 821
	4		Жылу электр орталығы-3	21 388
	5		Батыс жылу кешені	3838

3	6	«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ	ЖЭО -3	256 099
4	7	«Степногор ЖЭО» ЖШС	Степногорск жылу электр орталығы	79
5	8	«Согра ЖЭО» ЖШС	Согра жылу электр орталығы	3 402
6	9	«Өскемен жылу желілері» АҚ	№ 2 қазандық	14 020
	10		№3 қазандық	1
7	11	«Айтас-энерго» ЖШС	Айтас-энерго	4 615
8	12	«Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	№ 1 жылу электр орталығы	23 907
	13		№ 2 жылу электр орталығы	73 698
9	14	«Ақтөбе ЖЭО» АҚ	1 жылу электр орталығы қондырғысы	9 521
10	15	«Жайықжылуэнерго» АҚ	Жылу электр орталығы	134 756
11	16	Қызылорда облысы энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының «Қызылорда Жылу электр орталығы» ШЖҚ МКК	Жылу электр орталығы станциясы, № 6, 9 қазандық агрегаты	13 539
	17		Оңтүстік қазандық станциясы, бу қазандықтары № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	7 208
12	18	Жаңаөзен қаласы әкімдігінің «Өзенжылу» ШЖҚ МКК	Орталық қазандық	3 707
13	19	«Еуроазиялық энергетикалық корпорация» АҚ	Электр станциясы	164 600
14	20	Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Жылукоммунэнерго» ШЖҚ МКК	Жылу электр орталығы-1	12 432
	21		Аудандық қазандық – 1	5 395
	22		Аудандық қазандық – 3	1246
	23		«35-квартал» қазандығы	1 682
	24		«Пархоменко» қазандығы	132
Барлығы				**1 380 629**

Көміртегі квоталарын алу

ҚР ЭК 295-бабының 8-тармағына сәйкес квотамен басқарылатын қондырғының қуаттылығын азайту есебінен қалыптастырылған көміртегі квотасының бірліктері сатылмайды және ҚР ЭК 295-бабының 8-тармағына сәйкес көміртегі квотасының Ұлттық жоспарының резервіне қайтарылуға тиіс. Парниктік газдардың шығарындылары мен сіңірілуі саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларында белгіленген тәртіппен жүзеге асырылады.

Көміртегі квотасының бірліктерін алу бойынша есептеулер Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасының 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 (бұдан әрі – Қағидалар) Парниктік газдардың шығарындылары мен сіңірілуі саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларының 90-тармағына сәйкес жүргізілді..

Қуаттылықтың төмендеуі өнімді өндірудің, өндірудің, өңдеудің және (немесе) тасымалдаудың жылдық көлемінің төмендеуін білдіреді.

2023 жылға арналған көміртегі квотасының Ұлттық жоспарындағы квота 2017–2019 жылдарға өндірілген өнімнің орташа құны негізінде есептелгендіктен, одан тиісінше парниктік газдарды түгендеу негізінде 2023 жылға нақты өндірілген өнім шегерілді. Есептер мемлекеттік көміртегі кадастрына жүктеледі.

Нәтижесінде 2017–2019 жылдардағы орташа мән арасындағы айырмашылық және 2023 мәні бекітілген бенчмаркқа одан әрі көбейтілді.

Жоғарыда сипатталған есептеу алгоритмі бойынша алынған барлық квота көлемі алынып тасталады және Ұлттық көміртегі квотасы жоспарының резервіне ауыстырылады.

Бір қондырғыда бірнеше өнім түрін өндірген жағдайда, оның біреуі тапшылықта, екіншісі артық өнімде ғана артық өнімге квота алынып тасталды.

Электр энергетикасы саласында алып қоюға жататын квота көлемі бар квоталық қондырғылардың тізімі төменде келтірілген (*3-кесте)*.

3-кесте. Электр энергетикасы саласындағы 2023 жылға арналған көміртегі квоталарының алынып тасталған көлемдерінің тізбесі

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Алынған квота көлемі
1	«Топар басты тарату энергостанциясы» ЖШС	Негізгі тарату электр станциясы	504 924
2	«Kazakhmys Energy» ЖШС	Жезқазған жылу электр орталығы	515 047
3		Балқаш жылу электр орталығы	456 315

4	«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	Екібастұз Мемлекеттік аудандық электр станциясы - 2	3043
5	«Қарағанды энергоорталық» ЖШС	Қарағанды Жылу Электр Орталығы-1	11 470
6		Қарағанды Жылу Электр Орталығы-3	163 037
7	«Алматы Электр Станциялары» АҚ	Жылу электр орталығы – 2	125 241
8		Жылу электр орталығы – 3	125 696
9	«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ	ЖЭО-2	173 596
10		ЖЭО-3	437 316
11	«Екібастұзжылуэнерго» ЖШС	ЭТЭО	215 523
12	«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ	Петропавл жылу электр орталығы-2	979 911
13	«Өскемен ЖЭО» ЖШС	Өскемен жылу электр орталығы	183 302
14	«Степногор ЖЭО» ЖШС	Степногорск жылу электр орталығы	341 286
15	«Өскемен жылу желілері» АҚ	Риддер жылу электр орталығы	448 806
16	«Nova novates LTD.» ЖК	Bassel Group LLS	89 068
17	«Согра ЖЭО» ЖШС	Согра жылу электр орталығы	32 718
18	«Текелі энергокешені» ЖШС	Текелі энергокешені	14 546
19	Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғанжылусервис» ШЖҚ КМК	№4 қазандық	2 299
20	Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Жылукоммунэнерго» ШЖҚ МКК	ЖЭО – 1	58 396
21		«Орталық» қазандығы	6 543
22		Аудандық қазандық-1	18 038
23		«Ғаббасов» қазандығы	7 146
24		«103, 103 квартал» қазандығы	4 433
25	Алтай облысы әкімдігінің «Тепловодцентраль»	Алтай қаласының аудандық қазандығы	10 347

	коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны		
26	Алтай ауданы әкімдігінің «Тепловодоцетрал Серебрянск және Жаңа Бұқтырма ауылы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	Жаңа-Бұқтырма кентінің қазандығы	274
27	«Шахтинсжылуэнерго» ЖШС	Қазандық цехы	7 173
28	«ПРОМТЕПЛО» ЖШС	№ 1 өнеркәсіптік қазандық	1585
29	«Шығысэнерго» ЖШС	Белоусовка энергоцехі Белоусовка кенті	14 623
30		Жезкент энергоцехы Жезкент кенті	597
31	«Т. И. Батуров атындағы Жамбыл МАЭС» АҚ	Т. И. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы	300
32	«Атырау ЖЭО» АҚ	Атырау Жылу Электр Орталығы	463 631
33	«З-Энергоорталық» АҚ	Жылу электр орталығы-3	9 312
34	«Жаңажол ГТЭС» ЖШС	Жаңажол газ турбиналы электр станциясы	30 367
35	«КРИСТАЛЛМЕНЕДЖМЕНТ» АҚ	Ақшабұлақ газ турбиналы электр станциясы	5 116
36	«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің «Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы» МКК	№1 учаске – Қостанай ЖЭО	618
37		№ 3 Алаң - № 3 Қазандық	4,277
38	Қызылорда облысы энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының «Қызылорда Жылу электр орталығы» ШЖҚ МКК	Жылу электр орталығы станциясы, № 6, 9 қазандық агрегаты	25 189
39		Оңтүстік қазандық станциясы, бу қазандықтары № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	836
40	«Байқоңырэнерго өндірістік-энергетикалық бірлестігі» МУК	Жылу электр станциясы	32 126
41	«Алматыжылукоммунэнерго» ЖШС	Оңтүстік аудан қазандық	23 624
42	«Тараз қант зауыты» ЖШС	Тараз қант зауытының жылу электр орталығы	31 824

43	Лисаков қаласы әкімдігінің «Лисаковскгоркоммунэнерго» өндірістік-шаруашылық бірлестігі» МКК	Су жылыту қазандығы	4,593
44	Жаңаөзен қаласы әкімдігінің «Өзенжылу» ШЖҚ МКК	Орталық қазандық	24 076
45	«Жітіқара ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі «мемлекеттік мекемесінің» Жітіқаракоммунэнерго» МКК	Орталық қалалық қазандық	2 239
46	«Aqtobe su-energy group» АҚ	«Ақтөбе сити» қазандығы	13 082
47	«Құрылысмет» ЖШС	Тау-кен және көлік техникасын жөндеу бойынша №1 өндіріс (қазандық)	1052
48	«Еуроазиялық энергетикалық корпорация» АҚ	«Шығыс» қазандығы	2 221
49	ҚР ҚМ «Алматы аудандық пайдалану бөлімі» РММ	№ 6 қазандық	18 488
50	«Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	№1 жылу электр орталығы	6 521
51		Жылу электр станциясы	300 414
Барлығы			**5 952 205**

2023 есепті жылы Электр энергетикасы өнеркәсібінде көміртегі квоталарын алу жиыны **5 952 205 тонна CO_2** *(1-сурет)* болды.

CO_2 алу көлемі 2022 жылмен салыстырғанда 2023 жылы шамамен 4,74 % - ға өсті (5 682 888).

Көміртегі квоталарын алудың ең үлкен көлемін келесі ірі көздерден байқауға болады:

- «СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ – 979 911 тонна ;
- «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ (ЖЭО-3) – 437 316 тонна ;
- «Атырау ЖЭО» АҚ – 463 631 тонна ;

- «Екібастұзжылуэнерго» ЖШС - 215 523 тонна ;
- «Өскемен жылу желілері» АҚ (Риддер ЖЭО) – 448 806 тонна.

Сурет 1. Электр энергетикасы өнеркәсібінде көміртегі квоталарын бөлу және көміртегі квоталарын алу жөніндегі деректер

Көміртегі квоталарын өтеу

ҚР ЭК 292-бабына сәйкес көміртегі бірліктерін өтеу деп көміртегі бірліктерін квота субъектісінің тиісті шотынан есептен шығару және оларды Квота бірлігінде квота өтеу шотына есепке жатқызу арқылы айналымнан алу түсініледі. көміртегі бірліктерінің мемлекеттік тізілімі.

Көміртегі бірліктерін өтеу жыл сайын есепті жылдағы парниктік газдар шығарындыларын инвентаризациялаудың тіркелген расталған есебіне сәйкес айқындалатын квота қондырғысы өндірген нақты квота негізіндегі парниктік газдар (бұдан әрі – ПГ) шығарындыларына тең мөлшерде жүзеге асырылады.

4-кесте. Электр энергетикасы саласындағы 2023 жылға арналған оларға квота бөлінген қондырғылардың тізбесі және олардың шығарындылары

№.	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға арналған көміртегі квотасының көлемі	2022 жылдан көміртегі квоталарын аудару	CO2 шығарындыларының жалпы көлемі	Алынған квоталар	Айырмашылық
1	Жылу электр орталығы-1	«Алматы Электр Станциялары» АҚ	609 510	90 393	478 175		221 728
2	Жылу электр орталығы-2	«Алматы Электр Станциялары» АҚ	4 213 959	147 821	3 804 679	125 241	431 860
3	Жылу электр орталығы-3	«Алматы Электр Станциялары» АҚ	1 084 032	21 388	1 326 053	125 696	-346 329
4	Батыс жылу кешені	«Алматы Электр Станциялары» АҚ	200 716	3838	178 970		25 584
5	Болат Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	«Болат Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	16 634 642	387 150	20 354 267		-3 332 475
6	МАЭС	«Топар басты тарату энергостанциясы» ЖШС	4 533 320		5 094 286	504 924	-1 065 890
7	Жезқазған жылу электр орталығы	«Kazakhmys Energy» ЖШС (Қазақмысэнерджи)	1 869 955		1 550 129	515 047	-195 221
8	Балқаш жылу электр орталығы	«Kazakhmys Energy» ЖШС (Қазақмысэнерджи)	1 709 656		1 488 526	456 315	-235 185
9	Екібастұз Мемлекеттік аудандық электр станциясы - 2	«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	5 088 036		5 251 066	3043	-166 073
10	Қарағанды ЖЭО – 1	«Қарағандыэнергоорталық» ЖШС	405 855		355 831	11 470	38 554

11	Қарағанды ЖЭО – 3	«Қарағандыэнергоорталық» ЖШС	5 298 173		5 110 335	163 037	24 801
12	Жылу-электр орталығы – 1	«Астана-Энергия» АҚ	622 812		664 562		-41 750
13	Жылу-электр орталығы – 2	«Астана-Энергия» АҚ	5 781 294		5 683 091		98 203
14	ЖЭО-2	«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ	947 164		800 244	173 596	-26 676
15	ЖЭО-3	«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ	4 114 427	256 099	3 488 997	437 316	444 213
16	ЭТЭО	«Energy Solutions Center» ЖШС	771 318		609 765	215 523	-53 970
17	Петропавл жылу электр орталығы-2	«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ	4 005 500		3 179 005	979 911	-153 416
18	Өскемен жылу электр орталығы	«Өскемен ЖЭО» ЖШС	3 058 331		2 523 944	183 302	351 085
19	Степногорск жылу электр орталығы	«Степногорск ЖЭО» ЖШС	1 176 813	79	829 771	341 286	5 835
20	Bassel Group LLS	«Nova novates LTD.» ЖК	673 901		585 381	89 068	-548
21	Согра жылу электр орталығы	«Согра ЖЭО» ЖШС	497 939	3 402	634 996	32 718	-166 373
22	№ 2 аудандық қазандық	Көкшетау қаласы әкімдігі жанындағы «Көкшетау Жылу» ШЖҚ МКК	473 975		552 202		-78 227
23	Текелі энергокешені	«Текелі энергокешені» ЖШС	257 368		290 922	14 546	-48 100
24	«Баскуат» қазандығы	Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғанжылусервис» ШЖҚ КМК	233 911		233 884		27

25	№ 2 қазандық	Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғанжылусервис» ШЖҚ КМК	17 751		19 997		-2 246
26	№ 4 қазандық	Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғанжылусервис» ШЖҚ КМК	19 667		10 610	2 299	6 758
27	Жылу электр орталығы-1	ШЖҚ «Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» ММ «Жылукоммун энерго» МКК	238 985	12 432	171 286	58 396	21 735
28	«Орталық» қазандығы	ШЖҚ «Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» ММ «Жылукоммун энерго» МКК	91 702		85 016	6 543	143
29	Аудандық қазандық-1	ШЖҚ «Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» ММ «Жылукоммун энерго» МКК	82 787	5 395	89 649	18 038	-19 505
30	«Ғаббасова» Қазандығы	ШЖҚ «Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» ММ «Жылукоммун энерго» МКК	37 799		30 952	7 146	-299

31	«103, 103 а тоқсан» қазандығы	ШЖҚ «Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» ММ «Жылукоммун энерго» МКК	47 518		46 114	4 433	-3 029
32	Аудандық қазандық-3	ШЖҚ «Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» ММ «Жылукоммун энерго» МКК	20 793	1246	39 566		-1 7 527
33	«35 квартал» қазандығы	ШЖҚ «Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» ММ «Жылукоммун энерго» МКК	19 016	1 682	22 271		- 1573
34	«Пархоменко» қазандығы	ШЖҚ «Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» ММ «Жылукоммун энерго» МКК	25 110	132	25 738		- 496
35	Алтай қаласының аудандық қазандығы	Алтай облысы әкімдігінің «Тепловодцентраль» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	142 323		129 429	10 347	2547
36	Жаңа-Бұқтырма кентінің қазандығы	Алтай облысы әкімдігінің «Тепловодцентраль» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	33 126		35 339	274	-2 487
37	Серебрянск қ. қазандық	Алтай облысы әкімдігінің «Тепловодцентраль» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	20 862		23 640		-2 778

38	Қазандық цехы	«Шахтинсжылуэнерго» ЖШС	121 265		118 143	7 173	-4 051
39	№ 1 өнеркәсіптік қазандық	«ПРОМТЕПЛО» ЖШС	74 714		73 297	1585	-168
40	№ 2 қазандық	«Өскемен жылу желілері» АҚ	83 060	14 020	147 110		-50 030
41	№ 3 қазандық	«Өскемен жылу желілері» АҚ	21 492	1	29 674		-8 181
42	Риддер жылу-электр станциясы	Өскемен жылу желілері» АҚ	611 173		233 119	448 806	-70 752
43	Айтас-энерго	«Айтас-энерго» ЖШС	65 929	4 615	95 108		-2 4 564
44	№ 1 жылу станциясы	«Kazakhmys Distribution» ЖШС (Қазақмысдистрибьюшн)	258 350		310 633		-52 283
45	№ 2 жылу станциясы	«Kazakhmys Distribution» ЖШС (Қазақмысдистрибьюшн)	127 615		133 640		-6 025
46	Белоусов энергия цехы, Белоусовка кенті	«Шығысэнерго» ЖШС	44 112		33 639	14 623	-4 150
47	Өскемен энергоцехі, Усть-Таловка кенті	«Шығысэнерго» ЖШС	87 553		99 577		-12 024
48	Жезкент энергоцехі, Жезкент кенті	«Шығысэнерго» ЖШС	93 626		92 369	597	660
49	№ 1 жылу электр орталығы	«Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	324 009	23 907	292 226	6 521	49 169
50	№ 2 жылу электр орталығы	«Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	2 147 479	73 698	2 362 155		-140 978

51	Жылу электр станциясы	«Маңғыстау атом энергетикалық комбинаты-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	1 476 526		1 212 990	300 414	-36 878
52	Т.И. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы	«Т.И. Батуров атындағы Жамбыл МАЭС» АҚ	1 252 570		1 851 029	300	-598 759
53	Атырау жылу электр орталығы	«Атырау ЖЭО» АҚ	1 625 372		1 345 236	463 631	-183 495
54	1 жылу электр орталығы қондырғысы	«Ақтөбе ЖЭО»	1 080 744	9 521	1 095 070		-4 805
55	Жылу электр орталығы-3	«3-Энергоорталық» АҚ	431 843		647 584	9 312	-225 053
56	Жаңажол газ турбиналы электр станциясы	«Жаңажол ГТЭС» ЖШС	449 051		495 968	30 367	-77 284
57	Жылу электр орталығы	«Жайықжылуэнерго» АҚ	460 326	134 756	371 433		223 649
58	Ақшабұлақ газ турбиналы электр станциясы	«КРИСТАЛЛМЕНЕДЖМЕНТ» АҚ	420 466		437 524	5 116	-22 174
59	Жылу электр орталығы-4	«Таразэнергоорталық» АҚ	184 798		167 349		17 449
60	Аудандық қазандық-4	«Таразэнергоорталық» АҚ	74 726		73 403		1 323
61	№ 1 алаң-Қостанай ЖЭО	«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің» Қостанай Жылу	241 556		199 060	618	41 878

		энергетикалық компаниясы» МКК					
62	№ 2 Алаң - № 2 Қазандық	«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің» Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы» МКК	68 937		71 207		-2 270
63	№ 3 Алаң - № 3 Қазандық	«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің» Қостанай Жылу энергетикалық компаниясы» МКК	113 359		95 647	4,277	13 435
64	Орал газ турбиналы электр станциясы	«Орал газ турбиналық электр станциясы» ЖШС	186 797		280 802		-94 005
65	Жылу электр орталығы станциясы, № 6, 9 қазандық агрегаты	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының ШЖҚ Қызылорда Жылу электр орталығы МКК	123 448	13 539	94 693	25 189	17 105
66	Когенерациялық газ турбиналы электр	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-	140 871		144 725		-3 854

	станциясы, № 1, 2, 3 газ турбиналы қондырғы	коммуналдық шаруашылық басқармасының ШЖҚ Қызылорда Жылу электр орталығы МКК					
67	Оңтүстік қазандық станциясы, бу қазандықтары № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының ШЖҚ Қызылорда Жылу электр орталығы МКК	45 585	7 208	38 968	836	12 989
68	Жылу электр станциясы	Байқоңыр қ. «Байқоңырэнерго «өндірістік-энергетикалық бірлестігі» ЖБК	120 566		120 670	32 126	-32 230
69	Аудандық «Орбита» қазандығы	«Алматыжылукоммунэнерго » ЖШС	155 756		198 572		-42 816
70	Оңтүстік аудандық қазандық	«Алматыжылукоммунэнерго » ЖШС	117 426		76 490	23 624	17 312
71	Оңтүстік-шығыс аудандық қазандық	«Алматыжылукоммунэнерго » ЖШС	95 484		91 352		4 132
72	Солтүстік-шығыс аудандық қазандық	«Алматыжылукоммунэнерго » ЖШС	54 632		63 283		-8 651
73	«Аққент» қазандығы	«Алматыжылукоммунэнерго » ЖШС	40 472		53 685		-13 213
74	Премьерасы	«Алматыжылукоммунэнерго » ЖШС	14 745		57 918		-43 173
75	Тараз қант зауытының жылу электр орталығы	«Тараз қант зауыты» ЖШС	69 898		35 672	31 824	2 402
76	Су жылыту қазандығы	Лисаков қаласы әкімдігінің «Лисаковскгоркоммунэнерго	95 404		72 999	4,593	17 812

		» өндірістік-шаруашылық бірлестігі» МКК					
77	Орталық қазандық	Жаңаөзен қаласы әкімдігінің «Өзенжылу» ШЖҚ МКК	76 980	3 707	24 633	24 076	31 978
78	Орталық қалалық қазандық	«Жітіқара ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесінің» Жітіқаракоммунэнерго» МКК	62 585		51 488	2 239	8 858
79	№1 қазандық	ЖШС «САРЫШАҒАН СУЖЫЛУ-2014»	22 226		26 491		-4 265
80	ГТЭС-200 ОРАЛ. Бірінші іске қосу кешені	«БатысПауэр» ЖШС	291 823		361 363		-69 540
81	Қазандық	«ҚОТЕЛЬНАЯ АСИ» ЖШС	51 993		49 709		2 284
82	«Ақтөбесити» қазандығы	«Aqtobesu-energy group» АҚ	28 657		14 893	13 082	682
83	Глубокое кенті қазандығы	Глубокое ауданы әкімдігінің ШЖҚ Глубокое кентіндегі «жылу энергиясы» МКК	28 198		41 148		-12 950
84	«Жаңатас-Су-Жылу» орталық қалалық қазандық	Сарысу ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің «Жаңатас-Су-Жылу» ШЖҚ КМК	24 279		24 065		214

85	Тау-кен-көлік жабдықтарын жөндеу бойынша № 1 өндіріс (қазандық)	«Құрылысмет» ЖШС	23 309		25 377	1052	-3 120
86	Электр станциясы	«Еуроазиялық энергетикалық корпорация» АҚ	13 894 754	164 600	13 364 522		694 832
87	«Шығыс» қимасы	«Еуроазиялық энергетикалық корпорация» АҚ	1 008 844		11 901		996 943
88	«Шығыс» қазандығы	«Еуроазиялық энергетикалық корпорация» АҚ	14 756		16 966	2 221	-4 431
89	Арқалық жылу энергоцентрі	Қостанай облысы Арқалық қаласы әкімдігінің «Арқалық жылу энергетикалық компаниясы» МКК	43 737		67 950		-24 213
90	№ 6 қазандық	ҚР ҚМ «Алматы аудандық пайдалану бөлімі» РММ	38 690		19 761	18 488	441
Барлығы			**93 872 612**	**1 380 629**	**93 312 975**	**5 952 205**	**- 4 011 939**

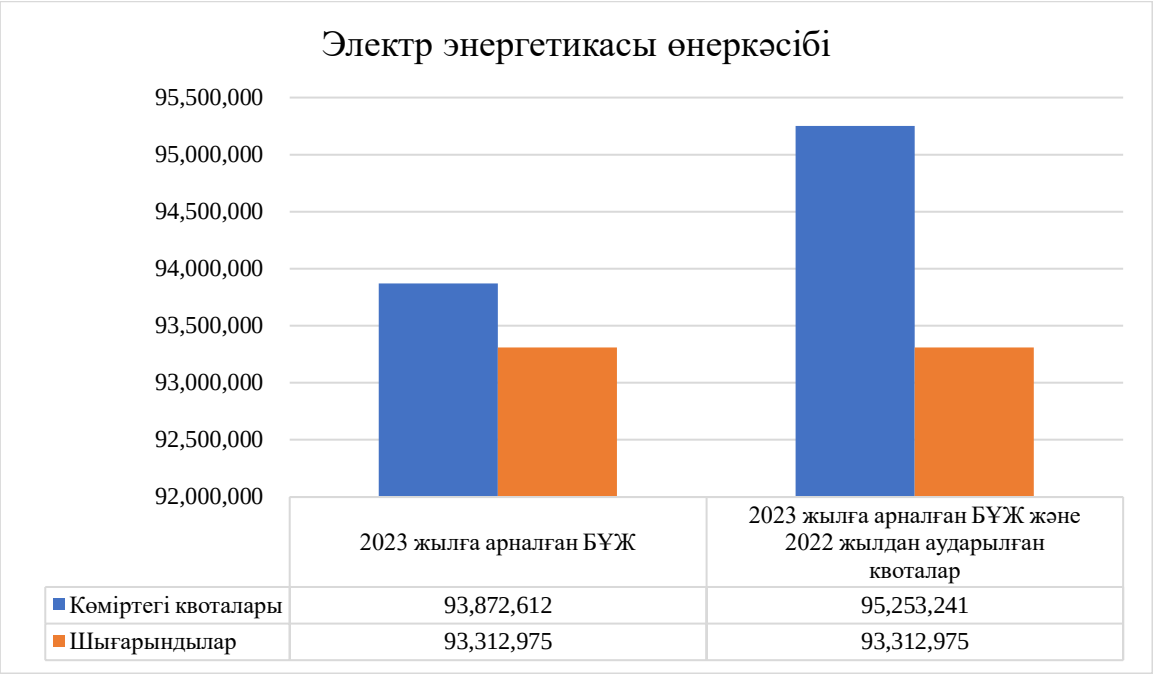

Сурет 2. Электр энергетикасы бойынша мәлімет

5-кесте. Процициті бар қондырғылар тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Қалған квоталар
1	«Баскуат» қазандығы	Талдықорған қаласының тұрғын үй коммуналдық шаруашылық бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғанжылусервис» ШЖҚ КМК	27
2	«Орталық» қазандығы	ШЖҚ «Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» ММ «Жылукоммун энерго» МКК	143
3	«Жаңатас-Су-Жылу» орталық қалалық қазандық	Сарысу ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімінің «Жаңатас-Су-Жылу» ШЖҚ КМК	214
4	№ 6 қазандық	ҚР ҚМ «Алматы аудандық пайдалану бөлімі» РММ	441
5	Жезкент энергоцехі, Жезкент кенті	«Шығысэнерго» ЖШС	660
6	«Ақтөбесити» қазандығы	«Aqtobesu-energy group» АҚ	682
7	Аудандық қазандық-4	«Таразэнергоорталық» АҚ	1 323
8	Қазандық	«КОТЕЛЬНАЯ АСИ» ЖШС	2 284
9	Тараз қант зауытының жылу электр орталығы	«Тараз қант зауыты» ЖШС	2 402

10	Алтай қаласының аудандық қазандығы	Алтай облысы әкімдігінің «Тепловодцентраль» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	2547
11	Оңтүстік-шығыс аудандық қазандық	«Алматыжылукоммунэнерго» ЖШС	4 132
12	Степногор жылу-электр станциясы	«Степногор ЖЭО» ЖШС	5 835
13	№4 қазандық	«Талдықорған қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғантеплосервис» ПМК жанындағы МКК	6 758
14	Орталық қалалық қазандық	«Жітіқара ауданы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобиль жолдары және тұрғын үй инспекциясы бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Жітіқаракоммунэнерго» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	8 858
15	Оңтүстік қазандық станциясы, № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 бу қазандықтары	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының «Қызылордатеплоэлектроцентр» сақтау қоймасындағы МКК	12 989
16	№3 учаске – №3 қазандық	«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің «Қостанай жылу энергетикалық компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	13 435
17	ЖЭО станциясы, № 6, 9 қазандықтар	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының «Қызылордатеплоэлектроцентр» сақтау қоймасындағы МКК	17 105
18	Оңтүстік аудандық қазандық	«Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС	17 312
19	Жылу электр орталығы – 4	«Таразэнергоорталық» АҚ	17 449
20	Суды жылыту қазандығы	Лисаков қаласы әкімдігінің «Лисаковскгоркоммунэнерго» өндірістік-шаруашылық	17 812

		бірлестігі» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	
21	ЖЭО – 1	«Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Теплокоммунэнерго» РПВ жанындағы МКК	21 735
22	Қарағанды ЖЭО – 3	«Қарағанды энергия орталығы» ЖШС	24 801
23	Батыс жылу кешені	«Алматы Электрлік Станциялар» АҚ	25 584
24	Орталық қазандық	Жаңаөзен қаласының әкімдігі «Өзен Жылу» ШЖҚ МКҚК	31 978
25	Қарағанды ЖЭО – 1	«Қарағанды Энергия орталығы» ЖШС	38 554
26	№1 учаске – Қостанай ЖЭО	«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің «Қостанай жылу энергетикалық компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	41 878
27	№1 жылу электр орталығы	«Маңғыстау атом электр станциясы-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	49 169
28	Жылу-электр орталығы – 2	«Астана-Энергия» АҚ	98 203
29	ЖЭО – 1	«Алматы Электрлік Станциялар» АҚ	221 728
30	Біріктірілген жылу және электр станциясы	«Жайықжылуэнерго» АҚ	223 649
31	Өскемен жылу-электр станциясы	«Өскемен ЖЭО» ЖШС	351 085
32	Жылу электр орталығы – 2	«Алматы Электрлік Станциялар» АҚ	431 860
33	ЖЭО-3	«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ	444 213
34	Электр станциясы	«Еуразия энергия корпорация» АҚ	694 832
35	Шығыс учаскесі	«Еуразия энергия корпорация» АҚ	996 943
Барлығы			**3 828 620**

6-кесте. Тапшылығы бар қондырғылар тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Қалған квоталар
1	Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	«Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	-3 332 475

2	МАЭС	«Топар бас таратушы электр станциясы» ЖШС	-1 065 890
3	Т.И. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы	«Т.И. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы» АҚ	-598 759
4	Жылу электр орталығы – 3	«Алматы Электрлік Станциялар» АҚ	-346 329
5	Балқаш жылу-электр станциясы	«Kazakhmys Energy» ЖШС	-235 185
6	Жылу электр орталығы – 3	«3-Энергоорталық» АҚ	-225 053
7	Жезқазған жылу-электр станциясы	«Kazakhmys Energy» ЖШС	-195 221
8	Атырау жылу-электр станциясы	«Атырау ЖЭО» АҚ	-183 495
9	Согра жылу-электр станциясы	«Согра ЖЭО» ЖШС	-166 373
10	Екібастұз МАЭС-2 станциясы	«Екібастұз МАЭС-2 станциясы» АҚ	-166 073
11	Петропавл ЖЭО – 2	«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ	-153 416
12	№2 жылу электр орталығы	«Маңғыстау атом электр станциясы-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	-140 978
13	Орал газ турбинасы электр станциясы	«Орал газ турбинасы электр станциясы» ЖШС	-94 005
14	№2 аудандық қазандық	Көкшетау қаласы әкімдігінің жанындағы «Көкшетау Жылу» РМК жанындағы МКК	-78 227
15	Жаңажол газ турбинасы электр станциясы	«Жаңажол ГТЭС» ЖШС	-77 284
16	Риддер жылу-электр станциясы	«Өскемен жылу желілері» АҚ	-70 752
17	ГТЭС-200 ОРАЛ. Алғашқы ұшыру кешені	«Батыс пауыр» ЖШС	-69 540
18	ЭЖЭО	«Energy Solutions Center» ЖШС	-53 970
19	№1 Жылу станциясы	«Kazakhmys Distribution» ЖШС	-52 283
20	№2 қазандық	«Өскемен жылу желілері» АҚ	-50 030
21	Текелі энергетикалық кешен	«Текелі энергетикалық кешен» ЖШС	-48 100
22	Премьера	«Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС	-43 173
23	«Орбита» аудандық қазандығы	«Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС	-42 816
24	Жылу-электр орталығы – 1	«Астана-Энергия» АҚ	-41 750
25	Жылулық электр станциясы	«Маңғыстау атом электр станциясы-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	-36 878

26	Жылу электр станциясы	«Байқоңырэнерго» өндірістік-энергетикалық бірлестігі» мемлекеттік унитарлық кәсіпорны	-32 230
27	ЖЭО-2	«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ	-26 676
28	Айтас-энерго	«Айтас-энерго» ЖШС	-2 4 564
29	Арқалық жылу-электр станциясы	Қостанай облысы Арқалық қаласы әкімдігінің «Арқалық жылу-энергетика компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	-24 213
30	Ақшабұлақ газ турбинасы электр станциясы	«Кристалл менеджмент» АҚ	-22 174
31	Аудандық қазандық - 1	«Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Теплокоммунэнерго» РПВ жанындағы МКК	-19 505
32	Аудандық қазандық - 3	«Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Теплокоммунэнерго» РПВ жанындағы МКК	-1 7 527
33	«Аққент» қазандығы	«Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС	-13 213
34	Глубокое қазандығы	«Теплоэнергия» РПВ жанындағы МКК Глубокое ауылының әкімдігі Глубоковский ауданы	-12 950
35	Усть -Талов электр станциясы, Усть-Таловка ауылы	«Шығысэнерго» ЖШС	-12 024
36	Солтүстік-Шығыс аудан қазандығы	«Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС	-8 651
37	№3 қазандық	«Өскемен жылу желілері» АҚ	-8 181
38	№2 Жылу станциясы	«Kazakhmys Distribution» ЖШС	-6 025
39	ЖЭО-1 қондырғысы	«Ақтөбе ЖЭО» АҚ	-4 805
40	Шығыс қазандығы	«Еуразия энергия корпорациясы» АҚ	-4 431
41	№1 қазандық	«САРЫШАҒАН СУЖЫЛУ-2014» ЖШС	-4 265
42	Белоусовский энергетикалық цех, Белоусовка ауылы	«Шығысэнерго» ЖШС	-4 150
43	Қазандық цех	«Шахтинсктеплоэнерго» ЖШС	-4 051

44	Когенерациялық газтурбиналық электр станциясы, №1, 2, 3 газтурбиналық қондырғы	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының «Қызылордатеплоэлектроцентр» сақтау қоймасындағы МКК	-3 854
45	Тау-кен және көлік техникасын жөндеу бойынша №1 өндіріс (қазандық)	«Құрылысмет» ЖШС	-3 120
46	«103, 103 А квартал» қазандығы	«Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Теплокоммунэнерго» РПВ жанындағы МКК	-3 029
47	Серебрянск қазандығы	Алтай облысы әкімдігінің «Серебрянск қаласы Тепловоцентрлік және Жаңа Бұқтырма ауылы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	-2 778
48	Жаңа-Бұқтырма ауылындағы қазандық	Алтай облысы әкімдігінің Серебрянск қаласы Тепловоцентрлік және Жаңа Бұқтырма ауылы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	-2 487
49	№2 учаске – №2 қазандық	«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің «Қостанай жылу энергетикалық компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	-2 270
50	№2 қазандық	«Талдықорған қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғантеплосервис» ПМК жанындағы МКК	-2 246
51	«35- квартал» қазандығы	«Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Теплокоммунэнерго» сақтау қоймасындағы МКҚК.	-1 573
52	Bassel Group LLS	«Bassel Group LLS» ЖШС	-548

53	«Пархоменко» қазандығы	«Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Теплокоммунэнерго» РПВ жанындағы МКК	-496
54	«Ғаббасов» қазандығы	«Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесінің «Теплокоммунэнерго» РПВ жанындағы МКК	-299
55	Өнеркәсіптік №1 қазандық	«ПРОМТЕПЛО» ЖШС	-168
Барлығы			**- 7 845 174**

Электр энергетикасындағы қондырғылар үшін көміртегі квотасының жалпы профициті **3 828 620**, ал көміртегі квотасының жалпы тапшылығы **7 845 174 құрайды** *(5 және 6 кесте)*. Көміртегі квоталарын алып тастауды ескере отырып, 2023 жылы жалпы қалдық **-4 016 554**, бұл 2022 жылмен салыстырғанда 25,3 %-ға аз (-5 377 484).

Көміртегі квоталарының ең үлкен тапшылығы мынадай қондырғыларда байқалады: «Болат Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС (-3 332 475), «Топар бас тарату энергостанциясы» ЖШС (-1 065 890), «Т. И. Батуров атындағы Жамбыл МАЭС» АҚ (598 759).

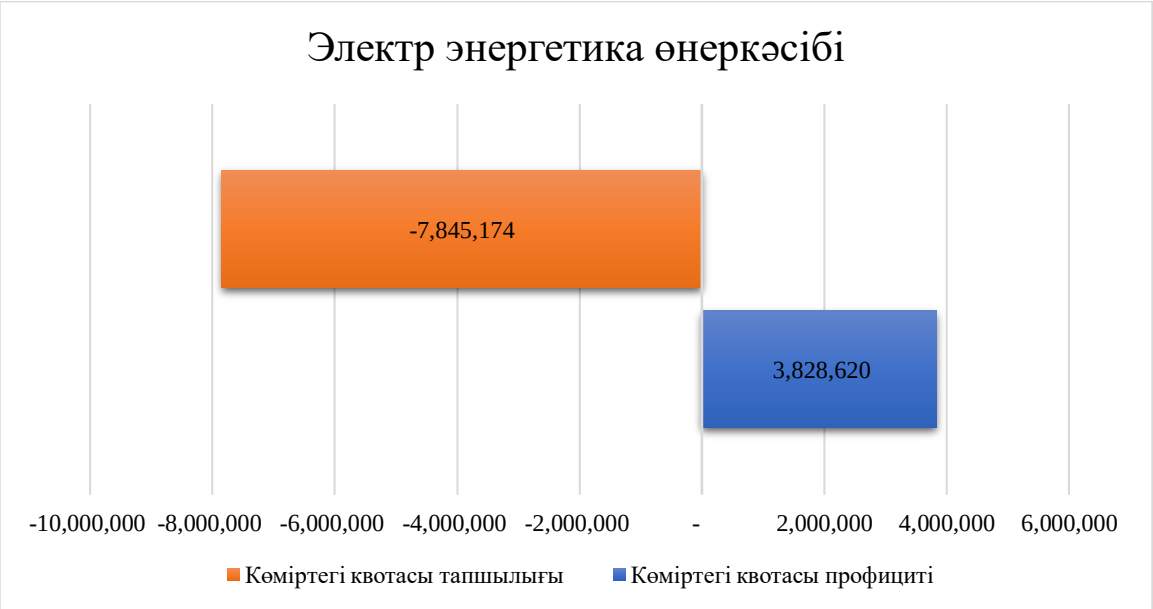

Сурет 3. Электр энергетикасы туралы мәліметтер

Қосымша көміртегі квоталары

ҚР ЭК 290-бабының 5-тармағына сәйкес, Көміртегі бірліктері Ұлттық көміртегі квотасы жоспарының резервтік санатына мына мақсаттар үшін енгізілген :

1) Көміртегі квотасының Ұлттық жоспарының тиісті кезеңінде пайдалануға берілген жаңа квота негізіндегі қондырғылар үшін көміртегі квотасы бірліктерін тегін бөлу;

2) Көміртегі квотасының Ұлттық жоспарының тиісті кезеңінде анықталған бұрын есепке алынбаған квота қондырғылары үшін көміртегі квотасының бірліктерін тегін бөлу;

3) Көміртегі квотасының Ұлттық жоспарының қолданылу мерзімінің тиісті кезеңінде квота зауыттарының қуаттылығы ұлғайған жағдайда көміртегі квотасының қосымша бірліктерін тегін бөлу;

4) Көміртегі квотасының Ұлттық жоспарының қолданылу мерзімінің тиісті кезеңі ішінде квота негізіндегі қондырғылар санатына өтетін әкімшілік субъектілердің қондырғылары үшін көміртегі квотасының бірліктерін тегін бөлу;

5) аукцион шарттарында көміртегі квотасы бірліктерін сату.

2023 жылға арналған қордың көлемі **11 643 887** тонна CO_2.

Қағидалардың 24-тармағына сәйкес Ұлттық жоспар резервінен көміртегі квоталарының көлемі оның санаттары арасында мынадай формула бойынша тең бөліктерге бөлінеді:

$Vi = V/n$:

Vi – бір категория бойынша резервтегі көміртегі квоталарының көлемі;

V – резервтік көлем;

n – резервтік санаттардың саны.

Тиісінше, әрбір қор санатына **2 328 777 тонна** CO2 келеді.

Сондай-ақ, Қағидалардың 89-тармағына сәйкес квота негізіндегі қондырғының қуаттылығын төмендету есебінен қалыптастырылған көміртегі квотасының бірліктері Сатуға жатпайды және қосымша көміртегі

квоталарын беру Ұлттық жоспарының резервтік санатына қайтарылуға тиіс.

Көміртегі квотасы 2023 жылы алынып тасталуына байланысты **13 257 375** тонна CO2, содан кейін осы көлемге сәйкес резерв толтырылады. Көміртегі квоталарын алып тастауды ескере отырып, квотамен басқарылатын қондырғылардың қуаттылығы ұлғайған жағдайда резервтік санат **15 586 152** тонна CO2.

ҚР ЭК 295-бабының 1- тармағының негізінде квота субъектісі негізгі көміртегінің көлемі болмаған немесе жеткіліксіз болған жағдайда қосымша көміртегі квотасын алу үшін қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті органға жүгінеді. Көміртегі квотасының Ұлттық жоспарының әрекет ету кезеңінде квота қондырғысының қуаттылығы ұлғайған жағдайда квота.

Қуаттылықтың ұлғаюы өнімді өндірудің, өңдеудің және (немесе) тасымалдаудың жылдық көлемінің ұлғаюын білдіреді.

Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 бұйрығымен бекітілген Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларының 81-тармағына сәйкес 2023 есепті жылға арналған әрбір Қондырғы бойынша тегін берілген қосымша көміртегі квотасының көлемі туралы ақпарат «Жасыл даму» АҚ сайтында орналастырылған.[2]

Электр энергетикасы саласы үшін барлығы **5 735 785** қосымша квоталар берілген (*7-кесте*) **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)**. Бұл өткен жылы берілген қосымша квоталар көлемінен 8,9 %-ға аз (**6 299 292** квоталар).

7-кесте. 2023 жылға энергетика саласына берілген қосымша квоталар саны

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Берілген қосымша квоталар саны

[2] https://recycle.kz/ru/informaciya-o-vydannoj-dopolnitelnoj-uglerodnoj-kvote

1	Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр станциясы	«Нұржанов атындағы Екібастұз МАЭС-1» ЖШС	3 719 625
2	Т.И. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы.	«Т.И. Батуров атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы» АҚ	616 743
3	Екібастұз МАЭС-2 станцияы	«Екібастұз МАЭС-2 станцияы» АҚ»	366 521
4	Жылу электр орталығы – 3	«3-Энергоорталық» АҚ	248 150
5	Жылу электр орталығы – 2	«Маңғыстау атом электр станциясы-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	157 808
6	Аудан №2 қазандық	Көкшетау қаласы әкімдігінің жанындағы «Көкшетау Жылу» РМК жанындағы МКК	102 246
7	Согра жылу-электр станциясы	«Согра ЖЭО» ЖШС	95 327
8	Орбита аудандық қазандығы	«Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС	68 536
9	Орал газ турбинасы электр станциясы	«Орал газ турбинасы электр станциясы» ЖШС	61 952
10	№2 қазандық	«Өскемен жылу желілері» АҚ	53 148
11	Премьера	«Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС	50 487
12	Жылу электр орталығы – 1	«Маңғыстау атом электр станциясы-Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	40 117
13	Атырау жылу-электр станциясы	«Атырау ЖЭО» АҚ	24 383
14	ГТЭС-200 ОРАЛ. Алғашқы ұшыру кешені	«Батыс пауыр» ЖШС	17 375
15	Усть -Талов электр станциясы, Усть - Таловка ауылы	«Шығысэнерго» ЖШС	16 814
16	Қазандық цех	«Шахтинсктеплоэнерго» ЖШС	13 312
17	Шығыс учаскесі	«Еуразия энергия корпорация» АҚ	12 666
18	Жылулық №2 станция	«Kazakhmys Distribution» ЖШС	12 090
19	Петропавл ЖЭО – 2	«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ	10 758
20	Электр станциясы	«Еуразия энергия корпорация» АҚ	7 974
21	МАЭС	«Топар бас таратушы электр станциясы» ЖШС	6 310

22	Глубокое қазандығы	«Теплоэнергия» РПВ жанындағы МКК Глубокое ауылының әкімдігі Глубоковский ауданы	6 161
23	№3 қазандық	«Өскемен жылу желілері» АҚ	2 295
24	Арқалық жылу-электр станциясы	Қостанай облысы Арқалық қаласы әкімдігінің «Арқалық жылу-энергетика компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	1 335
25	№1 жылу станциясы	«Kazakhmys Distribution» ЖШС	805
26	№1 қазандық	ЖШС «САРЫШАҒАН СУЖЫЛУ-2014»	183
27	Серебрянск қазандығы	Алтай облысы әкімдігінің «Серебрянск қаласы Тепловоцентрлік және Жаңа Бұқтырма ауылы» коммуналдық мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	1909
28	Айтас-энерго	«Айтас-энерго» ЖШС	20 755
29	Қазандық	«КОТЕЛЬНАЯ АСИ» ЖШС	17 375
Барлығы			**5 735 785**

Электр энергетикасы саласындағы қосымша көміртекті квоталардың ең көп көлемін келесі қондырғылар алды:

- Нұржанов атындағы Екібастұз жылу электр орталығы ең көп қосымша квота алушы болып табылады, 3 719 625 квота.
- Т.И. Батурова атындағы Жамбыл мемлекеттік аудандық электр станциясы және Екібастұз МАЭС-2 квота бойынша келесі екі орынды иеленіп, сәйкесінше 616 743 және 366 521 квота алды.

Көміртегі квотасының ең аз мөлшерін келесі қондырғылар алады: Арқалық жылу-электр орталығы (1 335), № 1 ЖЭО («Kazakhmys Distribution» ЖШС) (805), № 1 қазандық («САРЫШАҒАН СУЖЫЛУ-2014» ЖШС) (183).

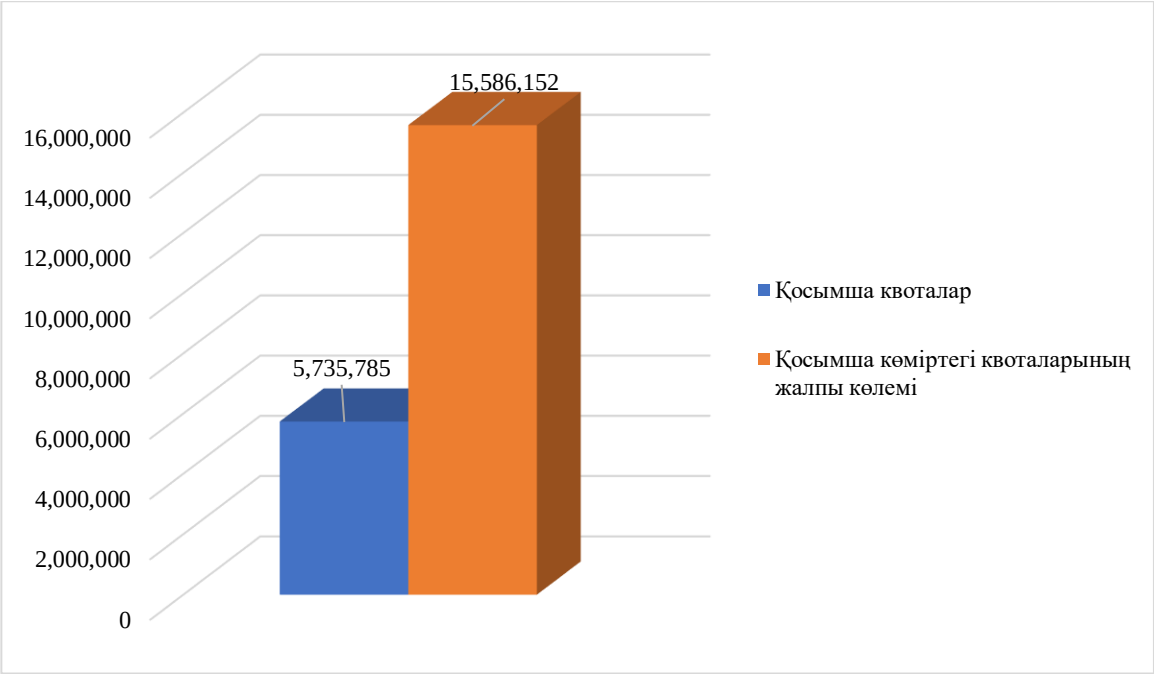

Сурет 4. Қосымша квоталарды беру резервінің жалпы көлемі

Көміртегі квоталарын қайта бөлу

ҚР ЭК 289-бабынының 7-тармаңына сәйкес, квота субъектісі өзінің қондырғылары арасында квота мерзімі ішінде өзіндегі көміртегі квотасы бірліктерін дербес бөлуге құқылы.

Электр энергетикасы саласында 2023 жылға көміртегі квоталарын қайта бөлу туралы деректер 8-кестеде көрсетілген.

8-кесте. 2023 жылға арналған электр энергетикасы саласындағы көміртегі квоталарын қайта бөлу

Электр энергетикасы өнеркәсібі		
Қондырғы атауы	**Мекеме атауы**	**Квоталарды қайта бөлу**
ЖЭО-2	«ПАВЛОДАРЭНЕРГО» АҚ	26 676
ЖЭО-3		-26 676
ЖЭО – 1	«Алматы электр станциялары» АҚ	-150 000
Жылу электр орталығы – 2		-250 000
Жылу электр орталығы – 3		400 000
ЖЭО – 1	«Астана-Энергия» АҚ	41 750
Жылу электр орталығы – 2		-41 750
№2 қазандық	«Талдықорған қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі»	3000

№4 қазандық	мемлекеттік мекемесінің «Талдықорғантеплосервис» ПМК жанындағы МКК	-3000
«Шығыс» қимасы	«Еуразиялық энергетикалық корпорация» АҚ	-4 431
Шығыс қазандығы		4 431
№2 қазандық	«Өскемен жылу желілері» АҚ	-3 118
№3 қазандық		3 118
Белоусовский энергетикалық цех, Белоусовка ауылы	«Шығысэнерго» ЖШС	4 150
Усть -Талов электр станциясы, Усть -Таловка ауылы		-4 150
№1 жылу электр орталығы	«Маңғыстау атом электр станциясы - Қазатомөнеркәсіп» ЖШС	- 36 878
Жылу электр станциясы		3 6 878
№1 учаске – Қостанай ЖЭО	«Қостанай қаласы әкімдігінің тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі және автомобиль жолдары бөлімі» мемлекеттік мекемесінің Қостанай қаласы әкімдігінің «Қостанай жылу энергетикалық компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	- 2 270
№2 учаске – №2 қазандық		2 270
Жылу электр станциясы, қазандықтар № 6, 9	Қызылорда облысының энергетика және тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық басқармасының «Қызылордатеплоэлектроцентр» РПБ жанындағы МКК	-3 854
Когенерациялық газтурбиналық электр станциясы, №1, 2, 3 газтурбиналық қондырғы		3 854
Орбита аудандық қазандық	«Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС	- 20 948
Оңтүстік аудандық қазандық		- 17 312
Оңтүстік-Шығыс аудан қазандығы		- 4 132
Солтүстік-Шығыс аудан қазандығы		8 651
Қазандық «Акцент»		13 213
Қазандық «Әуежай»		20 528
Орталық қазандық	«Өзен Жылу» ШЖҚ МКҚК Жаңаөзен қаласының әкімдігі	- 25 362
Шағын ЖЭО		25 362
Жылу электр орталығы-1	Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық	-21 735
«Орталық» қазандығы		-143
Аудандық қазандық-1		19 505

«Ғаббасов» қазандығы	бөлімі мемлекеттік мекемесінің «Жылукоммунэнерго» ШЖҚ МКК	299
«103, 103 а квартал» қазандығы		5
«35 квартал» қазандығы		1 573
«Пархоменко» қазандығы (МЭН)		496
Барлығы		**595 088**

Электр энергетикасында 13 қондырғы операторы 2023 жылы қондырғылары арасында **595 088** тонна көміртегі квотасын қайта бөлді. Көміртегі квоталарының ең көп саны «Алматы электр станциялары» АҚ-ның 3-Жылу орталық қондырғысынан (400 000 тонна CO_2) қайта бөлінді **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша).**

Көміртегі бірліктерін сату/сатып алу

ҚР ЭК 289-бабының 9-тармағы негізінде квоталау субъектісі ҚР ЭК 295-бабының 8-тармағына сәйкес алынған бірліктерді қоспағанда, көміртегі квотасының бірліктерін сатуға немесе сатып алуға құқылы.

Электр энергетикасында 2023 жылға көміртегі бірліктерін сатып алу/сату бойынша деректер келесі 9-кестеде көрсетілген.

Электр энергетикасы саласындағы кәсіпорындар 210 557 тонна көміртегі квотасын сатса, 916 673 тонна көміртегі квотасы сатып алынды, бұл осы саладағы сатудан сатып алудың басым екенін көрсетеді.

Ең көп сату көлемі «Өскемен ЖЭО» ЖШС (77 855 тонна), «Жайықжылуэнерго» АҚ (33 410 тонна), «Еуразиялық энергетикалық корпорациясы» АҚ (99 292 тонна).

«Қазақмыс» ЖШС (Балқаш ЖЭО) (235 185 тонна), «Қазақмыс» ЖШС (Жезқазған ЖЭО) (144 280 тонна), «Жаңажол ГТЭС» ЖШС (77 285 тонна) **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша).**

9-кесте. Электр энергетикасы саласындағы сатып алу/сату

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Сату	Сатып алу	ҚҚС-сыз баға	ҚҚС қосқандағы бағасы
1	«Промтепло» ЖШС	Өнеркәсіптік қазандық № 1/Өнеркәсіптік қазандық № 6		1586	397	445
2	«САРЫШАҒАН СУЖЫЛУ-2014» ЖШС	№1 қазандық		4 082	397	445
3	«Kazakhmys Energy» ЖШС	Жезқазған жылу электр орталығы		195 221	446	500
4	«Kazakhmys Energy» ЖШС	Балқаш жылу электр орталығы		235 185	446	500
5	«Өскемен ЖЭО» ЖШС	Өскемен жылу электр орталығы	3 000		500	560
			3809		446	500
			71 046		354	397
6	«Согра ЖЭО» ЖШС	Согра жылу электр орталығы		71 046	354	397
7	«Текелі энергетикалық кешені» ЖШС	Текелі энергетикалық кешені		48 100	397	445
8	«Өскемен жылу желілері» АҚ	№2 қазандық		3 000	500	560
9	«Kazakhmys Distribution» ЖШС	№1 жылу станциясы		51 478	446	500
10	«Ақтөбе ЖЭО» АҚ	Қондырғы 1 ЖЭО		4 805	500	560
11	«Жаңажол ГТЭС» ЖШС	Жаңажол газ турбиналық электр станциясы		77 285	354	397
12	«Жайық - жылуэнерго» АҚ	Біріктірілген жылу және электр станциясы	33 410		397	445
13	«Кристал менеджмент» АҚ	Ақшабұлақ газ турбиналық электр станциясы		22 174	397	445
14	«Орал газтурбиналық электр станциясы» ЖШС	Орал газ турбиналық электр станциясы		32 053	397	445

15	«Батыс Пауыр» ЖШС	ГТЭС-200 ОРАЛ. Алғашқы ұшыру кешені		52 165	398	446
16	«Құрылысмет» ЖШС	Тау-кен және көлік техникасын жөндеу бойынша №1 өндіріс (қазандық)		3 120	354	397
17	«Еуразиялық энергетикалық корпорациясы» АҚ	Электр станциясы	14 897		354	397
			52 165		398	446
18		«Шығыс» қимасы	32 230		354	397
19	«Байқоңырэнерг» өндірістік-энергетикалық бірлестігі мемлекеттік унитарлық кәсіпорны	Жылу электр станциясы		32 230	354	397
20	Қостанай облысы Арқалық қаласы әкімдігінің «Арқалық жылу-энергетика компаниясы» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	Арқалық жылу-электр станциясы		22 878	397	445
21	«Айтас-энерго» ЖШС	Айтас-энерго		3 809	446	500
22	«Energy Solutions Center» ЖШС	ЭЖЭО		53 970	397	445
23	Nova Novatis Ltd ЖК	Риддер жылу электр орталығы		548	397	445
24	Алтай ауданы әкімдігінің» Серебрянск қаласы мен Жаңа Бұқтырма кентінің жылу-су орталығы» КМК	Жаңа-Бұқтырма кентінің қазандығы		2 487	450	504
25		Серебрянск қ. қазандық		869	450	504
Барлығы			**210 557**	**916 673**		

Электр энергетикасында 7 қондырғы 2023 жылғы есепті жылдағы көміртегі квоталарын өтей алмады, бұл 1 459 442 тонна CO_2 **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)** (*10-кесте*).

10-кесте. Электр энергетикасы саласындағы өтелмеген көміртегі квоталары бар қондырғылар тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Өтелмеген көміртегі квоталары	Барлығы
1	МАЭС	«Топар бас таратушы электр станциясы» ЖШС	- 1 059 580	- 1 059 580
2	Атырау жылу-электр станциясы	«Атырау ЖЭО» АҚ	-159 112	-159 112
3	Петропавл ЖЭО – 2	«СЕВКАЗЭНЕРГО» АҚ	-142 658	-142 658
4	Риддер жылу-электр станциясы	Риддер қаласы әкімдігінің «Су арнасы» қоймасы жанындағы МКК	-70 752	-70 752
5	Аудан қазандық - 3	Шығыс Қазақстан облысы Семей қаласының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық бөлімі» мемлекеттік мекемесі ШЖҚ	-17 527	-20 551
6	«103, 103 А квартал» қазандығы		-3 029	
7	Глубокое қазандығы	«Жылуэнергия» МКК Глубокое ауданы әкімдігінің Глубокое ауылы ШЖҚ бойынша	-6 789	-6 789
Барлығы			**-1 459 442**	

ҚР ЭК 292-бабына сәйкес көміртегі бірліктерін өтеу жыл сайын тіркелген расталған деректер есепті жылдағы парниктік газдар шығарындыларын түгендеу туралы есеп бойынша айқындалатын квота қондырғысы өндіретін парниктік газдардың нақты квоталық шығарындыларына тең мөлшерде жүзеге асырылады..

«Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің 329-бабына сәйкес парниктік газдар шығарындыларына квотаның белгіленген және қосымша алынған көлемінен асып кету қондырғы операторына әрбір квота бірлігі үшін бес айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады. Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес жобаларды іске асыру нәтижесінде алынған сатып алынған квота

бірліктерімен және (немесе) көміртегі бірліктерімен өтелмеген артық көлемнен.

Осылайша, зауыт операторлары 2023 жылғы есепті жылдағы бар тапшылықты 2024 жылдың 31 желтоқсанына дейін өтеуі керек.

2. Мұнай және газ өнеркәсібі

Тәуелсіздіктің 30 жылы ішінде мұнай-газ саласы Қазақстан экономикасында шешуші рөл атқарды. 2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша мемлекеттік баланста алынатын қоры 4,4 млрд тоннаны құрайтын 307 мұнай кен орны бар. Осы кезеңде елімізде мұнай өндіру 3,8 есеге жуық өсіп, жылына 84,2 миллион тоннаға жетті, өндірістің негізгі бөлігі үш ірі жобаның: Теңіз, Қарашығанақ және Қашағанның үлесіне тиді.

Бүгінде көміртексіздендіру және шығарындыларды азайту жағдайында Қазақстан үкіметінің алдында күрделі міндеттер тұр. Энергетика секторында көмірден бірте-бірте бас тарту шығарындыларды азайтатын технологияларды енгізумен немесе газ сияқты экологиялық таза отынға көшумен қатар жүруі керек. 2023 жылғы 1 қаңтардағы жағдай бойынша елде қоры 1,6 трлн м³ болатын 171 бос газ кен орны және қоры 2,1 трлн м³ мұнайда еріген 242 газ кен орны тіркелген. Еркін газ өндіру 1991 жылдан бері 2,6 есе өсіп, 21,1 млрд м³ құрады, ал ерітілген газ өндіру 2022 жылы 32,1 млрд м³ болды. Егер тәуелсіздіктің басында Қазақстан 7,3 миллион тоннаға жуық мұнай экспорттаса, бүгінде бұл көрсеткіш жылына 64,3 миллион тоннаны құрайды.

Қазақстанның мұнай-газ саласының келешегі әлі де толық іске асырылмаған әлеуетпен маңызды болып қала береді. Секторды одан әрі дамыту жаңа технологияларды енгізуге, инвестиция тартуға, жаңа өндірістерді құруға ықпал етеді, сондай-ақ елдің саяси ұстанымын нығайтады және келіссөздер позициясын жақсартады.

Қазақстанда мұнай мен газды тасымалдау құбыр, темір жол және теңіз көлігі арқылы жүзеге асырылады. Тауарлы мұнай өндіруші және тасымалдаушы кәсіпорындардың резервуар парктерінде сақталады, ал газ үшін жерасты қоймалары пайдаланылады. Мұнай тасымалдау негізінен мұнай құбырлары арқылы жүзеге асырылады, бұл ең үнемді және экологиялық таза әдіс. Табиғи газ да негізінен құбырлар арқылы тасымалданады, олар республика бойынша кең таралған. Өндірілетін мұнайдың 80 пайыздан астамы

негізінен құбыр арқылы экспортталады, қалғаны ішкі нарыққа өңдеуге жіберіледі.[3]

Қазақстанның мұнай-газ саласы үшін 2023 жылға арналған Ұлттық көміртегі квота жоспарына сәйкес бөлінген квоталар саны 49 қондырғыға **22 692 972 бірлікті құрайды (***14-кесте)*. Бұл 2022 жылмен салыстырғанда 1,5 %-ға аз (23 039 146). Бөлінген көміртегі квоталарының ең көп саны Теңізшевройлда (4 837 210) байқалады. Ал Бейнеу-Бозой-Шымкент Магистралды газ құбырында (бұдан әрі – МГ) бөлінген квоталардың ең аз саны (8039) сақталған. Кәсіпорындар үшін бөлінген квотаның орташа мәні 463 122 бірлікті құрайды.

14-кесте. Мұнай-газ өнеркәсібі үшін көміртегі квоталарының бөлінген көлемдері бар қондырғылар тізбесі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 ж. ПГ шығарындыларына квоталар көлемі
1	Айранкөл	«Каспиймұнай» АҚ	54 713
2	Қарақұдықмұнай	«Қарақұдықмұнай» ЖШС	26 029
3	Ақшабұлақ	«Қазгермұнай «бірлескен кәсіпорны» ЖШС	214 033
4	Buzachi Операциясы (Buzachi Операциясы)	«Buzachi Operating Ltd» Филиалы (Buzachioperatingltd)	211 975
5	Ком-мұнай	«Ком-Мұнай» ЖШС	12 404
6	ПетроҚазақстан Құмкөл Ресорсиз	«ПетроҚазақстанҚұмкөлРесорсиз» АҚ	285 245
7	«Кеңқияқ Мұнай» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы	«СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ	105 711
8	«Октябрьскнефть» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		460 697
9	Жаңажол мұнай-газ өңдеу кешені		626 011
10	«Ақтөбеэнерго Мұнай» басқармасы (газтурбиналық электр станциясы - 45)		56 697
11	«Ақтөбеэнерго Мұнай» басқармасы		600 764

[3]«Мұнай және газ өнеркәсібі» «Мұнай мен газды тасымалдау және сақтау» бағыты бойынша біліктіліктің салалық шеңбері, Нұр-Сұлтан, 2019 ж.

	(бу турбиналы электр станциясы - 160)		
12	«Доссормұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы	«Ембімұнайгаз» АҚ	24 105
13	«Жылыоймұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		79 634
14	«Жайықмұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		61 040
15	«Қайнармұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		30 850
16	Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В.	Қарашығанақ Петролиум АОЗТ Оперейтинг Б. В. (Қазақ филиалы)	2 299 321
17	Өзенмұнайгаз	«Өзенмұнайгаз» АҚ	371 512
18	Маңғыстаумұнайгаз	«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ	658 203
19	Куатамлонмунай	«Қуатамлонмұнай» ЖШС бірлескен кәсіпорны	54 036
20	Теңізшевройл	«ТЕҢІЗШЕВРОЙЛ» ЖШС	4 837 210
21	СНПС -АйДанМұнай	«СНПС - Мұнай АҚ» АҚ	11 034
22	Батыс Тұзкөл, Кетеказған	«Тұзкөл Мұнай Газ Оперейтинг» ЖШС	24 728
23	Жайықмұнай	«Жайықмұнай» ЖШС	206 650
24	Қазақойл Ақтөбе	«ҚазақОйлАқтөбе» ЖШС	105 602
25	Кенлык	«САУТС-ОЙЛ» ЖШС	14 136
26	Қаражанбасмұнай	«Қаражанбасмұнай» АҚ	1 074 662
27	Павлодар мұнай-химия зауыты	«Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС	1 182 318
28	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	«Петроказахстанойл Продактс» ЖШС	1 025 867
29	Атырау мұнай өңдеу зауыты	«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	1 569 332
30	Ақтау битум өндіретін мұнай өңдеу зауыты	«CaspiBitum «бірлескен кәсіпорны» ЖШС	155 693
31	Конденсат	«Конденсат» АҚ	82 314
32	Қазақ газ өңдеу зауыты	«Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС	277 604
33	Каспий Құбыр Консорциумы-К	«Каспий Құбыр Консорциумы – К» АҚ	49 073
34	Мұнай айдау станциясы. А. Құлтұмиева Құлсары мұнай құбыры басқармасы	«ҚазТрансОйл» АҚ	24 939
35	«Орал» Магистральдық Газ	«ИнтерГаз Орталық Азия» АҚ	79 775

	Құбырлары Басқармасы		
36	«Атырау» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		201 666
37	«Ақтау» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		193 943
38	«Ақтөбе» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		142 637
39	«Шымкент» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		41 903
40	«Қызылорда» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		87 809
41	Көкжиде, Құмсай, Мортук	«ҚМК Мұнай» АҚ	28 855
42	Кен-Сарыарқа	«Кен-Сары» ЖШС	20 067
43	Солтүстік Каспий Оперейтинг Компаниясы Н. В.	«Норт Каспиан Оперейтинг Компаниясы Н.В.» компаниясы	3 404 524
44	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбыры	«Бейнеу-Шымкент» Газ Құбыры ЖШС	8 039
45	№ 1 Бозой компрессорлық станциясы		91 008
46	Теңіз, соның ішінде блокогай	«Қожан» АҚ	32 667
47	«Тоталь Е энд П ДунгаГмбХ» филиалы	ҚР-дағы «Тотал Е энд П ДунгаГмбХ» филиалы	69 378
48	Сутегі өндірісі қондырғысы	«Эр Ликид Мұнайхазы» ЖШС	151 492
49	«Қазақстан – Қытай» Магистральдық Газ Құбыры	«Азиялық газ құбыры» ЖШС	1 265 067
Барлығы			**22 692 972**

Мұнай және газ өнеркәсібінде 2023 ж. бойынша CO_2 жалпы шығарындылары **20 619 287** тоннаны құрайды. 2022 жылдың деректерімен салыстырғанда (19 546 927 тонна) көрсеткіш 5,5 пайызға артқан. Ең көп CO_2 –

4 252 174 тонна «Теңізшевройл» шығарды. 2022 жылмен салыстырғанда зауыт шығарындылары 16,08 %-ға (3 663 073 тонна) өсті. Ал көмірқышқыл газы шығарындыларының ең аз мөлшері «Интергаз Орталық Азия» АҚ Қызылорда Магистралды газ құбырларының басқармасында (бұдан әрі – МГБ) (450 тонна) байқалады, бұл өткен жылмен салыстырғанда 98,42 %-ға аз. (28 412 тонна).

Көміртекті квота көлемінің айырмашылығы **2 073 685** тоннаны құрайды. 16 қондырғы 2022 жылдан **2 436 182** көміртегі квотасын аударды. Ең көп «Теңізшевройл» – 1 204 972 көміртегі квотасы, ең азы «Кен-Сары» 5 292 көміртегі квотасын аударды *(15-кесте, 5 және 6-сурет).*

15 кесте. Мұнай-газ саласындағы 2023 жылға арналған оларға квота бөлінген қондырғылардың тізбесі және олардың шығарындылары

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға арналған парниктік газдар шығарындыларына квоталар көлемі	2022 жылдан көміртегі квоталарын аудару	2023 жылға арналған бір қондырғыдағы жалпы CO2 шығарындылары	Баланс
1	Айранкөл	«Каспиймұнай» АҚ	54 713		49 449	5 264
2	Қарақұдықмұнай	«Қарақұдықмұнай» ЖШС	26 029		32 560	-6 531
3	Ақшабұлақ	«Қазгермұнай «бірлескен кәсіпорны» ЖШС	214 033	13 216	20 381	206 868
4	Buzachi Operating (БузачиОперейтинг)	«Buzachi Operating Ltd» Филиалы (БузачиОперейтингЛтд)	211 975		93 328	118 647
5	Ком-мунай	«Ком-Мұнай» ЖШС	12 404		32 407	-20 003
6	Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз	«ПетроҚазақстанҚұмкөлРесорсиз» АҚ	285 245		366 230	-80 985
7	«Кеңқияқнефть» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы	«СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ	105 711		147 674	-41 963
8	«Октябрьскнефть» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		460 697		277 652	183 045
9	Жаңажол мұнай-газ өңдеу кешені		626 011		460 063	165 948
10	«Ақтөбеэнергомұнай» басқармасы (газтурбиналық электр станциясы		56 697		56 811	-114
11	«Ақтөбеэнергомұнай» басқармасы (бу		600 764		582 913	17 851

	турбинасы электр станциясы - 160)					
12	«Доссормұнайгаз» Мұнай	«Ембімұнайгаз» АҚ	24 105	12 632	30 930	5 807
13	«Жылыоймұнайгаз» Мұнай		79 634	45 199	86 729	38 104
14	«Жайықмұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		61 040		49 669	11 371
15	«Қайнармұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		30 850		37 238	-6 388
16	Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В.	Қарашығанақ Петролеум АОЗТ Оперейтинг Б. В. (қазақстандық филиал)	2 299 321	480 948	1 991 739	788 530
17	Өзенмұнайгаз	«Өзенмұнайгаз» АҚ	371 512		482 705	-111 193
18	Маңғыстаумұнайгаз	«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ	658 203		615 358	42 845
19	Куатамлонмунай	«Қуатамлонмұнай» бірлескен кәсіпорны ЖШС	54 036		41 726	12 310
20	Теңізшевройл	«ТЕҢІЗШЕВРОЙЛ» ЖШС	4 837 210	1 204 972	4 252 174	1 790 008
21	СНПС – АйДанМұнай	«СНПС - Мұнай АҚ» Ақ	11 034		15 639	-4 605
22	Батыс Тұзкөл, Кетеказған	«ТұзкөлМұнайГазОперейтинг» ЖШС	24 728		48 119	-23 391
23	Жайықмұнай	«Жайықмұнай» ЖШС	206 650	8 961	175 531	40 080
24	Қазақойл Ақтөбе	«ҚазақОйлАқтөбе» ЖШС	105 602		108 189	-2 587
25	Кенлык	«САУТС-ОЙЛ» ЖШС	14 136		88 472	-74 336

26	Қаражанбасмұнай	«Қаражанбасмұнай» АҚ	1 074 662		887 700	186 962
27	Павлодар мұнай-химия зауыты	«Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС	1 182 318	276 491	936 665	522 144
28	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	«Петроказахстройпродактс» ЖШС	1 025 867	107 547	1 438 675	-305 261
29	Атырау мұнай өңдеу зауыты	«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	1 569 332	12 202	1 583 169	-1 635
30	Ақтау битум өндіретін мұнай өңдеу зауыты	«CaspiBitum «бірлескен кәсіпорны» ЖШС	155 693	115 122	43 451	227 364
31	Конденсат	«Конденсат» АҚ	82 314		130 763	-48 449
32	Қазақ газ өңдеу зауыты	«Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС	277 604		127 174	150 430
33	Каспий Құбыр Консорциумы-К	«Каспий Құбыр Консорциумы – К» АҚ	49 073		56 758	-7 685
34	Мұнай айдау станциясы. А. Құлтұмиева Құлсары мұнай құбыры басқармасы	«ҚазТрансОйл» АҚ	24 939		31 013	-6 074
35	«Орал» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы	«ИнтерГазОрталықАзия» АҚ	79 775	21 222	12 453	88 544
36	«Атырау» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		201 666	23 332	110 645	114 353
37	«Ақтау» Магистральдық Газ		193 943	21 223	187 926	27 240

	Құбырлары Басқармасы					
38	«Ақтөбе» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		142 637		182 694	-40 057
39	«Шымкент» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		41 903		12 975	28 928
40	«Қызылорда» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		87 809		450	87 359
41	Көкжиде, Құмсай, Мортук	«ҚМК Мұнай» АҚ	28 855	59 107	159 420	-71 458
42	Кен-Сары	«Кен-Сары» ЖШС	20 067	5 292	37 621	-12 262
43	Солтүстік Каспий Оперейтинг Компаниясы Н. В.	«Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.» компаниясы	3 404 524		3 053 828	350 696
44	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбыры	«Бейнеу-Шымкент «Газ Құбыры» ЖШС	8 039		2 274	5 765
45	№ 1 Бозой компрессорлық станциясы		91 008		197 089	-106 081
46	Теңіз, оның ішінде Огайо блогы	«Қожан» АҚ	32 667		32 097	570
47	«Тоталь Е энд П ДунгаГмбХ» филиалы	ҚР-дағы «Тоталь Е энд П ДунгаГмбХ» филиалы	69 378		47 525	21 853

48	Сутегі өндірісі қондырғысы	«Эр Ликид Нефтегаз» ЖШС	151 492		122 087	29 405
49	«Қазақстан – Қытай» Магистральдық Газ Құбыры	«Азиатгазпровод» ЖШС	1 265 067	28 716	1 081 149	212 634
Барлығы			**22 692 972**	**2 445 395**	**20 619 287**	**4 519 080**

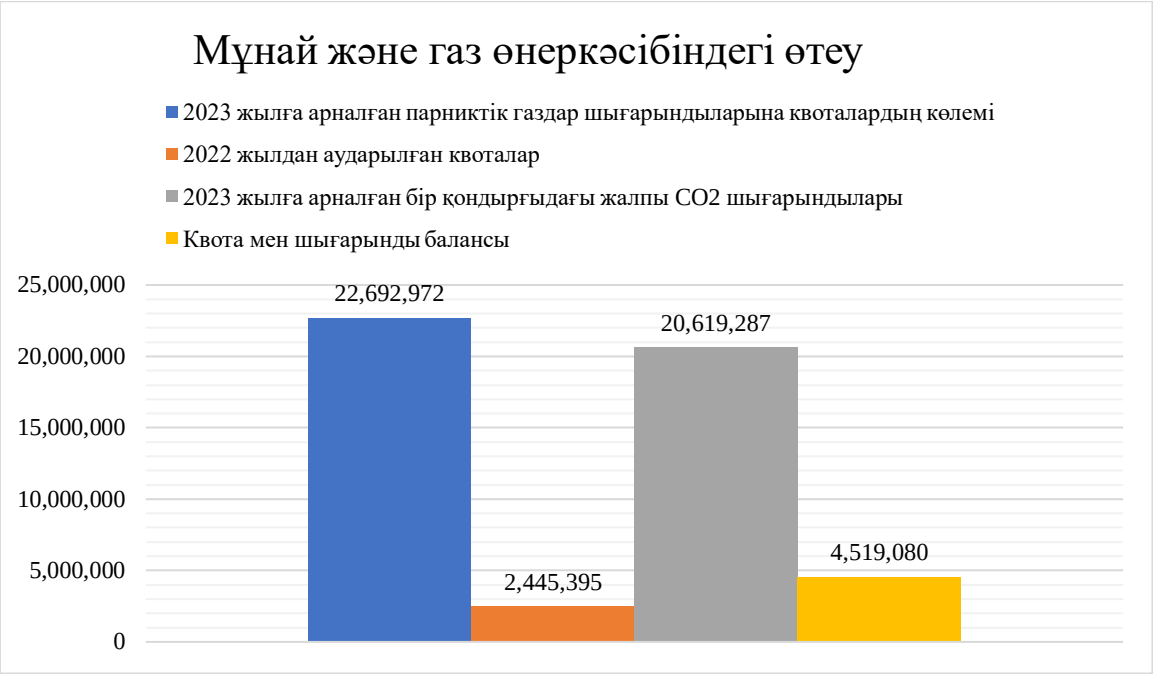

Сурет 5. Мұнай-газ саласындағы өтеу

Сурет 6. Мұнай-газ саласына 2022 жылдан бастап көміртегі квоталарын аудару

2023 жылдың аяғында алып қою объектілері операторларының тізімі бойынша жүргізілген есептеулерге сәйкес, мұнай-газ саласында **1 475 018** тонна квота алынған квоталарға ұшырайды. Бұл 2022 жылы тәркіленгеннен 4,18 %-ға көп (1 415 776). Ең азы «Жылыоймұнайгаз» Мұнай-газ өндіру

басқармасы (бұдан әрі – МӨБ) «Ембімұнайгаз» АҚ-тан (621), ал ең көбі Қазақстан Қытай МГ «Азия газ құбыры» ЖШС-ден (206 378) алынды *(16-кесте және 7-сурет).*

16-кесте. Мұнай-газ саласындағы 2023 жылдың қорытындысы бойынша алып қою қондырғылары операторларының тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Квоталар алынды
1	Айранкөл	«Каспиймұнай» АҚ	
2	Қарақұдықмұнай	«Қарақұдықмұнай» ЖШС	11 487
3	Ақшабұлақ	«Қазгермұнай «бірлескен кәсіпорны» ЖШС	135 507
4	Buzachi Operating (БузачиОперейтинг)	«Buzachi Operating Ltd» Филиалы (БузачиОперейтингЛтд)	23 957
5	Ком-мунай	«Ком-Мұнай» ЖШС	768
6	Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз	«ПетроҚазақстанҚұмкөлРесорсиз» АҚ	41 730
7	«Кеңқияқнефть» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы	«СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ	13 801
8	«Октябрьскнефть» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		183 257
9	Жаңажол мұнай-газ өңдеу кешені		
10	«Ақтөбеэнергомұнай» басқармасы (газтурбиналық электр станциясы – 45)		37 282
11	«Ақтөбеэнергомұнай» басқармасы (бу турбиналы электр станциясы – 160)		34 516
12	«Доссормұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы	Ембімұнайгаз» АҚ	4 105
13	«Жылыоймұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		621
14	«Жайықмұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		8 737
15	«Қайнармұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		
16	Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В.	Қарашығанақ Петролеум АОЗТ Оперейтинг Б. В. (қазақстандық филиал)	
17	Өзенмұнайгаз	«Өзенмұнайгаз» АҚ	22 881
18	Маңғыстаумұнайгаз	«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ	6 093
19	Куатамлонмунай	«Куатамлонмұнай» бірлескен кәсіпорны ЖШС	48 756
20	Теңізшевройл	«ТЕҢІЗШЕВРОЙЛ» ЖШС	65 322

21	СНПС – АйДанМұнай	«СНПС - Мұнай АҚ» Ақ	6 334
22	Батыс Тұзкөл, Кетеказған	«ТұзкөлМұнайГазОперейтинг» ЖШС	
23	Жайықмұнай	«Жайықмұнай» ЖШС	61 372
24	Қазақойл Ақтөбе	«ҚазақОйлАқтөбе» ЖШС	
25	Кенлык	«САУТС-ОЙЛ» ЖШС	
26	Қаражанбасмұнай	«Қаражанбасмұнай» АҚ	74 745
27	Павлодар мұнай-химия зауыты	«Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС	
28	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	«Петроказахстройпродактс» ЖШС	
29	Атырау мұнай өңдеу зауыты	«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	2 102
30	Ақтау битум өндіретін мұнай өңдеу зауыты	«CaspiBitum «бірлескен кәсіпорны» ЖШС	
31	Конденсат	«Конденсат» АҚ	5 327
32	Қазақ газ өңдеу зауыты	«Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС	150 163
33	Каспий Құбыр Консорциумы-К	«Каспий Құбыр Консорциумы – К» АҚ	
34	Мұнай айдау станциясы. А. Құлтұмиева Құлсары мұнай құбыры басқармасы	«ҚазТрансОйл» АҚ	
35	«Орал» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы	«ИнтерГазОрталықАзия» АҚ	69 387
36	«Атырау» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		98 300
37	«Ақтау» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		21 353
38	«Ақтөбе» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		
39	«Шымкент» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		30 118
40	«Қызылорда» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		90 056
41	Көкжиде, Құмсай, Мортук	«ҚМК Мұнай» АҚ	4 122
42	Кен-Сары	«Кен-Сары» ЖШС	
43	Солтүстік Каспий Оперейтинг Компаниясы Н. В.	«Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.» компаниясы	
44	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбыры	«Бейнеу-Шымкент «Газ Құбыры» ЖШС	6 134
45	№ 1 Бозой компрессорлық станциясы		
46	Теңіз, оның ішінде Огайо блогы	«Қожан» АҚ	1 401
47	«Тоталь Е энд П ДунгаГмбХ» филиалы	ҚР-дағы «Тоталь Е энд П ДунгаГмбХ» филиалы	8 906
48	Сутегі өндірісі қондырғысы	«Эр Ликид Нефтегаз» ЖШС	
49	«Қазақстан – Қытай» Магистральдық Газ Құбыры	«Азиатгазпровод» ЖШС	206 378
Барлығы			**1 475 018**

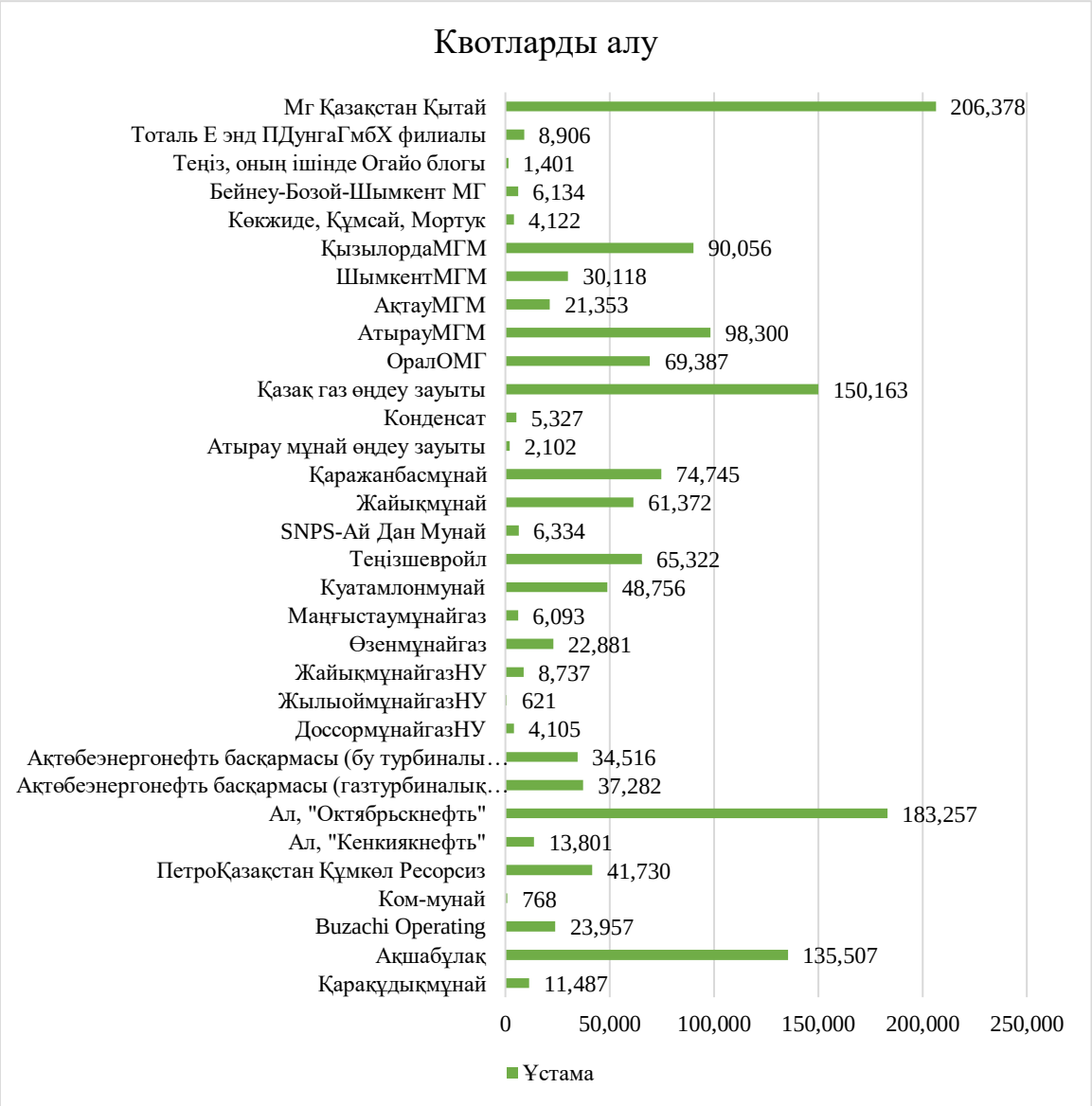

Сурет 7. Мұнай-газ саласындағы квоталарды алу

Профициті бар қондырғылардың жалпы саны **1 988 369,** ал тапшылығы бар қондырғылардың саны **-1 389 702** (*17 және 18-кестелер)*. Квоталарды алуды ескере отырып, жалпы баланс **598 667** құрайды, 2022 жылғы жалпы баланстан (2 076 443) 71,17 % - ға аз.

17 кесте. Квоталарды алуды ескергендегі CO_2 квоталары профициті бар қондырғылар операторларының тізбесі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Баланс
1	Айранкөл	«Каспиймұнай» АҚ	5 264
2	Ақшабұлақ	«Қазгермұнай «бірлескен кәсіпорны» ЖШС	71 361
3	Buzachi Operating (БузачиОперейтинг)	«Buzachi Operating Ltd» Филиалы (БузачиОперейтингЛтд)	94 690
4	Жаңажол мұнай-газ өңдеу кешені	«СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ	165 948
5	«Доссормұнайгаз» Мұнай	«Ембімұнайгаз» АҚ	1 702
6	«Жылыоймұнайгаз» Мұнай		37 483
7	«Жайықмұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		2 634
8	Қарашығанақ Петролиум Оперейтинг Б. В.	Қарашығанақ Петролеум АОЗТ Оперейтинг Б. В. (қазақстандық филиал)	788 530
9	Маңғыстаумұнайгаз	«Маңғыстаумұнайгаз» АҚ	36 752
10	Теңізшевройл	«ТЕҢІЗШЕВРОЙЛ» ЖШС	1 724 686
11	Қаражанбасмұнай	«Қаражанбасмұнай» АҚ	112 217
12	Павлодар мұнай-химия зауыты	«Павлодар мұнай-химия зауыты» ЖШС	522 144
13	Ақтау битум өндіретін мұнай өңдеу зауыты	«CaspiBitum «бірлескен кәсіпорны» ЖШС	227 364
14	Қазақ газ өңдеу зауыты	«Қазақ газ өңдеу зауыты» ЖШС	267
15	«Орал» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы	«ИнтерГаз Орталық Азия» АҚ	19 157
16	«Атырау» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		16 053
17	«Ақтау» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		5 887
18	Солтүстік Каспий Оперейтинг Компаниясы Н. В.	«Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.» компаниясы	350 696
19	«Тоталь Е энд П ДунгаГмбХ» филиалы	ҚР-дағы «Тоталь Е энд П ДунгаГмбХ» филиалы	12 947
20	Сутегі өндірісі қондырғысы	«Эр Ликид Нефтегаз» ЖШС	29 405
21	«Қазақстан – Қытай» Магистральдық Газ Құбыры	«Азиатгазпровод» ЖШС	6 256
Барлығы			**1 988 369**

18-кесте. Квоталарды алуды ескергендегі CO_2 квота тапшылығы бар қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Баланс
1	Қарақұдықмұнай	«Қарақұдықмұнай» ЖШС	-18 018
2	Ком-мунай	«Ком-Мұнай» ЖШС	-20 771
3	Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз	«ПетроҚазақстанҚұмкөлРесорсиз» АҚ	-122 715
4	«Кеңқияқнефть» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы	«СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ	-55 764
5	«Октябрьскнефть» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		-212
6	«Ақтөбеэнергомұнай» басқармасы (газтурбиналық электр станциясы – 45)		-37 396
7	«Ақтөбеэнергомұнай» басқармасы (бу турбиналы электр станциясы – 160)		-16 665
8	«Қайнармұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы	«Ембімұнайгаз» АҚ	-6 388
9	Өзенмұнайгаз	«Өзенмұнайгаз» АҚ	-134 074
10	Куатамлонмунай	«Қуатамлонмұнай» бірлескен кәсіпорны ЖШС	-36 446
11	СНПС – АйДанМұнай	«СНПС - Мұнай АҚ» Ақ	-10 939
12	Батыс Тұзкөл, Кетеказған	«ТұзкөлМұнайГазОперейтинг» ЖШС	-23 391
13	Жайықмұнай	«Жайықмұнай» ЖШС	-21 292
14	Қазақойл Ақтөбе	«ҚазақОйлАқтөбе» ЖШС	-2 587
15	Кеңлік	«САУТС-ОЙЛ» ЖШС	-74 336
16	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	«Петроказахстройпродактс» ЖШС	-305 261
17	Атырау мұнай өңдеу зауыты	«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	-3 737
18	Конденсат	«Конденсат» АҚ	-53 776
19	Каспий Құбыр Консорциумы-К	«Каспий Құбыр Консорциумы – К» АҚ	-7 685
20	Мұнай айдау станциясы. А. Құлтұмиева Құлсары мұнай құбыры басқармасы	«ҚазТрансОйл» АҚ	-6 074
21	«Ақтөбе» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы	«ИнтерГаз Орталық Азия» АҚ	-40 057
22	«Шымкент» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		-1 190
23	«Қызылорда» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		-2 697
24	Көкжиде, Құмсай, Мортук	«ҚМК Мұнай» АҚ	-75 580

25	Кен-Сары	«Кен-Сары» ЖШС	-12 262
26	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбыры	«Бейнеу-Шымкент «Газ Құбыры» ЖШС	-369
27	№ 1 Бозой компрессорлық станциясы		-106 081
28	Теңіз, оның ішінде Огайо блогы	«Қожан» АҚ	-831
Барлығы			**-1 389 702**

Көміртегі квоталарын қайта бөлу

Мұнай-газ саласында 2023 жылдың соңында **119 655** квотаны қайта бөлу жүргізілді.

«Ембімұнайгаз» АҚ өз қондырғылары арасында квоталарды қайта бөлді, «Жылыоймұнайгаз» МӨБ-дан 2 728 квотаны және «Жайықмұнайгаз» МӨБ-дан «Қайнармұнайгаз» МӨБ-ға 2 634 квотаны ауыстырды. Сондай-ақ, «Интергаз Орталық Азия» көміртегі квоталарын қайта бөлді, «Ақтөбе» МГБ «Шымкент» МГБ және «Қызылорда» МГБ жалпы 3 887 көміртегі квотасын ауыстырды. «Бейнеу-Шымкент Газ Құбыры» ЖШС «Бейнеу-Бозой-Шымкент» МГ және № 1 Бозой КС қондырғылары арасында 369 көміртегі квотасын қайта бөлді. «СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ өзінің 5 қондырғысы арасында 110 037 көміртегі квотасын қайта бөлді *(19-кесте және 8-сурет)* **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша).**

Кесте 19. Мұнай-газ өнеркәсібіндегі көміртегі бірліктерін қайта бөлу

МҰНАЙ ЖӘНЕ ГАЗ ӨНЕРКӘСІБІ			
№	**Қондырғы атауы**	**Мекеме атауы**	**Қайта бөлу квоталар**
1	«Жылыоймұнайгаз» Мұнай	«Ембімұнайгаз» АҚ	-2 728
	«Жайықмұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		-2 634
	«Қайнармұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		5 362
2	«Ақтөбе» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы	«ИнтерГаз Орталық Азия» АҚ	-3 887
	«Шымкент» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		1 190
	«Қызылорда» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы		2 697

3	«Бейнеу-Бозой-Шымкент» магистральдық газ құбыры	«Бейнеу-Шымкент «Газ Құбыры» ЖШС	369
	№ 1 Бозой компрессорлық станциясы		-369
4	Жаңажол мұнай-газ өңдеу кешені	«СНПС Ақтөбемұнайгаз» АҚ	-110 037
	«Октябрьскнефть» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		212
	«Кеңқияқнефть» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы		55 764
	«Ақтөбеэнергомұнай» басқармасы (газтурбиналық электр станциясы – 45)		37 396
	«Ақтөбеэнергомұнай» басқармасы (бу турбиналы электр станциясы – 160)		16 665
Барлығы			**119 655**

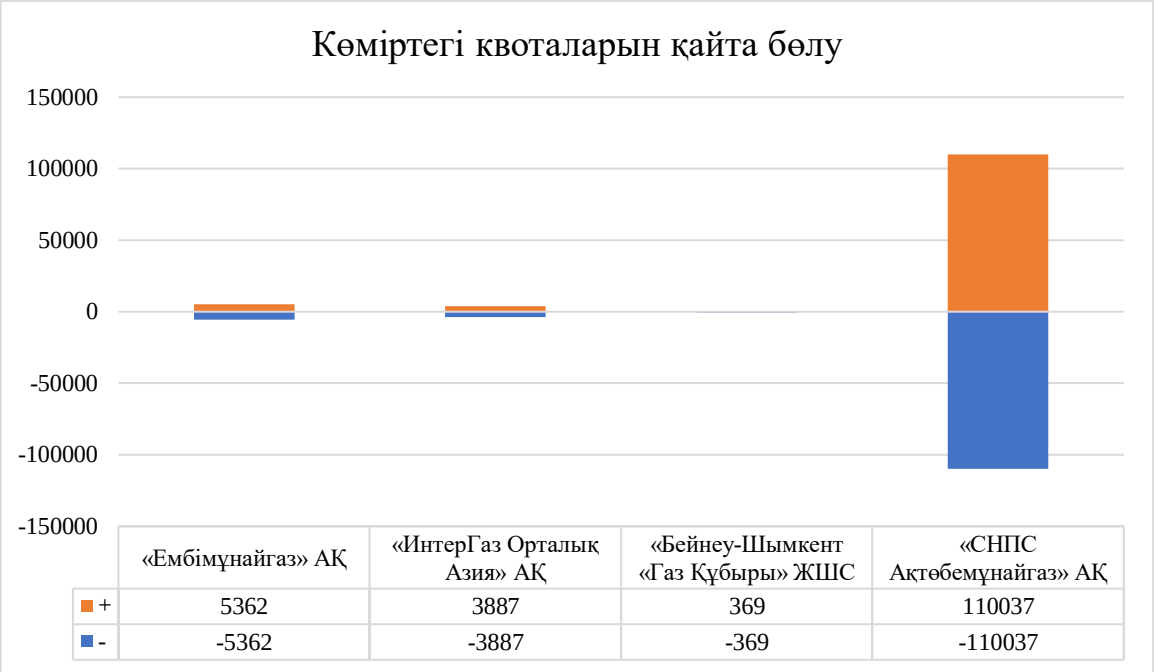

Сурет 8. Мұнай-газ саласындағы қайта бөлу

Қосымша көміртекті квоталар

Мұнай-газ саласы үшін қосымша квоталардың берілген көлемі **1 471 079** бірлікті құрайды. Бұл өткен жылы берілген қосымша квоталар көлемінен (1 559 993 квота) 5,7 %-ға аз.

17 қондырғының ішінде ең көп квотаны «ПетроҚазақстан Ойл Продактс» (403 304), ал ең аз қосымша квотаны «Ембімұнайгаз» АҚ «Қайнармұнайгаз» МГӨБ (1026) алды *(20-кесте және 9-сурет)* **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша).**

Кесте 20. Мұнай-газ саласындағы қосымша квоталар

№	Қондырғы атауы	Кәсіпорын атаулары	2023 жылға арналған көміртегі квоталарының көлемі ғылыми дамуға сәйкес	Шығарылған көлемді толтырыңыз дене квоталары	Санат
1	Қарақұдықмұнай	«Қарақұдықмұнай» ЖШС	26 029	29 391	қуаттың ұлғаюы
2	Ком-мұнай	«КОМ-МУНАЙ» ЖШС	12 404	20 771	қуаттың ұлғаюы
3	Петро Қазақстан Құмкөл Ресорсиз	«ПетроҚазақстанҚұмкөлРесорсиз» АҚ	285 245	132 184	қуаттың ұлғаюы
4	Қайнармұнайгаз» Мұнай-Газ Өндіру Басқармасы	«Ембімұнайгаз» АҚ	30 850	1026	қуаттың ұлғаюы
5	Теңізшевройл	«Теңізшевройл» ЖШС	4 837 210	55 249	қуаттың ұлғаюы
6	Жайықмұнай	«Жайықмұнай» ЖШС	206 650	26 468	қуаттың ұлғаюы
7	ПетроҚазақстан Ойл Продактс	«Петроказахстройпродактс» ЖШС	1 025 867	403 304	қуаттың ұлғаюы
8	Атырау мұнай өңдеу зауыты	«Атырау мұнай өңдеу зауыты» ЖШС	1 569 332	152 113	қуаттың ұлғаюы
9	Конденсат	«Конденсат» АҚ	82 314	147 905	қуаттың ұлғаюы
10	Мұнай айдау станциясы. А. Құлтұмиева Құлсары мұнай құбыры басқармасы	«ҚазТрансОйл» АҚ	24 939	4,907	қуаттың ұлғаюы
11	«Ақтөбе» Магистральдық Газ Құбырлары Басқармасы	«ИнтерГаз Орталық Азия» АҚ	142 637	52 126	қуаттың ұлғаюы

12	Көкжиде, Құмсай, Мортук	«ҚМК Мұнай» АҚ	28 855	202 223	қуаттың ұлғаюы
13	Кен-Сары	«Кен-Сары» ЖШС	20 067	14 017	қуаттың ұлғаюы
14	№ 1 Бозой компрессорлық станциясы	«Бейнеу-Шымкент «Газ Құбыры» ЖШС	91 008	113 980	қуаттың ұлғаюы
15	Батыс Тұзкөл, Кетеказған	«ТұзкөлМұнайГазОперейтинг» ЖШС	24 728	38 234	қуаттың ұлғаюы
16	Кенлік	«САУТС-ОЙЛ» ЖШС	14 136	70 853	қуаттың ұлғаюы
17	Каспий Құбыр Консорциумы-К	«Каспий Құбыр Консорциумы – К» АҚ	49 073	6 328	қуаттың ұлғаюы
Барлығы				**1 471 079**	

Сурет 9. Мұнай-газ саласындағы қосымша квоталар

Көміртекті квоталарды сатып алу/сату

Мұнай-газ саласында барлығы **12 296** квота сатып алынды. Өткен жылы бұл көрсеткіш 340 560 (27,6 есе көп) болған.

СНПС – «Ай Дан Мұнай» АҚ 10 393 көміртегі квотасын, «Каспий құбыр консорциумы К» АҚ 1 357 көміртегі квотасын сатып алды (*21-кесте және 10-сурет)* **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша).**

20 кесте. Мұнай-газ саласындағы сатып алу/сату

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Сату	Сатып алу	ҚҚС-сыз баға	ҚҚС қосқандағы бағасы
1	СНПС – АйДанМұнай	«СНПС - Мұнай» АҚ		10 939	**400**	**448**
2	Каспий Құбыр Консорциумы-К	«Каспий Құбыр Консорциумы – К» АҚ		1 357	**446**	**500**
Барлығы			**0**	**12 296**		

Сурет 10. Мұнай-газ саласында сатып алу/сату

Мұнай-газ саласында 4 қондырғы 2023 жылғы **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)** көміртегі квоталарын өтей алмады (*22-кесте*).

22-кесте. Мұнай-газ саласындағы өтелмеген көміртекті квоталары бар қондырғылар тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Өтелмеген көміртегі квоталары
1	«Өзенмұнайгаз».	«Өзенмұнайгаз» АҚ	-134 074
2	Куатамлонмунай	«Қуатамлонмұнай» бірлескен кәсіпорны ЖШС	-36 446
3	Кенлік	«САУТС-ОЙЛ» ЖШС	-3 483
4	Мұнай айдау станциясы. А. Құлтұмиева Құлсары мұнай құбыры басқармасы	«ҚазТрансОйл» АҚ	-1 167
Барлығы			**175 170**

3. Металлургия өнеркәсібі

2023 жылы Қазақстанның металлургия өнеркәсібі қиындықтар мен өзгерістерге қарамастан экономиканың маңызды құрамдас бөлігі болып қала берді. Саланы мемлекеттік қолдау кәсіпорындарды жаңғыртуға, энергия ресурстарын үнемдейтін технологияларды енгізуге, техникалық және экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз етуге, сондай-ақ өндірісті цифрландыруға бағытталған.

Өткен жылы металл өндірісінің ұлғаюы тіркелді, бұл жаңа кен орындарының ашылуы мен жұмыс істеп тұрған кәсіпорындарды жаңартудың арқасында мүмкін болды. Металл өнімдерінің экспорты Қазақстан экономикасы үшін маңызды рөл атқаруда; Қытай, Ресей және Еуропа; Экспорт шетелдік инвестицияларды тартуға және экономикалық тұрақтылықты нығайтуға көмектеседі. Дегенмен, халықаралық нарықтардағы сұраныс азайса, өнеркәсіп кірістеріне кері әсер етуі мүмкін металдарға әлемдік бағаға тәуелділік және экономиканың шикізаттық бағыты сияқты тәуекелдер бар.

Тұтастай алғанда, Қазақстанның металлургия секторы тұрақты дамуды көрсетті, оған үкіметтік бастамалар мен халықаралық инвестициялар қолдау көрсетті, бұл оның өзгермелі жағдайларға бейімделуіне және ел экономикасына елеулі үлес қосуына көмектеседі.

Қара металлургия 2023 жылы да физикалық көлем индексінде оң динамика көрсетті. Жыл сайын бұл сала 3 триллион теңгеден астам өнім өндіріп, экспорттық кірісі 5 миллиард доллардан асады. Сала 50 мыңға жуық адамды жұмыспен қамтамасыз етіп отыр. Негізгі өндірілетін тауарларға құрылыста, машина жасауда, энергетикада және көлікте сұранысқа ие болат, ферроқорытпа және болат өнімдері жатады.

2023 жылы Қазақстанда өндірілді:

- 4 миллион тонна болат;
- 2,074 млн тонна ферроқорытпалар;
- 2,4 млн тонна жайпақ прокат;

- құрылысқа 896 мың тонна арматура;
- 305 мың тонна болат құбырлар.

Таразда елімізге импорттық арматура көлемін азайтуға мүмкіндік беретін қуаттылығы 300 мың тонна арматура шығару жобасы іске қосылды. 2024 жылы жалпы қуаттылығы 330 мың тонна ферросилиций өндіретін екі ірі зауытты іске қосу жоспарлануда.

Министрлік тұрақты түрде кәсіпорындардың өндірістік жүктемесіне және олардың көрсеткіштеріне талдау жасайды. Мәселелер туындаған жағдайда жоспарларды жүзеге асыру шаралары қабылданады. Ел ішінде металдарды өңдеуді ынталандыратын жоғары қосылған құны бар өнімдер өндірісін дамыту [4]саланың негізгі міндеттерінің бірі болып қала береді.

Ұлттық көміртегі квотасы жоспарына сәйкес металлургия өнеркәсібі бойынша 2023 жылға арналған көміртегі квотасы бірліктерінің саны 20 қондырғы үшін **30 285 148** бірлікті құрайды. Бұл 2022 жылмен салыстырғанда 1,5 %-ға аз (30 747 135). Бөлінген көміртегі квоталарының ең көп саны «Қармет» АҚ болат өңдеу департаментінде (15 476 636) байқалады. Ал Риддер тау-кен байыту кешенінде бөлінген квоталардың ең аз саны (13 263) бар. Кәсіпорындар бойынша бөлінген квоталардың орташа мәні 1 514 257 бірлікті құрайды (*23-кесте)*.

23-кесте. 2023 ж. металлургия өнеркәсібіндегі қондырғыларға бөлінген көміртегі квоталарының көлемі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға арналған көміртегі квотасының көлемі
1	Болат департаменті	«АрселорМитталТеміртау» АҚ	15 476 636
2	Ақсу ферроқорытпа зауыты	«Қазхром «Трансұлттық компаниясы» АҚ	2 157 012
3	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты		1 659 149
4	Дон тау-кен байыту комбинаты		277 500
5	Электр балқыту цехы	«Кастинг» ЖШС	36 634

[4] https://www.gov.kz/memleket/entities/mps/press/news/details/696297?lang=ru

6	Павлодар филиалы	«KSP Steel» ЖШС (КейЭсПиСтил)	148 437
7	Электролиз цехы	«Қазақстандық электролиз зауыты» АҚ	374 661
8	Электродтар өндіру цехы		52 989
9	Балқаш мыс балқыту зауыты, Балқаш алаңы	«KazakhmysSmelting (Қазақмыс Смэлтинг)» ЖШС	119 750
10	Жезқазған мыс балқыту зауыты, Жезқазған алаңы		82 188
11	Өскемен металлургия кешені	«Казцинк» ЖШС	661 916
12	Риддер металлургия кешені		517 714
13	Риддер тау кен байыту кешені		13 263
14	Химия-металлургия зауыты	«Теміртау электрометаллургиялық комбинаты» АҚ	79 068
15	Тараз металлургия зауыты	«Тараз металлургиялық зауыты» ЖШС	60 118
16	Павлодар алюминий зауыты	«Алюминий Қазақстан» АҚ	3 154 146
17	Жылу электр орталығы		5 151 716
18	Газ поршенді генератор қондырғысы	«Ақтөбе Рельсбалочный завод» ЖШС	168 094
19	Жылыту пеші		32 590
20	Текелі тау-кен өңдеу кешені	«Текелі тау-кен өңдеу кешені» ЖШС	61 567
Барлығы			**30 285 148**

Металлургия өнеркәсібі үшін жалпы CO_2 **24 242 843 тоннаны** құрайды. 2022 жылмен салыстырғанда шығарындылар 6,83%-ға (26 018 847 тонна) азайды. «Қармет» АҚ болат өңдеу департаменті ең көп CO_2 – 11 592 026 тонна шығарды. 2022 жылмен салыстырғанда болат департаментінің шығарындылары 9,67%-ға (12 833 525 тонна) азайды. Ал CO_2 ең аз мөлшері «Казцинк» ЖШС Риддер тау-кен байыту кешенінде (8 982 тонна) байқалады, бұл 2022 жылмен салыстырғанда 25,73 % көбірек. (7 144 тонна). «Кастинг» ЖШС электр болат балқыту цехында және Текелі тау-кен байыту комбинатында CO_2 көлемі 0-ге тең.

Көміртегі квоталарының көлемімен айырмашылық **6 042 305** тоннаны құрайды. 5 қондырғы 2022 жылдан **463 958** көміртегі квотасын аударды. Көлемі бойынша ең көп аударған - «Қазақстан алюминийі» АҚ Жылу электр орталығы - 222 254 көміртек квотасы, ең аз аударған - «Қазақстандық

электролиз зауыты» АҚ электролиз цехы - 1 310 көміртек квотасын *(24-кесте, 11 және 12-сурет)*.

24 кесте. Металлургия өнеркәсібіне бөлінген квоталары бар қондырғылардың тізбесі және олардың 2023 ж. шығарындылары

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға арналған көміртегі квотасының көлемі	2022 жылдан көміртегі квоталарын аудару	Жалпы CO2 шығарындылары	Баланс
1	Болат департаменті	«Қармет» АҚ	15 476 636	169 737	11 592 026	4 054 347
2	Ақсу ферроқорытпа зауыты	«Қазхром» Трансұлттық компаниясы» АҚ	2 157 012		1 924 344	232 668
3	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты		1 659 149	17 760	1 535 424	141 485
4	Дон тау-кен байыту комбинаты		277 500	52 897	212 332	118 065
5	Электр балқыту цехы	«Кастинг» ЖШС	36 634		0	36 634
6	Павлодар филиалы	«KSP Steel» ЖШС (КейЭсПиСтил)	148 437		98 055	50 382
7	Электролиз цехы	«Қазақстандық электролиз зауыты» АҚ	374 661	1 310	380 652	-4 681
8	Электродтар өндіру цехы		52 989		38 036	14 953
9	Балқаш мыс балқыту зауыты, Балқаш алаңы	«Kazakhmys Smelting (Қазақмыс Смэлтинг)» ЖШС	119 750		127 776	-8 026
10	Жезқазған мыс балқыту зауыты, Жезқазған алаңы		82 188		96 517	-14 329
11	Өскемен металлургия кешені	«Казцинк» ЖШС	661 916		446 305	215 611
12	Риддер металлургия кешені		517 714		159 774	357 940
13	Риддер тау кен байыту кешені		13 263		8 982	4 281
14	Химия-металлургия зауыты	«Теміртау электрометаллургия комбинаты» АҚ	79 068		15 584	63 484
15	Тараз металлургия зауыты	«Тараз металлургиялық зауыты» ЖШС	60 118		17 393	42 725

16	Павлодар алюминий зауыты	«Қазақстан алюминийі» АҚ	3 154 146		3 112 596	41 550
17	Жылу электр орталығы		5 151 716	222 254	4 342 728	1 031 242
18	Газ поршенді генератор қондырғысы	«Ақтөбе Рельсбалочный завод» ЖШС	168 094		110 806	57 288
19	Жылыту пеші		32 590		23 515	9 075
20	Текелі тау-кен өңдеу кешені	«Текелі тау-кен өңдеу кешені» ЖШС	61 567		0	61 567
Барлығы			**30 285 148**	**463 958**	**24 242 843**	**6 056 263**

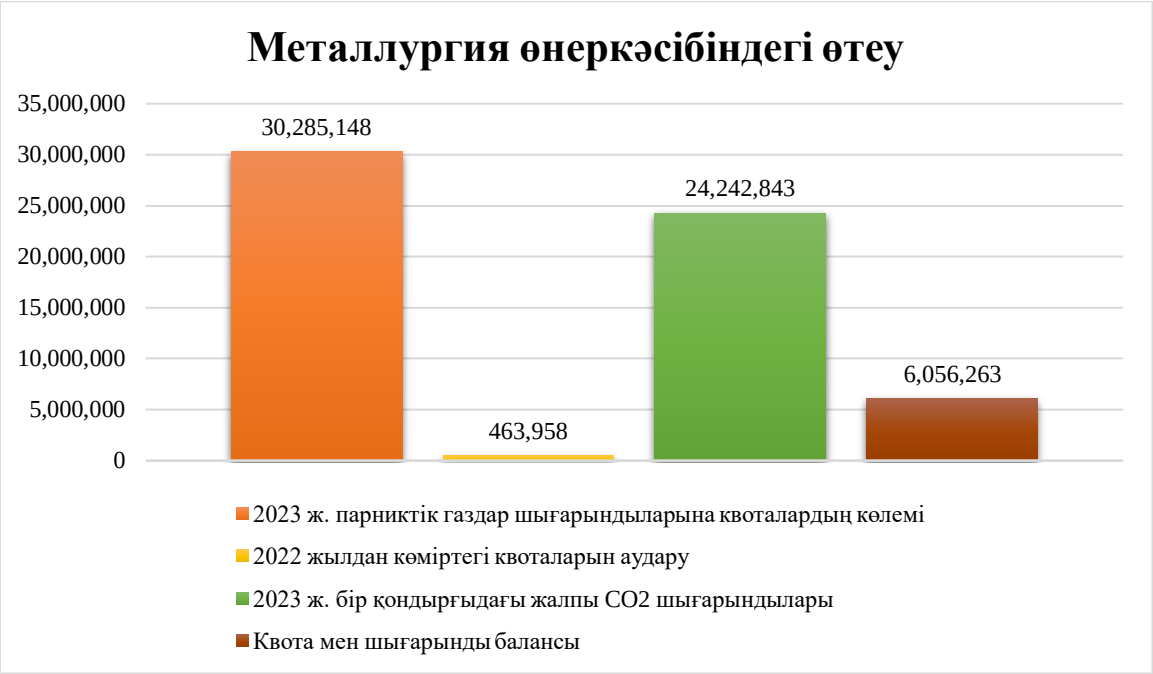

Сурет 11. Металлургия өнеркәсібіндегі өтеу

Сурет 12. Металлургия өнеркәсібіндегі 2022 жылдан аударуылған көміртегі квоталары

2023 жыл бойынша металлургия өнеркәсібінде **4 868 812** тонна квота алынды. Бұл 2022 жылы алынған квотадан 27,48 %-ға көп (3 819 274). Ең азы «Ақтөбе рельс-арқалық зауыты» ЖШС жылу пешінен (2 967), ал ең көбі

«Қармет» АҚ Болат департаментінен (3 803 701) алынды *(25-кесте және 13-сурет).*

25-кесте. 2023 ж. металлургия өнеркәсібіндегі квоталарды алу

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Алынды
1	Болат департаменті	«Қармет» АҚ	3 803 701
2	Ақсу ферроқорытпа зауыты	«Қазхром» Трансұлттық компаниясы» АҚ	216 490
3	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты		23 229
4	Дон тау-кен байыту комбинаты		32 739
5	Электр балқыту цехы	«Кастинг» ЖШС	37 759
6	Павлодар филиалы	«KSP Steel» ЖШС (КейЭсПиСтил)	50 330
7	Электролиз цехы	«Қазақстандық электролиз зауыты» АҚ	
8	Электродтар өндіру цехы		18 442
9	Балқаш мыс балқыту зауыты, Балқаш алаңы	«Kazakhmys Smelting (Қазақмыс Смэлтинг)» ЖШС	19 268
10	Жезқазған мыс балқыту зауыты, Жезқазған алаңы		
11	Өскемен металлургия кешені	«Казцинк» ЖШС	152 290
12	Риддер металлургия кешені		11 347
13	Риддер тау кен байыту кешені		
14	Химия-металлургия зауыты	«Теміртау электрометаллургия комбинаты» АҚ	78 920
15	Тараз металлургия зауыты	«Тараз металлургиялық зауыты» ЖШС	45 121
16	Павлодар алюминий зауыты	«Қазақстан алюминийі» АҚ	113 777
17	Жылу электр орталығы		225 315
18	Газ поршенді генератор қондырғысы	«Ақтөбе Рельсбалочный завод» ЖШС	20 195
19	Жылыту пеші		2967
20	Текелі тау-кен өңдеу кешені	«Текелі тау-кен өңдеу кешені» ЖШС	16 922
Барлығы			**4 868 812**

Сурет 13. Металлургия өнеркәсібіндегі басып алу

Металлургия өнеркәсібінде 2023 ж. бойынша 12 қондырғыда **1 778 426** көміртек квотасының профициті, 8 қондырғыда **-140 977** көміртек квотасының тапшылығы бар. Квоталарды алуды ескере отырып, баланс **1 637 449** құрайды, 2022 жылғы квоталарды алудағы баланспен салыстырғанда (909 013) 80,13 %-ға артық (*26 және 27-кесте*).

26-кесте. Квоталарды алуды ескергендегі CO_2 квоталары профициті бар қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Шығаруды ескергендегі қалған квоталар
1	Болат департаменті	«Қармет» АҚ	250 646

2	Ақсу ферроқорытпа зауыты	«Қазхром» ТҰК АҚ	16 178
3	Ақтөбе зауыт ферроқорытпалар		118 256
4	Донской өндіру және өңдеу өсімдік		85 326
5	Павлодар филиалы	«KSP Steel» ЖШС	52
6	Өскемен металлургия кешені	«Казцинк» ЖШС	63 321
7	Риддер металлургия кешені		346 593
8	Риддер тау кен байыту кешені		4 281
9	ЖЭО	«Қазақстан алюминийі» АҚ	805 927
10	Газ поршенді генератор қондырғысы	«Ақтөбе Рельсбалочный завод» ЖШС	37 093
11	Жылыту пеші		6 108
12	Текелі тау-кен өңдеу кешені	«Текелі тау-кен өңдеу кешені» ЖШС	44 645
Барлығы			**1 778 426**

27-кесте. Квоталарды алуды ескергендегі CO_2 квота тапшылығы бар қондырғылар операторларының тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Шығаруды ескергендегі қалған квоталар
1	Электр балқыту цехы	«Кастинг» ЖШС	-1 125
2	Электролиз цехы	«Қазақстандық электролиз зауыты» АҚ	-4 681
3	Электродтар өндіру цехы		-3 489
4	Балқаш мыс балқыту зауыты, Балқаш алаңы	«Kazakhmys Smelting (Қазақмыс Смэлтинг)» ЖШС	-27 294
5	Жезқазған мыс балқыту зауыты, Жезқазған алаңы		-14 329
6	Химия-металлургия зауыты	«Теміртау электрометаллургия комбинаты» АҚ	-15 436
7	Тараз металлургия зауыты	«Тараз металлургиялық зауыты» ЖШС	-2 396
8	Павлодар алюминий зауыты	«Қазақстан алюминийі» АҚ	-72 227
Барлығы			**-140 977**

Көміртегі квоталарын қайта бөлу

Металлургия өнеркәсібінде 2023 жылдың қорытындысы бойынша **72 227** көміртегі квотасы мөлшерінде қайта бөлу жасалды. Бұл 2022 жылдың

қорытындысы бойынша қайта бөлінгеннен 85 %-ға аз (481 122 квота) **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша).**

«Қазақстан алюминийі» АҚ өз қондырғылары арасында квоталарды қайта бөлді, ЖЭО-дан 72 227 көміртекті квотаны Павлодар алюминий зауытына ауыстырды (28-кесте және 14-сурет).

Кесте 28. Металлургия өнеркәсібіндегі көміртегі бірліктерін қайта бөлу

МЕТАЛЛУРГИЯ ӨНЕРКӘСІБІ			
№	**Қондырғы атауы**	**Мекеме атауы**	**Қайта бөлу**
1	Павлодар алюминий зауыты	«Алюминий Қазақстан» АҚ	72 227
	Жылу электр орталығы		-72 227
Барлығы			**72 227**

Сурет 14. Металлургия өнеркәсібіндегі қайта бөлу

Қосымша көміртек квоталары

2023 жылдың қорытындысы бойынша металлургия өнеркәсібінде берілген қосымша квоталар саны **259 190** бірлікті құрайды. Бұл өткен жылғы

берілген қосымша квоталар санынан 16,6 есе көп (15 554 квота) **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша).**

Жезқазған мыс балқыту зауытына 9 106 қосымша квота берілді. Өткен жылы Жезқазған мыс балқыту зауытына қосымша 55,63 % артық квота берілді (14 172). Химия-металлургия зауыты ең аз – 539 қосымша квота алды, ал Ақтөбе ферроқорытпа зауыты ең көп – 142 320 қосымша квота алды. Сондай-ақ, «Қазақстан алюминийі» АҚ ЖЭО 104 167 қосымша көміртегі квотасын алды, ал электролиз цехы 3 058 қосымша квота алды *(29-кесте және 15-сурет)*.

Кесте 29. Металлургия өнеркәсібіндегі қосымша квоталар

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	2023 жылға арналған көміртегі квоталарының көлемі	Қосымша квотаның көлемі	Санаты
1	ТНК «Қазхром» АҚ	Ақтөбе ферроқорытпа зауыты	1 659 149	142 320	қуаттың ұлғаюы
2	«Қазақстан электролиз зауыты» АҚ	Электролиз цехі	374 661	3058	қуаттың ұлғаюы
3	«Kazakhmys Smelting (Kazakhmys Smelting)» ЖШС	Жезқазған мыс қорыту зауыты, Жезқазған алаңы	82 188	9 106	қуаттың ұлғаюы
4	«Қазақстан алюминийі» АҚ	ЖЭО	5 151 716	104 167	қуаттың ұлғаюы
5	«Теміртау электрометаллургия зауыты» АҚ	Химия-металлургиялық комбинат	79 068	539	қуаттың ұлғаюы
Барлығы				**259 190**	

Сурет 15. Металлургия өнеркәсібіндегі қосымша квоталар

Көміртекті квоталарды сатып алу/сату

Есепті жылы металлургия өнеркәсібі бойынша **82 287** көміртегі квотасы көлемінде сатып алу жүргізілді. Өткен жылы сатып алу 40 264 болды (2 есе аз). Сатылым 275 883 квота құрайды, бұл өткен жылмен салыстырғанда 16% -ға өсті (237 865) *(30-кесте және 16-сурет)* **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)**.

«Қазақстан алюминийі» АҚ 261 824 көміртегі квотасын сатты , ал «Қармет» АҚ 14 059 көміртегі квотасын сатты. «Kazakhmys Smelting» ЖШС 32 517 квота мөлшерінде сатып алды, сондай – ақ «Қазақстандық электролиз зауыты» АҚ шамамен 32 477 квота мөлшерінде сатып алды. «Теміртау электрометаллургия комбинаты» АҚ 14 897 көміртек квотасы мөлшерінде сатып алды. Тараз металлургия зауыты барлығынан аз сатып алды - 2 396 көміртек квотасы.

Кесте 30. Металлургия өнеркәсібіндегі сатып алу/сату

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Сату	Сатып алу	ҚҚС-сыз баға	ҚҚС қосқандағы бағасы
1	Электролиз цехы	«Қазақстандық электролиз зауыты» АҚ		13 000	**397**	**445**
2	Электродтар өндіру цехы			19 477		
3	ЖЭО	«Қазақстан алюминийі» АҚ	32 477			
			229 347			
4	Балқаш мыс балқыту зауыты, Балқаш алаңы	«Kazakhmys Smelting (Қазақмыс Смэлтинг)» ЖШС		27 294		
	Жезқазған мыс балқыту зауыты, Жезқазған алаңы			5 223		
5	Тараз металлургия зауыты	«Тараз металлургиялық зауыты» ЖШС		2 396		
6	Болат департаменті	«Қармет» АҚ	10 939		**400**	**448**
			3 120		**354**	**397**
7	Химия-металлургия зауыты	«Теміртау электрометаллургия комбинаты» АҚ		14 897		
Барлығы			**275 883**	**82 287**		

Сурет 16. Металлургиялық өнеркәсіпте сатып алу/сату

Металлургия өнеркәсібі бойынша 1 қондырғы көміртегі квоталарын өтемеді **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)** (*31-кесте*).

31-кесте. Металлургия өнеркәсібіндегі көміртегі квоталары өтелмеген қондырғылар тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Өтелмеген квоталар	Барлығы
1	Электр балқыту цехы	«Кастинг» ЖШС	-1 125	**-1 125**

4. Тау-кен қазу өнеркәсібі

Қазақстан экономикасы үшін тау-кен саласының маңызы зор. Бұл пайдалы қазбаларды өндірумен және бастапқы өңдеумен айналысатын сала. Ол әртүрлі салаларды қамтиды: отын, химиялық заттар, кендер, құрылыс материалдары, сондай-ақ бағалы металдар мен тастарды өндіру.

Тау-кен өнеркәсібінде және карьерлерді қазуда 2023 жылғы қаңтар-шілдеде өнеркәсіп өндірісінің индексі (бұдан әрі – ӨИИ) 103,8 %-ды құрады, бұл шикі мұнай (105,6 %), табиғи газ (102,5 %) өндірудің өсуіне байланысты.), темірден (102 %) және басқа пайдалы қазбалардан (114,2 %) басқа рудалар. Өндірістің өсуі тау-кен өндіру өнеркәсібінде және карьерлерді қазу өнеркәсібінде – 3,8 %-ға, өңдеу өнеркәсібінде – 3 %-ға, электрмен жабдықтау, газ, бу беру, ыстық су және ауаны баптауда – 6,3 %-ға, сумен жабдықтауда; қалдықтарды жинау, өңдеу және кәдеге жарату, ластануды жою бойынша жұмыстар – 6,2 %-ға. Өңірлер арасында ең жоғары өсім Ақмола, Алматы, Солтүстік Қазақстан облыстарында және Алматы қаласында тіркелді.[5]

Квоталардың қысқаруы тау-кен өндіруші компанияларға әсер етіп, оларды тиімдірек және экологиялық таза әдістерді іздеуге ынталандыруы мүмкін. Бұл сондай-ақ парниктік газдар шығарындыларын азайту және елдегі экологиялық жағдайға оң әсер ететін климаттық мақсаттарға қол жеткізу жөніндегі ұлттық стратегияға сәйкес келеді. Квоталарды түзету инновациялық технологияларды енгізуге және шығарындыларды бақылауды күшейтуге ынталандыруы мүмкін, бұл экологиялық тұрақтылықты жақсартады.

2023 жылдың соңында тау-кен қазу өнеркәсібінде көміртекті қосымша квоталарды қайта бөлу, квоталарды алу, өтеу және бөлу бойынша операциялар жүргізілді. 2023 жылы Қазақстанның тау-кен өнеркәсібіне **21** қондырғыға **7 334 211** квота бөлінді**,** бұл 2022 жылмен салыстырғанда 4,93 %-ға аз (7 713 087 квота). Көміртегі квоталарының ең көп саны «Богатырь Көмір» ЖШС -нің «Богатырь» разрезіне – 2 615 053 бірлік, ал сол оператордың «Богатырьская»

[5] https://stat.gov.kz/ru/industries/business-statistics/stat-industrial-production/publications/

қазандығы ең аз квоталар саны – 22 438 бірлікке бөлінді. Кәсіпорынға шаққандағы квоталардың орташа саны 344 000 бірлікті құрады. *(32-кесте)*

32-кесте. 2023 ж. тау-кен қазу өнеркәсібіндегі қондырғыларға бөлінген көміртек квоталарының көлемі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға арналған көміртегі квотасының көлемі
1	«Богатырь» қимасы	«Богатырь Көмір» ЖШС	2 615 053
2	Богатырская қазандық станциясы		22 438
3	Майкубен көмір қимасы	«Майкубен-Вест» ЖШС	246 496
4	Кокс химия өндірісі	«Шұбаркөл Көмір» АҚ	85 300
5	«Орталық» қимасы		359 665
6	«Батыс» қимасы		310 119
7	«Саран» шахтасы	«Арселор Миттал Теміртау» АҚ көмір департаменті	165 054
8	Т. Күзембаев атындағы шахта		106 823
9	Костенко атындағы шахта		121 405
10	«Қазақстан» шахтасы		119 274
11	«Тентек» шахтасы		117 447
12	Ленин атындағы шахта		137 031
13	«Абай» шахтасы		89 805
14	«Шығыс» Орталық Байыту Фабрикасы		105 931
15	Қаражыра көмір қимасы	«Қаражыра» АҚ	458 951
16	«Жастар» көмір қимасы	«Kazakhmys Coal» ЖШС (ҚазақмысКоал)	437 131
17	Шекемтас өндіру фабрикасы	«Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ	177 843
18	Жылу электр орталығы		1 350 310
19	Кен дайындау және байыту фабрикасы (FRPO)		23 086
20	Қашар жылу орталығы	«Қашар кені» АҚ	71 521
21	№ 1 газ поршенді станция	«Ақтөбе Мыс компаниясы» ЖШС	103 328
Барлығы			**7 224 011**

Тау-кен өнеркәсібінен CO2 жалпы шығарындылары **3 051 153 тоннаны** құрады *(33-кесте және 17-сурет)*. Бұл 2022 жылмен салыстырғанда 4,21 пайызға азайған, оның көлемі 3 185 394 тоннаны құраған. «Соколов-Сарыбай

тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ жылу электр орталығы CO_2-нің ең көп мөлшерін – 1 381 582 тонна шығарды. 2022 жылмен салыстырғанда ЖЭО шығарындылары 1 285 700 тоннадан 7,46 %-ға өсті. CO_2 ең аз шығарындылары «Майкөбен -Вест» ЖШС Майкөбен көмір кенішінде тіркелді, оның көлемі 6 162, 958 тоннаны құрады. 2022 жылы кеніш 40 есеге жуық артық – 230 363, 519 тонна шығарды. Нақты шығарындылар мен көміртегі квоталарының арасындағы айырмашылық 4 172 858 тоннаны құрайды.

33- кесте. Тау-кен қазу өнеркәсібіне бөлінген квоталары бар қондырғылардың тізбесі және олардың 2023 ж. шығарындылары

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға арналған көміртегі квотасының көлемі	2022 жылдан көміртегі квоталарын аудару	CO2 шығарындыларының жалпы көлемі	Алынған квоталар	Айырмашылық
1	«Богатырь» қимасы	«Богатырь көмір» ЖШС	2 615 053		468 872	3828	2 146 18 1
2	Богатырская қазандық станциясы		22 438		15 387	5 755	1 296
3	Майкубен көмір қимасы	«Майкубен-Вест» ЖШС	246 496		6 163	1618	238 715
4	Кокс химия өндірісі	«Шұбаркөл Көмір» АҚ	85 300	55 451	114 340		26 411
5	«Орталық» қимасы		359 665	182 812	23 344		519 133
6	«Батыс» қимасы		310 119	123 431	10 096		423 454
7	«Саран» шахтасы	«Арселор Миттал Теміртау» АҚ көмір департаменті	165 054		82 496	6 722	75 836
8	Т. Күзембаев атындағы шахта		106 823		55 066		51 757
9	Костенко атындағы шахта		121 405		43 878	5 579	71 948

10	«Қазақстан» шахта		119 274		40 663	12 553	66 058
11	«Тентек» шахта		117 447		83 267	5 493	28 687
12	Ленин атындағы шахта		137 031		64 061	6 175	66 795
13	«Абай» Шахтасы		89 805		31 413	4 322	54 070
14	«Шығыс» Орталық Байыту Фабрикасы		105 931		78 265	12 405	15 261
15	Қаражыра көмір қимасы	«Қаражыра» АҚ	458 951		34 697		424 254
16	«Жастар» көмір қимасы	«Kazakhmys Coal» ЖШС (Қазақмыс Коал)	437 131		6 188		430 943
17	Шекемтас өндіру фабрикасы	«Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ	177 843		321 225	4 151	-147 533
18	Жылу электр орталығы		1 350 310	101 024	1 381 582	3 350	66 402
19	Кен дайындау және байыту фабрикасы (FRPO)		23 086		21 483		1 603
20	Қашар жылу орталығы	«Қашар кені» АҚ	71 521		49 839	19 056	21 686

21	№ 1 газ поршенді станция	«Ақтөбе Мыс компаниясы» ЖШС	103 328		118 828		-15 500
Барлығы			**7 224 011**	**462 718**	**3 051 153**	**91 007**	**4 544 569**

Сурет 17. Тау-кен өнеркәсібіндегі өтеу

2023 жылдың аяғындағы есептеулер нәтижесі бойынша тау-кен өнеркәсібінде **91 007** тонна квота алынды. Бұл **303 765** тонна тәркіленген 2022 жылмен салыстырғанда 70,1 %-ға аз. Квоталардың ең аз мөлшері Майкөбе көмір кенішінен – **1 618** тонна, ал ең көп мөлшері – **19 056** тонна Қашар жылу орталығы қондырғысынан алынды. *(34-кесте және 18-сурет).*

34-кесте. 2022 ж. тау-кен қазу өнеркәсібіндегі квоталарды алу

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Алынған квоталар
1	«Богатырь» қимасы	«Богатырь көмір» ЖШС	3 828
2	Богатырская қазандық станциясы		5 755
3	Майкөбен көмір қимасы	«Майкөбен-Вест» ЖШС	1618
4	Саран кеніші	«Қармет» АҚ көмір департаменті	6 722
5	Костенко ат. кеніш		5 579
6	«Қазақстан» кеніші		12 553
7	Тентек кеніші		5 493
8	Ленин ат. кеніш		6 175
9	Абай кеніші		4 322
10	«Шығыс» Орталық Байыту Фабрикасы		12 405
11	Шекемтас өндіру фабрикасы	«Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ	4 151
12	Жылу электр орталығы		3 350

13	Қашар жылу орталығы	«Қашар кені» АҚ	19 056
Барлығы			**91 007**

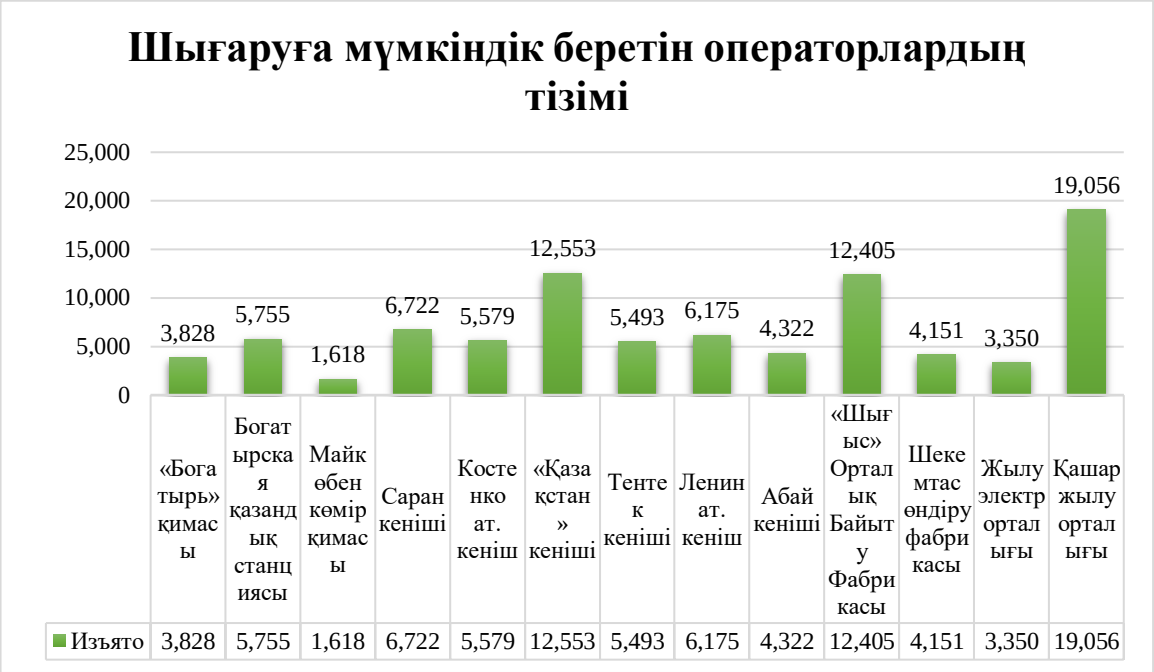

Сурет 18. Тау-кен өнеркәсібіндегі басып алу

Профициті бар қондырғылардың жалпы саны **4 707 602,** ал тапшылығы бар қондырғылар саны **- 163 033** тең *(35 және 36 кесте)*. Квотаны алуды қоса алғанда жалпы баланс **4 544 569** – 2022 жылғы жалпы баланстан (**3 845 052)** 18,22%-ға артық.

35-кесте. Квоталарды алуды ескергендегі CO_2 квоталары профициті бар қондырғылар операторларының тізімі

Қондырғы атауы	**Мекеме атауы**	**Шығаруды ескере отырып, қалған квоталар**
«Богатырь» қимасы	«Богатырь көмір» ЖШС	2 142 353
Богатырская қазандық станциясы		1 296
Майкөбен көмір қимасы	«Майкөбен-Вест» ЖШС	238 715
Кокс химия өндірісі	«Шұбаркөл Көмір» АҚ	26 411
«Орталық» қимасы		519 133
«Батыс» қимасы		423 454
Саран шахтасы	«Қармет» АҚ көмір департаменті	75 836
Т. Күзембаев атындағы шахта		51 757

Костенко атындағы шахта		71 948
«Қазақстан» шахта		66 058
«Тентек» шахта		28 687
Ленин атындағы шахта		66 795
«Абай» Шахтасы		54 070
«Шығыс» Орталық Байыту Фабрикасы		15 261
Қаражыра көмір қимасы	«Қаражыра» АҚ	424 254
«Жастар» көмір қимасы	«Kazakhmys Coal» ЖШС (Қазақмыс Коал)	430 943
Жылу электр орталығы	«Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ	66 402
Кен дайындау және байыту фабрикасы (FRPO)		1 603
Қашар жылу орталығы	«Қашар кені» АҚ	2 626
Барлығы		**4 707 602**

36-кесте. Квоталарды алуды ескергендегі CO_2 квоталары тапшылығы бар қондырғылар операторларының тізімі

Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Шығаруды ескере отырып, қалған квоталар
Шекемтас өндіру фабрикасы	«Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ	-147 533
№ 1 газ поршенді станция	«Ақтөбе Мыс компаниясы» ЖШС	-15 500
Барлығы		**-163 033**

Көміртегі квоталарын қайта бөлу

2024 ж. 11 қараша деректері бойынша тау-кен өнеркәсібіне **66 402** көміртегі квотасы қайта бөлінді. Қайта бөлуді «Соколовско-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ жүргізді. Кәсіпорын өз қондырғылары арасында квотаны қайта бөлді, ЖЭО-дан 66 402 көміртекті квотаны шекемтастар шығаратын зауытқа көшірді *(37-кесте және 19-сурет)*.

Кесте 37. Тау-кен өнеркәсібіндегі көміртегі бірліктерін қайта бөлу

ТАУ ӨНДІРУ ӨНДЕРІСІ			
№	**Қондырғы атауы**	**Мекеме атауы**	**Қайта бөлу квоталар**
1	Шекемтас өндіру фабрикасы	«Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ	66 402
	Жылу электр орталығы		- 66 402
Барлығы			**66 402**

Сурет 19. Тау-кен өнеркәсібінде көміртегі квоталарын қайта бөлу

Қосымша көміртекті квоталар

2024 ж. 11 қараша деректері бойынша тау-кен өнеркәсібінде **70 483** қосымша квота берілді, бұл өткен жылы берілген **148 650** квотамен салыстырғанда айтарлықтай аз. Ең көп қосымша квоталарды № 1 газ поршенді станциясына берді - 25 472 квота, ал ең аз қосымша квоталарды «кокс-химиялық өндіріс» қондырғысы алды – 8 117 квота. Сондай - ақ, «Шұбаркөл Көмір» АҚ-ның басқа қондырғылары – «Орталық» қимасы 17 387 қосымша квота алды, «Батыс» қимасы 19 507 қосымша квота алды. *(38-кесте және 20-сурет)*.

Кесте 38. Тау-кен өнеркәсібіндегі қосымша квоталар

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	2023 жылға арналған көміртегі квотасының көлемі	Қосымша квотаның көлемі	Санаты
1	«Ақтөбе Мыс компаниясы» ЖШС	№ 1 газ поршенді станция	103 328	25 472	Қуаттың ұлғаюы
2	Кокс химия өндірісі	«Шұбаркөл Көмір» АҚ	85 300	8 117	Қуаттың ұлғаюы
3	«Орталық» қимасы		359 665	17 387	Қуаттың ұлғаюы
4	«Батыс» қимасы		310 119	19 507	Қуаттың ұлғаюы
Барлығы				**70 483**	

Сурет 20. Тау-кен өнеркәсібіндегі қосымша квоталар

Тау-кен өнеркәсібінде 2023 есепті жыл үшін өтелмеген көміртегі квоталары жоқ.

Көміртекті квоталарды сатып алу/сату

2024 ж. 11 қараша деректері бойынша тау-кен өнеркәсібінде **771 292** квота сатылды. Жалпы алғанда, «Шұбаркөл Көмір» АҚ 229 408 көміртегі

квотасын сатуды жүзеге асырды, бірақ ең көп квотаны «Kazakhmys Coal» ЖШС «Жастар» көмір кеніші - 430 943 квота сатты. 229 347 квота көлемінде сатып алған жалғыз кәсіпорын – «Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ *(39-кесте және 21-сурет)*.

Кесте 39. Тау-кен өнеркәсібіндегі сатып алу/сату

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Сату	Сатып алу	ҚҚС-сыз баға	ҚҚС қосқандағы бағасы
1	Кокс химия өндірісі	«Шұбаркөл Көмір» АҚ	1 361		397	445
2	«Орталық» қимасы		65 541		397	445
			77 285		354	397
3	«Батыс» қимасы		76 868		397	445
			192		446	500
			3 356		450	504
			4 805		500	560
4	«Жастар» көмір қимасы	«Kazakhmys Coal» ЖШС (Қазақмыс Коал)	430 943		446	500
5	Шекемтас өндіру фабрикасы	«Соколов-Сарыбай тау-кен байыту өндірістік бірлестігі» АҚ		229 347	397	445
6	Қаражыра көмір қимасы	«Қаражыра» АҚ	50 941		446	500
Барлығы			**771 292**	**229 347**		

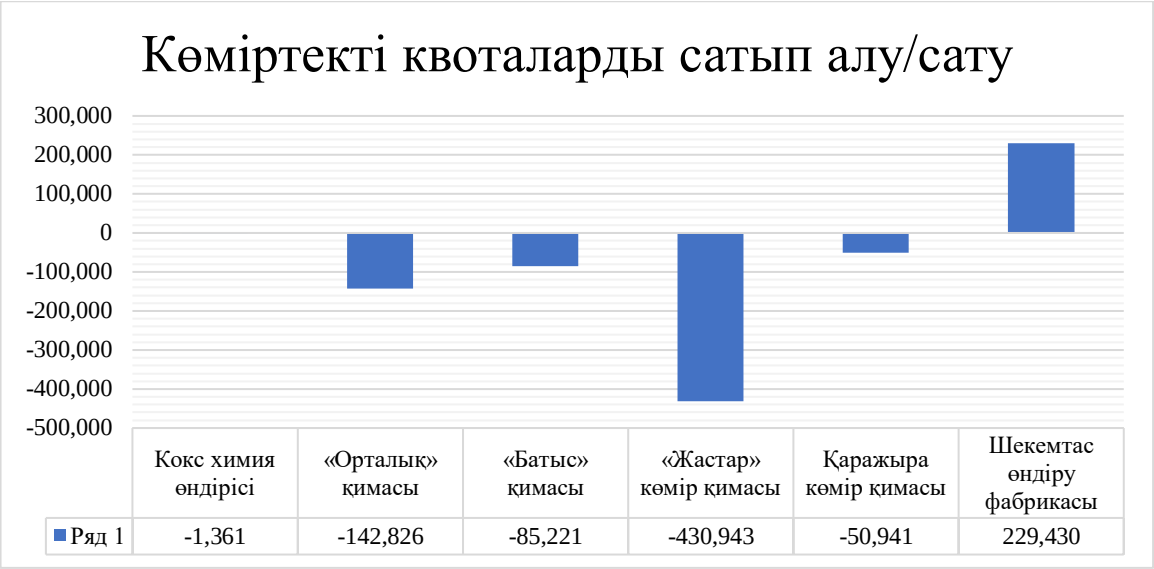

Сурет 21. Тау-кен өнеркәсібінде көміртегі квоталарын сату/сатып алу

5. Химия өнеркәсібі

Бүгінгі таңда химия өнеркәсібі ғылыми-техникалық прогрестің және халық шаруашылығын қамтамасыз етудің маңызды құрамдас бөлігі бола отырып, ауыр өнеркәсіпте негізгі орынды алады. Елдің қорғаныс қабілетін нығайтып, қоғамның қажеттіліктерін қанағаттандыру үшін аса маңызды.

Қазақстанда фосфориттер, күкірт колчедандары, барит, бром, ас және калий тұздары, натрий сульфаты, мұнай өңдеу және кокс қалдықтары, сондай-ақ түсті металлургия кәсіпорындарының күкірт диоксиді газдары бар химия өнеркәсібінің кең шикізат базасы бар.

Елде пластмасса, химиялық талшықтар, шиналар, кальций карбиді, каустикалық сода шығаратын кәсіпорындар бар. Қазақстан құрамында фосфоры бар шикізаттың айтарлықтай қорымен, әсіресе Қаратау алабында белгілі. Дүние жүзіндегі қордың 90 %-ға жуығын бақылайтын фосфор қоры бойынша бес елдің қатарына кіреді. Фосфор өнеркәсібі химия өнеркәсібі өнімінің 34,1 %-ын (мұнай-химия өнімдерін қоспағанда) қамтамасыз етеді және ел экономикасы үшін негізгі салалардың бірі болып табылады.

Қазақстанның химия өнеркәсібінің негізгі экспорттық өнімдері сары фосфор, хром оксидтері мен хлоридтері, гербицидтер, хром үш тотығы, аммоний селитрасы, натрий бихроматы және минералды тыңайтқыштар болып табылады. Химия өнеркәсібінің тиімді дамуы еліміздің ауыл шаруашылығына да қолдау көрсетіп, оны минералды тыңайтқыштармен және өсімдіктерді қорғау құралдарымен қамтамасыз етуде.

Елімізде 493 кен орны бар, оларда минералды шикізаттың 1200-ден астам түрі өндіріледі. Қазақстанда қазба шикізатын өндірумен байланысты тау-кен химия өнеркәсібі мен негізгі химия жоғары деңгейде.

Қазақстандағы химия өнеркәсібінің дамуында тұрақты даму және жаңа технологияларды енгізу сияқты заманауи үрдістер мен міндеттер де маңызды рөл атқарады.

2023 жылы Қазақстанның химия өнеркәсібінде 7 квоталанатын қондырғыға **1 689 335** квота бөлінді *(40-кесте)*.

40-кесте. 2023 ж. химия өнеркәсібіндегі қондырғыларға бөлінген көміртек квоталарының көлемі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға арналған көміртегі квотасының көлемі
1	Минералды тыңайтқыштар зауыты	«ҚазАзот» АҚ	327 451
2	Шағырлы-Шомысты		47 867
3	Газ поршенді электр станциясы		168 700
4	ЖаңаЖамбыл фосфор зауыты	«ЖЖФЗ» ЖШС	760 884
5	Минералды тыңайтқыштар	«Қазфосфат» ЖШС	121 145
6	Спирт зауыты	«Кентавр» ЖШС	23 476
7	Ақтөбе хром қосылыстары зауыты	«Ақтөбе хром қосылыстары зауыты» АҚ	239 812
Барлығы			**1 689 335**

Бөлінген көміртегі квоталарының ең көп саны «ЖЖФЗ» ЖШС Жаңажамбыл фосфор зауытында байқалады (760 884). Ал «Кентавр» ЖШС спирт өндіру зауытында бөлінген квоталардың ең аз саны байқалады (23 476) *(22-сурет)*.

Сурет 22. Химия өнеркәсібі бойынша 2022 жылға арналған квоталарды бөлудің салыстырмалы кестесі, тонна CO_2

Төменде *41-кестеде* көміртегі квотасының жалпы көлемі **(1 689 335 тонна)** және химия өнеркәсібі қондырғыларының нақты шығарындылары **(1 444 152 тонна)** және олардың арасындағы айырмашылық **(245 183 тонна)** көрсетілген.

41- кесте. Химия өнеркәсібіне бөлінген квоталары бар қондырғылардың тізбесі және олардың 2023 ж. шығарындылары

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға арналған көміртегі квотасының көлемі	жалпы CO_2 шығарындылары	Алынған квоталар	Айырмашылық
1	Минералды тыңайтқыштар зауыты	«ҚазАзот» АҚ	327 451	331 624	35 791	-39 964
2	Шағырлы-Шомысты		47 867	73 773	12 303	-38 209
3	Газ поршенді электр станциясы		168 700	83 614	48 919	36 167

4	Жаңажамбыл фосфор зауыты	«ЖЖФЗ» ЖШС	760 884	573 013	129 074	58 797
5	Минералды тыңайтқыштар	«Қазфосфат» ЖШС	121 145	141 030	10 357	-30 242
6	Спирт зауыты	«Кентавр» ЖШС	23 476	35 170		-11 694
7	Ақтөбе хром қосылыстары зауыты	«Ақтөбе хром қосылыстары зауыты» АҚ	239 812	205 927	39 093	- 5 208
Барлығы			**1 689 335**	**1 444 152**	**275 537**	**-30 354**

Жоғарыдағы кестеде келтірілген 2023 жылғы деректер химия өнеркәсібінің жалпы CO_2 шығарындылары көміртегі квоталарынан төмен екенін көрсетеді *(23-сурет)*.

Химия өнеркәсібінің жалпы шығарындылары CO_2 1 444 152 тоннаны құрайды. CO2-нің ең көп мөлшері «Жаңажамбыл фосфор зауыты» ЖШС -де шығарылды - 573 013 тонна, ал шығарындылардың ең аз мөлшері «Кентавр» ЖШС спирт өндіру зауытында - 35 170 тонна болды.

Сурет 23. Химия өнеркәсібіндегі көміртегі квоталарын өтеу

Химия өнеркәсібіндегі 2023 жылдың қорытындысы бойынша квоталарды алу жөніндегі қондырғылар операторларының тізбесі төменде *42-кестеде* келтірілген. Бұл талдауда көміртегі квоталарының Ұлттық жоспары шеңберінде квоталанатын 6 қондырғы ұсынылды. Есеп айырысу нәтижелері бойынша химия өнеркәсібінде **275 537** тонна квота алынуға жататыны анықталды.

42-кесте. 2023 ж. Химия өнеркәсібіндегі квоталарды алу

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Алынды
1	«ҚазАзот» АҚ	Газ поршенді электр станциясы	48 919
2		Шағырлы-Шомысты	12 303
3		Минералды тыңайтқыштар зауыты	35 791
4	«ЖЖФЗ» ЖШС	Жаңажамбыл фосфор зауыты	129 074
5	«Қазфосфат» ЖШС	Минералды тыңайтқыштар	10 357
6	«Ақтөбе хром қосылыстары зауыты» АҚ	Ақтөбе хром қосылыстары зауыты	39 093
Барлығы			**275 537**

Химия өнеркәсібінде ең аз квоталарды алу «Қазфосфат» ЖШС минералды тыңайтқыштар қондырғысында (10 357 тонна), ал ең жоғары алу «ЖЖФЗ» ЖШС операторының Жаңажамбыл фосфор зауытында (129 074 тонна) тіркелді. *(24-сурет)*

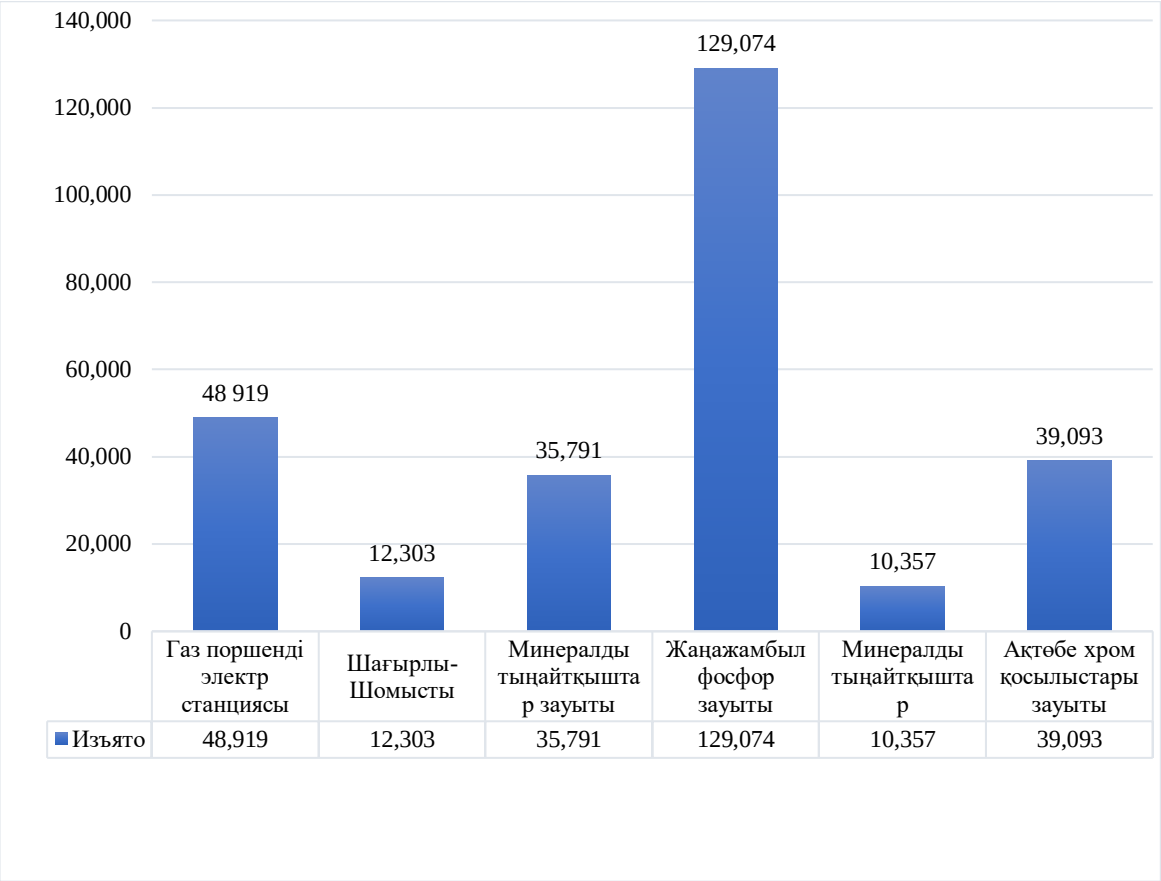

Сурет 24. Химия өнеркәсібіндегі квоталарды алудың салыстырмалы диаграммасы

CO_2 квотасының тапшылығы туралы деректер химия өнеркәсібінде алуды ескере отырып, *43-кестеде көрсетілген*, мұнда жалпы тапшылық **125 317** квотаны құрайды.

43-кесте. Квоталарды алуды ескергендегі CO_2 квотасы тапшылығы бар химия өнеркәсібіндегі қондырғылар операторларының тізімі

Мекеме атауы	**Мекеме атауы**	**Квоталарды алуды ескергендегі квоталар қалдығы**
Шағырлы-Шомысты	«ҚазАзот» АҚ	- 38 209
Минералды тыңайтқыштар зауыты	«ҚазАзот» АҚ	- 39 964
Минералды тыңайтқыштар	«Қазфосфат» ЖШС	-30 242
Спирт зауыты	«Кентавр» ЖШС	- 11 694
Ақтөбе хром қосылыстары зауыты	«Ақтөбе хром қосылыстары зауыты» АҚ	- 5 208
Барлығы		**- 125 317**

Химия өнеркәсібінде 2023 жылдың соңындағы CO_2 квотасының тапшылығын есептеулер бойынша ең аз тапшылық қондырғы операторы «Ақтөбе хром қосындылары зауыты» АҚ-да (5 208), ал квотаны атуды есепке алғанда ең үлкен тапшылық - «ҚазАзот» АҚ Минералды тыңайтқыштар зауыты (39 964).

44-кестеде **94 964** квотаға тең алып қоюды ескере отырып, химия өнеркәсібіндегі CO_2 квоталары профициті бар қондырғылар операторларының тізімі келтірілген.

44 кесте. CO_2 квотасының профициті бар химия өнеркәсібіндегі қондырғылар операторларының тізбесі

Қондырғы атауы	**Мекеме атауы**	**Квоталарды алуды ескергендегі квоталар қалдығы**
Газ поршенді электр станциясы	«ҚазАзот» АҚ	36 167
Жаңажамбыл фосфор зауыты	«ЖЖФЗ» ЖШС	58 797
Барлығы		**94 964**

2023 жылға арналған CO_2 квоталары профицитін есептеу нәтижелері бойынша квоталардың ең аз қалдығы алып қоюды ескере отырып, «ҚазАзот» АҚ-да (36 167 тонна) тіркелген. Сонымен қатар, квоталардың ең үлкен қалдығы «Қазфосфат» ЖШС-де (58 797 тонна) алынғанын ескере отырып байқалады.

Төмендегі салыстырмалы диаграмма химиялық қондырғылар үшін квоталардың профициті мен тапшылығын, сондай-ақ олардың арасындағы айырмашылықты көрсетеді. Бұл график қарастырылып отырған сектордағы квоталарды бөлуді жақсы түсінуге мүмкіндік береді (25-сурет).

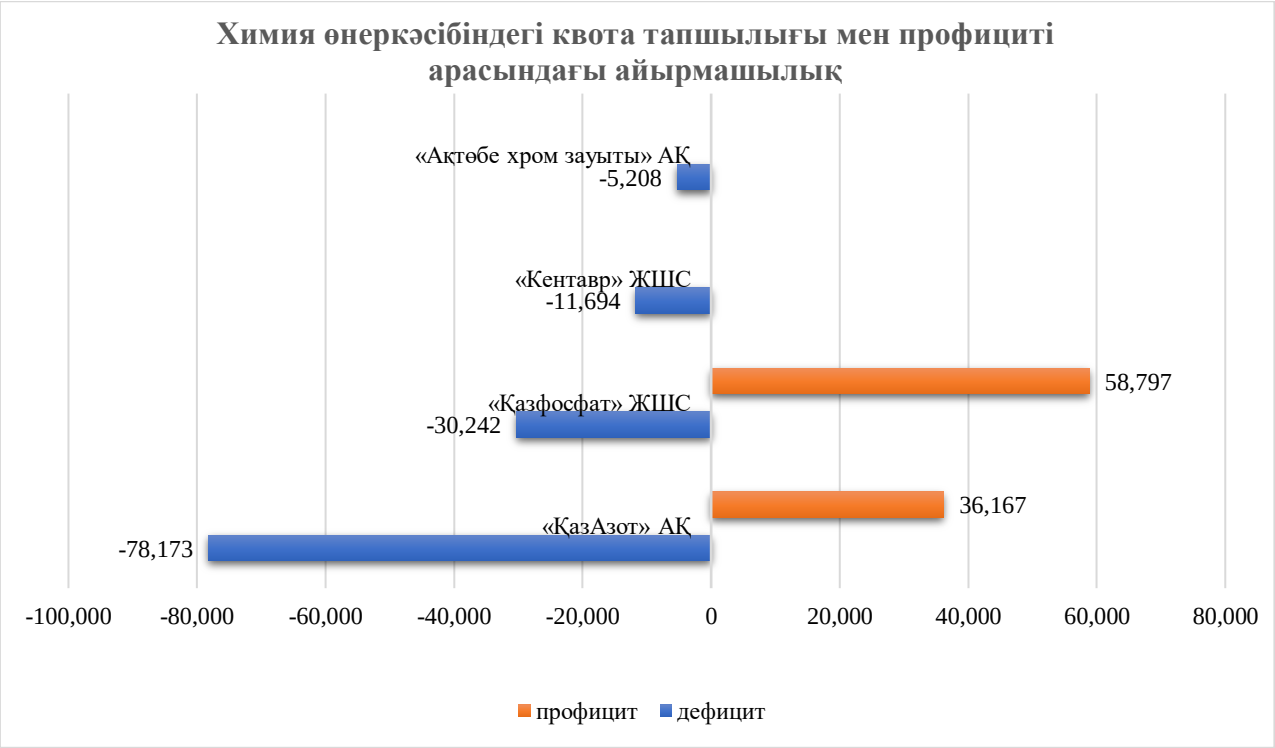

Сурет 25. Профицит пен тапшылықтың салыстырмалы диаграммасы

Химия өнеркәсібіндегі қуаттылықты арттыру есебінен барлығы **20 740** қосымша көміртекті квота берілді. *(45-кесте)*. Химия өнеркәсібінің екі кәсіпорнына қосымша көміртегі квоталары бөлінді **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)**.

45-кесте. 2023 жылға қосымша квоталар берілген қондырғы операторларының тізімі

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	2023 жылға арналған көміртегі квоталарының көлемі	Қосымша квотаның көлемі	Санаты
1.	«Ақтөбе хром қосындылары зауыты» АҚ	Ақтөбе хром қосындылары зауыты	239 812	9 046	қуаттың ұлғаюы
2.	«Кентавр» ЖШС	Спирт зауыты	23 476	11 694	қуаттың ұлғаюы
Барлығы				**20 740**	

Химия өнеркәсібі бойынша 1 қондырғы көміртегі квоталарын өтемеді **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)** (*46-кесте*).

Кесте 46. Химия өнеркәсібінде өтелмеген квоталары бар қондырғылар тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Өтелмеген квоталар	Барлығы
1	Минералды тыңайтқыштар	«Қазфосфат» ЖШС	30 242	**30 242**

Химия өнеркәсібінде 2023 жылғы есепті жылға **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)** «ҚазАзот» АҚ кәсіпорнының екі қондырғысына көміртегі квотасын сатып алды. Бұл өнеркәсіп секторында көміртегі квоталарын сату болған жоқ (*47-кесте*).

Кесте 47. Химия өнеркәсібіндегі сатып алу/сату

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Сату	Сатып алу	ҚҚС-сыз баға	ҚҚС қосқандағы бағасы
1	Минералды тыңайтқыштар шығаратын зауыт	«ҚазАзот» АҚ		3 797	397	445
2	Шағырлы-Шомышты	«ҚазАзот» АҚ		38 209	397	445
Барлығы				**42 006**		

6. Өңдеуші өнеркәсіп (құрылыс материалдарын өндіру бойынша: цемент, әк, гипс және кірпіш)

2022 жылы Қазақстанда өңдеу өнеркәсібінің ЖІӨ-дегі үлесі тау-кен өнеркәсібінің үлесіне дерлік тең болды: 13,4 %-ға қарсы 14,5 %, бұл экономиканың шикізаттық модельден өңдеуші өнеркәсіпті нығайтуға біртіндеп көшкенін көрсетеді. өнеркәсіп.

Ресми мәліметтерге сәйкес, ағымдағы жылдың соңына дейін шикізаттық емес секторлар бойынша 1,6 триллион теңгені құрайтын 291 жоба пайдалануға берілмек, оның ішінде 800 миллиард теңгеден асатын 170 жоба өңдеу өнеркәсібіне тиесілі. Келесі жылы жалпы құны 4,6 триллион теңгені құрайтын 400-ден астам жобаны енгізу жоспарлануда.[6]

2023 жылы Қазақстанда құрылыс материалдарының өндірісі 1,25 млрд теңгеге жетті, бұл өткен жылмен салыстырғанда 10,3 %-ға жоғары. Бірнеше негізгі сегменттерде айтарлықтай өсім байқалды, оның ішінде отқа төзімді бұйымдар (+12,6 %), керамикалық кірпіш (+70,9 %), портландцемент (+0,4 %), гипсокартон (+0,6 %) және ерітінділер (+17,5 %).

Өткен жылы еліміздегі құрылыс материалдары нарығының жалпы көлемі 3,4 миллион долларды құрады. Сонымен қатар, Қазақстан 2022 жылмен салыстырғанда құрылыс материалдарының экспортын 23,7 пайызға арттырды.[7]

Өңдеу (құрылыс материалдарын өндіру бөлігінде: цемент, әк, гипс және кірпіш) өнеркәсібі 2023 жылға БҰЖ шеңберінде **14** қондырғы үшін **7 899 302** көміртегі квотасы бөлінді *(48-кесте)*. Бұл 2022 жылы шығарылғаннан 1,5 % -ға аз (8 019 802). Айта кету керек, 2022 жылдан бастап 2023 жылға **511 307** тонна CO2 *(49-кесте)* тасымалданды. Мәселен, өңдеу өнеркәсібіндегі 2023 жылға арналған көміртегі квоталарының жалпы көлемі **8 410 609** тонна CO_2 құрайды.

[6] https://kz.kursiv.media/2023-12-25/skvr-vvpkz/
[7] https://vsejk.com/kazakhstan/rost-proizvodstva-stroymaterialov-v-kazahstane-sostavil-10-3-v-2023-godu/

Бөлінген көміртегі квоталарының ең үлкен көлемі екі қондырғыда байқалады:

1) Цемент стандарты («Стандарт Цемент» ЖШС) — 1 343 189 тонна - бұл өңдеу өнеркәсібінің барлық қондырғылары арасында көміртегі квотасының ең үлкен көлемі.

2) Клинкер және цемент өндіру жөніндегі технологиялық желі («Жамбыл цемент өндірістік компаниясы» ЖШС) — 1 011 869 тонна CO_2.

Бөлінген көміртегі квоталарының ең аз көлемі гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын кәсіпорында байқалады («Кнауф Гипс Қапшағай» ЖШС) — 32 046 тонна.

Өңдеу өнеркәсібінде көміртегі квоталарын пайыздық бөлу келесідей:

«Стандарт Цемент» ЖШС: квоталардың жалпы көлемінің 17,0%.

«Жамбыл цемент өндірістік компаниясы» ЖШС: квоталардың жалпы көлемінің 12,8 %.

«Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС: квоталардың жалпы көлемінің 11,2 %.

«Карцемент» АҚ (5 жол және 6 жол): квоталардың жалпы көлемінің 16,4 %.

48-кесте. 2023 ж. өңдеуші өнеркәсіптегі қондырғыларға бөлінген көміртек квоталарының көлемі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға арналған көміртегі квотасының көлемі
1	Стандартты Цемент	«Стандарт цемент» ЖШС	1 343 189
2	Семей цемент зауыты	«Семей цемент зауыты «өндірістік компаниясы» ЖШС	757 013
3	5 жол	«Карцемент» АҚ	782 946
4	6 жол	«Карцемент» АҚ	510 533
5	Гежуба Шиелі Компаниясы цемент	«Компания ГежубаШиелі Цемент» ЖШС	406 908
6	Бұқтырма цемент компаниясыны	«Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС	886 458

	ң цемент зауыты		
7	Шымкент цемент	«Шымкент цемент» АҚ	740 307
8	Клинкер мен цемент өндірісінің технологиялық желісі	«Жамбыл цемент өндірістік компаниясы» ЖШС	1 011 869
9	Sas-Tobe Technologies (SAS-Tobe Technologies)	«SAS-Tobe Technologies (САС-ТобеТехнолоджис)» ЖШС	264 925
10	«КаспийЦемент» Цемент зауыты	«Каспий Цемент» ЖШС	659 152
11	Гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын кәсіпорын	«Кнауф Гипс Қапшағай» ЖШС. Қатысатын кәсіпорын ДЭГ - Дойче ИнвестиционсундЭнтвиклунгсгезельшафт мбХ»	32 046
12	№ 4 Цех (кеңейтілген саз қиыршық тас және әк цехы)	«Стройдеталь» ЖШС	51 767
13	Силикат	«Силикат» ЖШС	41 043
14	Цемент зауыты	«Көкше-Цемент» ПО» ЖШС	411 146
Барлығы			**7 899 302**

49 кесте. Өңдеу өнеркәсібіндегі 2022 жылдан 2023 жылға берілген көміртегі квоталарының көлемі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға ауыстырылды
1	Шымкентцемент	«Шымкентцемент» АҚ	168 605
2	Компания Гежуба Шиелі Цемент	«Гежуба компаниясы» ЖШС Шиелі цементі»	135 966
3	Клинкер және цемент өндіруге арналған технологиялық желі	«Жамбыл цемент өндіру компаниясы» ЖШС	120 796
4	5 жол	«Карцемент» АҚ	60 805
5	Цемент зауыты	«Көкше-Цемент» ЖШС	25 135

Барлығы	**511 307**

2023 жылғы өңдеу өнеркәсібі бойынша CO2 шығарындыларының жалпы көлемі есепті жылы **7 141 135** тоннаны құрады *(50-кесте)*. 2022 жылғы деректермен салыстырғанда бұл көрсеткіш 5,31 % - ға төмендеді (7 542 324 тонна).

Шығарындылардың ең көп өсуі келесі кәсіпорындарда байқалады:

1. «Гежуба компаниясы» ЖШС Шиелі цементі» 2022 жылы 568 262 тоннадан 2023 жылы 636 163 тоннаға дейін (+11,9 %);
2. «Силикат» ЖШС: шығарындыларды 70 829 тоннадан 78 167 тоннаға дейін арттыру (+10,4 %);
3. «Карцемент» АҚ (5-жол): шығарындылардың 701 617 тоннадан 766 001 тоннаға дейін артуы (+9,2 %).

Шығарындылардың айтарлықтай төмендеуі келесі қондырғыларда байқалады:

1. Керамзит-қиыршық тас және әк цехы («Стройдеталь» ЖШС): шығарындылары 2022 жылы 46 241 тоннадан 2023 жылы 27 941 тоннаға дейін төмендеді (-39,6 %).
2. Цемент зауыты (ПО Көкше-цемент ЖШС): шығарындылары 392 280 тоннадан 301 707 тоннаға дейін төмендеді (-23,2 %).
3. Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты («Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС): шығарындылаы 879 492 тоннадан 680 840 тоннаға дейін төмендеді (-22,6 %).

Берілген көміртегі квоталарының көлемі мен CO2 шығарындыларының арасындағы айырмашылық 758 168 тоннаны құрайды (*26-сурет)*. Оның үстіне 2022 жылдан бері аударылған көміртегі квоталарын есептесек, айырмашылық 1 208 669 тонна CO_2 құрайды.

50- кесте. Өңдеу өнеркәсібі үшін көміртегі квоталарының бөлінген көлемдері бар қондырғылар тізбесі.

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	2023 жылға арналған көміртегі квотасының көлемі	2022 жылдан көміртегі квоталарын аудару	CO2 шығарындыларының жалпы көлемі	Алынған квоталар	Айырмашылық
1	Стандартты Цемент	«СтандартЦемент» ЖШС	1 343 189		1 149 464		193 725
2	Семей цемент зауыты	«Семей цемент зауыты «өндірістік компаниясы» ЖШС	757 013		722 556		34 457
3	5 жол	«Карцемент» АҚ	782 946	60 805	766 001	59 555	18 195
4	6 жол	«Карцемент» АҚ	510 533		5 08 313		2 220
5	Гежуба Шиелі цемент компаниясы	«Компания Гежуба Шиелі Цемент» ЖШС	406 908	135 966	636 163	82 528	- 175 817
6	Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты	«Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС	886 458		680 840	251 032	-45 414
7	Шымкент цемент	«Шымкентцемент» АҚ	740 307	168 605	651 036		257 876
8	Клинкер мен цемент өндірісінің технологиялық желісі	«Жамбыл цемент өндірістік компаниясы» ЖШС	1 011 869	120 796	842 517	17 479	272 669

9	САС-ТобеТехнолоджис (SAS-Tobe Technologies)	ТОО «SAS-Tobe Technologies (САС-ТобеТехнолоджис)»	264 925		205 953	93 124	-34 152
10	«Каспий Цемент» Цемент Зауыты	«Каспий Цемент» ЖШС	659 152		538 210		120 942
11	Гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын кәсіпорын	«Кнауф Гипс Қапшағай. Қатысатын кәсіпорын ДЭГ - Дойче ИнвестиционсундЭнтвиклунгсгезельшафтмбХ» ЖШС	32 046		3 2 266		- 2 20
12	№ 4 Цех (кеңейтілген саз қиыршық тас және әк цехы)	«Стройдеталь» ЖШС	51 767		27 941	23 100	726
13	Силикат	«Силикат» ЖШС	41 043		78 167		- 37 124
14	Цемент зауыты	«Көкше-Цемент «ПО» ЖШС	411 146	25 135	301 707	67 979	66 595
Барлығы			**7 899 302**	**511 307**	**7 141 135**	**594 797**	**674 677**

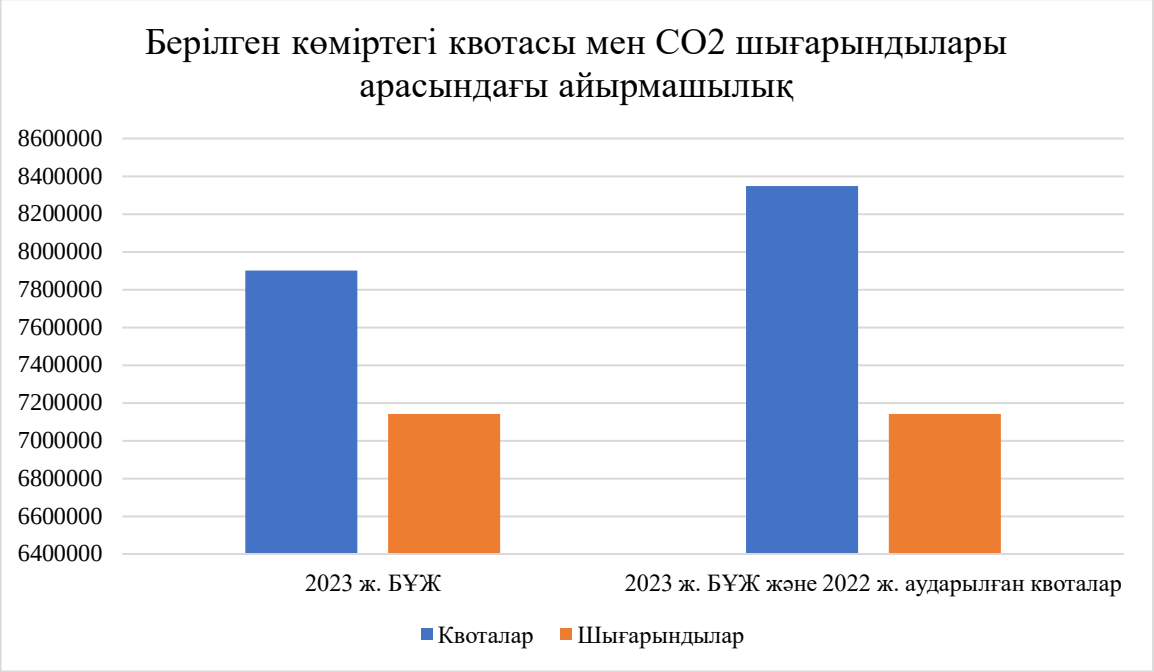

Сурет 26. Өңдеу өнеркәсібіндегі өтеу

2023 жылдың қорытындысы бойынша көміртегі бірліктерін алу бойынша жүргізілген есептеулер бойынша өңдеу өнеркәсібінде **594 797** тонна квота алынуға жатады. Бұл 2022 жылы тәркіленгеннен 152,46 %-ға көп (**235 598**). Егер 2022 жылы «Көкше-Цемент» ӨБ ЖШС Цемент зауытынан ең аз тәркіленсе (2), 2023 жылы «Жамбыл цемент өндірістік компаниясы» ЖШС клинкер және цемент өндіру жөніндегі технологиялық желісінде (17 479) ең аз тәркілену болды. Ең көбі 2022 жылы Гежуб Шиелі компаниясынан Цемент (82 528), ал 2023 жылы «Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС Цемент зауытынан (251 032) тәркіленді (51 - кесте және 27-сурет).

51-кесте. Өңдеу өнеркәсібіндегі көміртегі квоталары алынып тасталған зауыт операторларының тізімі

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Шығаруға барлығы, тонна квоталар
1	5 жол	«Карцемент» АҚ	59 555
2	Компания Гежуба Шиелі Цемент	«Гежуба компаниясы» ЖШС Шиелі цементі»	82 528

3	Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты	«Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС	251 032
4	Клинкер және цемент өндіруге арналған технологиялық желі	«Жамбыл цемент өндіру компаниясы» ЖШС	17 479
5	САС- Төбе Technologies (SAS-Tobe Technologies)	«SAS -Tobe Technologies» ЖШС (SAS- Tobe технологиялар)»	93 124
6	№4 цех (керамзит қиыршық тас және әктас цехы)	«Стройдеталь» ЖШС	23 100
7	Цемент зауыт	«Көкше-Цемент» ЖШС	67 979
Барлығы			**594 797**

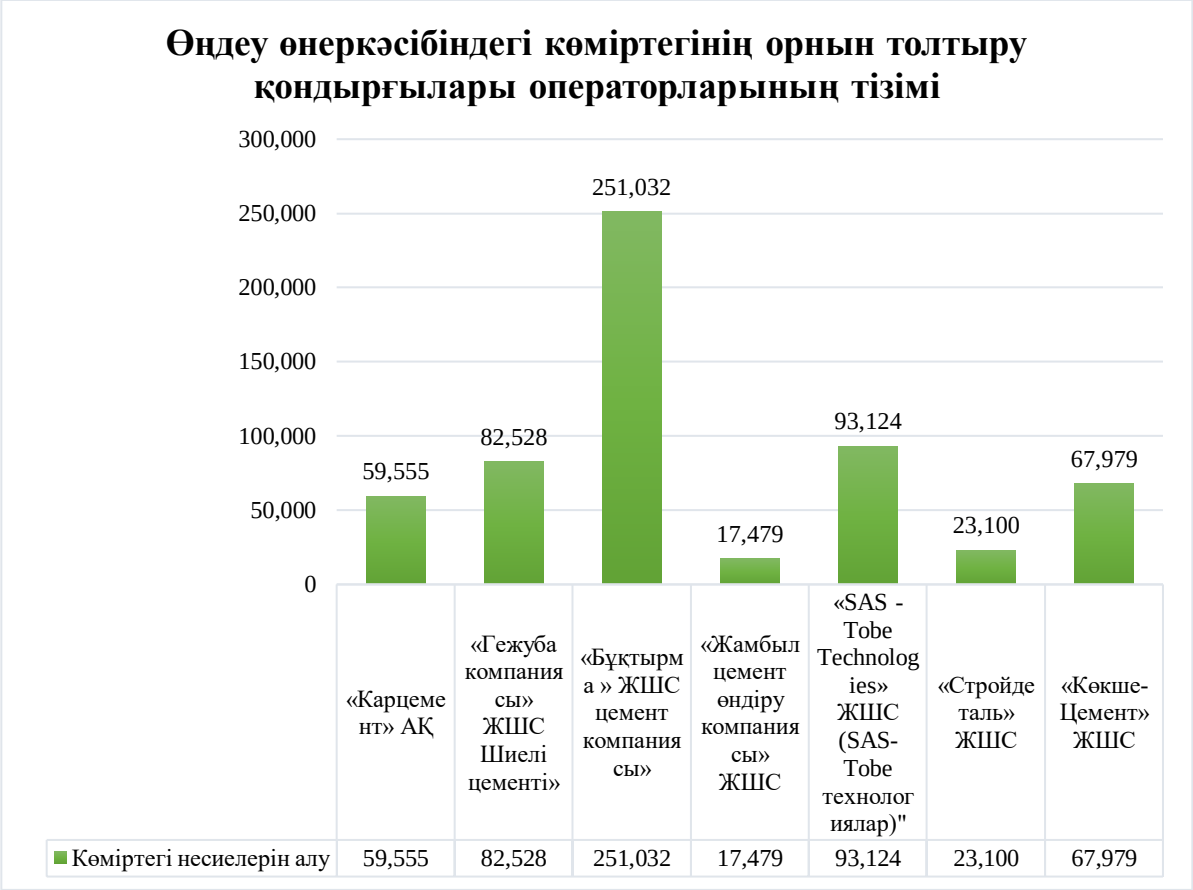

Сурет 27. Өңдеу өнеркәсібіндегі көміртегі квоталарын алып тастау

Квоталарды алуды ескере отырып, профициті бар қондырғылардың саны 9-ға тең, ал көміртегі квоталары профицитінің көлемі **967 404**-ке тең, ал тапшылығы бар қондырғылардың саны 5-ке тең, көміртегі квоталары тапшылығының көлемі **-292 727**-ге тең *(52 және 53-кесте)*. Алып қоюды

ескере отырып, жалпы баланс **674 677** құрайды, бұл 2022 жылмен салыстырғанда 178,9 % - ға көп (**241 881**).

52 кесте. Квоталарды алуды ескергендегі CO_2 квоталары профициті бар қондырғылар операторларының тізімі

Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Шығаруды ескере отырып, қалған квоталар
Стандарт Цемент	«Стандарт Цемент» ЖШС	193 725
Цемент зауыт Семей	«Семей цемент зауыты» өндірістік компаниясы» ЖШС	34 457
5 жол	«Карцемент» АҚ	18 195
6 жол		2 220
Шымкентцемент	«Шымкентцемент» АҚ	257 876
Клинкер және цемент өндіруге арналған технологиялық желі	«Жамбыл цемент өндіру компаниясы» ЖШС	272 669
Цемент «КаспийЦемент» зауыты	«КаспийЦемент» ЖШС	120 942
№4 цех (керамзит қиыршық тас және әктас цехы)	«Стройдеталь» ЖШС	726
Цемент зауыты	«Көкше-Цемент» ЖШС	66 595
Барлығы		**967 404**

53-кесте. Квоталарды алуды ескергендегі CO_2 квота тапшылығы бар қондырғылар операторларының тізімі

Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Шығаруды ескере отырып, қалған квоталар
Компания Гежуба Шиелі Цемент	«Гежуба компаниясы» ЖШС Шиелі цементі»	- 175 817
Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты	«Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС»	- 45 414
САС-Төбе Technologies (SAS-Tobe Technologies)	«SAS -Tobe Technologies» ЖШС (SAS- Tobe технологиялар)»	- 34 152
Гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын кәсіпорын	«Knauf Gips Kapchagay» ЖШС. DEG - Deutsche Investments қатысуымен кәсіпорын унд Entwiklungsgesellschaft mbH»	-2 20
Силикат	«Силикат» ЖШС	- 37 124
Барлығы		**- 292 727**

Қосымша көміртекті квоталар

Өңдеу өнеркәсібі үшін барлығы **541 519** қосымша квота берілді (*54-кесте*) **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)**. Бұл өткен жылы берілген қосымша квоталар көлемінен (**614 575** квота) 11,8%-ға аз. Айта кетейік, 2023 жылға қосымша көміртегі квотасын алған кәсіпорындар 2022 жылы да алмаған.

54-кесте. 2023 есепті жылға өңдеуші өнеркәсіптегі қосымша квоталар

№	Кәсіпорын атаулары	Қондырғы атауы	2023 жылға арналған көміртегі квоталарының көлемі ғылыми дамуға сәйкес	Шығарылған көлем қосымша болып табылады жаңа квоталар	Санат
1	Гежуба Шиелі цемент компаниясы	«Гежуба Шиелі цемент компаниясы» ЖШС	406 908	489 533	Қуатты арттыру
2	Силикат	«Силикат» ЖШС	41 043	37 133	Қуатты арттыру
3	Цемент зауыт	«Көкше-Цемент» ЖШС	411 146	14 853	Қуатты арттыру
Барлығы				**541 519**	

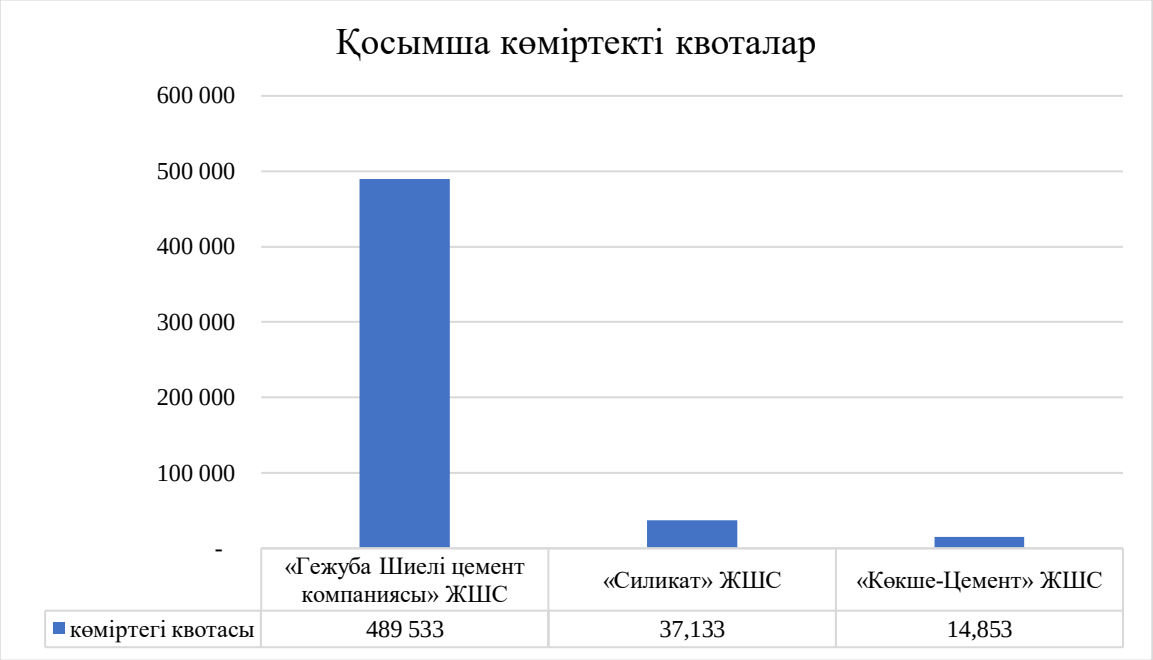

Сурет 28. Өңдеу өнеркәсібіндегі қосымша квоталар

Көміртегі квоталарын қайта бөлу

2023 жылғы есепті жыл бойынша көміртегі квоталарын қайта бөлу жүргізілген жоқ **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша).**

Көміртекті квоталарды сатып алу/сату

Өңдеу өнеркәсібінде екі кәсіпорын **45 414** тонна CO_2 сауда-саттық жасады. Сондай-ақ «Кнауф Гипс Қапшағай» ЖШС. ДЭГ-Дойче Инвестициялық унд Энтвиклунгс-гезельшафт мбХ қатысуымен кәсіпорын 2024 жылы ең жоғары баға болып табылатын тоннасы 600 теңге құрайтын 220 тонна CO2-офсеттік бірлік сатып алды**(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)**.

«ШЫМКЕНТЦЕМЕНТ» АҚ «Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС-не 45 414 көміртегі бірлігін сатты *(55-кесте)*.

Кесте 55. Өңдеу өнеркәсібіндегі сатып алу/сату

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Сату	Сатып алу	ҚҚС-сыз баға	ҚҚС қосқандағы бағасы
1	«ШЫМКЕНТЦЕМЕНТ» АҚ	Шымкентцемент	45 414		402	450
2	«Бұқтырма цемент компаниясы» ЖШС	Бұқтырма цемент компаниясының цемент зауыты		45 414		
3	«Knauf Gips Kapchagay» ЖШС. DEG - Deutsche Investments қатысуымен кәсіпорын унд Entwiklungsgesellschaft mbH»	Гипсокартон парақтары мен құрғақ құрылыс қоспаларын шығаратын кәсіпорын		220	600	672

Өңдеу өнеркәсібінде 1 қондырғы 2023 жылғы **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)** көміртегі квоталарын өтемеді. (*56-кесте)*.

56-кесте. Өңдеу өнеркәсібіндегі көміртегі квоталары өтелмеген қондырғылар тізімі

№	Қондырғы атауы	Мекеме атауы	Өтелмеген квоталар	Барлығы
1	САС- Төбе Technologies (SAS- Tobe Technologies)	«SAS -Tobe Technologies» ЖШС (SAS- Tobe технологиялар)»	- 34 152	**- 34 152**

7. Бұрын қондырғыларға/жаңа қондырғыларға есепке алынбаған әкімшілендіру субъектілеріне резервтен берілген көміртегі квоталары

Ұлттық жоспардың қолданылу кезеңінде квоталанатын қондырғылар санатына мынадай қондырғылар енгізіледі:

1) Ұлттық жоспардың қолданылу кезеңінде анықталған квоталанатын қондырғы;

2) жаңа қондырғы, оны пайдалануға берген жылдан бастап келесі жылға;

3) Ұлттық жоспардың қолданылу кезеңінде квоталау санатына ауысатын әкімшілендіру субъектісінің қондырғысы.

ҚР Экология және табиғи ресурстар министрлігі Экологиялық реттеу және бақылау комитетінің (бұдан әрі - ҚР ЭТРМ ЭРБК) деректері негізінде 2023 есепті жылы резервтен бұрын есепке алынбаған қондырғылар мен жаңа қондырғылар санаты бойынша көміртегі квоталарына жүгінген жоқ.

Қағидалардың 45-тармағының негізінде квоталанатын қондырғылар санатына ауысатын әкімшілендіру субъектісін (бұдан әрі – квоталанатын әкімшілендіру субъектісі) орнату үшін квоталар беру қондырғының шығарындылары жылына жиырма мың тонна көмірқышқыл газынан асатынын растайтын тиісті верификацияланған есепті ұсынған жылдан кейінгі есепті жылға арналған Ұлттық жоспардың резервінен жүзеге асырылады. Келесі есепті жылдан бастап бұл қондырғы квоталанатын қондырғылар санатына енгізілуге тиіс.

Квоталанатын әкімшілендіру субъектісіне квоталар беру бенчмарктар негізінде жүзеге асырылады.

Квоталанатын әкімшілендіру субъектісі валидацияланған мониторинг жоспарында экономиканың реттелетін секторларындағы Қазақстан Республикасы Экология, Геология және табиғи ресурстар министрінің м.а. 2021 жылғы 19 шілдедегі № 260 бұйрығымен бекітілген бенчмарктердің тізбесіне сәйкес Ұлттық жоспардың қолданылу кезеңінде жоспарланған өнім өндіру көлемін бенчмаркқа көбейту жолымен жиырма мың тонна

көмірқышқыл газының артқанын растайтын верификацияланған есепті және Ұлттық жоспардың қолданысының қалған есепті кезеңдерін ұсынған жылдан кейінгі есепті кезең үшін салынатын квота көлемін есептейді.

Тізбеде бенчмарктар болмаған кезде квоталанатын әкімшілендіру субъектісі парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулерін есептеу жөніндегі әдістемелерде көрсетілген формулаларды қолдану арқылы сұрау салынатын квота көлемін есептейді.

Көміртегі квотасын алу үшін квоталанатын әкімшілендіру субъектісі тиісті қондырғының шығарындылары жылына жиырма мың тонна көмірқышқыл газынан асатын верификацияланған есепті ұсынғаннан кейін 3 (үш) ай ішінде уәкілетті органға валидацияланған мониторинг жоспарын, Ұлттық жоспардың қолданылу кезеңінің әрбір жылына сұралатын квотаның есептеулерін, өтініш береді.

Квоталанатын әкімшілендіру субъектісі үшін көміртегі квотасын беру туралы оң шешім қабылданған жағдайда уәкілетті орган квоталанатын әкімшілендіру субъектісін, оның орнатылуын, квоталардың бөлінген бірліктерінің көлемін және квоталанатын әкімшілендіру субъектісіне тізілімде шот ашу қажеттілігі туралы көрсете отырып, жүйенің операторына тиісті хабарламалар жібереді.

2023 есепті жылы әкімшілендіру субъектілерінен квоталау субъектілеріне ауысатын **22** қондырғы анықталды. Олардың шығарындыларының жалпы сомасы **3 152 493** тонна CO_2 құрайды *(57-кесте)*.

57-кесте. Квоталанатын әкімшілендіру субъектілерінің шығарындылары

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	CO2 шығарындылары
1	Жаңаөзен қаласының әкімдігінің «Өзен Жылу» ШЖҚ МКК»	Шағын ЖЭО	25 362
2	«ALACEM» ЖШС (АЛАЦЕМ)	«Alacem» ЖШС цемент зауыты (Алацем)	996 552

3	«МЕРКЕН ҚАНТЫ» ЖШС	Жылу электр орталығы Меркен қант зауыты	27 549
4	«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ	Шманов атындағы мұнай айдау станциясы (Н.Н. Шманов) Атырау мұнай құбыры басқару (ANU)	28 138
5		Маңғыстау мұнай құбыры басқармасының (ММБ) «Бейнеу» мұнай айдау станциясы	23 522
6	ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ ЭНЕРГЕТИКА ЖӘНЕ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫ дамыту басқармасының «ҚУАТЖЫЛУОРТАЛЫҚ-3» мемлекеттік қазыналық кәсіпорны	АЦҚ Нұрсат қазандық	26 366
7	«АЛМАТЫЖЫЛУКОММУНЭНЕРГО» ЖШС	Қазандық «Әуежай»	20 528
8	«ГАЗ ӨҢДЕУ КОМПАНИЯСЫ» ЖШС	Қожасай кен орнындағы кешенді газ өңдеу қондырғысы	35 710
9	«БАТЫС ҚАЗАҚСТАН ҚҰРЫЛЫС МАТЕРИАЛДАР КОРПОРАЦИЯСЫ» АҚ	«Батыс Қазақстан құрылыс материалдары корпорациясы» АҚ	43 107
10	«SHARCEM (ШАРЦЕМ)» ЖШС	«SHARCEM» ЖШС портландцемент өндіру зауыты	458 982
11	«БЕЙНЕУ-ШЫМКЕНТ ГАЗ ҚҰБЫРЫ» ЖШС	Компрессорлық «Арал» станциясы	78 961
12		Компрессорлық «Түркістан» станциясы (Шорнақ)	85 883
13		«Қорқыт ата» компрессорлық станциясы (Ақсуат)	80 371
14		Қызылорда облысындағы «Қараөзек» компрессорлық станциясы	88 419
15	«КУЛ-БАС» ЖШС	Құл-бас кен орны	36 065
16	«ТЕПКЕ» ЖШС	«Тепке» ЖШС	62 103
17	«ПРОМЖЫЛУ» ЖШС	Өнеркәсіптік ПК-6 қазандығы	20 525
18	«ИНТЕРГАЗ ОРТАЛЫҚ АЗИЯ» АҚ	МГБ «Тараз»	61 571
19	Ерейментау облысы әкімдігінің жанындағы «Жылусервис» ШЖҚ КГП	№5 қазандық	31 078
20	«ӘР ЛИКИД МҰНАЙ ТЕХ ГАЗЫ» ЖШС	Атыраудағы сутегі өндіру зауыты	91 810
21	«KARABATAN UILITY SOLUTIONS» ЖШС	Бу және газ турбинасы электр станциясы	794 315

22	«Asia FerroAlloys» ЖШС	Агломерация зауыты	35 577
	Барлығы		**3 152 493**

ҚР ЭТРМ ЭРБК деректері бойынша квоталанатын әкімшілендіру субъектілеріне резервтен көміртегі квоталарының мынадай көлемі берілді **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)** *(58-кесте)*.

58-кесте. Квоталарды әкімшілендіру субъектілеріне резервтен берілген көміртегі квоталары

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Жалпы көлем (CO_2 шығарындылар)	Берілген квота
1	«ҚАЗТРАНСОЙЛ» АҚ	Шманов атындағы мұнай айдау стансасы (Н.Н. Шманов) Атырау мұнай құбыры басқару (ANU)	28 138	28 138
2		Маңғыстау мұнай құбыры басқармасының «Бейнеу» мұнай айдау станциясы (МҰУ)	23 522	23 522
3	«ГАЗ ӨҢДЕУ КОМПАНИЯСЫ» ЖШС	Қожасай кен орнындағы кешенді газ тазарту қондырғысы	35 710	35 710
4	«БЕЙНЕУ-ШЫМКЕНТ ГАЗ ҚҰБЫРЫ» ЖШС	Компрессорлық Арал станциясы	78 961	80 872
5		Компрессорлық Түркістан станциясы (Шорнақ)	85 883	87 870
6		Қорқыт ата» компрессорлық станциясы (Ақсуат)	80 371	82 324
7		Қызылорда облысындағы Қараөзек компрессорлық станциясы	88 419	93 271
8	«КУЛ-БАС» ЖШС	Құл-бас кен орны	36 065	36 064

9	«ИНТЕРГАЗ» АҚ ОРТАЛЫҚ АЗИЯ	МГБ «Тараз»	61 571	61 600
10	Ерейментау облысы әкімдігінің жанындағы «Жылусервис» ШЖҚ КГП	№5 қазандық	31 078	31 078
11	«ӘР ЛИКИД МҰНАЙ ТЕХ ГАЗЫ» ЖШС	Атыраудағы сутегі өндіру зауыты	91 810	91 810
12	«KARABATAN UILITY SOLUTIONS» ЖШС	Бу және газ турбинасы электр станциясы	794 315	794 315
13	«ALACEM» ЖШС (АЛАЦЕМ)	Alacem ЖШС цемент зауыты (Аласем)	996 552	1 017 726,00
14	ШЫМКЕНТ ҚАЛАСЫНЫҢ ЭНЕРГЕТИКА ЖӘНЕ ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫ ДАМУ БАСҚАРМАСЫНЫҢ «ҚУАТЖЫЛУОРТАЛЫҚ-3» МКК	АЦҚ Нұрсат қазандық	26 366	26 366,00
15	«Батыс Қазақстан құрылыс материалдары корпорациясы» АҚ	«Батыс Қазақстан құрылыс материалдары корпорациясы» АҚ	43 107	43 107,00
16	«ТЕПКЕ» ЖШС	«Тепке» ЖШС	62 103	62,103,00
17	«ПРОМЖЫЛУ» ЖШС	Өнеркәсіптік ПК-6 қазандығы	20 525	20 056,00
18	«Asia FerroAlloys» ЖШС	Агломерация зауыты	35 577	35 385,00
19	«SHARCEM (ШАРЦЕМ)» ЖШС	«SHARRCEM (ШАРЦЕМ)» ЖШС Портландцемент өндіру зауыты	458 982	19
	Барлығы		**3 079 055**	**3 105 565**

Меркі қант зауытының Жылу электр орталығы қондырғысы резервтен «қондырғы қуатын ұлғайту» санатынан 47 778 тонна CO_2 мөлшерінде көміртегі квоталарын алды.

Жаңаөзен қаласы әкімдігінің «Өзен жылу» ШЖҚ МКК өз қондырғылары арасында көміртегі квоталарын қайта бөлді және «шағын ЖЭО» қондырғысына 25 362 тонна CO_2 аударды. Сондай-ақ,

«Алматытеплокоммунэнерго» ЖШС «әуежай» қазандығы қондырғысына 20 528 тонна CO_2 қайта бөлді.

Алайда, қазіргі уақытта **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)** өз міндеттемелерін өтемеген қондырғылар бар, олардың көлемі **4 735** тонна CO_2 құрайды (59-кесте).

59-кесте. Квоталарды әкімшілендіру субъектілерінің өтелмеген көміртегі квоталары

№	Мекеме атауы	Қондырғы атауы	Жалпы көлем (CO_2 шығарындылар)
1	«SHARCEM» ЖШС	«SHARCEM» ЖШС портландцемент өндіру зауыты	4 734
2	«КУЛ-БАС» ЖШС	Құл бас кен орны	1
Барлығы			**4 735**

8. Экономиканың барлық реттелетін секторлары бойынша қорытынды баланс

2022-2025 жылдарға арналған БҰЖ сәйкес 2023 жылға бөлінген көміртегі квоталарының саны 163 663 380 құрайды **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)** *(60-кесте)*.

2022-2025 жылдарға арналған БҰЖ-ға енгізілген квоталанатын қондырғылардың 2023 жылғы нақты шығарындыларының саны **149 811 544** тоннаны құрайды, бұл 2022 жылғы шығарындылардан 2%-ға аз (152 866 635).

60-кесте. 2023 жылдың экономиканың барлық реттелетін секторлары бойынша квоталардың қорытынды балансы

Экономиканың реттелетін секторы	Аударымды, қайта бөлуді, квота алуды, қосымша квоталарды, сатып алуды/сатуды ескергендегі жалпы квота	2023 жылғы шығарындылар	Қорытынды айырмасы
Электрэнергетикалық өнеркәсіп	95 697 045	93 312 975	2 384 070
Мұнай-газ өнеркәсібі	25 146 724	20 619 287	4 527 437
Тау-кен қазу өнеркәсібі	7 184 260	3 051 153	4 133 107
Металлургия өнеркәсібі	25 946 488	24 242 843	1 703 645
Химия өнеркәсібі	1 548 878	1 444 152	104 726
Өңдеуші өнеркәсіп	8 357 331	7 141 135	1 216 416
Барлығы	**163 880 945**	**149 811 544**	**14 069 401**

Барлық өнеркәсіптер бойынша профициттің қорытынды саны **15 769 531** тоннаға, ал тапшылық саны **-1 700 130** тоннаға тең. Қорытынды айырмашылық **14 069 401** бірлікті құрайды, бұл 2022 жылғы қорытынды баланстан 30,28%-ға көбірек (10 799 055). Осылайша, 2023 есепті жылдың қорытындылары экономиканың реттелетін секторларындағы көміртегі квоталары

профицитінің өсуін көрсетеді (*61-кесте*) **(2024 ж. 11 қараша деректері бойынша)**.

61 кесте. Экономиканың барлық реттелетін секторлары бойынша 2023 жылғы профицит пен тапшылық

Экономиканың реттелетін секторы	Профицит	Тапшылық	Қорытынды айырмасы
Электрэнергетикалық өнеркәсіп	3 843 511	-1 459 441	2 384 070
Мұнай-газ өнеркәсібі	4 702 607	-175 170	4 527 437
Тау-кен қазу өнеркәсібі	4 133 107	0	4 133 107
Металлургия өнеркәсібі	1 704 770	-1 125	1 703 645
Химия өнеркәсібі	134 968	-30 242	104 726
Өңдеуші өнеркәсіп	1 250 568	-34 152	1 216 196
Барлығы	**15 769 531**	**-1 700 130**	**14 069 401**

9. Қорытынды мен ұсыныстар

2023 жылға көміртегі квотасы бірлігі резервінің қалдығы 23 585 788 тонна CO_2 құрайды. 2023 жылдың қорытындысы бойынша көміртегі квотасының профициті 14 069 401 тонна CO_2 құрайды.

Осылайша, жоғарыда келтірілген деректер жүйенің профицитті балансты көрсетеді (37 655 189 тонна CO_2) *(61-кесте)*.

Көміртегінің квоталарының ұлттық жоспарын күшейту көміртегі саудасы жүйесінің артық балансын азайтуға/болдырмауға, квота субъектілерін парниктік газдар шығарындыларын азайтуға және экологиялық таза технологияларға көшуге ынталандыруға көмектеседі. Төменде 2023 есепті жылдың квоталарын талдау негізінде бірнеше ұсыныстар берілген:

1. **Көміртегі квоталарына шектеулерді азайту.** Көміртегі квоталары үшін неғұрлым қатаң жылдық лимиттер белгілеу, бұл квоталанатын сектордың жалпы көміртегі бюджетінің төмендеуіне және кәсіпорындарды парниктік газдар шығарындыларын азайту шараларын енгізуге ынталандыруға әкеледі.

2. **Квота аукциондары.** Парниктік газдар шығарындыларын азайту үшін үлкен экономикалық ынталандырулар тудыруы мүмкін көміртегі квоталарының үлесі аукционға шығарылатын механизмді енгізу.

3. **Мониторинг және бақылау.** Бұзушылықтардың алдын алу үшін шығарындылар мониторингі мен бақылауын күшейту.

Бұл шаралар көміртегі квоталарын тиімдірек басқаруға және климаттық мақсаттарға жетуге көмектеседі.

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

Акционерное общество «Жасыл даму»

Аналитическая информации по распределению единиц углеродной квоты за 2023 год в рамках Национального плана углеродных квот на 2022-2025 гг.

г. Астана

2024 г.

Лист согласования

«Аналитическая информации по распределению единиц углеродной квоты за 2023 год в рамках Национального плана углеродных квот на 2022-2025 гг.»

№	ФИО	Должность	Подпись
1	Калкаманов Сакен Амангельдинович	Управляющий директор АО «Жасыл даму»	
2	Ахметова Ботагоз Акмалиденовна	Директор департамента системы торговли выбросами АО «Жасыл даму»	
3	Хамидуллина Асель Канатовна	Главный менеджер департамента системы торговли выбросами АО «Жасыл даму»	
4	Қамзабек Елхан Диханұлы	Менеджер департамента системы торговли выбросами АО «Жасыл даму»	

Содержание

1. Электроэнергетическая промышленность (изъятие, погашение, перераспределение, дополнительные квоты, продажа/покупка углеродных квот) 129
2. Нефтегазовая промышленность (изъятие, погашение, перераспределение, дополнительные квоты, продажа/покупка углеродных квот) 171
3. Металлургическая промышленность (изъятие, погашение, перераспределение, дополнительные квоты, продажа/покупка углеродных квот) 192
4. Горнодобывающая промышленность (изъятие, погашение, перераспределение, дополнительные квоты, продажа/покупка углеродных квот) 207
5. Химическая промышленность (изъятие, погашение, перераспределение, дополнительные квоты, продажа/покупка углеродных квот) 219
6. Обрабатывающая (в части производства стройматериалов: цемента, извести, гипса и кирпича) промышленность (изъятие, погашение, перераспределение, дополнительные квоты, продажа/покупка углеродных квот) 228
7. Углеродные квоты, выданные из резерва субъектам администрирования/ранее не учтенным установкам/новым установкам.....240
8. Итоговый баланс по регулируемым секторам экономики.....246
9. Выводы и рекомендации……...248
Приложения к отчету.....249

АББРЕВИАТУРЫ

РК – Республика Казахстан;

ПГ – Парниковые газы;

ЭК РК – Экологический Кодекс Республики Казахстан;

ЕЭС РК – Единая электроэнергетическая система Республики Казахстан;

НПР – Национальный план распределения углеродных квот;

СТВ – Система торговли выбросами;

МГ – Магистральный газопровод;

НУ - Нефтегазодобывающее управление;

УМГ - Управление магистральных газопроводов;

ERG - Eurasian Resources Group;

АО – Акционерное общество;

ТОО – Товарищество с ограниченной ответственностью;

ГКП – Государственное коммунальное предприятие;

ПХВ – Право хозяйственного ведения;

ГУП – Государственное унитарное предприятие;

ТЭЦ – Теплоэлектроцентраль;

ГРЭС – Государственная районная электростанция;

ГТЭС – Газотурбинная электростанция;

ПО – Производственное обьединение;

МО РК – Министерство обороны Республики Казахстан;

РГУ - Республиканское государственное учреждение;

АЭС - Атомная электростанция;

ГЭС - Гидроэлектростанция;

ГЭК - Гидроэнергетический комплекс;

ССГПО - Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение;

ЧК – Частная компания;

ИПП – Индекс промышленного производства.

1. Электроэнергетическая промышленность

Электроэнергетика — отрасль энергетики, включающая в себя производство, передачу и сбыт электроэнергии. Электроэнергетика является наиболее важной отраслью энергетики, что объясняется такими преимуществами электроэнергии перед энергией других видов, как относительная легкость передачи на большие расстояния, распределения между потребителями, а также преобразования в другие виды энергии (механическую, тепловую, химическую, световую и др.). Отличительной чертой электрической энергии является практическая одновременность ее генерирования и потребления, так как электрический ток распространяется по сетям со скоростью, близкой к скорости света.[1]

Производство электрической энергии в Казахстане осуществляют 222 электрических станций различной формы собственности. По состоянию на 01.01.2024 г. общая установленная мощность электростанций Казахстана составляет 24 641,9 МВт, располагаемая мощность — 20 428,4 МВт.

Электрические станции разделяются на электростанции национального значения, электростанции промышленного назначения и электростанции регионального назначения.

К электрическим станциям национального значения относятся крупные тепловые электрические станции, обеспечивающие выработку и продажу электроэнергии потребителям на оптовом рынке электрической энергии Республики Казахстан:

- ТОО «Экибастузская ГРЭС-1» им. Б.Г. Нуржанова;
- АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»;
- ЭС АО «ЕЭК» ERG, «Евразийская группа»;
- ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»;
- АО «Жамбылская ГРЭС» им. Т.И. Батурова,

[1] https://kt.tatarstan.ru/1223224.htm

А также гидравлические электростанции большой мощности, используемые дополнительно и для регулирования графика нагрузки ЕЭС РК:

- Бухтарминский ГЭК ТОО «Казцинк»,
- ТОО «АЭС Усть-Каменогорская ГЭС»,
- ТОО «АЭС Шульбинская ГЭС».

К электростанциям промышленного значения относятся ТЭЦ с комбинированным производством электрической и тепловой энергии, которые служат для электро-теплоснабжения крупных промышленных предприятий и близлежащих населенных пунктов:

- ТЭЦ-3 ТОО «Караганда Энергоцентр»;
- ТЭЦ ПВС, ТЭЦ-2 АО «Qarmet»;
- ТЭЦ АО «ССГПО» ERG, «Евразийская группа»;
- Балхашская ТЭЦ, Жезказганская ТЭЦ ТОО «Kazakhmys energy»;
- ТЭЦ-1 АО «Алюминий Казахстана» ERG, «Евразийская группа» и другие.

Электростанции регионального значения — это ТЭЦ, интегрированные с территориями, которые осуществляют реализацию электрической энергии через сети региональных электросетевых компаний и энергопередающих организаций, а также теплоснабжение близлежащих городов.[2]

Электроэнергетической промышленности на 2023 год в рамках НПР выделено **93 872 612** углеродных квот для **90 установок** *(Таблица 1)*.

Таблица 1. Перечень установок с распределенными объемами углеродных квот для электроэнергетической промышленности на 2023 год

№	№	Наименование организации	Наименование установки	Объем углеродной квоты на 2023 год
1	1	ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова»	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	16 634 642

[2] https://www.kegoc.kz/ru/electric-power/elektroenergetika-kazakhstana/

2	2	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	Главная распределительная электростанция	4 533 320
3	3	ТОО «Kazakhmys Energy»	Жезказганская теплоэлектроцентраль	1 869 955
	4		Балхашская теплоэлектроцентраль	1 709 656
4	5	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	5 088 036
5	6	ТОО «Караганда Энергоцентр»	Карагандинская Теплоэлектроцентраль - 1	405 855
	7		Карагандинская Теплоэлектроцентраль - 3	5 298 173
6	8	АО «Астана-Энергия»	Теплоэнергоцентраль - 1	622 812
	9		Теплоэнергоцентраль - 2	5 781 294
7	10	АО «Алматинские Электрические Станции»	Теплоэлектроцентраль - 1	609 510
	11		Теплоэлектроцентраль - 2	4 213 959
	12		Теплоэлектроцентраль - 3	1 084 032
	13		Западный тепловой комплекс	200 716
8	14	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	ТЭЦ-2	947 164
	15		ТЭЦ-3	4 114 427
9	16	ТОО «Energy Solutions Center»	ЭТЭЦ	771 318
10	17	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	4 005 500
11	18	ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ»	Усть-Каменогорская теплоэлектроцентраль	3 058 331
12	19	ТОО «Степногорская ТЭЦ»	Степногорская теплоэлектроцентраль	1 176 813
13	20	ЧК «Nova novates LTD.»	Bassel Group LLS	673 901
14	21	ТОО «Согринская ТЭЦ»	Согринская теплоэлектроцентраль	497 939
15	22	ГКП на ПХВ «Кокшетау Жылу» при акимате г. Кокшетау	Районная котельная № 2	473 975
16	23	ТОО «Текелийский энергокомплекс»	Текелийский энергокомплекс	257 368
17	24	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдела жилищного коммунального хозяйства г. Талдыкорган	Котельная «Баскуат»	233 911
	25		Котельная № 2	17 751
	26		Котельная № 4	19 667
18	27	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области	Теплоэлектроцентраль – 1	238 985
	28		Котельная «Центр»	91 702
	29		Районная котельная - 1	82 787
	30		Котельная «Габбасова»	37 799
	31		Котельная «103, 103 А квартал»	47 518
	32		Районная котельная - 3	20 793
	33		Котельная «35 квартал»	19 016

	34		Котельная «Пархоменко» (МЭН)	25 110
19	35	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	Районная котельная г. Алтай	142 323
	36	КГП «Тепловодоцентраль города Серебрянск и поселка Новая Бухтарма» акимата района Алтай	Котельная п. Новая-Бухтарма	33 126
	37		Котельная г. Серебрянск	20 862
20	38	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	Котельный цех	121 265
21	39	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	Промышленная котельная № 1	74 714
22	40	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	Котельная № 2	83 060
	41		Котельная №3	21 492
	42		Риддер теплоэлектроцентраль	611 173
23	43	ТОО «Айтас-энерго»	Айтас-энерго	65 929
24	44	ГКП на ПХВ «Теплоэнергия» п. Глубокое Акимата Глубоковского района	Котельная п. Глубокое	28 198
25	45	ТОО «Kazakhmys Distribution»	Тепловая станция № 1	258 350
	46		Тепловая станция № 2	127 615
26	47	ТОО «Востокэнерго»	Белоусовский энергоцех п. Белоусовка	44 112
	48		Усть-Таловский энергоцех п. Усть-Таловка	87 553
	49		Жезкентский энергоцех п. Жезкент	93 626
27	50	ТОО «КОТЕЛЬНАЯ АСИ»	Котельная	51 993
28	51	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	Теплоэлектроцентраль № 1	324 009
	52		Теплоэлектроцентраль № 2	2 147 479
	53		Тепловая электрическая станция	1 476 526
29	54	АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова»	Жамбылская государственная районная электростанция имени Т.И. Батурова	1 252 570
30	55	АО «Атырауская ТЭЦ»	Атырауская Теплоэлектроцентраль	1 625 372
31	56	АО «Актобе ТЭЦ»	Установка 1 теплоэлектроцентраль	1 080 744
32	57	АО «3-Энергоорталык»	Теплоэлектроцентраль - 3	431 843
33	58	ТОО «Жанажолская ГТЭС»	Жанажолская газотурбинная электростанция	449 051
34	59	АО «Жайыктеплоэнерго»	Теплоэлектроцентраль	460 326
35	60	АО «Кристалл Менеджмент»	Газотурбинная электростанция Акшабулак	420 466
36	61	АО «Таразэнергоцентр»	Теплоэлектроцентраль - 4	184 798
	62		Районная котельная - 4	74 726
37	63	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания»	Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	241 556

	64	акимата г. Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата г. Костаная	Площадка № 2 - Котельная № 2	68 937
	65		Площадка № 3 - Котельная № 3	113 359
38	66	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	Уральская газотурбинная электростанция	186 797
39	67	ГКП на ПХВ «Кызылордатеплоэлектроцентр» управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области	Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	123 448
	68		Станция когенерационная газотурбинная электростанция, газотурбинная установка № 1, 2, 3	140 871
	69		Станция Южная котельная, паровые котлы № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	45 585
40	70	ГУП «Производственно-энергетическое объединение Байконурэнерго»	Тепловая электрическая станция	120 566
41	71	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	Районная котельная «Орбита»	155 756
	72		Южная районная котельная	117 426
	73		Юго-Восточная районная котельная	95 484
	74		Северо-Восточная районная котельная	54 632
	75		Котельная «Аккент»	40 472
	76		Премьера	14 745
42	77	ТОО «ТСЗ »	Тепловая электроцентраль Таразского сахарного завода	69 898
43	78	ГКП «Производственно-хозяйственное объединение «Лисаковскгоркоммунэнерго» акимата г. Лисаковска	Водогрейная котельная	95 404
44	79	ГКП на ПХВ «Өзен жылу» акимата г. Жанаозен	Центральная котельная	76 980
45	80	ГКП «Житикаракоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции акимата Житикаринского района»	Центральная городская котельная	62 585

46	81	ГКП «Аркалыкская теплоэнергетическая компания» Акимата г. Аркалыка Костанайской области	Аркалыкская теплоэнергоцентраль	43 737
47	82	ТОО «САРЫШАГАН СУЖЫЛУ-2014»	Котельная № 1	22 226
48	83	ТОО «Батыс Пауэр»	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс	291 823
49	84	АО «Aqtobe su-energy group»	Котельная «Актобе сити»	28 657
50	85	ТОО «Құрылысмет»	Производство № 1 по ремонту горно-транспортного оборудования (котельная)	23 309
51	86	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Электростанция	13 894 754
	87		Разрез «Восточный»	1 008 844
	88		Котельная на разрезе «Восточный»	14 756
52	89	РГУ «Алматинская районная эксплуатационная часть» МО РК	Котельная № 6	38 690
53	90	КГП на ПХВ «Жанатас-Су-Жылу» отдела жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Сарысуского района	«Жанатас-Су-Жылу» центральная городская котельная	24 279
Итого				**93 872 612**

В соответствии с пунктом 8 статьи 289 Экологического кодекса РК (далее – ЭК РК, Кодекс), субъект квотирования вправе осуществлять перенос непогашенных единиц углеродной квоты между отчетными периодами в пределах периода действия Национального плана углеродных квот.

Также в соответствии с пунктом 6 статьи 291 ЭК РК, единицы углеродной квоты в пределах действия Национального плана углеродных квот могут переноситься с одного отчетного периода на другой.

На основании вышеизложенного своим правом переносить углеродные квоты в электроэнергетической промышленности воспользовались **14** предприятий. Так с 2022 г. на 2023 г. было перенесено **1 380 629** тонн CO_2 *(Таблица 2)*. Таким образом, общий объем углеродных квот на 2023 год в электроэнергетической промышленности составляет **95 253 241** тонна CO_2.

Таблица 2. Объем перенесенных углеродных квот с 2022 года на 2023 год для электроэнергетической промышленности

№	№	Наименование организации	Наименование установки	Объем перенесенной углеродной квоты на 2023 год
1	1	ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова»	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	387 150
2	2	АО «Алматинские Электрические Станции»	Теплоэлектроцентраль - 1	90 393
	3		Теплоэлектроцентраль - 2	147 821
	4		Теплоэлектроцентраль - 3	21 388
	5		Западный тепловой комплекс	3 838
3	6	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	ТЭЦ-3	256 099
4	7	ТОО «Степногорская ТЭЦ»	Степногорская теплоэлектроцентраль	79
5	8	ТОО «Согринская ТЭЦ»	Согринская теплоэлектроцентраль	3 402
6	9	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	Котельная № 2	14 020
	10		Котельная №3	1
7	11	ТОО «Айтас-энерго»	Айтас-энерго	4 615
8	12	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	Теплоэлектроцентраль № 1	23 907
	13		Теплоэлектроцентраль № 2	73 698
9	14	АО «Актобе ТЭЦ»	Установка 1 теплоэлектроцентраль	9 521
10	15	АО «Жайыктеплоэнерго»	Теплоэлектроцентраль	134 756
11	16	ГКП на ПХВ «Кызылордатеплоэлектроцентр» управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области	Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	13 539
	17		Станция Южная котельная, паровые котлы № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	7 208
12	18	ГКП на ПХВ «Өзен жылу» акимата г. Жанаозен	Центральная котельная	3 707
13	19	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Электростанция	164 600
14	20	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области»	Теплоэлектроцентраль – 1	12 432
	21		Районная котельная - 1	5 395
	22		Районная котельная - 3	1 246
	23		Котельная «35 квартал»	1 682
	24		Котельная «Пархоменко» (МЭН)	132
Итого				**1 380 629**

Изъятие углеродных квот

В соответствии с пунктом 8 статьи 295 ЭК РК, единицы углеродной квоты, образованные за счет снижения мощности квотируемой установки, не могут быть проданы и подлежат возврату в резерв Национального плана углеродных квот в порядке, установленном правилами государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов.

Расчеты по изъятию единиц углеродной квоты проводились согласно пункту 90 Правил государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов, утвержденных приказом Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 28 марта 2022 года № 91 (далее – Правила).

Под снижением мощности понимается снижение годового объема добычи, производства, переработки и (или) транспортировки продукции.

В связи с тем, что квота в Национальном плане углеродных квот на 2023 год рассчитывалась на основе среднего значения произведенной продукции за 2017–2019 гг., то соответственно от него отнималась фактически произведенная продукция за 2023 год на основании верифицированных отчетов об инвентаризации парниковых газов, загруженных в государственный углеродный кадастр.

Получившаяся разница между средним значением за 2017–2019 гг. и значением 2023 г. далее умножалась на утвержденный бенчмарк.

Весь объем квоты, полученный по вышеописанному алгоритму расчета, изымается и переводится в резерв Национального плана углеродных квот.

В случае производства нескольких видов продукции на одной установке, одна из которой находится в дефиците, а другая – в профиците, изъятию подлежала только квота по продукции, находящейся в профиците.

Список квотируемых установок с объемами квот, подлежащих изъятию в электроэнергетической промышленности, представлен ниже (*Таблица 3*).

Таблица 3. Список по изымаемым объемам углеродных квот за 2023 год в электроэнергетической промышленности

№	Наименование организации	Наименование установки	Итого к изъятию
1	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	Главная распределительная электростанция	504 924
2	ТОО «Kazakhmys Energy»	Жезказганская теплоэлектроцентраль	515 047
3		Балхашская теплоэлектроцентраль	456 315
4	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	3 043
5	ТОО «Караганда Энергоцентр»	Карагандинская Теплоэлектроцентраль - 1	11 470
6		Карагандинская Теплоэлектроцентраль - 3	163 037
7	АО «Алматинские Электрические Станции»	Теплоэлектроцентраль - 2	125 241
8		Теплоэлектроцентраль - 3	125 696
9	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	ТЭЦ-2	173 596
10		ТЭЦ-3	437 316
11	ТОО «Экибастузтеплоэнерго»	ЭТЭЦ	215 523
12	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	979 911
13	ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ»	Усть-Каменогорская теплоэлектроцентраль	183 302
14	ТОО «Степногорская ТЭЦ»	Степногорская теплоэлектроцентраль	341 286
15	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	Риддер теплоэлектроцентраль	448 806
16	ЧК «Nova novates LTD.»	Bassel Group LLS	89 068
17	ТОО «Согринская ТЭЦ»	Согринская теплоэлектроцентраль	32 718
18	ТОО «Текелийский энергокомплекс»	Текелийский энергокомплекс	14 546
19	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдела жилищного коммунального хозяйства г. Талдыкорган	Котельная № 4	2 299

20	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области	Теплоэлектроцентраль – 1	58 396
21		Котельная «Центр»	6 543
22		Районная котельная - 1	18 038
23		Котельная «Габбасова»	7 146
24		Котельная «103, 103 А квартал»	4 433
25	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	Районная котельная г. Алтай	10 347
26	КГП «Тепловодоцетраль г. Серебрянск и п. Новая Бухтарма» акимата района Алтай	Котельная п. Новая-Бухтарма	274
27	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	Котельный цех	7 173
28	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	Промышленная котельная № 1	1 585
29	ТОО «Востокэнерго»	Белоусовский энергоцех п. Белоусовка	14 623
30		Жезкентский энергоцех п. Жезкент	597
31	АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова»	Жамбылская государственная районная электростанция имени Т.И. Батурова	300
32	АО «Атырауская ТЭЦ»	Атырауская Теплоэлектроцентраль	463 631
33	АО «З-Энергоорталык»	Теплоэлектроцентраль - 3	9 312
34	ТОО «Жанажолская ГТЭС»	Жанажолская газотурбинная электростанция	30 367
35	АО «Кристалл Менеджмент»	Газотурбинная электростанция Акшабулак	5 116
36	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата г. Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата г. Костаная	Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	618
37		Площадка № 3 - Котельная № 3	4 277
38	ГКП на ПХВ «Кызылордатеплоэлектроцентр» управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области	Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	25 189
39		Станция Южная котельная, паровые котлы № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	836

40	ГУП «Производственно-энергетическое объединение Байконурэнерго»	Тепловая электрическая станция	32 126
41	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	Южная районная котельная	23 624
42	ТОО «ТСЗ»	Тепловая электроцентраль Таразского сахарного завода	31 824
43	ГКП «Производственно-хозяйственное объединение «Лисаковскгоркоммунэнерго» акимата г. Лисаковска	Водогрейная котельная	4 593
44	ГКП на ПХВ «Өзен жылу» акимата г. Жанаозен	Центральная котельная	24 076
45	ГКП «Житикаракоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции акимата Житикаринского района	Центральная городская котельная	2 239
46	АО «Aqtobe su-energy group»	Котельная «Актобе сити»	13 082
47	ТОО «Құрылысмет»	Производство № 1 по ремонту горно-транспортного оборудования (котельная)	1 052
48	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Котельная на разрезе «Восточный»	2 221
49	РГУ «Алматинская районная эксплуатационная часть» МО РК	Котельная № 6	18 488
50	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	Теплоэлектроцентраль № 1	6 521
51		Тепловая электрическая станция	300 414
Итого			**5 952 205**

Итого к изъятию углеродных квот в электроэнергетической промышленности за 2023 отчетный год подлежали **5 952 205 тонн CO_2** *(Рисунок 1).*

Объем изъятия CO_2 увеличился на примерно 4,74 % в 2023 году по сравнению с 2022 годом (5 682 888).

Наибольшие объемы изъятия углеродных квот можно заметить у следующих крупных источников:

- АО «СЕВКАЗЭНЕРГО» — 979 911 тонна;
- АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО» (ТЭЦ-3) — 437 316 тонн;
- АО «Атырауская ТЭЦ» — 463 631 тонна;
- ТОО «Экибастузтеплоэнерго» — 215 523 тонны;
- АО «Усть-Каменогорские тепловые сети» (Риддер ТЭЦ) — 448 806 тонн.

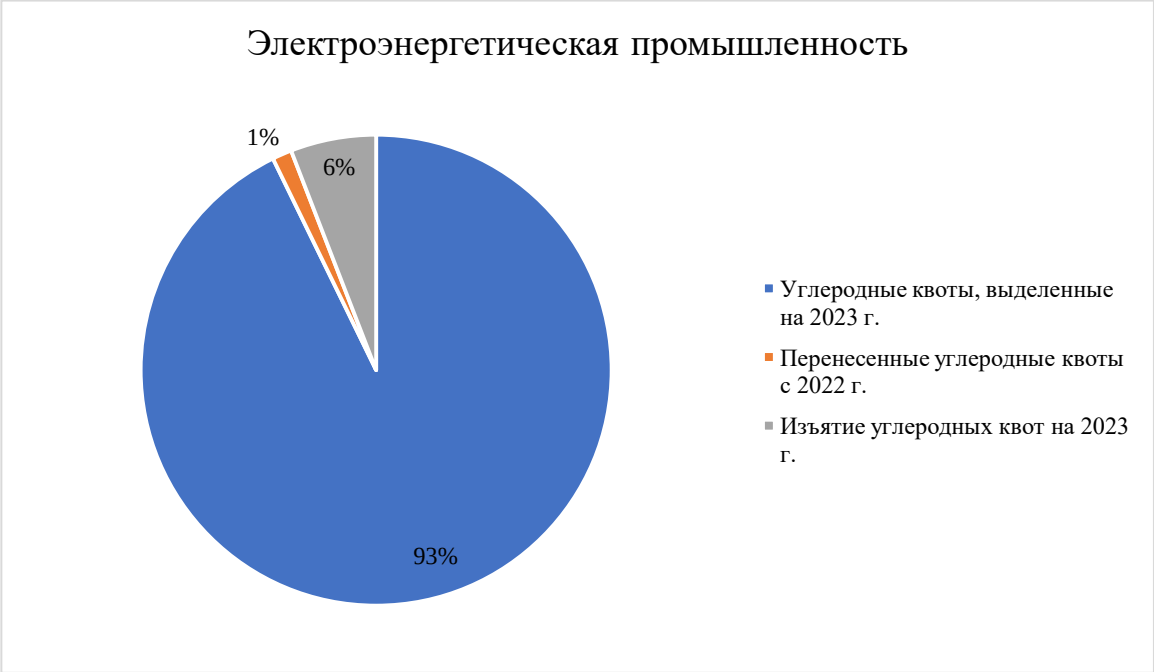

Рис. 1. Данные по распределению углеродных квот и изъятию углеродных квот в электроэнергетической промышленности

Погашение углеродных квот

В соответствии со статьей 292 ЭК РК, под погашением углеродных единиц понимается изъятие из обращения углеродных единиц путем их списания с соответствующего счета субъекта квотирования и зачисления на счет погашения квот в государственном реестре углеродных единицы.

Погашение углеродных единиц осуществляется ежегодно в размере, равном произведенным квотируемой установкой фактическим квотируемым

выбросам парниковых газов (далее – ПГ), которые определяются согласно зарегистрированному верифицированному отчету об инвентаризации выбросов ПГ за отчетный год.

Таблица 4. Перечень установок с распределенными для них квотами и их выбросы за 2023 год в электроэнергетической промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем углеродной квоты на 2023 год	Перенос углеродных квот с 2022 года	Общий объем выбросов CO_2 по установке (к погашению)	Изъятие	Разница
1	Теплоэлектроцентраль - 1	АО «Алматинские Электрические Станции»	609 510	90 393	478 175		221 728
2	Теплоэлектроцентраль - 2	АО «Алматинские Электрические Станции»	4 213 959	147 821	3 804 679	125 241	431 860
3	Теплоэлектроцентраль - 3	АО «Алматинские Электрические Станции»	1 084 032	21 388	1 326 053	125 696	-346 329
4	Западный тепловой комплекс	АО «Алматинские Электрические Станции»	200 716	3 838	178 970		25 584
5	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова»	16 634 642	387 150	20 354 267		-3 332 475
6	ГРЭС	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	4 533 320		5 094 286	504 924	-1 065 890
7	Жезказганская теплоэлектроцентраль	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	1 869 955		1 550 129	515 047	-195 221
8	Балхашская теплоэлектроцентраль	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	1 709 656		1 488 526	456 315	-235 185
9	Станция Экибастузская государственная	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	5 088 036		5 251 066	3 043	-166 073

	районная электростанция - 2						
10	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 1	ТОО «Караганда Энергоцентр»	405 855		355 831	11 470	38 554
11	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 3	ТОО «Караганда Энергоцентр»	5 298 173		5 110 335	163 037	24 801
12	Теплоэнергоцентраль - 1	АО «Астана-Энергия»	622 812		664 562		-41 750
13	Теплоэнергоцентраль - 2	АО «Астана-Энергия»	5 781 294		5 683 091		98 203
14	ТЭЦ-2	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	947 164		800 244	173 596	-26 676
15	ТЭЦ-3	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	4 114 427	256 099	3 488 997	437 316	444 213
16	ЭТЭЦ	ТОО «Energy Solutions Center»	771 318		609 765	215 523	-53 970
17	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	4 005 500		3 179 005	979 911	-153 416
18	Усть-Каменогорская теплоэлектроцентраль	ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ»	3 058 331		2 523 944	183 302	351 085
19	Степногорская теплоэлектроцентраль	ТОО «Степногорская ТЭЦ»	1 176 813	79	829 771	341 286	5 835
20	Bassel Group LLS	ЧК «Nova novates LTD.»	673 901		585 381	89 068	-548
21	Согринская теплоэлектроцентраль	ТОО «Согринская ТЭЦ»	497 939	3 402	634 996	32 718	-166 373
22	Районная котельная № 2	ГКП на ПХВ «Кокшетау Жылу» при акимате города Кокшетау	473 975		552 202		-78 227
23	Текелийский энергокомплекс	ТОО «Текелийский энергокомплекс»	257 368		290 922	14 546	-48 100

24	Котельная «Баскуат»	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдел жилищного коммунального хозяйства города Талдыкорган»	233 911		233 884		27
25	Котельная № 2	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдел жилищного коммунального хозяйства города Талдыкорган»	17 751		19 997		-2 246
26	Котельная № 4	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдел жилищного коммунального хозяйства города Талдыкорган»	19 667		10 610	2 299	6 758
27	Теплоэлектроцентраль – 1	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	238 985	12 432	171 286	58 396	21 735
28	Котельная «Центр»	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-	91 702		85 016	6 543	143

		Казахстанской области» на ПХВ					
29	Районная котельная - 1	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	82 787	5 395	89 649	18 038	-19 505
30	Котельная «Габбасова»	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	37 799		30 952	7 146	-299
31	Котельная «103, 103 А квартал»	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	47 518		46 114	4 433	-3 029
32	Районная котельная - 3	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	20 793	1 246	39 566		-17 527
33	Котельная «35 квартал»	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	19 016	1 682	22 271		-1 573

34	Котельная «Пархоменко»	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	25 110	132	25 738		-496
35	Районная котельная г. Алтай	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	142 323		129 429	10 347	2 547
36	Котельная п. Новая-Бухтарма	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	33 126		35 339	274	-2 487
37	Котельная г. Серебрянск	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	20 862		23 640		-2 778
38	Котельный цех	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	121 265		118 143	7 173	-4 051
39	Промышленная котельная № 1	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	74 714		73 297	1 585	-168
40	Котельная № 2	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	83 060	14 020	147 110		-50 030
41	Котельная № 3	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	21 492	1	29 674		-8 181
42	Риддер теплоэлектроцентраль	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	611 173		233 119	448 806	-70 752
43	Айтас-энерго	ТОО «Айтас-энерго»	65 929	4 615	95 108		-24 564
44	Тепловая станция № 1	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	258 350		310 633		-52 283
45	Тепловая станция № 2	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	127 615		133 640		-6 025

46	Белоусовский энергоцех, п. Белоусовка	ТОО «Востокэнерго»	44 112		33 639	14 623	-4 150
47	Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка	ТОО «Востокэнерго»	87 553		99 577		-12 024
48	Жезкентский энергоцех, п. Жезкент	ТОО «Востокэнерго»	93 626		92 369	597	660
49	Теплоэлектроцентраль № 1	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат - Казатомпром»	324 009	23 907	292 226	6 521	49 169
50	Теплоэлектроцентраль № 2	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат - Казатомпром»	2 147 479	73 698	2 362 155		-140 978
51	Тепловая электрическая станция	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат - Казатомпром»	1 476 526		1 212 990	300 414	-36 878
52	Жамбылская государственная районная электростанция имени Т.И. Батурова	АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова»	1 252 570		1 851 029	300	-598 759
53	Атырауская теплоэлектроцентраль	АО «Атырауская ТЭЦ»	1 625 372		1 345 236	463 631	-183 495
54	Установка 1 теплоэлектроцентраль	АО «Актобе ТЭЦ»	1 080 744	9 521	1 095 070		-4 805
55	Теплоэлектроцентраль - 3	АО «3-Энергоорталык»	431 843		647 584	9 312	-225 053
56	Жанажолская газотурбинная электростанция	ТОО «Жанажолская ГТЭС»	449 051		495 968	30 367	-77 284

57	Теплоэлектроцентраль	АО «Жайыктеплоэнерго»	460 326	134 756	371 433		223 649
58	Газотурбинная электростанция Акшабулак	АО «Кристалл Менеджмент»	420 466		437 524	5 116	-22 174
59	Теплоэлектроцентраль - 4	АО «Таразэнергоцентр»	184 798		167 349		17 449
60	Районная котельная - 4	АО «Таразэнергоцентр»	74 726		73 403		1 323
61	Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата города Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата города Костаная»	241 556		199 060	618	41 878
62	Площадка № 2 - Котельная № 2	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата города Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата города Костаная»	68 937		71 207		-2 270
63	Площадка № 3 - Котельная № 3	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата города Костаная государственного	113 359		95 647	4 277	13 435

		учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата города Костаная»					
64	Уральская газотурбинная электростанция	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	186 797		280 802		-94 005
65	Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	ГКП «Кызылордатеплоэлектроцентр» на ПХВ управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области»	123 448	13 539	94 693	25 189	17 105
66	Станция когенерационная газотурбинная электростанция, газотурбинная установка № 1, 2, 3	ГКП Кызылордатеплоэлектроцентр» на ПХВ управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области»	140 871		144 725		-3 854
67	Станция Южная котельная, паровые котлы № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	ГКП Кызылордатеплоэлектроцентр» на ПХВ управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области»	45 585	7 208	38 968	836	12 989
68	Тепловая электрическая станция	ГУП «Производственно-энергетическое объединение «Байконурэнерго» г. Байконур	120 566		120 670	32 126	-32 230

69	Районная котельная «Орбита»	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	155 756		198 572		-42 816
70	Южная районная котельная	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	117 426		76 490	23 624	17 312
71	Юго-Восточная районная котельная	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	95 484		91 352		4 132
72	Северо-Восточная районная котельная	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	54 632		63 283		-8 651
73	Котельная «Аккент»	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	40 472		53 685		-13 213
74	Премьера	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	14 745		57 918		-43 173
75	Тепловая электроцентраль Таразского сахарного завода	ТОО «ТСЗ »	69 898		35 672	31 824	2 402
76	Водогрейная котельная	ГКП «Производственно-хозяйственное объединение «Лисаковскгоркоммунэнерго» акимата города Лисаковска	95 404		72 999	4 593	17 812
77	Центральная котельная	ГКП на ПХВ «Өзенжылу» акимата города Жанаозен	76 980	3 707	24 633	24 076	31 978
78	Центральная городская котельная	ГКП «Житикаракоммунэнерго» государственного	62 585		51 488	2 239	8 858

		учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции акимата Житикаринского района»					
79	Котельная № 1	ТОО «САРЫШАГАН СУЖЫЛУ-2014»	22 226		26 491		-4 265
80	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс	ТОО «Батыс Пауэр»	291 823		361 363		-69 540
81	Котельная	ТОО «КОТЕЛЬНАЯ АСИ»	51 993		49 709		2 284
82	Котельная «Актобе сити»	АО «Aqtobe su-energy group»	28 657		14 893	13 082	682
83	Котельная п. Глубокое	ГКП «Теплоэнергия» п. Глубокое акимата Глубоковского района на ПХВ	28 198		41 148		-12 950
84	«Жанатас-Су-Жылу» центральная городская котельная	КГП на ПХВ «Жанатас-Су-Жылу» отдела жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Сарысуского района	24 279		24 065		214
85	Производство № 1 по ремонту горно-транспортного оборудования (котельная)	ТОО «Құрылысмет»	23 309		25 377	1 052	-3 120

86	Электростанция	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	13 894 754	164 600	13 364 522		694 832
87	Разрез «Восточный»	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	1 008 844		11 901		996 943
88	Котельная на разрезе «Восточный»	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	14 756		16 966	2 221	-4 431
89	Аркалыкская теплоэнергоцентраль	ГКП «Аркалыкская теплоэнергетическая компания» Акимата г. Аркалыка Костанайской области	43 737		67 950		-24 213
90	Котельная № 6	РГУ «Алматинская районная эксплуатационная часть» МО РК	38 690		19 761	18 488	441
Итого			**93 872 612**	**1 380 629**	**93 312 975**	**5 952 205**	**-4 011 939**

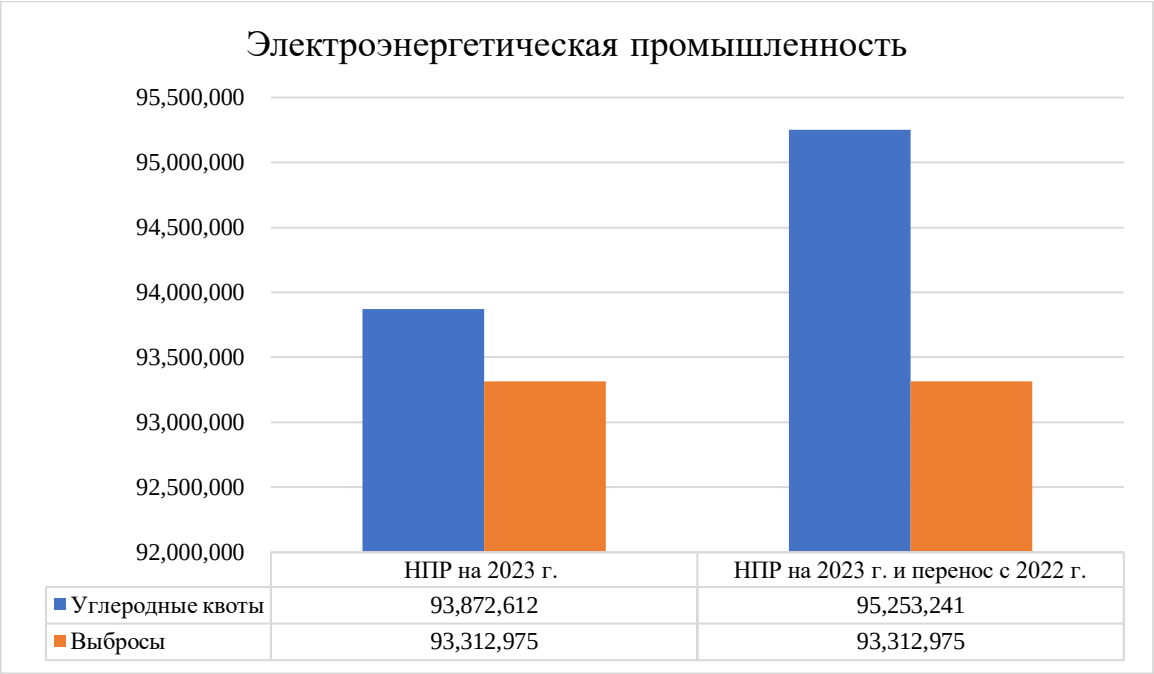

Рис. 2. Данные по электроэнергетической промышленности

Таблица 5. Список операторов установок с профицитом квот СО2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Котельная «Баскуат»	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдела жилищного коммунального хозяйства г. Талдыкорган	27
2	Котельная «Центр»	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области»	143
3	«Жанатас-Су-Жылу» центральная городская котельная	КГП на ПХВ «Жанатас-Су-Жылу» отдела жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата Сарысуского района Жамбылской области	214
4	Котельная № 6	РГУ «Алматинская районная эксплуатационная часть» МО РК	441
5	Жезкентский энергоцех, п. Жезкент	ТОО «Востокэнерго»	660

6	Котельная «Актобе сити»	АО «Aqtobe su-energy group»	682
7	Районная котельная - 4	АО «Таразэнергоцентр»	1 323
8	Котельная	ТОО «КОТЕЛЬНАЯ АСИ»	2 284
9	Тепловая электроцентраль Таразского сахарного завода	ТОО «ТСЗ»	2 402
10	Районная котельная г. Алтай	КГП «Тепловодоцентраль» акимата района Алтай	2 547
11	Юго-Восточная районная котельная	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	4 132
12	Степногорская теплоэлектроцентраль	ТОО «Степногорская ТЭЦ»	5 835
13	Котельная № 4	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдела жилищного коммунального хозяйства г. Талдыкорган	6 758
14	Центральная городская котельная	ГКП «Житикаракоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта, автомобильных дорог и жилищной инспекции акимата Житикаринского района	8 858
15	Станция Южная котельная, паровые котлы № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7	ГКП на ПХВ «Кызылордатеплоэлектроцентр» управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области	12 989
16	Площадка № 3 - Котельная № 3	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата г. Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата г. Костаная	13 435
17	Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	ГКП на ПХВ «Кызылордатеплоэлектроцентр» управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области	17 105
18	Южная районная котельная	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	17 312
19	Теплоэлектроцентраль - 4	АО «Таразэнергоцентр»	17 449

20	Водогрейная котельная	ГКП «Производственно-хозяйственное объединение «Лисаковскгоркоммунэнерго» акимата г. Лисаковска	17 812
21	Теплоэлектроцентраль – 1	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области»	21 735
22	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 3	ТОО «Караганда Энергоцентр»	24 801
23	Западный тепловой комплекс	АО «Алматинские Электрические Станции»	25 584
24	Центральная котельная	ГКП на ПХВ «Өзен жылу» акимата г. Жанаозен	31 978
25	Карагандинская теплоэлектроцентраль - 1	ТОО «Караганда Энергоцентр»	38 554
26	Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата г. Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата г. Костаная	41 878
27	Теплоэлектроцентраль № 1	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	49 169
28	Теплоэнергоцентраль - 2	АО «Астана-Энергия»	98 203
29	Теплоэлектроцентраль - 1	АО «Алматинские Электрические Станции»	221 728
30	Теплоэлектроцентраль	АО «Жайыктеплоэнерго»	223 649
31	Усть-Каменогорская теплоэлектроцентраль	ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ»	351 085
32	Теплоэлектроцентраль - 2	АО «Алматинские Электрические Станции»	431 860
33	ТЭЦ-3	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	444 213
34	Электростанция	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	694 832
35	Разрез «Восточный»	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	996 943
Итого			**3 828 620**

Таблица 6. Список операторов установок с дефицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова»	-3 332 475
2	ГРЭС	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	-1 065 890
3	Жамбылская государственная районная электростанция имени Т.И. Батурова	АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова»	-598 759
4	Теплоэлектроцентраль - 3	АО «Алматинские Электрические Станции»	-346 329
5	Балхашская теплоэлектроцентраль	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	-235 185
6	Теплоэлектроцентраль - 3	АО «3-Энергоорталык»	-225 053
7	Жезказганская теплоэлектроцентраль	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	-195 221
8	Атырауская теплоэлектроцентраль	АО «Атырауская ТЭЦ»	-183 495
9	Согринская теплоэлектроцентраль	ТОО «Согринская ТЭЦ»	-166 373
10	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	-166 073
11	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	-153 416
12	Теплоэлектроцентраль № 2	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	-140 978
13	Уральская газотурбинная электростанция	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	-94 005
14	Районная котельная № 2	ГКП на ПХВ «Кокшетау Жылу» при акимате г. Кокшетау	-78 227
15	Жанажолская газотурбинная электростанция	ТОО «Жанажолская ГТЭС»	-77 284
16	Риддер теплоэлектроцентраль	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	-70 752
17	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс	ТОО «Батыс Пауэр»	-69 540
18	ЭТЭЦ	ТОО «Energy Solutions Center»	-53 970
19	Тепловая станция № 1	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	-52 283

20	Котельная № 2	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	-50 030
21	Текелийский энергокомплекс	ТОО «Текелийский энергокомплекс»	-48 100
22	Премьера	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	-43 173
23	Районная котельная «Орбита»	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	-42 816
24	Теплоэнергоцентраль - 1	АО «Астана-Энергия»	-41 750
25	Тепловая электрическая станция	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	-36 878
26	Тепловая электрическая станция	ГУП «Производственно-энергетическое объединение Байконурэнерго»	-32 230
27	ТЭЦ-2	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	-26 676
28	Айтас-энерго	ТОО «Айтас-энерго»	-24 564
29	Аркалыкская теплоэнергоцентраль	ГКП «Аркалыкская теплоэнергетическая компания» Акимата г. Аркалыка Костанайской области	-24 213
30	Газотурбинная электростанция Акшабулак	АО «Кристалл Менеджмент»	-22 174
31	Районная котельная - 1	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области»	-19 505
32	Районная котельная - 3	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области»	-17 527
33	Котельная «Аккент»	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	-13 213
34	Котельная п. Глубокое	ГКП на ПХВ «Теплоэнергия» п. Глубокое Акимата Глубоковского района	-12 950
35	Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка	ТОО «Востокэнерго»	-12 024
36	Северо-Восточная районная котельная	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	-8 651
37	Котельная № 3	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	-8 181
38	Тепловая станция № 2	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	-6 025
39	Установка 1 теплоэлектроцентраль	АО «Актобе ТЭЦ»	-4 805

40	Котельная на разрезе «Восточный»	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	-4 431
41	Котельная № 1	ТОО «САРЫШАГАН СУЖЫЛУ-2014»	-4 265
42	Белоусовский энергоцех, п. Белоусовка	ТОО «Востокэнерго»	-4 150
43	Котельный цех	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	-4 051
44	Станция когенерационная газотурбинная электростанция, газотурбинная установка № 1, 2, 3	ГКП на ПХВ «Кызылордатеплоэлектроцентр» управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области	-3 854
45	Производство № 1 по ремонту горно-транспортного оборудования (котельная)	ТОО «Құрылысмет»	-3 120
46	Котельная «103, 103 А квартал»	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области»	-3 029
47	Котельная г. Серебрянск	КГП «Тепловодоцентраль города Серебрянск и поселка Новая Бухтарма» акимата района Алтай	-2 778
48	Котельная п. Новая-Бухтарма	КГП «Тепловодоцентраль города Серебрянск и поселка Новая Бухтарма» акимата района Алтай	-2 487
49	Площадка № 2 - Котельная № 2	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата г. Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата г. Костаная	-2 270
50	Котельная № 2	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдела жилищного коммунального хозяйства г. Талдыкорган	-2 246
51	Котельная «35 квартал»	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального	-1 573

		хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области»	
52	Bassel Group LLS	ТОО «Bassel Group LLS»	-548
53	Котельная «Пархоменко» (МЭН)	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области»	-496
54	Котельная «Габбасова»	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения «Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области»	-299
55	Промышленная котельная № 1	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	-168
Итого			**-7 845 174**

Итоговый профицит углеродных квот по установкам в электроэнергетической промышленности составляет **3 828 620**, тогда как общий дефицит углеродных квот составляет **7 845 174** *(Таблицы 5 и 6*). С учетом изъятия углеродных квот, общий баланс в 2023 году составил **- 4 016 554**, что на 25,3 % меньше, чем в 2022 году (-5 377 484).

Наибольший дефицит углеродных квот наблюдается у следующих установок: ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова» (-3 332 475), ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар» (-1 065 890), АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова» (-598 759).

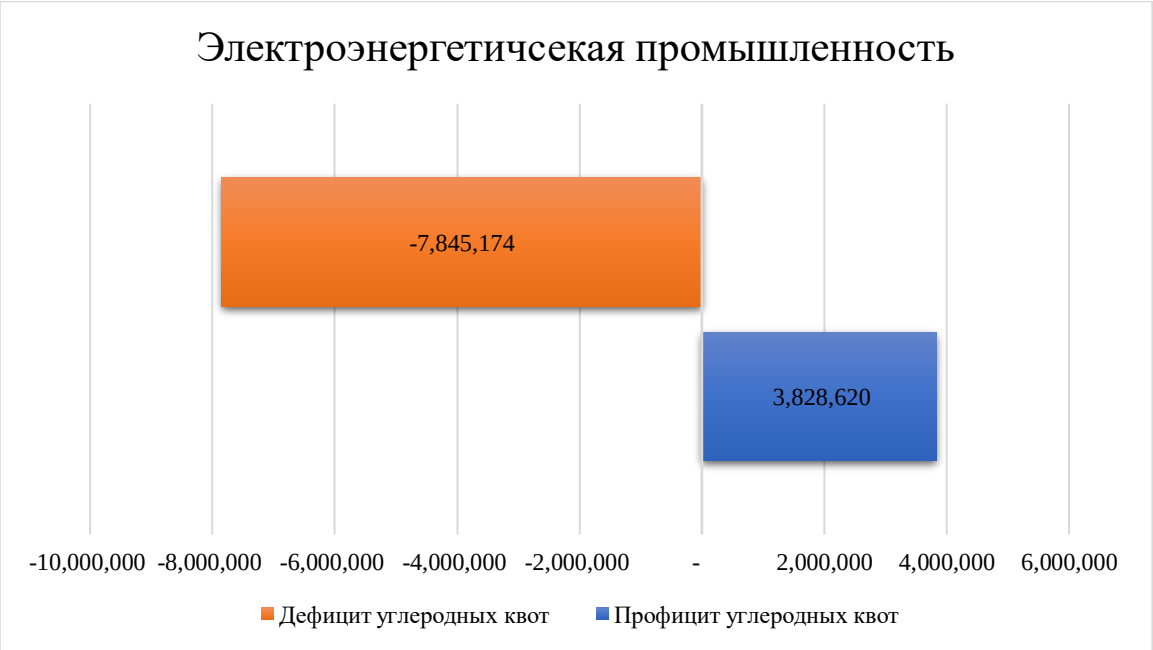

Рис. 3. Данные по электроэнергетической промышленности

Дополнительные углеродные квоты

В соответствии с пунктом 5 статьи 290 ЭК РК, в категорию резерва Национального плана углеродных квот включаются углеродные единицы в целях:

1) бесплатного распределения единиц углеродной квоты для новых квотируемых установок, вводимых в эксплуатацию в соответствующий период действия Национального плана углеродных квот;

2) бесплатного распределения единиц углеродной квоты для ранее не учтенных квотируемых установок, выявленных в соответствующий период действия Национального плана углеродных квот;

3) бесплатного распределения дополнительных единиц углеродной квоты в случае увеличения мощности квотируемых установок в соответствующий период действия Национального плана углеродных квот;

4) бесплатного распределения единиц углеродной квоты для установок субъектов администрирования, переходящих в категорию квотируемых установок в соответствующий период действия Национального плана углеродных квот;

5) продажи единиц углеродной квоты на условиях аукциона.

Объем резерва на 2023 год составляет **11 643 887** тонн CO_2.

В соответствии с пунктом 24 Правил, объем углеродных квот из резерва Национального плана распределяется равными частями между его категориями по формуле:

Vi = V / n; где:

Vi – объем углеродных квот в резерве для его одной категории;

V – объем резерва;

n – количество категорий резерва.

Соответственно на каждую категорию резерва приходится по **2 328 777** тонн CO_2.

Также в соответствии с пунктом 89 Правил, единицы углеродной квоты, образованные за счет снижения мощности квотируемой установки, не подлежат к продаже и подлежат возврату в категорию резерва Национального плана для выдачи дополнительной углеродной квоты.

В связи с тем, что за 2023 год изъятию углеродных квот подлежало **13 257 375** тонн CO_2, то соответственно и на этот объем пополняется резерв. С учетом изъятия углеродных квот категория резерва в случае увеличения мощности квотируемых установок составляет **15 586 152** тонны CO_2.

На основании пункта 1 статьи 295 ЭК РК, субъект квотирования обращается в уполномоченный орган в области охраны окружающей среды для получения дополнительной углеродной квоты при отсутствии или недостаточности объема основной углеродной квоты в случае увеличения мощности квотируемой установки в период действия Национального плана углеродных квот.

Под увеличением мощности понимается увеличение годового объема добычи, производства, переработки и (или) транспортировки продукции.

В соответствии с п. 81 Правил государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов, утвержденных приказом Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 28 марта 2022 года № 91, информация об объемах дополнительной углеродной

квоты, выданных бесплатно по каждой установке на 2023 отчетный год размещена на сайте АО «Жасыл даму».[3]

По электроэнергетической промышленности в общей сложности было выдано **5 735 785** дополнительных квот (*Таблица 7*) **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**. Это на 8,9 % меньше объема выданных дополнительных квот прошлого года (**6 299 292** квоты).

Таблица 7. Количество выданных дополнительных квот для энергетической промышленности на 2023 год

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Количество выданных дополнительных квот
1	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова»	3 719 625
2	Жамбылская государственная районная электростанция имени Т.И. Батурова	АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова»	616 743
3	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	366 521
4	Теплоэлектроцентраль - 3	АО «3-Энергоорталык»	248 150
5	Теплоэлектроцентраль № 2	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	157 808
6	Районная котельная № 2	ГКП на ПХВ «Кокшетау Жылу» при акимате г. Кокшетау	102 246
7	Согринская теплоэлектроцентраль	ТОО «Согринская ТЭЦ»	95 327
8	Районная котельная «Орбита»	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	68 536
9	Уральская газотурбинная электростанция	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	61 952
10	Котельная № 2	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	53 148

[3] https://recycle.kz/ru/informaciya-o-vydannoj-dopolnitelnoj-uglerodnoj-kvote

11	Премьера	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	50 487
12	Теплоэлектроцентраль № 1	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	40 117
13	Атырауская теплоэлектроцентраль	АО «Атырауская ТЭЦ»	24 383
14	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс	ТОО «Батыс Пауэр»	17 375
15	Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка	ТОО «Востокэнерго»	16 814
16	Котельный цех	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	13 312
17	Разрез «Восточный»	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	12 666
18	Тепловая станция № 2	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	12 090
19	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	10 758
20	Электростанция	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	7 974
21	ГРЭС	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	6 310
22	Котельная п. Глубокое	ГКП на ПХВ «Теплоэнергия» п. Глубокое Акимата Глубоковского района	6 161
23	Котельная № 3	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	2 295
24	Аркалыкская теплоэнергоцентраль	ГКП «Аркалыкская теплоэнергетическая компания» Акимата г. Аркалыка Костанайской области	1 335
25	Тепловая станция № 1	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	805
26	Котельная № 1	ТОО «САРЫШАГАН СУЖЫЛУ-2014»	183
27	Котельная г. Серебрянск	КГП «Тепловодоцентраль города Серебрянск и поселка Новая Бухтарма» акимата района Алтай	1 909
28	Айтас-энерго	ТОО «Айтас-энерго»	20 755

29	Котельная	ТОО «КОТЕЛЬНАЯ АСИ»	17 375
Итого			**5 735 785**

Самые большие объемы дополнительных углеродных квот в электроэнергетической промышленности получили следующие установки:

- Экибастузская ТЭС имени Булата Нуржанова — крупнейший получатель дополнительной квоты, 3 719 625 квот.
- Жамбылская ГРЭС имени Т.И. Батурова и Экибастузская ГРЭС-2 занимают следующие два места по объему квот, получая 616 743 и 366 521 квот, соответственно.

Наименьший объем углеродных квот получают следующие установки: Аркалыкская теплоэнергоцентраль (1 335), Тепловая станция № 1 (ТОО «Kazakhmys Distribution») (805), Котельная № 1 (ТОО «САРЫШАГАН СУЖЫЛУ-2014») (183).

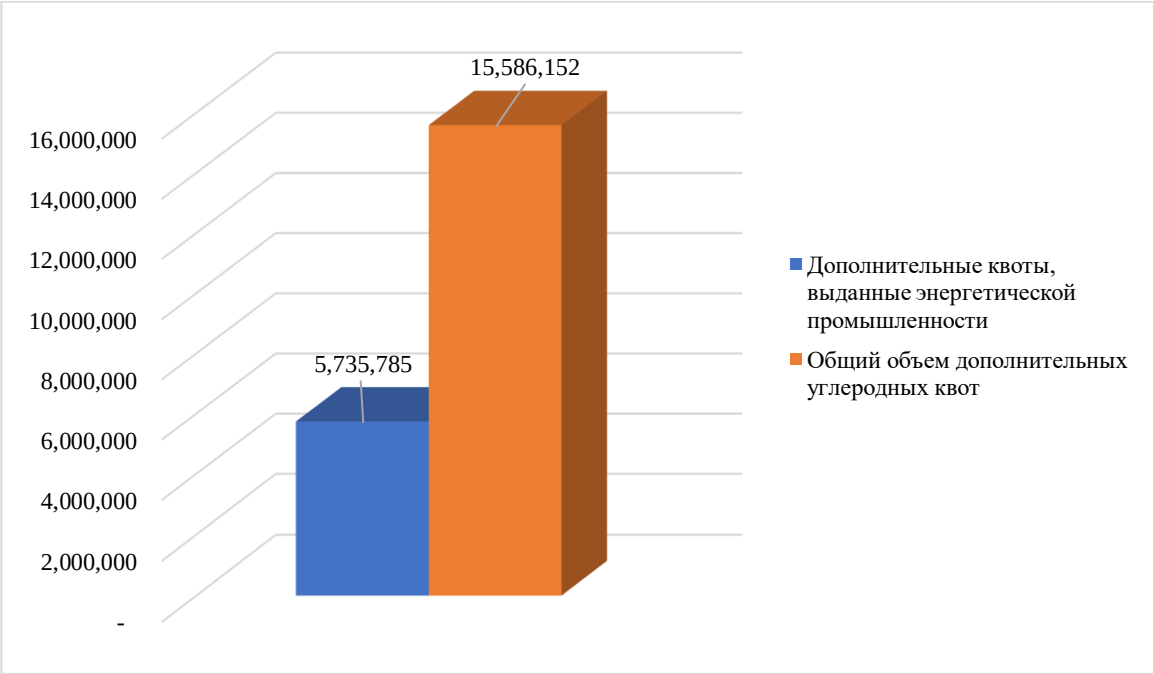

Рис. 4. Общий объем резерва для выдачи дополнительных квот

Перераспределение углеродных квот

В соответствии с п. 7 ст. 289 ЭК РК, субъект квотирования вправе самостоятельно распределять имеющиеся у него единицы углеродной квоты между своими установками в пределах периода квотирования.

Данные о перераспределении углеродных квот за 2023 год в электроэнергетической промышленности приведены в таблице 8.

Таблица 8. Перераспределение углеродных квот в электроэнергетической промышленности за 2023 год

Электроэнергетическая промышленность		
Наименование установки	**Наименование оператора установки**	**Перераспределение квот**
ТЭЦ-2	АО «ПАВЛОДАРЭНЕРГО»	26 676
ТЭЦ-3		-26 676
Теплоэлектроцентраль - 1	АО «Алматинские Электрические Станции»	-150 000
Теплоэлектроцентраль - 2		-250 000
Теплоэлектроцентраль - 3		400 000
Теплоэлектроцентраль - 1	АО «Астана-Энергия»	41 750
Теплоэлектроцентраль - 2		-41 750
Котельная № 2	КГП на ПХВ «Талдыкоргантеплосервис» государственного учреждения «Отдела жилищного коммунального хозяйства г. Талдыкорган	3 000
Котельная № 4		-3 000
Разрез «Восточный»	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	-4 431
Котельная на разрезе «Восточный»		4 431
Котельная № 2	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	-3 118
Котельная № 3		3 118
Белоусовский энергоцех, п. Белоусовка	ТОО «Востокэнерго»	4 150
Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка		-4 150
Теплоэлектроцентраль № 1	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат – Казатомпром»	-36 878
Тепловая электрическая станция		36 878
Площадка № 1 - Костанайская ТЭЦ	ГКП «Костанайская теплоэнергетическая компания» акимата г. Костаная государственного учреждения «Отдел жилищно-	- 2 270
Площадка № 2 - Котельная № 2		2 270

	коммунального хозяйства, пассажирского транспорта и автомобильных дорог акимата г. Костаная	
Станция теплоэлектроцентр, котлоагрегат № 6, 9	ГКП на ПХВ «Кызылордатеплоэлектроцентр» управления энергетики и жилищно-коммунального хозяйства Кызылординской области	-3 854
Станция когенерационная газотурбинная электростанция, газотурбинная установка № 1, 2, 3		3 854
Районная котельная «Орбита»	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	-20 948
Южная районная котельная		-17 312
Юго-Восточная районная котельная		- 4 132
Северо-Восточная районная котельная		8 651
Котельная «Аккент»		13 213
Котельная «Аэропорт»		20 528
Центральная котельная	ГКП на ПХВ «Өзен жылу» акимата г. Жанаозен	- 25 362
Мини ТЭЦ		25 362
Теплоэлектроцентраль – 1	ГКП на ПХВ «Теплокоммунэнерго» государственного учреждения "Отдел жилищно-коммунального хозяйства г. Семей Восточно-Казахстанской области	-21 735
Котельная «Центр»		-143
Районная котельная - 1		19 505
Котельная «Габбасова»		299
Котельная «103, 103 А квартал»		5
Котельная «35 квартал»		1 573
Котельная «Пархоменко» (МЭН)		496
Итого		**595 088**

В электроэнергетической промышленности за 2023 год 13 операторов установок осуществили перераспределение углеродных квот между своими установками в количестве **595 088** тонн. Наибольшее количество углеродных квот было перераспределено с установки Теплоцентраль – 3 АО «Алматинские Электрические Станции» (400 000 тонн CO2) **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

Продажа/покупка углеродных единиц

На основании п. 9 ст. 289 ЭК РК, субъект квотирования вправе продать или купить единицы углеродной квоты, за исключением единиц, полученных в соответствии с пунктом 8 ст. 295 ЭК РК.

Данные по покупке/продаже углеродных единиц за 2023 год в электроэнергетической промышленности приведены в нижеследующей таблице 9.

Предприятиями в электроэнергетической промышленности было реализовано 210 557 тонн углеродных квот, при этом было куплено 916 673 тонны углеродных квот, что показывает преобладание покупок над продажами в этой отрасли.

Наибольшие объемы продаж наблюдаются у ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ» (77 855 тонн), АО «Жайыктеплоэнерго» (33 410 тонн), АО «Евроазиатская энергетическая корпорация» (99 292 тонны).

Наибольшие объемы покупок наблюдаются у ТОО «Kazakhmys Energy» (Балхашская ТЭЦ) (235 185 тонн), ТОО «Kazakhmys Energy» (Жезказганская ТЭЦ) (144 280 тонн), ТОО «Жанажолская ГТЭС» (77 285 тонн) **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

Таблица 9. Покупка/продажа в электроэнергетической промышленности

№	Наименование предприятия	Наименование установки	Продажа	Покупка	Цена без НДС	Цена с НДС
1	ТОО «Промтепло»	Промышленная котельная №1/Промышленная котельная № 6		1 586	397	445
2	ТОО «САРЫШАГАН СУЖЫЛУ-2014»	Котельная № 1		4 082	397	445
3	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	Жезказганская теплоэлектроцентраль		195 221	446	500

4	ТОО «Kazakhmys Energy» (Казахмыс Энерджи)	Балхашская теплоэлектроцентраль		235 185	446	500
5	ТОО «Усть-Каменогорская ТЭЦ»	Усть-Каменогорская теплоэлектроцентраль	3 000		500	560
			3 809		446	500
			71 046		354	397
6	ТОО «Согринская ТЭЦ»	Согринская теплоэлектроцентраль		71 046	354	397
7	ТОО «Текелийский энергокомплекс»	Текелийский энергокомплекс		48 100	397	445
8	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	Котельная № 2		3 000	500	560
9	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	Тепловая станция № 1		51 478	446	500
10	АО «Актобе ТЭЦ»	Установка 1 теплоэлектроцентраль		4 805	500	560
11	ТОО «Жанажолская ГТЭС»	Жанажолская газотурбинная электростанция		77 285	354	397
12	АО «Жайыктеплоэнерго»	Теплоэлектроцентраль	33 410		397	445
13	АО «Кристалл Менеджмент»	Газотурбинная электростанция Акшабулак		22 174	397	445
14	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	Уральская газотурбинная электростанция		32 053	397	445
15	ТОО «Батыс Пауэр»	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс		52 165	398	446
16	ТОО «Құрылысмет»	Производство № 1 по ремонту горно-транспортного оборудования (котельная)		3 120	354	397
17	АО «Евроазиатская	Электростанция	14 897		354	397
			52 165		398	446

18	энергетическая корпорация»	Разрез «Восточный»	32 230		354	397
19	ГУП «Производственно-энергетическое объединение Байконурэнерго»	Тепловая электрическая станция		32 230	354	397
20	ГКП «Аркалыкская теплоэнергетическая компания» Акимата г. Аркалыка Костанайской области	Аркалыкская теплоэнергоцентраль		22 878	397	445
21	ТОО «Айтас-энерго»	Айтас-энерго		3 809	446	500
22	ТОО «Energy Solutions Center»	ЭТЭЦ		53 970	397	445
23	ЧК Nova Novatis Ltd	Риддер теплоэлектроцентраль		548	397	445
24	КГП «Тепловодоцентраль города Серебрянск и поселка Новая Бухтарма» акимата района Алтай	Котельная п. Новая-Бухтарма		2 487	450	504
25		Котельная г. Серебрянск		869	450	504
Итого			**210 557**	**916 673**		

В электроэнергетической промышленности 7 установок не погасили углеродные квоты за 2023 отчетный год, в количестве 1 459 442 тонны CO2 **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)** (*Таблица 10*).

Таблица 10. Список установок с непогашенными углеродными квотами в электроэнергетической промышленности

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Непогашенные углеродные квоты	Итого
1	ГРЭС	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	- 1 059 580	- 1 059 580
2	Атырауская теплоэлектроцентраль	АО «Атырауская ТЭЦ»	-159 112	-159 112

3	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	-142 658	-142 658
4	Риддер теплоэлектроцентраль	КГП на ПХВ «Водоканал» акимата города Риддер	-70 752	-70 752
5	Районная котельная - 3	ГКП «Теплокоммунэнерго» ГУ «Отдел жилищно-коммунального хозяйства города Семей Восточно-Казахстанской области» на ПХВ	-17 527	-20 551
6	Котельная «103, 103 А квартал»		-3 024	
7	Котельная п. Глубокое	ГКП «Теплоэнергия» п. Глубокое акимата Глубоковского района на ПХВ	-6 789	-6 789
Итого			**-1 459 442**	

В соответствии со статьей 292 ЭК РК, погашение углеродных единиц осуществляется ежегодно в размере, равном произведенным квотируемой установкой фактическим квотируемым выбросам парниковых газов, которые определяются согласно зарегистрированному верифицированному отчету об инвентаризации выбросов парниковых газов за отчетный год.

На основании статьи 329 Кодекса РК жа, превышение установленного и дополнительно полученного объема квоты на выбросы парниковых газов влечет штраф на оператора установки в размере пяти месячных расчетных показателей за каждую единицу квоты сверхустановленного объема, не компенсированную приобретенными единицами квот и (или) углеродными единицами, полученными в результате реализации проектов, в соответствии с законодательством Республики Казахстан.

Таким образом, операторам установок необходимо погасить имеющийся дефицит за 2023 отчетный год до 31 декабря 2024 года.

2. Нефтегазовая промышленность

На протяжении 30 лет независимости нефтегазовая отрасль играла ключевую роль в экономике Казахстана. По данным на 1 января 2023 года, на государственном балансе числится 307 нефтяных месторождений с извлекаемыми запасами в 4,4 млрд тонн. За этот период добыча нефти в стране выросла почти в 3,8 раза, достигнув 84,2 млн тонн в год, причем основная часть добычи приходится на три крупных проекта: Тенгиз, Карачаганак и Кашаган.

Сегодня, в контексте декарбонизации и сокращения выбросов, перед правительством Казахстана стоят серьезные вызовы. Постепенный отказ от угля в энергетике должен сопровождаться внедрением либо технологий, снижающих выбросы, либо переходом на более экологичное топливо, таким как газ. На 1 января 2023 года в стране зарегистрировано 171 месторождение свободного газа с запасами в 1,6 трлн м³ и 242 месторождения газа, растворенного в нефти, с запасами в 2,1 трлн м³. Добыча свободного газа с 1991 года увеличилась в 2,6 раза и составила 21,1 млрд м³, а добыча растворенного газа за 2022 год достигла 32,1 млрд м³. Если в начале независимости Казахстан экспортировал около 7,3 млн тонн нефти, то сегодня этот показатель составляет 64,3 млн тонн в год.

Перспективы нефтегазовой отрасли Казахстана остаются значительными, с еще не полностью реализованным потенциалом. Дальнейшее развитие сектора будет способствовать внедрению новых технологий, привлечению инвестиций, созданию новых производств, а также укрепит политическое положение страны и улучшит ее переговорные позиции.

Транспортировка нефти и газа в Казахстане осуществляется по трубопроводам, железной дороге и морским транспортом. Товарная нефть хранится в резервуарных парках нефтедобывающих и транспортных компаний, а для газа используются подземные хранилища. Транспортировка

нефти в основном осуществляется по нефтепроводам, которые являются наиболее экономичным и экологически безопасным способом. Природный газ также преимущественно транспортируется по трубопроводам, широко распространенным на территории страны. Более 80% добываемой нефти идет на экспорт, главным образом через трубопроводы, а остальная часть поступает на внутренний рынок для переработки.[4]

По нефтегазовой промышленности в Казахстане количество выделенных квот согласно Национальному плану углеродных квот на 2023 год составляет **22 692 972** единицы для 49 установок (*Таблица 14*). Это на 1,5 % меньше, чем за 2022 год (23 039 146). Самое большое количество выделенных углеродных квот наблюдается у Тенгизшевройл (4 837 210). А на Магистральном газопроводе (далее – МГ) «Бейнеу-Бозой-Шымкент» наблюдается самое минимальное количество выделенных квот (8 039). Среднее значение выделенных квот по предприятиям составляет 463 122 единиц.

Таблица 14. Перечень установок с распределенными для них объемами углеродных квот для нефтегазовой промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2023 г.
1	Айранколь	АО «Каспий нефть»	54 713
2	Каракудукмунай	ТОО «Каракудукмунай»	26 029
3	Акшабулак	ТОО «Совместное предприятие «Казгермунай»	214 033
4	Buzachi Operating (Бузачи Оперейтинг)	Филиал компании «Buzachi Operating Ltd» (Бузачи Оперейтинг Лтд)	211 975
5	Ком-мунай	ТОО «КОМ-МУНАЙ»	12 404
6	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	285 245
7	Нефтегазодобывающее управление «Кенкиякнефть»	АО «СНПС Актобемунайгаз»	105 711

[4] Отраслевая рамка квалификаций по направлению «Нефтегазовая промышленность» «Транспортировка и хранение нефти и газа», Нур-Султан, 2019

8	Нефтегазодобывающее управление «Октябрьскнефть»		460 697
9	Жанажольский нефтегазоперерабатывающий комплекс		626 011
10	Управление «Актобеэнергонефть» (газотурбинная электростанция - 45)		56 697
11	Управление «Актобеэнергонефть» (паротурбинная электростанция - 160)		600 764
12	Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	24 105
13	Нефтегазодобывающее управление «Жылыоймунайгаз»		79 634
14	Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз»		61 040
15	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»		30 850
16	Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.	АОЗТ «Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.»	2 299 321
17	Озенмунайгаз	АО «Озенмунайгаз»	371 512
18	Мангистаумунайгаз	АО «Мангистаумунайгаз»	658 203
19	Куатамлонмунай	ТОО Совместное предприятие «Куатамлонмунай»	54 036
20	Тенгизшевройл	ТОО «Тенгизшевройл»	4 837 210
21	СНПС – Ай Дан Мунай	АО «СНПС – Ай Дан Мунай»	11 034
22	Западный Тузколь, Кетеказган	ТОО «Тузколь МунайГаз Оперейтинг»	24 728
23	Жаикмунай	ТОО «Жаикмунай»	206 650
24	Казахойл Актобе	ТОО «Казахойл Актобе»	105 602
25	Кенлык	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	14 136
26	Каражанбасмунай	АО «Каражанбасмунай»	1 074 662
27	Павлодарский нефтехимический завод	ТОО «Павлодарский нефтехимический завод»	1 182 318
28	ПетроКазахстан Ойл Продактс	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	1 025 867
29	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	1 569 332
30	Актауский нефтеперерабатывающий завод по производству битума	ТОО «Совместное предприятие «CASPI BITUM»	155 693
31	Конденсат	АО «Конденсат»	82 314

32	Казахский газоперерабатывающий завод	ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод»	277 604
33	Каспийский трубопроводный консорциум - К	АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К»	49 073
34	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	АО «КазТрансОйл»	24 939
35	Управление магистральных газопроводов «Уральск»	АО «Интергаз Центральная Азия»	79 775
36	Управление магистральных газопроводов «Атырау»		201 666
37	Управление магистральных газопроводов «Актау»		193 943
38	Управление магистральных газопроводов «Актобе»		142 637
39	Управление магистральных газопроводов «Шымкент»		41 903
40	Управление магистральных газопроводов «Кызылорда»		87 809
41	Кокжиде, Кумсай, Мортук	АО «КМК Мунай»	28 855
42	Кен-Сары	ТОО «Кен-Сары»	20 067
43	Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.	Компания «Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.»	3 404 524
44	МГ «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	ТОО «Газопровод Бейнеу-Шымкент»	8 039
45	Компрессорная станция № 1 Бозой		91 008
46	Морское, включая блок Огайское	АО «Кожан»	32 667
47	Филиал «Тоталь Е энд ПДунгаГмбХ»	Филиал «Dunga Operating GmbH» в Республике Казахстан	69 378
48	Установка производства водорода г. Павлодар	ТОО «Эр Ликид Мунай Тех Газы»	151 492
49	Магистральный газопровод Казахстан Китай	ТОО «Азиатский Газопровод»	1 265 067
Итого			**22 692 972**

Общий объем выбросов CO_2 за 2023 г. по нефтегазовой промышленности составляет **20 619 287 тонн**. По сравнению с данными 2022 года (19 546 927 тонн) цифра увеличилась на 5,5 %. Тенгизшевройл выбросил самое большое количество CO_2 – 4 252 174 тонны. По сравнению с 2022 годом объем выбросов установки увеличился на 16,08 % (3 663 073 тонны). А минимальное количество выбросов диоксида углерода наблюдается в

Управлении магистральных газопроводов (далее – УМГ) «Кызылорда» АО «Интергаз Центральная Азия» (450 тонн), это на 98,42 % меньше, чем за предыдущий год (28 412 тонны).

Разница с объемом углеродных квот составляет **2 073 685 тонн.** 16 установок перенесли **2 436 182** углеродных квот с 2022 года. Больше всех перенес Тенгизшевройл – 1 204 972 углеродных квот, меньше всех перенес Кен-Сары – 5 292 углеродных квот *(Таблица 15, рисунки 5 и 6).*

Таблица 15. Перечень установок с распределенными для них квотами и их выбросы за 2023 год в нефтегазовой промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем квоты на выбросы парниковых газов на 2023 год	Перенос углеродных квот с 2022 года	Общий объем выбросов CO2 по установке за 2023 год	Баланс квоты и выбросов
1	Айранколь	АО «Каспий нефть»	54 713		49 449	5 264
2	Каракудукмунай	ТОО «Каракудукмунай»	26 029		32 560	-6 531
3	Акшабулак	ТОО «Совместное предприятие «Казгермунай»	214 033	13 216	20 381	206 868
4	Buzachi Operating (Бузачи Оперейтинг)	Филиал компании «Buzachi Operating Ltd» (Бузачи Оперейтинг Лтд)	211 975		93 328	118 647
5	Ком-мунай	ТОО «КОМ-МУНАЙ»	12 404		32 407	-20 003
6	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	285 245		366 230	-80 985
7	Нефтегазодобывающее управление «Кенкиякнефть»	АО «СНПС Актобемунайгаз»	105 711		147 674	-41 963
8	Нефтегазодобывающее управление «Октябрьскнефть»		460 697		277 652	183 045
9	Жанажольский нефтегазоперерабатывающий комплекс		626 011		460 063	165 948
10	Управление «Актобеэнергонефть» (газотурбинная электростанция - 45)		56 697		56 811	-114

11	Управление «Актобеэнергонефть» (паротурбинная электростанция - 160)		600 764		582 913	17 851
12	Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	24 105	12 632	30 930	5 807
13	Нефтегазодобывающее управление «Жылыоймунайгаз»		79 634	45 199	86 729	38 104
14	Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз»		61 040		49 669	11 371
15	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»		30 850		37 238	-6 388
16	Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.	АОЗТ «Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.»	2 299 321	480 948	1 991 739	788 530
17	Озенмунайгаз	АО «Озенмунайгаз»	371 512		482 705	-111 193
18	Мангистаумунайгаз	АО «Мангистаумунайгаз»	658 203		615 358	42 845
19	Куатамлонмунай	ТОО Совместное предприятие «Куатамлонмунай»	54 036		41 726	12 310
20	Тенгизшевройл	ТОО «Тенгизшевройл»	4 837 210	1 204 972	4 252 174	1 790 008
21	СНПС – Ай Дан Мунай	АО «СНПС – Ай Дан Мунай»	11 034		15 639	-4 605
22	Западный Тузколь, Кетеказган	ТОО «Тузколь МунайГаз Оперейтинг»	24 728		48 119	-23 391
23	Жаикмунай	ТОО «Жаикмунай»	206 650	8 961	175 531	40 080
24	Казахойл Актобе	ТОО «Казахойл Актобе»	105 602	6 191	108 189	3 604

25	Кенлык	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	14 136		88 472	-74 336
26	Каражанбасмунай	АО «Каражанбасмунай»	1 074 662		887 700	186 962
27	Павлодарский нефтехимический завод	ТОО «Павлодарский нефтехимический завод»	1 182 318	276 491	936 665	522 144
28	ПетроКазахстан Ойл Продактс	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	1 025 867	107 547	1 438 675	-305 261
29	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	1 569 332	12 202	1 583 169	-1 635
30	Актауский нефтеперерабатывающий завод по производству битума	ТОО «Совместное предприятие «CASPI BITUM»	155 693	115 122	43 451	227 364
31	Конденсат	АО «Конденсат»	82 314		130 763	-48 449
32	Казахский газоперерабатывающий завод	ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод»	277 604		127 174	150 430
33	Каспийский трубопроводный консорциум - К	АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К»	49 073		56 758	-7 685
34	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	АО «КазТрансОйл»	24 939		31 013	-6 074
35	Управление магистральных газопроводов «Уральск»	АО «Интергаз Центральная Азия»	79 775	21 222	12 453	88 544
36	Управление магистральных газопроводов «Атырау»		201 666	23 332	110 645	114 353
37	Управление магистральных газопроводов «Актау»		193 943	21 223	187 926	27 240
38	Управление магистральных газопроводов «Актобе»		142 637		182 694	-40 057

39	Управление магистральных газопроводов «Шымкент»		41 903		12 975	28 928
40	Управление магистральных газопроводов «Кызылорда»		87 809		450	87 359
41	Кокжиде, Кумсай, Мортук	АО «КМК Мунай»	28 855	59 107	159 420	-71 458
42	Кен-Сары	ТОО «Кен-Сары»	20 067	5 292	37 621	-12 262
43	Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.	Компания «Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.»	3 404 524		3 053 828	350 696
44	МГ «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	ТОО «Газопровод Бейнеу-Шымкент»	8 039		2 274	5 765
45	Компрессорная станция № 1 Бозой		91 008		197 089	-106 081
46	Морское, включая блок Огайское	АО «Кожан»	32 667	3 022	32 097	3 592
47	Филиал «Тоталь Е энд ПДунгаГмбХ»	Филиал «Dunga Operating GmbH» в Республике Казахстан	69 378		47 525	21 853
48	Установка производства водорода г. Павлодар	ТОО «Эр Ликид Мунай Тех Газы»	151 492		122 087	29 405
49	Магистральный газопровод Казахстан Китай	ТОО «Азиатский Газопровод»	1 265 067	28 716	1 081 149	212 634
Итого			**22 692 972**	**2 445 395**	**20 619 287**	**4 519 080**

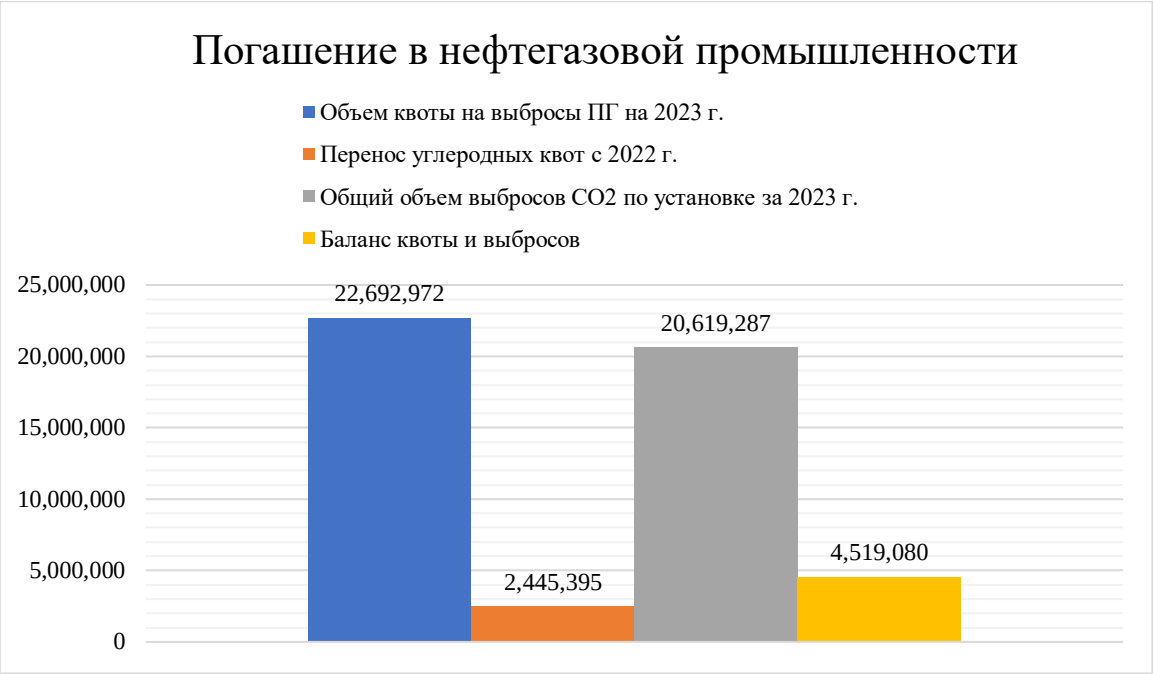

Рис. 5. Погашение в нефтегазовой промышленности

Рис. 6. Перенос углеродных квот с 2022 года в нефтегазовой промышленности

По проведенным расчетам по списку операторов установок по изъятию по итогам 2023 года, в нефтегазовой промышленности **1 475 018** тонн квот подлежат изъятию. Это на 4,18 % больше, чем было изъято в 2022 году (1 415 776). Меньше всего изъяли у Нефтегазодобывающего управления (далее – НУ)

«Жылыоймунайгаз» АО «Эмбамунайгаз» (621), а больше всего было изъято у МГ Казахстан Китай ТОО «Азиатский Газопровод» (206 378) *(Таблица 16 и рисунок 7).*

Таблица 16. Список операторов установок по изъятию по итогам 2023 года в нефтегазовой промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Итого к изъятию, т. квот
1	Айранколь	АО «Каспий нефть»	
2	Каракудукмунай	ТОО «Каракудукмунай»	11 487
3	Акшабулак	ТОО «Совместное предприятие «Казгермунай»	135 507
4	Buzachi Operating (Бузачи Оперейтинг)	Филиал компании «Buzachi Operating Ltd» (Бузачи Оперейтинг Лтд)	23 957
5	Ком-мунай	ТОО «КОМ-МУНАЙ»	768
6	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	41 730
7	Нефтегазодобывающее управление «Кенкиякнефть»	АО «СНПС Актобемунайгаз»	13 801
8	Нефтегазодобывающее управление «Октябрьскнефть»		183 257
9	Жанажольский нефтегазоперерабатывающий комплекс		
10	Управление «Актобеэнергонефть» (газотурбинная электростанция - 45)		37 282
11	Управление «Актобеэнергонефть» (паротурбинная электростанция - 160)		34 516
12	Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	4 105
13	Нефтегазодобывающее управление «Жылыоймунайгаз»		621
14	Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз»		8 737
15	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»		
16	Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.	АОЗТ «Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.»	
17	Озенмунайгаз	АО «Озенмунайгаз»	22 881
18	Мангистаумунайгаз	АО «Мангистаумунайгаз»	6 093

19	Куатамлонмунай	ТОО Совместное предприятие «Куатамлонмунай»	48 756
20	Тенгизшевройл	ТОО «Тенгизшевройл»	65 322
21	СНПС – Ай Дан Мунай	АО «СНПС – Ай Дан Мунай»	6 334
22	Западный Тузколь, Кетеказган	ТОО «Тузколь МунайГаз Оперейтинг»	
23	Жаикмунай	ТОО «Жаикмунай»	61 372
24	Казахойл Актобе	ТОО «Казахойл Актобе»	
25	Кенлык	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	
26	Каражанбасмунай	АО «Каражанбасмунай»	74 745
27	Павлодарский нефтехимический завод	ТОО «Павлодарский нефтехимический завод»	
28	ПетроКазахстан Ойл Продактс	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	
29	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	2 102
30	Актауский нефтеперерабатывающий завод по производству битума	ТОО «Совместное предприятие «CASPI BITUM»	
31	Конденсат	АО «Конденсат»	5 327
32	Казахский газоперерабатывающий завод	ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод»	150 163
33	Каспийский трубопроводный консорциум - К	АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К»	
34	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	АО «КазТрансОйл»	
35	Управление магистральных газопроводов «Уральск»	АО «Интергаз Центральная Азия»	69 387
36	Управление магистральных газопроводов «Атырау»		98 300
37	Управление магистральных газопроводов «Актау»		21 353
38	Управление магистральных газопроводов «Актобе»		
39	Управление магистральных газопроводов «Шымкент»		30 118
40	Управление магистральных газопроводов «Кызылорда»		90 056
41	Кокжиде, Кумсай, Мортук	АО «КМК Мунай»	4 122
42	Кен-Сары	ТОО «Кен-Сары»	
43	Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.	Компания «Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.»	
44	МГ «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	ТОО «Газопровод Бейнеу-Шымкент»	6 134
45	Компрессорная станция № 1 Бозой		
46	Морское, включая блок Огайское	АО «Кожан»	1 401

47	Филиал «Тоталь Е энд ПДунгаГмбХ»	Филиал «Dunga Operating GmbH» в Республике Казахстан	8 906
48	Установка производства водорода г. Павлодар	ТОО «Эр Ликид Мунай Тех Газы»	
49	Магистральный газопровод Казахстан Китай	ТОО «Азиатский Газопровод»	206 378
Итого			**1 475 018**

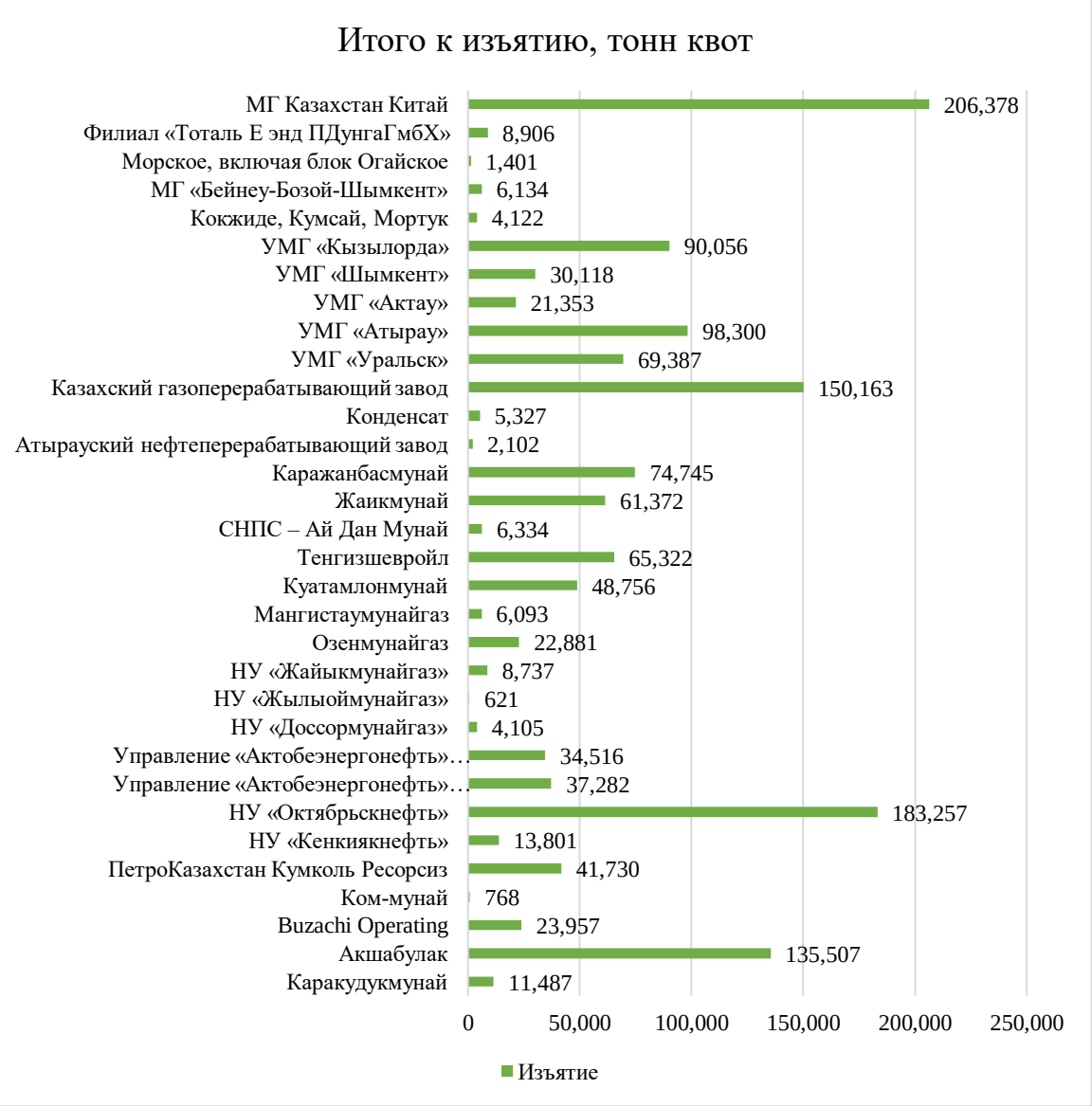

Рис. 7. Изъятие в нефтегазовой промышленности

Итоговое число установок с профицитом равняется **1 988 369**, а число установок с дефицитом равняется **-1 389 702** (*Таблицы 17 и 18*). Общий баланс с учетом изъятия составляет **598 667**, на 71,17 % меньше, чем общий баланс 2022 года (2 076 443).

Таблица 17. Список операторов установок с профицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Баланс с учетом изъятия
1	Айранколь	АО «Каспий нефть»	5 264
2	Акшабулак	ТОО «Совместное предприятие «Казгермунай»	71 361
3	Buzachi Operating (Бузачи Оперейтинг)	Филиал компании «Buzachi Operating Ltd» (Бузачи Оперейтинг Лтд)	94 690
4	Жанажольский нефтегазоперерабатывающий комплекс	АО «СНПС Актобемунайгаз»	165 948
5	Нефтегазодобывающее управление «Доссормунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	1 702
6	Нефтегазодобывающее управление «Жылыоймунайгаз»		37 483
7	Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз»		2 634
8	Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.	АОЗТ «Карачаганак Петролиум Оперейтинг Б.В.»	788 530
9	Мангистаумунайгаз	АО «Мангистаумунайгаз»	36 752
10	Тенгизшевройл	ТОО «Тенгизшевройл»	1 724 686
11	Каражанбасмунай	АО «Каражанбасмунай»	112 217
12	Павлодарский нефтехимический завод	ТОО «Павлодарский нефтехимический завод»	522 144
13	Актауский нефтеперерабатывающий завод по производству битума	ТОО «Совместное предприятие «CASPI BITUM»	227 364
14	Казахский газоперерабатывающий завод	ТОО «Казахский газоперерабатывающий завод»	267
15	Управление магистральных газопроводов «Уральск»	АО «Интергаз Центральная Азия»	19 157
16	Управление магистральных газопроводов «Атырау»		16 053
17	Управление магистральных газопроводов «Актау»		5 887
18	Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.	Компания «Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.»	350 696
19	Филиал «Тоталь Е энд ПДунгаГмбХ»	Филиал «Dunga Operating GmbH» в Республике Казахстан	12 947
20	Установка производства водорода г. Павлодар	ТОО «Эр Ликид Мунай Тех Газы»	29 405

21	Магистральный газопровод Казахстан Китай	ТОО «Азиатский Газопровод»	6 256
Итого			**1 988 369**

Таблица 18. Список операторов установок с дефицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Баланс с учетом изъятия
1	Каракудукмунай	ТОО «Каракудукмунай»	-18 018
2	Ком-мунай	ТОО «КОМ-МУНАЙ»	-20 771
3	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	-122 715
4	Нефтегазодобывающее управление «Кенкиякнефть»	АО «СНПС Актобемунайгаз»	-55 764
5	Нефтегазодобывающее управление «Октябрьскнефть»		-212
6	Управление «Актобеэнергонефть» (газотурбинная электростанция - 45)		-37 396
7	Управление «Актобеэнергонефть» (паротурбинная электростанция - 160)		-16 665
8	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	-6 388
9	Озенмунайгаз	АО «Озенмунайгаз»	-134 074
10	Куатамлонмунай	ТОО Совместное предприятие «Куатамлонмунай»	-36 446
11	СНПС – Ай Дан Мунай	АО «СНПС – Ай Дан Мунай»	-10 939
12	Западный Тузколь, Кетеказган	ТОО «Тузколь МунайГаз Оперейтинг»	-23 391
13	Жаикмунай	ТОО «Жаикмунай»	-21 292
14	Казахойл Актобе	ТОО «Казахойл Актобе»	-2 587
15	Кенлык	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	-74 336
16	ПетроКазахстан Ойл Продактс	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	-305 261
17	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	-3 737
18	Конденсат	АО «Конденсат»	-53 776
19	Каспийский трубопроводный консорциум - К	АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К»	-7 685
20	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	АО «КазТрансОйл»	-6 074

21	Управление магистральных газопроводов «Актобе»	АО «Интергаз Центральная Азия»	-40 057
22	Управление магистральных газопроводов «Шымкент»		-1 190
23	Управление магистральных газопроводов «Кызылорда»		-2 697
24	Кокжиде, Кумсай, Мортук	АО «КМК Мунай»	-75 580
25	Кен-Сары	ТОО «Кен-Сары»	-12 262
26	МГ «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	ТОО «Газопровод Бейнеу-Шымкент»	-369
27	Компрессорная станция № 1 Бозой		-106 081
28	Морское, включая блок Огайское	АО «Кожан»	-831
Итого			**-1 389 702**

Перераспределение углеродных квот

В нефтегазовой промышленности по итогам 2023 года было совершено перераспределение в количестве **119 655** квот.

АО «Эмбамунайгаз» перераспределило между своими установками квоты, переместило с НУ «Жылыоймунайгаз» 2 728 квот и с НУ «Жайыкмунайгаз» 2 634 квот на НУ «Кайнармунайгаз». Также АО «Интергаз Центральная Азия» перераспределило углеродные квоты, УМГ «Актобе» переместило в общей сложности 3 887 углеродных квот УМГ «Шымкент» и УМГ «Кызылорда». ТОО «Газопровод Бейнеу-Шымкент» перераспределило между установками МГ «Бейнеу-Бозой-Шымкент» и КС № 1 Бозой 369 углеродных квот. АО «СНПС Актобемунайгаз» перераспределило между своими 5 установками 110 037 углеродных квот *(Таблица 19 и рисунок 8)* **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

Таблица 19. Перераспределение углеродных единиц в нефтегазовой промышленности

НЕФТЕГАЗОВАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ			
№	**Наименование установки**	**Наименование оператора установки**	**Перераспределение квот**
1	Нефтегазодобывающее управление «Жылыоймунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	-2 728

	Нефтегазодобывающее управление «Жайыкмунайгаз»		-2 634
	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»		5 362
2	Управление магистральных газопроводов «Актобе»	АО «Интергаз Центральная Азия»	-3 887
	Управление магистральных газопроводов «Шымкент»		1 190
	Управление магистральных газопроводов «Кызылорда»		2 697
3	МГ «Бейнеу-Бозой-Шымкент»	ТОО «Газопровод Бейнеу-Шымкент»	-369
	Компрессорная станция № 1 Бозой		369
4	Жанажольский нефтегазоперерабатывающий комплекс	АО «СНПС Актобемунайгаз»	-110 037
	Нефтегазодобывающее управление «Октябрьскнефть»		212
	Нефтегазодобывающее управление «Кенкиякнефть»		55 764
	Управление «Актобеэнергонефть» (газотурбинная электростанция - 45)		37 396
	Управление «Актобеэнергонефть» (паротурбинная электростанция - 160)		16 665
Итого			**119 655**

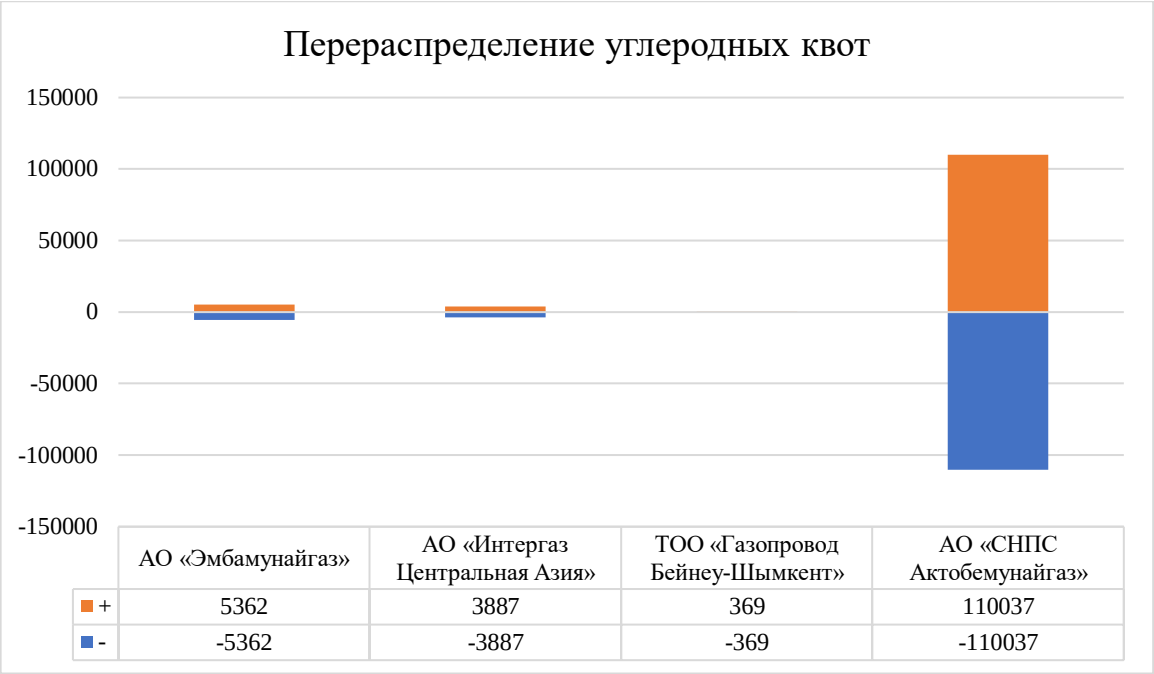

Рис. 8. Перераспределение в нефтегазовой промышленности

Дополнительные углеродные квоты

По нефтегазовой промышленности выданный объем дополнительных квот составляет **1 471 079** единиц. Это на 5,7 % меньше объема выданных дополнительных квот прошлого года (1 559 993 квот).

Из 17 установок больше всего квот получил ПетроКазахстан Ойл Продактс (403 304), а меньше всего дополнительных квот получило Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз» АО «Эмбамунайгаз» (1 026) *(Таблица 20 и рисунок 9)* **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

Таблица 20. Дополнительные квоты в нефтегазовой промышленности

№	Наименование установки	Наименования предприятия	Объем углеродных квот на 2023 год по НПР	Выданный объем дополнительных квот	Категория
1	Каракудукмунай	ТОО «Каракудукмунай»	26 029	29 391	увеличение мощности
2	Ком-мунай	ТОО «КОМ-МУНАЙ»	12 404	20 771	увеличение мощности

3	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	285 245	132 184	увеличение мощности
4	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»	АО «Эмбамунайгаз»	30 850	1 026	увеличение мощности
5	Тенгизшевройл	ТОО «Тенгизшевройл»	4 837 210	55 249	увеличение мощности
6	Жаикмунай	ТОО «Жаикмунай»	206 650	26 468	увеличение мощности
7	ПетроКазахстан Ойл Продактс	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	1 025 867	403 304	увеличение мощности
8	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	1 569 332	152 113	увеличение мощности
9	Конденсат	АО «Конденсат»	82 314	147 905	увеличение мощности
10	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	АО «КазТрансОйл»	24 939	4 907	увеличение мощности
11	Управление магистральных газопроводов «Актобе»	АО «Интергаз Центральная Азия»	142 637	52 126	увеличение мощности
12	Кокжиде, Кумсай, Мортук	АО «КМК Мунай»	28 855	202 223	увеличение мощности
13	Кен-Сары	ТОО «Кен-Сары»	20 067	14 017	увеличение мощности
14	Компрессорная станция № 1 Бозой	ТОО «Газопровод Бейнеу-Шымкент»	91 008	113 980	увеличение мощности
15	Западный Тузколь, Кетеказган	ТОО «Тузколь МунайГаз Оперейтинг»	24 728	38 234	увеличение мощности
16	Кенлык	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	14 136	70 853	увеличение мощности
17	Каспийский трубопроводный консорциум - К	АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К»	49 073	6 328	увеличение мощности
Итого				**1 471 079**	

Рис. 9. Дополнительные квоты в нефтегазовой промышленности

Покупка/продажа углеродных квот

По нефтегазовой промышленности в общей сложности была произведена покупка в размере **12 296** квот. В прошлом году эта цифра равнялась 340 560 (в 27,6 раз больше).

АО «СНПС – Ай Дан Мунай» осуществило покупку в количестве 10 393 углеродных квот, АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К» совершило покупку в размере 1 357 углеродных квот (*Таблица 21 и рисунок 10*) **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

Таблица 21. Покупка/продажа в нефтегазовой промышленности

№	Наименование установки	Наименование предприятия	Продажа	Покупка	Цена без НДС	Цена с НДС
1	СНПС – Ай Дан Мунай	АО «СНПС – Ай Дан Мунай»		10 939	**400**	**448**
2	Каспийский трубопроводный консорциум - К	АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К»		1 357	**446**	**500**
Итого			**0**	**12 296**		

Рис. 10. Покупка/продажа в нефтегазовой промышленности

В нефтегазовой промышленности 4 установок не погасили углеродные квоты за 2023 отчетный год **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)** (*Таблица 22*).

Таблица 22. Список установок с непогашенными углеродными квотами в нефтегазовой промышленности

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Непогашенные углеродные квоты
1	Озенмунайгаз	АО «Озенмунайгаз»	-134 074
2	Куатамлонмунай	ТОО Совместное предприятие «Куатамлонмунай»	-36 446
3	Кенлык	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	-3 483
4	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	АО «КазТрансОйл»	-1 167
Итого			**175 170**

3. Металлургическая промышленность

В 2023 году металлургическая промышленность Казахстана продолжила оставаться важнейшей составляющей экономики, несмотря на вызовы и изменения. Государственная поддержка сектора направлена на модернизацию предприятий, внедрение технологий, экономящих энергоресурсы, обеспечение технической и экологической безопасности, а также цифровизацию производства.

В прошедшем году был зафиксирован рост добычи металлов, что стало возможным благодаря открытию новых месторождений и обновлению действующих предприятий. Экспорт металлопродукции по-прежнему играет ключевую роль для экономики Казахстана, основными рынками сбыта являются Китай, Россия и Европа. Экспорт способствует привлечению иностранных инвестиций и укреплению экономической устойчивости. Однако существуют риски, такие как зависимость от мировых цен на металлы и сырьевую направленность экономики, что может негативно отразиться на доходах отрасли при снижении спроса на международных рынках.

В целом, металлургический сектор Казахстана демонстрирует стабильное развитие, поддерживаемое государственными инициативами и международными вложениями, что помогает адаптироваться к изменяющимся условиям и вносить значительный вклад в экономику страны.

Черная металлургия в 2023 году также показала положительную динамику в индексе физического объема. Ежегодно в этой отрасли производится продукции на сумму свыше 3 трлн тенге, с экспортной выручкой более 5 млрд долларов. Отрасль обеспечивает рабочими местами около 50 тыс. человек. К основным производимым товарам относятся сталь, ферросплавы и стальные изделия, востребованные в строительстве, машиностроении, энергетике и транспорте.

В 2023 году в Казахстане было произведено:

- 4 млн тонн стали;

- 2,074 млн тонн ферросплавов;
- 2,4 млн тонн плоского проката;
- 896 тыс. тонн арматуры для строительства;
- 305 тыс. тонн стальных труб.

В Таразе был запущен проект по производству арматуры мощностью 300 тыс. тонн, что позволит сократить объемы импорта арматуры в страну. В 2024 году планируется запуск двух крупных производств ферросилиция с общей мощностью 330 тыс. тонн.

Министерство регулярно анализирует производственную нагрузку предприятий и их показатели. При возникновении проблем принимаются меры для выполнения планов. Одной из ключевых задач отрасли остается развитие производства продукции с высокой добавленной стоимостью, что стимулирует переработку металлов внутри страны.[5]

Согласно Национальному плану углеродных квот количество единиц углеродной квоты на 2023 год по металлургической промышленности составляет **30 285 148** единиц для 20 установок. Это на 1,5 % меньше, чем за 2022 год (30 747 135). Самое большое количество выделенных углеродных квот наблюдается у Стального департамента АО «Қармет» (15 476 636). А на Риддерском горно-обогатительном комплексе наблюдается самое минимальное количество выделенных квот (13 263). Среднее значение выделенных квот по предприятиям составляет 1 514 257 единиц (*Таблица 23*).

Таблица 23. Перечень установок с распределенными для них объемами углеродных квот для металлургической промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем углеродной квоты на 2023 г.
1	Стальной департамент	АО «Qarmet»	15 476 636
2	Аксуский завод ферросплавов	АО «ТНК «Казхром»	2 157 012
3	Актюбинский завод ферросплавов		1 659 149

[5] https://www.gov.kz/memleket/entities/mps/press/news/details/696297?lang=ru

4	Донской горно-обогатительный комбинат		277 500
5	Электросталеплавильный цех	ТОО «Кастинг»	36 634
6	Павлодарский филиал	ТОО «KSP Steel» (КейЭсПи Стил)	148 437
7	Цех электролиза	АО «Казахстанский электролизный завод»	374 661
8	Цех по производству электродов		52 989
9	Балхашский медеплавильный завод, Балхашская площадка	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	119 750
10	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка		82 188
11	Усть-Каменогорский металлургический комплекс	ТОО «Казцинк»	661 916
12	Риддерский металлургический комплекс		517 714
13	Риддерский горно-обогатительный комплекс		13 263
14	Химико-металлургический завод	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	79 068
15	Таразский металлургический завод	ТОО «Таразский металлургический завод»	60 118
16	Павлодарский алюминиевый завод	АО «Алюминий Казахстана»	3 154 146
17	Теплоэлектроцентраль		5 151 716
18	Газопоршневая генераторная установка	ТОО «Актюбинский рельсобалочный завод»	168 094
19	Нагревательная печь		32 590
20	Текелийский горно-перерабатывающий комплекс	ТОО «Текелийский горно-перерабатывающий комплекс»	61 567
Итого			**30 285 148**

По металлургической промышленности общий объем выбросов CO_2 составляет **24 242 843 тонны**. По сравнению с 2022 годом, выбросы снизились на 6,83 % (26 018 847 тонн). Стальной департамент АО «Qarmet» выбросил самое большое количество CO_2 – 11 592 026 тонн. По сравнению с 2022 годом, объем выбросов Стального департамента снизился на 9,67 % (12 833 525 тонн). А минимальное количество выбросов CO_2 наблюдается в Риддерском горно-обогатительном комплексе ТОО «Казцинк» (8 982 тонн), это на 25,73 % больше, чем за 2022 год (7 144 тонны). В Электросталеплавильном цехе ТОО

«Кастинг» и Текелийском горно-перерабатывающем комплексе общий объем CO_2 равняется 0.

Разница с объемом углеродных квот составляет **6 042 305 тонн.** 5 установок перенесли **463 958** углеродных квот с 2022 года. Больше всех перенесла Теплоэлектроцентраль АО «Алюминий Казахстана» - 222 254 углеродных квот, меньше всех перенес Цех электролиза АО «Казахстанский электролизный завод» - 1 310 углеродных квот *(Таблица 24, рисунки 11 и 12).*

Таблица 24. Перечень установок с распределенными для них квотами и их выбросы за 2023 год в металлургической промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем углеродной квоты на 2023 год	Перенос углеродных квот с 2022 года	Общий объем выбросов CO2 по установке за 2023 год	Баланс квоты и выбросов
1	Стальной департамент	АО «Qarmet»	15 476 636	169 737	11 592 026	4 054 347
2	Аксуский завод ферросплавов	АО «ТНК «Казхром»	2 157 012		1 924 344	232 668
3	Актюбинский завод ферросплавов		1 659 149	17 760	1 535 424	141 485
4	Донской горно-обогатительный комбинат		277 500	52 897	212 332	118 065
5	Электросталеплавильный цех	ТОО «Кастинг»	36 634		0	36 634
6	Павлодарский филиал	ТОО «KSP Steel» (КейЭсПи Стил)	148 437		98 055	50 382
7	Цех электролиза	АО «Казахстанский электролизный завод»	374 661	1 310	380 652	-4 681
8	Цех по производству электродов		52 989		38 036	14 953
9	Балхашский медеплавильный завод, Балхашская площадка	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	119 750		127 776	-8 026
10	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка		82 188		96 517	-14 329
11	Усть-Каменогорский металлургический комплекс	ТОО «Казцинк»	661 916		446 305	215 611
12	Риддерский металлургический комплекс		517 714		159 774	357 940
13	Риддерский горно-обогатительный комплекс		13 263		8 982	4 281

14	Химико-металлургический завод	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	79 068		15 584	63 484
15	Таразский металлургический завод	ТОО «Таразский металлургический завод»	60 118		17 393	42 725
16	Павлодарский алюминиевый завод	АО «Алюминий Казахстана»	3 154 146		3 112 596	41 550
17	Теплоэлектроцентраль		5 151 716	222 254	4 342 728	1 031 242
18	Газопоршневая генераторная установка	ТОО «Актюбинский рельсобалочный завод»	168 094		110 806	57 288
19	Нагревательная печь		32 590		23 515	9 075
20	Текелийский горно-перерабатывающий комплекс	ТОО «Текелийский горно-перерабатывающий комплекс»	61 567		0	61 567
Итого			**30 285 148**	**463 958**	**24 242 843**	**6 056 263**

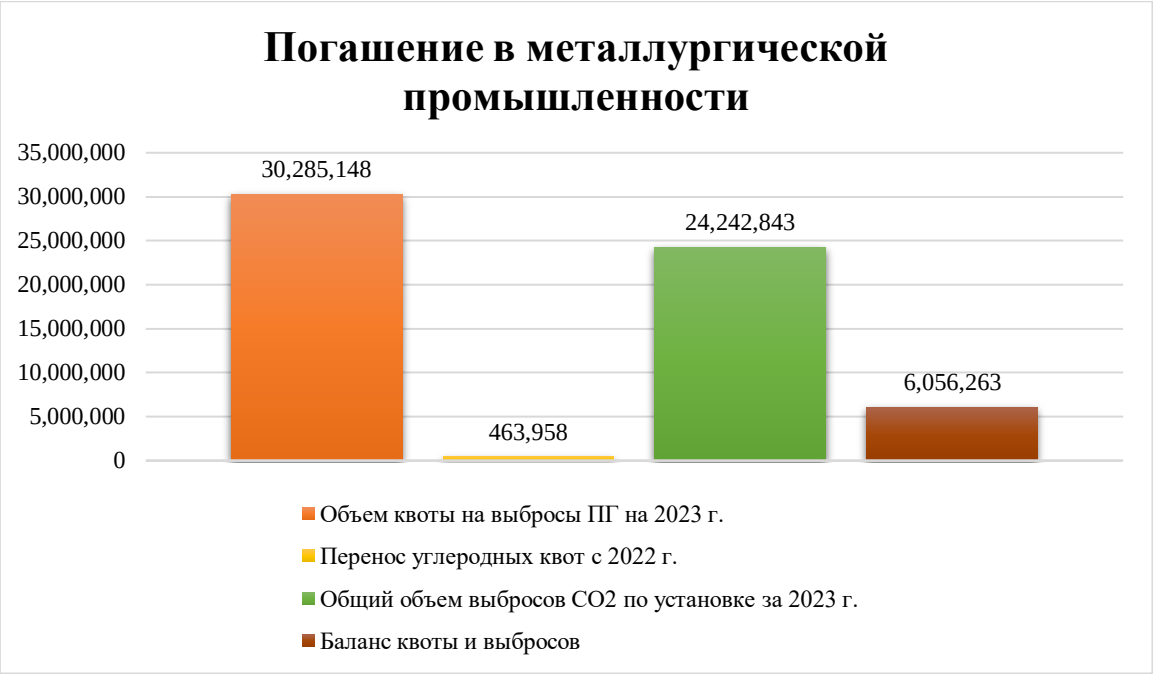

Рис. 11. Погашение в металлургической промышленности

Рис. 12. Перенос углеродных квот с 2022 года в металлургической промышленности

В металлургической промышленности **4 868 812** тонны квот подлежат изъятию за 2023 год. Это на 27,48 % больше, чем было изъято в 2022 году (3 819 274). Меньше всего изъяли у Нагревательной печи ТОО «Актюбинский

рельсобалочный завод» (2 967), а больше всего было изъято у Стального департамента АО «Qarmet» (3 803 701) *(Таблица 25 и рисунок 13).*

Таблица 25. Список операторов установок по изъятию по итогам 2023 года в металлургической промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Итого к изъятию, тонн квот
1	Стальной департамент	АО «Qarmet»	3 803 701
2	Аксуский завод ферросплавов	АО «ТНК «Казхром»	216 490
3	Актюбинский завод ферросплавов		23 229
4	Донской горно-обогатительный комбинат		32 739
5	Электросталеплавильный цех	ТОО «Кастинг»	37 759
6	Павлодарский филиал	ТОО «KSP Steel» (КейЭсПи Стил)	50 330
7	Цех электролиза	АО «Казахстанский электролизный завод»	
8	Цех по производству электродов		18 442
9	Балхашский медеплавильный завод, Балхашская площадка	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	19 268
10	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка		
11	Усть-Каменогорский металлургический комплекс	ТОО «Казцинк»	152 290
12	Риддерский металлургический комплекс		11 347
13	Риддерский горно-обогатительный комплекс		
14	Химико-металлургический завод	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	78 920
15	Таразский металлургический завод	ТОО «Таразский металлургический завод»	45 121
16	Павлодарский алюминиевый завод	АО «Алюминий Казахстана»	113 777
17	Теплоэлектроцентраль		225 315
18	Газопоршневая генераторная установка	ТОО «Актюбинский рельсобалочный завод»	20 195
19	Нагревательная печь		2 967
20	Текелийский горно-перерабатывающий комплекс	ТОО «Текелийский горно-перерабатывающий комплекс»	16 922
Итого			**4 868 812**

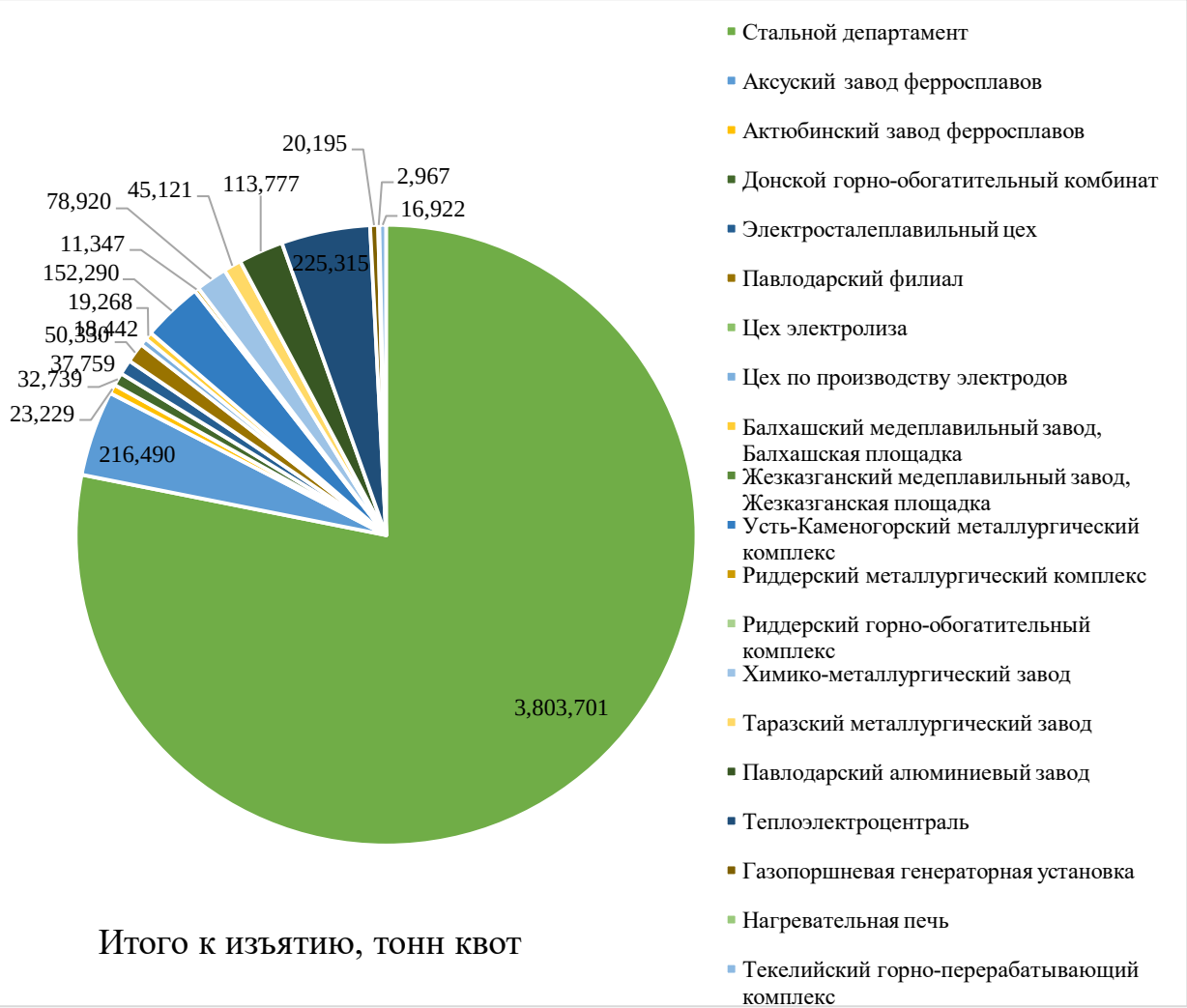

Рис. 13. Изъятие в металлургической промышленности

В металлургической промышленности у 12 установок профицит в количестве **1 778 426** углеродных квот, у 8 установок дефицит в количестве - **140 977** углеродных квот за 2023 год. Баланс с учетом изъятия составляет **1 637 449**, на 80,13 % больше, чем баланс с учетом изъятия 2022 года (909 013) (*Таблицы 26 и 27*).

Таблица 26. Список операторов установок с профицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Стальной департамент	АО «Qarmet»	250 646
2	Аксуский завод ферросплавов	АО «ТНК «Казхром»	16 178

3	Актюбинский завод ферросплавов		118 256
4	Донской горно-обогатительный комбинат		85 326
5	Павлодарский филиал	ТОО «KSP Steel» (КейЭсПи Стил)	52
6	Усть-Каменогорский металлургический комплекс	ТОО «Казцинк»	63 321
7	Риддерский металлургический комплекс		346 593
8	Риддерский горно-обогатительный комплекс		4 281
9	Теплоэлектроцентраль	АО «Алюминий Казахстана»	805 927
10	Газопоршневая генераторная установка	ТОО «Актюбинский рельсобалочный завод»	37 093
11	Нагревательная печь		6 108
12	Текелийский горно-перерабатывающий комплекс	ТОО «Текелийский горно-перерабатывающий комплекс»	44 645
Итого			**1 778 426**

Таблица 27. Список операторов установок с дефицитом квот CO_2 с учетом изъятия

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
1	Электросталеплавильный цех	ТОО «Кастинг»	-1 125
2	Цех электролиза	АО «Казахстанский электролизный завод»	-4 681
3	Цех по производству электродов		-3 489
4	Балхашский медеплавильный завод, Балхашская площадка	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	-27 294
5	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка		-14 329
6	Химико-металлургический завод	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	-15 436
7	Таразский металлургический завод	ТОО «Таразский металлургический завод»	-2 396
8	Павлодарский алюминиевый завод	АО «Алюминий Казахстана»	-72 227
Итого			**-140 977**

Перераспределение углеродных квот

В металлургической промышленности по итогам 2023 года было совершено перераспределение в размере **72 227** углеродных квот. Это на 85% меньше, чем было перераспределено по итогам 2022 года (481 122 квот) **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

АО «Алюминий Казахстана» перераспределило между своими установками квоты, переместило с ТЭЦ 72 227 углеродных квот на Павлодарский алюминиевый завод *(Таблица 28 и рисунок 14)*.

Таблица 28. Перераспределение углеродных единиц в металлургической промышленности

МЕТАЛЛУРГИЧЕСКАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ			
№	**Наименование установки**	**Наименование оператора установки**	**Перераспределение квот**
1	Павлодарский алюминиевый завод	АО «Алюминий Казахстана»	72 227
	Теплоэлектроцентраль		-72 227
Итого			**72 227**

Рис. 14. Перераспределение в металлургической промышленности

Дополнительные углеродные квоты

По итогам 2023 года в металлургической промышленности количество выданных дополнительных квот составляет **259 190** единиц. Это в 16,6 раз больше количества выданных дополнительных квот прошлого года (15 554 квот) **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

Жезказганскому медеплавильному заводу выдали 9 106 единиц дополнительных квот. В прошлом году Жезказганскому медеплавильному заводу выдали на 55,63 % больше дополнительных квот (14 172). Химико-металлургический завод получил меньше всех – 539 дополнительных квот, а Актюбинский завод ферросплавов получил больше всех – 142 320 дополнительных квот. Также ТЭЦ АО «Алюминий Казахстана» получила 104 167 дополнительных углеродных квот, а Цех электролиза получил 3 058 дополнительных квот (*Таблица 29 и рисунок 15*).

Таблица 29. Дополнительные квоты в металлургической промышленности

№	Наименования предприятия	Наименование установки	Объем углеродных квот на 2023 год по НПР	Выданный объем дополнительных квот	Категория
1	АО «ТНК «Казхром»	Актюбинский завод ферросплавов	1 659 149	142 320	увеличение мощности
2	АО «Казахстанский электролизный завод»	Цех электролиза	374 661	3 058	увеличение мощности
3	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка	82 188	9 106	увеличение мощности
4	АО «Алюминий Казахстана»	Теплоэлектроцентраль	5 151 716	104 167	увеличение мощности

5	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	Химико-металлургический завод	79 068	539	увеличение мощности
Итого				**259 190**	

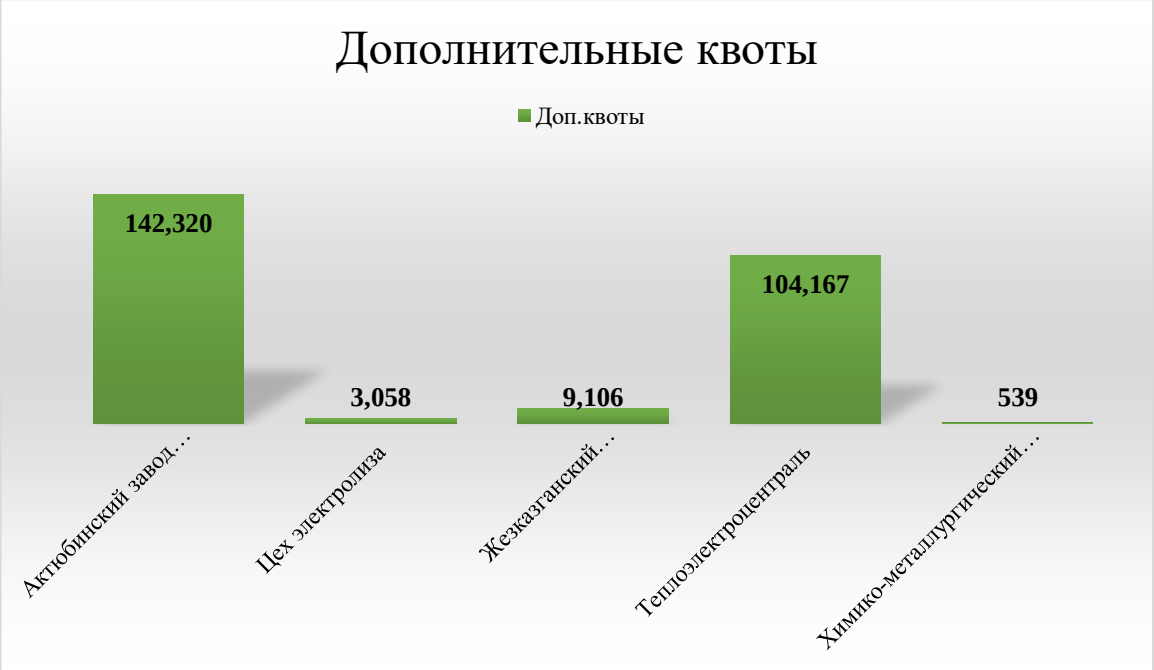

Рис. 15. Дополнительные квоты в металлургической промышленности

Покупка/продажа углеродных квот

По металлургической промышленности за отчетный год была произведена покупка в количестве **82 287** углеродных квот. В прошлом году покупка составляла 40 264 (в 2 раза меньше). Продажа составляет **275 883** квот, это на 16% больше, чем за прошлый год (237 865) (*Таблица 30 и рисунок 16*) **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

АО «Алюминий Казахстана» продало больше всех углеродных квот – 261 824 квот, а АО «Qarmet» продало меньше всех – 14 059 углеродных квот. ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)» произвело покупку в размере 32 517 квот, также АО «Казахстанский электролизный завод» произвело покупку примерно в таком же количестве – 32 477 квот. АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат» совершило покупку в

размере 14 897 углеродных квот. Таразский металлургический завод купил меньше всех квот – 2 396 углеродных квот.

Таблица 30. Покупка/продажа в металлургической промышленности

№	Наименование установки	Наименование предприятия	Продажа	Покупка	Цена без НДС	Цена с НДС
1	Цех электролиза	АО «Казахстанский электролизный завод»		13 000	**397**	**445**
2	Цех по производству электродов			19 477		
3	Теплоэлектроцентраль	АО «Алюминий Казахстана»	32 477			
			229 347			
4	Балхашский медеплавильный завод, Балхашская площадка	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»		27 294		
	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка			5 223		
5	Таразский металлургический завод	ТОО «Таразский металлургический завод»		2 396		
6	Стальной департамент	АО «Qarmet»	10 939		**400**	**448**
			3 120		**354**	**397**
7	Химико-металлургический завод	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»		14 897		
Итого			**275 883**	**82 287**		

Рис. 16. Покупка/продажа в металлургической промышленности

В металлургической промышленности 1 установка не погасила углеродные квоты за 2023 отчетный год **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)** (*Таблица 31*).

Таблица 31. Список установок с непогашенными углеродными квотами в металлургической промышленности

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Не погашенные углеродные квоты	Итого
1	Электросталеплавильный цех	ТОО «Кастинг»	-1 125	**-1 125**

4. Горнодобывающая промышленность

Горнорудный сектор имеет важное значение для экономики Казахстана. Это отрасль, занимающаяся добычей и первичной обработкой полезных ископаемых. В ее состав входят различные направления: добыча топлива, химических веществ, руд, строительных материалов, а также драгоценных металлов и камней.

В горнодобывающей промышленности и разработке карьеров в январе-июле 2023 года индекс промышленного производства (далее - ИПП) составил 103,8%, что обусловлено ростом добычи сырой нефти (105,6%), природного газа (102,5%), руд, кроме железных (102%) и прочих полезных ископаемых (114,2%). Рост производства наблюдается в горнодобывающей промышленности и разработке карьеров на 3,8%, обрабатывающей промышленности – на 3%, снабжении электроэнергией, газом, паром, горячей водой и кондиционированным воздухом - на 6,3%, водоснабжении; сборе, обработке и удалении отходов, деятельности по ликвидации загрязнений – на 6,2%. Среди регионов наибольший рост зафиксирован в Акмолинской, Алматинской, Северо-Казахстанской областях и г. Алматы. [6]

Снижение квот может оказать влияние на работу горнодобывающих компаний, побуждая их к поиску более эффективных и экологически чистых методов. Это также соответствует национальной стратегии по сокращению выбросов парниковых газов и достижению климатических целей, что может положительно сказаться на экологической ситуации в стране. Корректировка квот может способствовать внедрению инновационных технологий и усилению контроля за выбросами, что повысит экологическую устойчивость.

По итогам 2023 года были проведены операции по перераспределению, изъятию, погашению и выделению дополнительных углеродных квот в горнодобывающей промышленности. В 2023 году для горнодобывающей промышленности Казахстана было выделено **7 224 011** квот на **21** установку,

[6] https://stat.gov.kz/ru/industries/business-statistics/stat-industrial-production/publications/

что на 4,93% меньше по сравнению с 2022 годом (7 713 087 квот). Наибольшее количество углеродных квот выделено разрезу «Богатырь» ТОО «Богатырь Комир» — 2 615 053 единицы, в то время как Котельная станция Богатырская того же оператора получила наименьшее количество квот — 22 438 единиц. Среднее количество квот на предприятие составило 344 000 единиц. *(Таблица 32)*

Таблица 32. Перечень установок с распределенными для них объемами углеродных квот для горнодобывающей промышленности на 2023 год

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем углеродной квоты на 2023 год
1	Разрез «Богатырь»	ТОО «Богатырь Комир»	2 615 053
2	Котельная станция Богатырская		22 438
3	Майкубенский угольный разрез	ТОО «Майкубен - Вест»	246 496
4	Коксо-химическое производство	АО «Шубарколь комир»	85 300
5	Разрез «Центральный»		359 665
6	Разрез «Западный»		310 119
7	Шахта «Саранская»	АО «Qarmet» Угольный департамент	165 054
8	Шахта им. Т. Кузембаева		106 823
9	Шахта им. Костенко		121 405
10	Шахта «Казахстанская»		119 274
11	Шахта «Тентекская»		117 447
12	Шахта им. Ленина		137 031
13	Шахта «Абайская»		89 805
14	Центральная обогатительная фабрика «Восточная»		105 931
15	Угольный разрез Каражыра	АО «Каражыра»	458 951
16	Угольный разрез «Молодежный»	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	437 131
17	Фабрика производства окатышей	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	177 843
18	Теплоэлектроцентраль		1 350 310
19	Фабрика рудоподготовки и обогащения (ФРПО)		23 086
20	Качарский теплоцентр	АО «Качары руда»	71 521

21	Газопоршневая станция № 1	ТОО «Актюбинская медная компания»	103 328
Итого			**7 224 011**

Общий объем выбросов CO2 в горнодобывающей промышленности составил **3 051 153 тонны** *(Таблица 33 и Рисунок 17)*. Это на 4,21% меньше по сравнению с 2022 годом, когда объем составлял 3 185 394 тонн. ТЭЦ АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение» выбросила наибольшее количество CO2 — 1 381 582 тонн. В сравнении с 2022 годом, объем выбросов ТЭЦ вырос на 7,46%, увеличившись с 1 285 700 тонн. Минимальные выбросы CO2 зафиксированы в Майкубенском угольном разрезе ТОО «Майкубен-Вест», где объем составил 6 162,958 тонн. В 2022 году разрез выбросил почти в 40 раз больше — 230 363,519 тонн. Разница между фактическими выбросами и углеродными квотами составляет 4 172 858 тонн.

Таблица 33. Перечень установок с распределенными для них объемами углеродных квот для горнодобывающей промышленности, а также их выбросы

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем углеродной квоты на 2023 год	Перенос углеродных квот с 2022 года	Общий объем выбросов CO_2 по установке (к погашению)	Изъятие	Разница
1	Разрез «Богатырь»	ТОО «Богатырь Комир»	2 615 053		468 872	3 828	2 146 181
2	Котельная станция Богатырская		22 438		15 387	5 755	1 296
3	Майкубенский угольный разрез	ТОО «Майкубен - Вест»	246 496		6 163	1 618	238 715
4	Коксо-химическое производство	АО «Шубарколь комир»	85 300	55 451	114 340		26 411
5	Разрез «Центральный»		359 665	182 812	23 344		519 133
6	Разрез «Западный»		310 119	123 431	10 096		423 454
7	Шахта «Саранская»	АО «Qarmet» Угольный департамент	165 054		82 496	6 722	75 836
8	Шахта им. Т. Кузембаева		106 823		55 066		51 757
9	Шахта им. Костенко		121 405		43 878	5 579	71 948
10	Шахта «Казахстанская»		119 274		40 663	12 553	66 058

11	Шахта «Тентекская»		117 447		83 267	5 493	28 687
12	Шахта им. Ленина		137 031		64 061	6 175	66 795
13	Шахта «Абайская»		89 805		31 413	4 322	54 070
14	Центральная обогатительная фабрика «Восточная»		105 931		78 265	12 405	15 261
15	Угольный разрез Каражыра	АО «Каражыра»	458 951		34 697		424 254
16	Угольный разрез «Молодежный»	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	437 131		6 188		430 943
17	Фабрика производства окатышей	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	177 843		321 225	4 151	-147 533
18	Теплоэлектроцентраль		1 350 310	101 024	1 381 582	3 350	66 402
19	Фабрика рудоподготовки и обогащения (ФРПО)		23 086		21 483		1 603
20	Качарский теплоцентр	АО «Качары руда»	71 521		49 839	19 056	21 686
21	Газопоршневая станция № 1	ТОО «Актюбинская медная компания»	103 328		118 828		-15 500
Итого			**7 224 011**	**462 718**	**3 051 153**	**91 007**	**4 544 569**

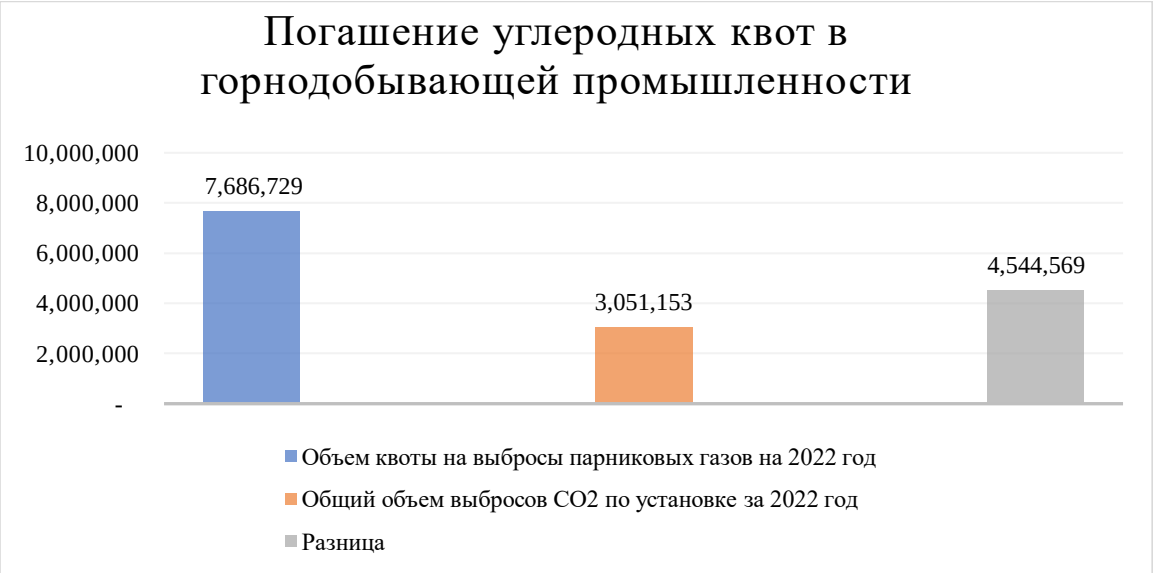

Рис. 17. Погашение в горнодобывающей промышленности

По результатам расчетов на конец 2023 года, в горнодобывающей промышленности подлежат изъятию **91 007 тонн квот**. Это на **70,1%** меньше по сравнению с 2022 годом, когда изъято было **303 765 тонн**. Наименьшее количество квот изъяли у Майкубенского угольного разреза — **1 618 тонн,** в то время как наибольшее количество изъято у установки «Качарский теплоцентр» — **19 056 тонн**. *(Таблица 34 и рисунок 18).*

Таблица 34. Список операторов установок по изъятию

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Изъятие
1	Разрез «Богатырь»	ТОО «Богатырь Комир»	3 828
2	Котельная станция Богатырская		5 755
3	Майкубенский угольный разрез	ТОО «Майкубен - Вест»	1 618
4	Шахта «Саранская»	АО «Qarmet» Угольный департамент	6 722
5	Шахта им. Костенко		5 579
6	Шахта «Казахстанская»		12 553
7	Шахта «Тентекская»		5 493
8	Шахта им. Ленина		6 175
9	Шахта «Абайская»		4 322

10	Центральная обогатительная фабрика «Восточная»		12 405
11	Фабрика производства окатышей	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	4 151
12	Теплоэлектроцентраль		3 350
13	Качарский теплоцентр	АО «Качары руда»	19 056
Итого			**91 007**

Рис. 18. Изъятие в горнодобывающей промышленности

Итоговое число установок с профицитом равняется **4 707 602**, а число установок с дефицитом равняется **-163 033** *(Таблицы 35 и 36)*. Общий баланс с учетом изъятия составляет **4 544 569** - на 18,22 % больше, чем общий баланс 2022 года (**3 845 052**).

Таблица 35. Список операторов установок с профицитом квот CO_2 с учетом изъятия

Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
Разрез «Богатырь»	ТОО «Богатырь Комир»	2 142 353
Котельная станция Богатырская		1 296

Майкубенский угольный разрез	ТОО «Майкубен - Вест»	238 715
Коксо-химическое производство	АО «Шубарколь комир»	26 411
Разрез «Центральный»		519 133
Разрез «Западный»		423 454
Шахта «Саранская»	АО «Qarmet» Угольный департамент	75 836
Шахта им. Т. Кузембаева		51 757
Шахта им. Костенко		71 948
Шахта «Казахстанская»		66 058
Шахта «Тентекская»		28 687
Шахта им. Ленина		66 795
Шахта «Абайская»		54 070
Центральная обогатительная фабрика «Восточная»		15 261
Угольный разрез Каражыра	АО «Каражыра»	424 254
Угольный разрез «Молодежный»	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	430 943
Теплоэлектроцентраль	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	66 402
Фабрика рудоподготовки и обогащения (ФРПО)		1 603
Качарский теплоцентр	АО «Качары руда»	2 626
Итого		**4 707 602**

Таблица 36. Список операторов установок с дефицитом квот CO_2 с учетом изъятия

Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
Фабрика производства окатышей	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	-147 533
Газопоршневая станция № 1	ТОО «Актюбинская медная компания»	-15 500
Итого		**-163 033**

Перераспределение углеродных квот

По состоянию на 11 ноября 2024 года в горнодобывающей промышленности было совершено перераспределение в количестве **66 402** углеродных квот. Перепраспределение осуществлено у АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение». Предприятие перераспределило между своими установками квоты,

переместило с ТЭЦ 66 402 углеродных квот на Фабрику производства окатышей *(Таблица 37 и рисунок 19)*.

Таблица 37. Перераспределение углеродных единиц в горнодобывающей промышленности

ГОРНОДОБЫВАЮЩАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ			
№	**Наименование установки**	**Наименование оператора установки**	**Перераспределение квот**
1	Фабрика производства окатышей	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение»	66 402
	Теплоэлектроцентраль		-66 402
Итого			**66 402**

Рис. 19. Перераспределение углеродных квот в горнодобывающей промышленности

Дополнительные углеродные квоты

По состоянию на 11 ноября 2024 года в горнодобывающей промышленности было выдано **70 483** дополнительной квоты, что значительно меньше по сравнению с **148 650** квотами, выданными в прошлом году. Больше всего дополнительных квот выдали Газопоршневой станции № 1 – 25 472 квот, а меньше всего дополнительных квот получила установка

«Коксо-химическое производство» – 8 117 квот. Также другие установки АО «Шубарколь комир» - Разрез «Центральный» получил 17 387 дополнительных квот, Разрез «Западный» получил 19 507 дополнительных квот. (*Таблица 38 и рисунок 20*).

Таблица 38. Дополнительные квоты в горнодобывающей промышленности

№	Наименования предприятия	Наименование установки	Объем углеродных квот на 2023 год по НПР	Выданный объем дополнительных квот	Категория
1	ТОО «Актюбинская медная компания»	Газопоршневая станция № 1	103 328	25 472	Увеличение мощности
2	Коксо-химическое производство	АО «Шубарколь комир»	85 300	8 117	Увеличение мощности
3	Разрез «Центральный»		359 665	17 387	Увеличение мощности
4	Разрез «Западный»		310 119	19 507	Увеличение мощности
Итого				**70 483**	

Рис. 20. Дополнительные квоты в горнодобывающей промышленности

В **горнодобывающей промышленности** нет непогашенных углеродных квот за 2023 отчетный год.

Покупка/продажа углеродных квот

По состоянию на 11 ноября 2024 года в горнодобывающей промышленности была совершена продажа в количестве **771 292** квоты. В общей сложности АО «Шубарколь комир» осуществило продажу в количестве 229 408 углеродных квот, но больше всего квот продано Угольным разрезом «Молодежный» ТОО «Kazakhmys Coal» - 430 943 квот. Единственное предприятие, которое совершило покупку в размере **229 347** квот – АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное производственное объединение» *(Таблица 39 и рисунок 21)*.

Таблица 39. Покупка/продажа в горнодобывающей промышленности

№	Наименование установки	Наименование предприятия	Продажа	Покупка	Цена без НДС	Цена с НДС
1	Коксо-химическое производство	АО «Шубарколь комир»	1 361		397	445
2	Разрез «Центральный»		65 541		397	445
			77 285		354	397
3	Разрез «Западный»		76 868		397	445
			192		446	500
			3 356		450	504
			4 805		500	560
4	Угольный разрез «Молодежный»	ТОО «Kazakhmys Coal» (Казахмыс Коал)	430 943		446	500
5	Фабрика производства окатышей	АО «Соколовско-Сарбайское горно-обогатительное		229 347	397	445

		производственное объединение»				
6	Угольный разрез Каражыра	АО «Каражыра»	50 941		446	500
Итого			**771 292**	**229 347**		

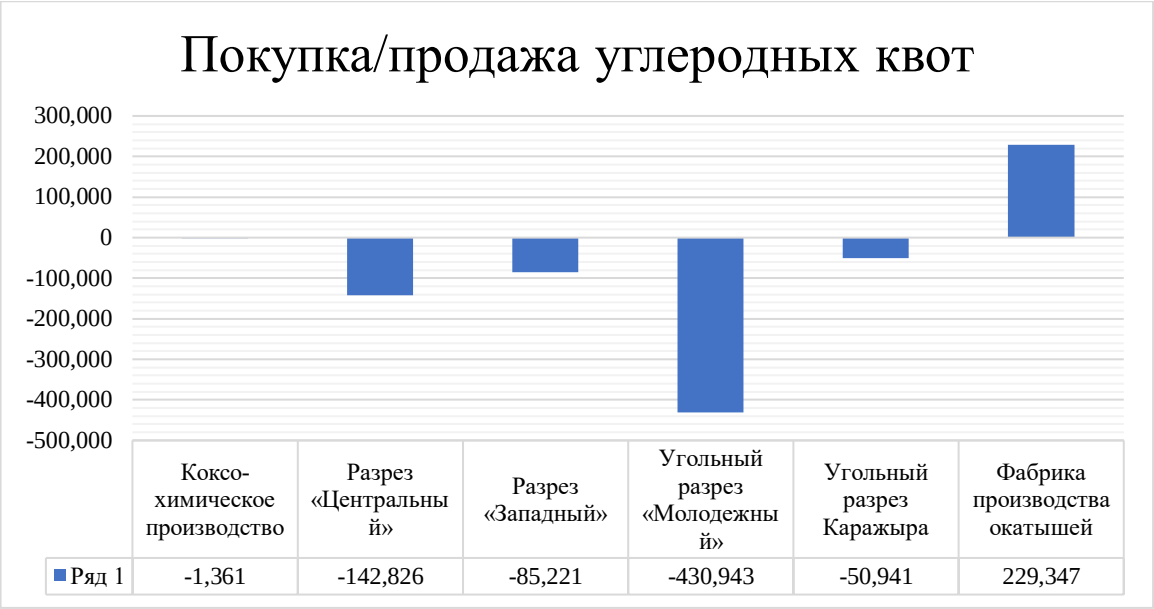

Рис. 21. Покупка/продажа углеродных квот в горнодобывающей промышленности

5. Химическая промышленность

На сегодняшний день химическая промышленность занимает ключевое место в тяжелой индустрии, являясь важной составляющей научно-технического прогресса и поддержания народного хозяйства. Она имеет решающее значение для укрепления обороноспособности страны и удовлетворения потребностей общества.

Казахстан обладает обширной сырьевой базой для химической отрасли, включая фосфориты, серный колчедан, барит, бром, поваренную и калийную соли, сульфат натрия, отходы нефтепереработки и коксохимии, а также сернистые газы от предприятий цветной металлургии.

В стране работают предприятия, производящие пластмассы, химические волокна, шины, карбид кальция и каустическую соду. Казахстан известен своими значительными запасами фосфорсодержащего сырья, особенно в бассейне Каратау. Он входит в пятерку ведущих стран по запасам фосфора, контролируя около 90% мировых резервов. Фосфорная отрасль обеспечивает 34,1% продукции химической промышленности (без учета нефтехимии) и является одной из ключевых для экономики страны.

Основными экспортными товарами химической промышленности Казахстана являются желтый фосфор, хромовые оксиды и хлориды, гербициды, триоксид хрома, нитрат аммония, дихромат натрия и минеральные удобрения. Эффективное развитие химической отрасли также поддерживает сельское хозяйство страны, обеспечивая его минеральными удобрениями и средствами защиты растений.

В стране насчитывается 493 месторождения, где добывается более 1200 видов минерального сырья. В Казахстане горно-химическая промышленность и основная химия, связанная с добычей ископаемого сырья, находятся на высоком уровне.

Современные тенденции и вызовы, такие как устойчивое развитие и внедрение новых технологий, также играют важную роль в развитии химической промышленности Казахстана.

В 2023 году для химической промышленности Казахстана было выделено **1 689 335** квот для 7 квотируемых установок (*Таблица 40).*

Таблица 40. Перечень установок с распределенными для них объемами углеродных квот для химической промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем углеродной квоты на 2023 год
1	Завод по производству минеральных удобрений	АО «КазАзот»	327 451
2	Шагырлы-Шомышты		47 867
3	Газопоршневая электрическая станция		168 700
4	Новоджамбульский фосфорный завод	ТОО «НДФЗ»	760 884
5	Минеральные удобрения	ТОО «Казфосфат»	121 145
6	Завод по производству спирта	ТОО «Кентавр»	23 476
7	Актюбинский завод хромовых соединений	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	239 812
Итого			**1 689 335**

Самое большое количество выделенных углеродных квот наблюдается у Новоджамбульского фосфорного завода ТОО «НДФЗ» (760 884). А на заводе по производству спирта ТОО «Кентавр» наблюдается самое минимальное количество выделенных квот (23 476) *(Рисунок 22).*

Рис. 22. Сравнительный график распределения квот на 2023 год по химической промышленности, тонн CO_2

Ниже в *таблице 41* показаны общий объем углеродной квоты **(1 689 335 тонн)** и фактические выбросы установок химической промышленности (**1 444 152 тонны),** а также разница между ними (**245 183 тонны).**

Таблица 41. Перечень установок с распределенными для них объемами углеродных квот для химической промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем углеродной квоты на 2023 год	Общий объем выбросов CO_2 по установке (к погашению)	Изъятие	Разница
1	Завод по производству минеральных удобрений	АО «КазАзот»	327 451	331 624	35 791	-39 964
2	Шагырлы-Шомышты		47 867	73 773	12 303	-38 209
3	Газопоршневая электрическая станция		168 700	83 614	48 919	36 167

4	Новоджамбульский фосфорный завод	ТОО «НДФЗ»	760 884	573 013	129 074	58 797
5	Минеральные удобрения	ТОО «Казфосфат»	121 145	141 030	10 357	-30 242
6	Завод по производству спирта	ТОО «Кентавр»	23 476	35 170		-11 694
7	Актюбинский завод хромовых соединений	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	239 812	205 927	39 093	- 5 208
Итого			**1 689 335**	**1 444 152**	**275 537**	**-30 354**

Данные за 2023 год, представленные в таблице выше, показывают, что суммарный объем СО2 выбросов химической промышленности ниже выделенных ей углеродных квот *(Рисунок 23*).

Общий объем выбросов СО2 в химической промышленности составляет 1 444 152 тонны. Наибольшее количество СО2 выбросил Новоджамбульский фосфорный завод ТОО «НДФЗ» – 573 013 тонны, в то время как минимальное количество выбросов зарегистрировано на Заводе по производству спирта ТОО «Кентавр» – 35 170 тонн.

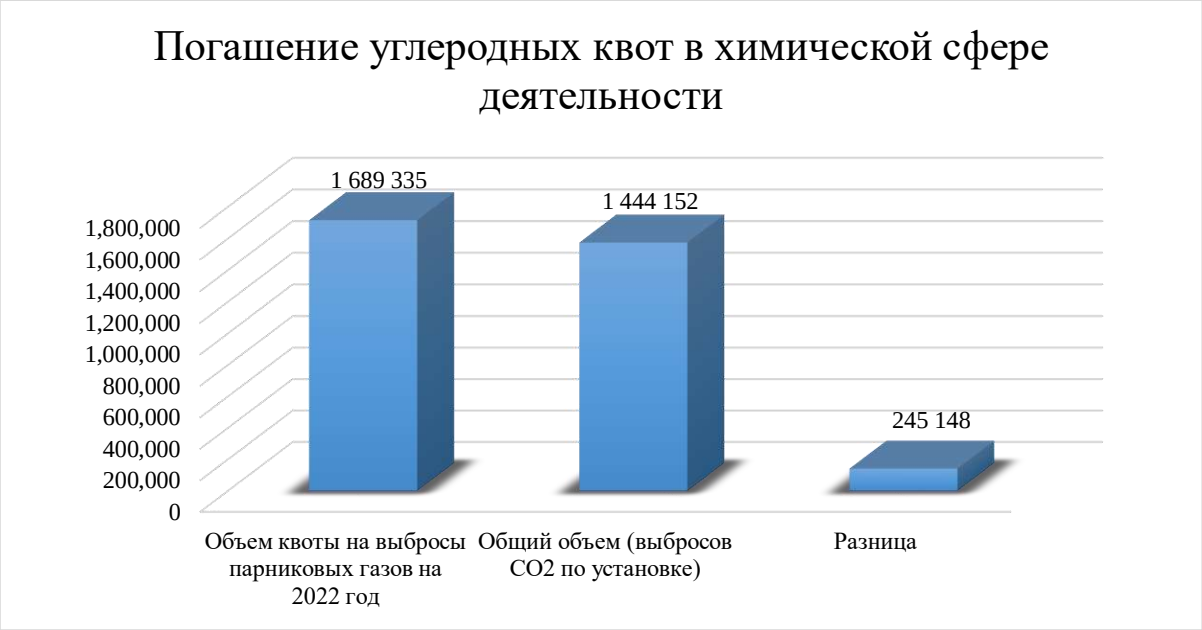

Рис. 23. Погашение углеродных квот в химической промышленности

Перечень операторов установок по изъятию по итогам 2023 года в химической промышленности приведен ниже в *таблице 42*. В данном анализе были представлены 6 установок, которые квотируются в рамках Национального плана углеродных квот. По результатам расчетов установлено, что в химической промышленности **275 537 тонн квот** подлежат изъятию.

Таблица 42. Список операторов установок по изъятию в химической промышленности

№	Наименование оператора установки	Наименование установки	Итого к изъятию, тонн квот
1	АО «КазАзот»	Газопоршневая электрическая станция	48 919
2		Шагырлы-Шомышты	12 303
3		Завод по производству минеральных удобрений	35 791
4	ТОО «НДФЗ»	Новоджамбульский фосфорный завод	129 074
5	ТОО «Казфосфат»	Минеральные удобрения	10 357
6	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	Актюбинский завод хромовых соединений	39 093
Итого			**275 537**

В химической промышленности минимальное изъятие было зафиксировано у установки «Минеральные удобрения» ТОО «Казфосфат» (10 357 тонн), тогда как максимальное количество изъятия осуществлено у Новоджамбульского фосфорного завод оператора ТОО «НДФЗ» (129 074 тонны). *(Рисунок 24)*

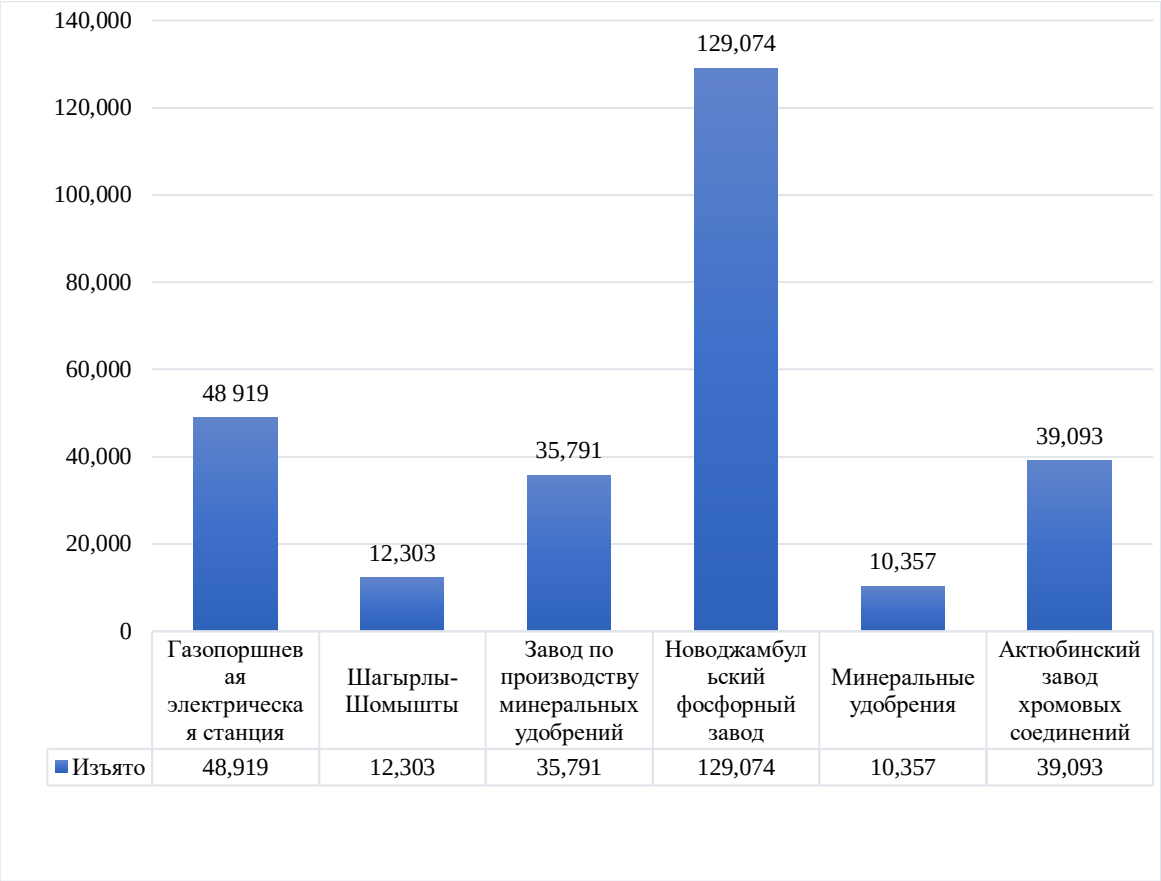

Рис. 24. Сравнительный график по изъятию квот в химической промышленности

Данные дефицита квот CO_2 в химической промышленности с учетом изъятия показаны в *таблице 43*, где общий объем дефицита составляет **125 317 квот.**

Таблица 43. Список операторов установок в химической промышленности с дефицитом квот CO_2 с учетом изъятия

Наименование оператора установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
Шагырлы-Шомышты	АО «КазАзот»	-38 209
Завод по производству минеральных удобрений	АО «КазАзот»	-39 964
Минеральные удобрения	ТОО «Казфосфат»	-30 242
Завод по производству спирта	ТОО «Кентавр»	-11 694
Актюбинский завод хромовых соединений	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	-5 208
Итого		**- 125 317**

По проведенным расчетам по дефициту квот CO_2 по итогам 2023 года в химической промышленности наименьший объем дефицита наблюдается у оператора установки АО «Актюбинский завод хромовых соединений» (5 208), а наибольший дефицит с учетом изъятия – у установки Завод по производству минеральных удобрений АО «КазАзот» (39 964).

В *таблице 44* приведен список операторов установок с профицитом квот CO_2 в химической промышленности с учетом изъятия, который равен **94 964 квоты.**

Таблица 44. Перечень операторов установок в химической промышленности с профицитом квот CO_2

Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
Газопоршневая электрическая станция	АО «КазАзот»	36 167
Новоджамбульский фосфорный завод	ТОО «НДФЗ»	58 797
Итого		**94 964**

По результатам расчетов профицита квот CO_2 на 2023 год, наименьший остаток квот с учетом изъятия зарегистрирован у АО «КазАзот» (36 167 тонн). В то же время наибольший остаток квот с учетом изъятия наблюдается у ТОО «Казфосфат» (58 797 тонн).

Сравнительный график ниже демонстрирует профицит и дефицит квот для химических установок, а также разницу между ними. Этот график позволяет лучше понять распределение квот в рассматриваемом секторе *(Рисунок 25).*

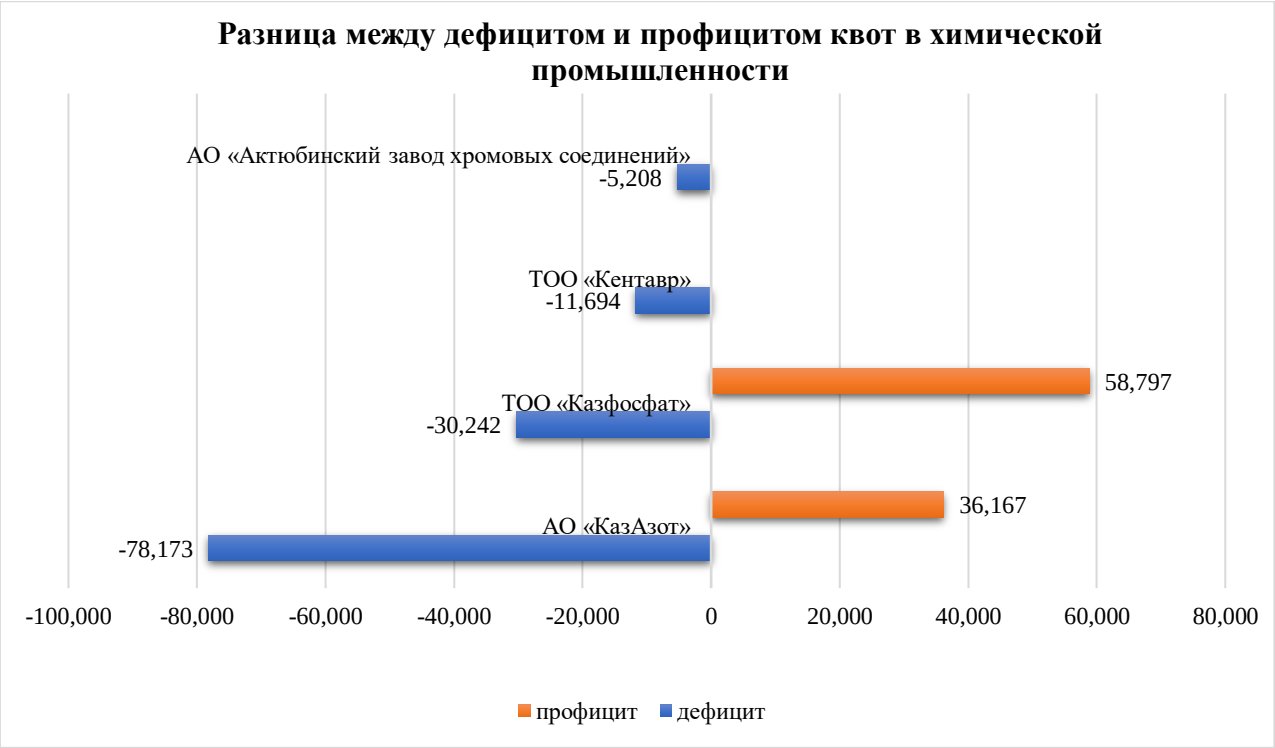

Рис. 25. Сравнительный график по профициту и дефициту

В связи с увеличением мощности в химической промышленности в общей сложности было выдано **20 740** дополнительных углеродных квот *(Таблица 45)*. Дополнительные углеродные квоты были выделены двум предприятиям химической промышленности **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)** (*Таблица 46*).

Таблица 45. Перечень операторов установок с выданным объемом дополнительных квот за 2023 год

№	Наименование предприятия	Наименование установки	Объем углеродных квот на 2023 год по НПР	Выданный объем дополнительных квот	Категория
1.	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	Актюбинский завод хромовых соединений	239 812	9 046	увеличение мощности
2.	ТОО «Кентавр»	Завод по производству спирта	23 476	11 694	увеличение мощности
Итого				**20 740**	

В химической промышленности 1 установка не погасила углеродные квоты за 2023 отчетный год **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)** (*Таблица 46*).

Таблица 46. Список установок с непогашенными квотами в химической промышленности

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Не погашенные квоты	Итого
1	Минеральные удобрения	ТОО «Казфосфат»	30 242	**30 242**

В химической промышленности за отчетный 2023 год **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)** были приобретены углеродные квоты для двух установок предприятия АО «КазАзот». Продажа углеродных квот в данном секторе промышленности не осуществлялась (*Таблица 47*).

Таблица 47. Покупка/продажа в химической промышленности

№	Наименование установки	Наименование предприятия	Продажа	Покупка	Цена без НДС	Цена с НДС
1	Завод по производству минеральных удобрений	АО «КазАзот»		3 797	397	445
2	Шагырлы-Шомышты	АО «КазАзот»		38 209	397	445
Итого				**42 006**		

6. Обрабатывающая (в части производства стройматериалов: цемента, извести, гипса и кирпича) промышленность

В 2022 году в Казахстане доля обрабатывающей промышленности в ВВП практически сравнялась с долей добывающей промышленности: 14,5% против 13,4%, что свидетельствует о постепенном переходе экономики от сырьевой модели к усилению обрабатывающей индустрии.

По официальным данным, до конца текущего года будет введен в эксплуатацию 291 проект в несырьевых секторах на сумму 1,6 трлн тенге, из которых в обрабатывающей промышленности — 170 проектов на сумму более 800 млрд тенге. В следующем году планируется ввести более 400 проектов на сумму 4,6 трлн тенге.[7]

В 2023 году производство стройматериалов в Казахстане достигло 1,25 млрд тенге, что на 10,3 % превышает показатель предыдущего года. Существенный рост отмечен в нескольких ключевых сегментах, включая огнеупорные изделия (+12,6 %), керамический кирпич (+70,9 %), портландцемент (+0,4 %), гипсокартон (+0,6 %) и строительные растворы (+17,5 %).

Общий объем рынка строительных материалов в стране за прошедший год составил $3,4 млн. Кроме того, Казахстан увеличил экспорт стройматериалов на 23,7% по сравнению с 2022 годом.[8]

Обрабатывающей (в части производства стройматериалов: цемента, извести, гипса и кирпича) промышленности на 2023 год в рамках НПР выделено **7 899 302** углеродные квоты для **14 установок** *(Таблица 48)*. Это на 1,5 % меньше, чем выдано в 2022 году (8 019 802). При этом стоит отметить, что с 2022 г. на 2023 г. было перенесено **511 307** тонн CO2 *(Таблица 49)*. Так, общий объем углеродных квот на 2023 год в обрабатывающей промышленности составляет **8 410 609** тонн CO2.

[7] https://kz.kursiv.media/2023-12-25/skvr-vvpkz/
[8] https://vsejk.com/kazakhstan/rost-proizvodstva-stroymaterialov-v-kazahstane-sostavil-10-3-v-2023-godu/

Наибольшие объемы выделенных углеродных квот наблюдаются у двух установок:

1) Стандарт Цемент (ТОО «Стандарт Цемент») — 1 343 189 тонн - это наибольший объем углеродной квоты среди всех установок обрабатывающей промышленности.

2) Технологическая линия по производству клинкера и цемента (ТОО «Жамбылская цементная производственная компания») — 1 011 869 тонн CO2.

Наименьший объем выделенных углеродных квот наблюдается у Предприятия по производству гипсокартонных листов и сухих строительных смесей (ТОО «Кнауф Гипс Капчагай») — 32 046 тонн.

Процентное распределение углеродных квот в обрабатывающей промышленности следующее:

ТОО «Стандарт Цемент»: 17.0% от общего объема квот.

ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»: 12.8% от общего объема квот.

ТОО «Бухтарминская цементная компания»: 11.2% от общего объема квот.

АО «Карцемент» (5 линия и 6 линия): 16.4% от общего объема квот.

Таблица 48. Объем углеродных квот на 2023 год для обрабатывающей промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем углеродной квоты на 2023 год
1	Стандарт Цемент	ТОО «Стандарт Цемент»	1 343 189
2	Цементный завод Семей	ТОО «Производственная компания «Цементный завод Семей»	757 013
3	5 линия	АО «Карцемент»	782 946
4	6 линия	АО «Карцемент»	510 533
5	Компания Гежуба Шиели Цемент	ТОО «Компания Гежуба Шиели Цемент»	406 908

6	Цементный завод Бухтарминской цементной компании	ТОО «Бухтарминская цементная компания»	886 458
7	Шымкентцемент	АО «Шымкентцемент»	740 307
8	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	1 011 869
9	САС-Тобе Технолоджис (SAS-Tobe Technologies)	ТОО «SAS-Tobe Technologies (САС-Тобе Технолоджис)»	264 925
10	Цементный завод «КаспийЦемент»	ТОО «КаспийЦемент»	659 152
11	Предприятие по производству гипсокартонных листов и сухих строительных смесей	ТОО «Кнауф Гипс Капчагай. Предприятие с участием ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгсгезельшафт мбХ»	32 046
12	Цех № 4 (цех керамзитного гравия и извести)	ТОО «Стройдеталь»	51 767
13	Силикат	ТОО «Силикат»	41 043
14	Цементный завод	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	411 146
Итого			**7 899 302**

Таблица 49. Объем перенесенных углеродных квот с 2022 года на 2023 год для обрабатывающей промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем перенесенной углеродной квоты на 2023 год
1	Шымкентцемент	АО «Шымкентцемент»	168 605
2	Компания Гежуба Шиели Цемент	ТОО «Компания Гежуба Шиели Цемент»	135 966
3	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	120 796
4	5 линия	АО «Карцемент»	60 805
5	Цементный завод	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	25 135
Итого			**511 307**

Общий объем выбросов CO_2 по обрабатывающей промышленности за 2023 отчетный год составляет **7 141 135 тонн** *(Таблица 50)*. По сравнению с данными за 2022 год цифра снизилась на 5,31 % (7 542 324 тонн).

Наибольшее увеличение выбросов наблюдается у следующих предприятий:

1. ТОО «Компания Гежуба Шиели Цемент» с 568 262 в 2022 году до 636 163 тонн в 2023 году (+11.9%);
2. ТОО «Силикат»: увеличение выбросов с 70 829 до 78 167 тонн (+10.4%);
3. АО «Карцемент» (5 линия): увеличение выбросов с 701 617 до 766 001 тонн (+9.2%).

Значительное снижение выбросов наблюдается у следующих установок:

1. Цех № 4 (цех керамзитного гравия и извести) (ТОО «Стройдеталь»): снижение выбросов с 46 241 в 2022 году до 27 941 тонн в 2023 году (-39.6%).
2. Цементный завод (ТОО «ПО «Кокше-Цемент»): снижение выбросов с 392 280 до 301 707 тонн (-23.2%).
3. Цементный завод Бухтарминской цементной компании (ТОО «Бухтарминская цементная компания»): снижение выбросов с 879 492 до 680 840 тонн (-22.6%).

Разница объемов выданных углеродных квот и выбросов CO2 составляет 758 168 тонн (*Рисунок 26*). При этом, если брать в учет перенесенные с 2022 года углеродные квоты, то разница составляет 1 208 669 тонн CO2.

Таблица 50. Перечень установок с распределенными для них объемами углеродных квот для обрабатывающей промышленности

№ п/п	Наименование установки	Наименование оператора установки	Объем углеродной квоты на 2023 год	Перенос углеродных квот с 2022 года	Общий объем выбросов CO_2 по установке (к погашению)	Изъятие	Разница
1	Стандарт Цемент	ТОО «Стандарт Цемент»	1 343 189		1 149 464		193 725
2	Цементный завод Семей	ТОО «Производственная компания «Цементный завод Семей»	757 013		722 556		34 457
3	5 линия	АО «Карцемент»	782 946	60 805	766 001	59 555	18 195
4	6 линия	АО «Карцемент»	510 533		508 313		2 220
5	Компания Гежуба Шиели Цемент	ТОО «Компания Гежуба Шиели Цемент»	406 908	135 966	636 163	82 528	- 175 817
6	Цементный завод Бухтарминской цементной компании	ТОО «Бухтарминская цементная компания»	886 458		680 840	251 032	-45 414
7	Шымкентцемент	АО «Шымкентцемент»	740 307	168 605	651 036		257 876
8	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	1 011 869	120 796	842 517	17 479	272 669
9	САС-Тобе Технолоджис (SAS-Tobe Technologies)	ТОО «SAS-Tobe Technologies (САС-Тобе Технолоджис)»	264 925		205 953	93 124	-34 152
10	Цементный завод «КаспийЦемент»	ТОО «КаспийЦемент»	659 152		538 210		120 942

11	Предприятие по производству гипсокартонных листов и сухих строительных смесей	ТОО «Кнауф Гипс Капчагай. Предприятие с участием ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгсгезельшафт мбХ»	32 046		32 266		- 220
12	Цех № 4 (цех керамзитного гравия и извести)	ТОО «Стройдеталь»	51 767		27 941	23 100	726
13	Силикат	ТОО «Силикат»	41 043		78 167		- 37 124
14	Цементный завод	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	411 146	25 135	301 707	67 979	66 595
Итого			**7 899 302**	**511 307**	**7 141 135**	**594 797**	**674 677**

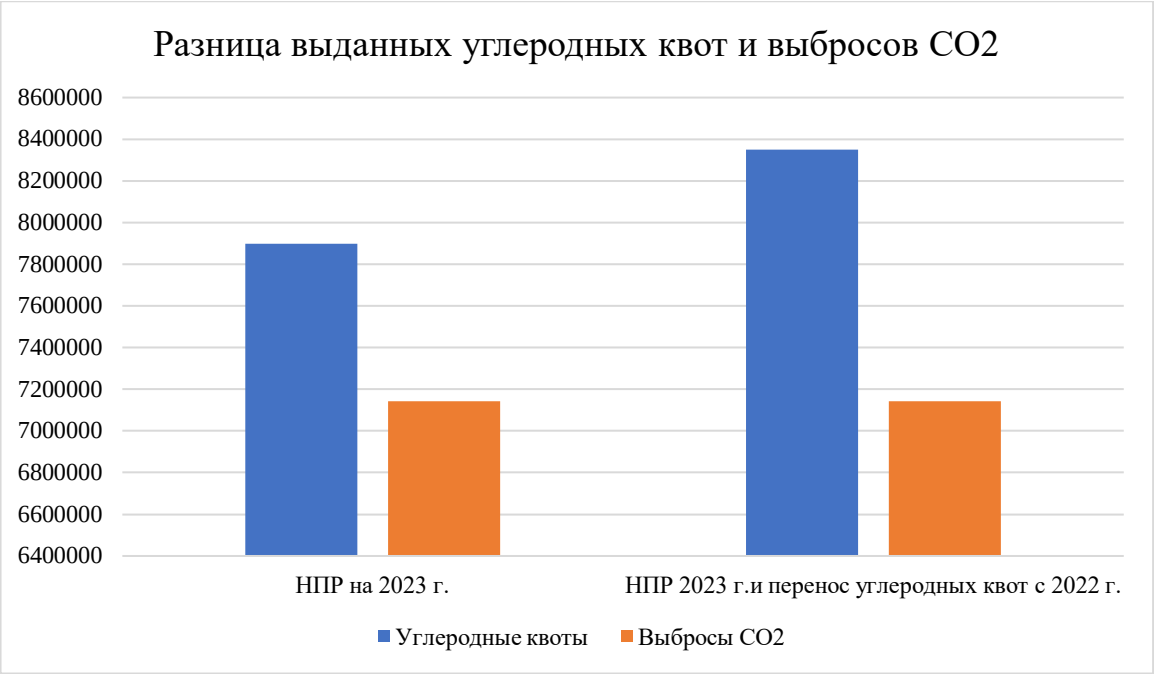

Рис. 26. Погашение в обрабатывающей промышленности

По проведенным расчетам по изъятию углеродных единиц по итогам 2023 года в обрабатывающей промышленности изъятию подлежит **594 797** тонн квот. Это на 152,46 % больше, чем было изъято в 2022 году (**235 598**). Если в 2022 году меньше всего изъяли у Цементного завода ТОО «ПО «Кокше-Цемент» (2), то в 2023 году наименьшее изъятие было у Технологической линии по производству клинкера и цемента ТОО «Жамбылская цементная производственная компания» (17 479). Больше всего в 2022 году было изъято у Компании Гежуба Шиели Цемент (82 528), а в 2023 году - у Цементного завода ТОО «Бухтарминская цементная компания» (251 032) *(Таблица 51 и рисунок 27).*

Таблица 51. Список операторов установок с изъятыми углеродными квотами в обрабатывающей промышленности

№	Наименование оператора установки	Наименование установки	Итого к изъятию, тонн квот
1	5 линия	АО «Карцемент»	59 555
2	Компания Гежуба Шиели Цемент	ТОО «Компания Гежуба Шиели Цемент»	82 528

3	Цементный завод Бухтарминской цементной компании	ТОО «Бухтарминская цементная компания»	251 032
4	Технологическая линия по производству клинкера и цемента	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	17 479
5	САС-Тобе Технолоджис (SAS-Tobe Technologies)	ТОО «SAS-Tobe Technologies (САС-Тобе Технолоджис)»	93 124
6	Цех № 4 (цех керамзитного гравия и извести)	ТОО «Стройдеталь»	23 100
7	Цементный завод	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	67 979
Итого			**594 797**

Рис. 27. Изъятие углеродных квот в обрабатывающей промышленности

С учетом изъятия число установок с профицитом равняется 9, а объем профицита углеродных квот равен **967 404**, а число установок с дефицитом равняется 5, объем дефицита углеродных квот равен **- 292 727** *(Таблицы 52 и 53)*. Общий баланс с учетом изъятия составляет **674 677**, что на 178,9 % больше, чем в 2022 году (**241 881**).

Таблица 52. Список операторов установок с профицитом квот CO_2 с учетом изъятия углеродных квот

Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
Стандарт Цемент	ТОО «Стандарт Цемент»	193 725
Цементный завод Семей	ТОО «Производственная компания «Цементный завод Семей»	34 457
5 линия	АО «Карцемент»	18 195
6 линия		2 220
Шымкентцемент	АО «Шымкентцемент»	257 876
Технологическая линия по производству клинкера и цемента	ТОО «Жамбылская цементная производственная компания»	272 669
Цементный завод «КаспийЦемент»	ТОО «КаспийЦемент»	120 942
Цех № 4 (цех керамзитного гравия и извести)	ТОО «Стройдеталь»	726
Цементный завод	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	66 595
Итого		**967 404**

Таблица 53. Список операторов установок с дефицитом квот CO_2 с учетом изъятия углеродных квот

Наименование установки	Наименование оператора установки	Остаток квот с учетом изъятия
Компания Гежуба Шиели Цемент	ТОО «Компания Гежуба Шиели Цемент»	-175 817
Цементный завод Бухтарминской цементной компании	ТОО «Бухтарминская цементная компания»	-45 414
САС-Тобе Технолоджис (SAS-Tobe Technologies)	ТОО «SAS-Tobe Technologies (САС-Тобе Технолоджис)»	-34 152
Предприятие по производству гипсокартонных листов и сухих строительных смесей	ТОО «Кнауф Гипс Капчагай. Предприятие с участием ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгсгезельшафт мбХ»	-220
Силикат	ТОО «Силикат»	-37 124
Итого		**-292 727**

Дополнительные углеродные квоты

По обрабатывающей промышленности в общей сложности было выдано **541 519** дополнительных квот (*Таблица 54*) **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**. Это на 11,8 % меньше объема выданных дополнительных квот прошлого

года (**614 575** квот). Стоит отметить, что предприятия получившие дополнительные углеродные квоты за 2023 год, не получали их в 2022 году.

Таблица 54. Дополнительные квоты в обрабатывающей промышленности за 2023 отчетный год

№	Наименования предприятия	Наименование установки	Объем углеродных квот на 2023 год по НПР	Выданный объем дополнительных квот	Категория
1	Компания Гежуба Шиели Цемент	ТОО «Компания Гежуба Шиели Цемент»	406 908	489 533	Увеличение мощности
2	Силикат	ТОО «Силикат»	41 043	37 133	Увеличение мощности
3	Цементный завод	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	411 146	14 853	Увеличение мощности
Итого				**541 519**	

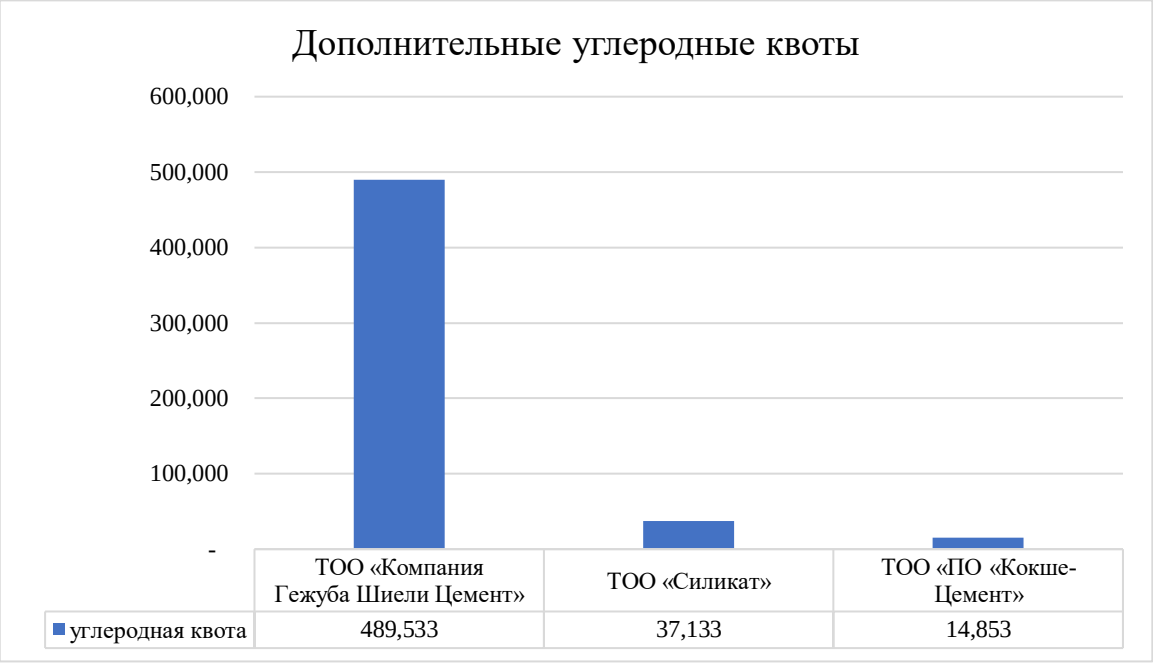

Рис. 28. Дополнительные квоты в обрабатывающей промышленности

Перераспределение углеродных квот

По итогам 2023 отчетного года перераспределение углеродных квот не проводилось **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

Покупка/продажа углеродных квот

В обрабатывающей промышленности два предприятия совершили куплю-продажу в размере **45 414** тонн CO_2. Также ТОО «Кнауф Гипс Капчагай. Предприятие с участием ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгс-гезельшафт мбХ» приобрело 220 тонн CO_2 - офсетных единиц по стоимости 600 тенге за тонну, что является самой высокой ценой в 2024 году. **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

АО «ШЫМКЕНТЦЕМЕНТ» произвело продажу в количестве 45 414 углеродных единиц ТОО «Бухтарминская цементная компания» *(Таблица 55)*.

Таблица 55. Покупка/продажа в обрабатывающей промышленности

№	Наименование предприятия	Наименование установки	Продажа	Покупка	Цена без НДС	Цена с НДС
1	АО «ШЫМКЕНТЦЕМЕНТ»	Шымкентцемент	45 414		402	450
2	ТОО «Бухтарминская цементная компания»	Цементный завод Бухтарминской цементной компании		45 414		
3	ТОО «Кнауф Гипс Капчагай. Предприятие с участием ДЭГ - Дойче Инвестиционс унд Энтвиклунгс-гезельшафт мбХ»	Предприятие по производству гипсокартонных листов и сухих строительных смесей		220	600	672

В обрабатывающей промышленности 1 установка не погасила углеродные квоты за 2023 отчетный год **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)** (*Таблица 56*).

Таблица 56. Список установок с непогашенными углеродными квотами в обрабатывающей промышленности

№	Наименование установки	Наименование оператора установки	Не погашенные квоты	Итого
1	САС-Тобе Технолоджис (SAS-Tobe Technologies)	ТОО «SAS-Tobe Technologies (САС-Тобе Технолоджис)»	- 34 152	**- 34 152**

7. Углеродные квоты, выданные из резерва субъектам администрирования/ранее не учтенным установкам/новым установкам

В период действия Национального плана в категорию квотируемых установок включаются следующие установки:

1) квотируемая установка, выявленная в период действия Национального плана;

2) новая установка, на следующий год от года ее введения в эксплуатацию;

3) установка субъекта администрирования, переходящая в категорию квотирования в период действия Национального плана.

На основании данных Комитета экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов РК (далее - КЭРК МЭПР РК) за 2023 отчетный год за углеродными квотами из резерва по категории ранее не учтенных установок и новых установок не обращались.

На основании пункта 45 Правил, выдача квот для установки субъекта администрирования, переходящей в категорию квотируемых установок (далее – квотируемый субъект администрирования), осуществляется из резерва Национального плана на отчетный год, следующий за годом представления соответствующего верифицированного отчета, подтверждающего, что выбросы установки превышают двадцать тысяч тонн диоксида углерода в год. Со следующего отчетного года данная установка подлежит включению в категорию квотируемых установок.

Выдача квот квотируемому субъекту администрирования осуществляется на основе бенчмарков.

Квотируемый субъект администрирования в валидированном плане мониторинга рассчитывает объем запрашиваемой квоты для отчетного периода, следующего за годом представления верифицированного отчета, подтверждающего превышение двадцати тысяч тонн диоксида углерода, и остальных отчетных периодов действия Национального плана путем

умножения объема планируемого производства продукции в период действия Национального плана на бенчмарк в соответствии с Перечнем бенчмарков в регулируемых секторах экономики, утвержденным приказом и.о. Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 19 июля 2021 года № 260.

При отсутствии бенчмарков в Перечне, квотируемый субъект администрирования рассчитывает объем запрашиваемой квоты путем применения формул, указанных в Методиках по расчету выбросов и поглощения парниковых газов.

Для получения углеродной квоты квотируемый субъект администрирования в течение 3 (трех) месяцев после представления верифицированного отчета, согласно которому выбросы соответствующей установки превышают двадцать тысяч тонн двуокиси углерода в год, подает в уполномоченный орган валидированный план мониторинга, расчеты запрашиваемой квоты на каждый год периода действия Национального плана, Заявление.

В случае принятия положительного решения о выдаче углеродной квоты для квотируемого субъекта администрирования, уполномоченный орган направляет соответствующие уведомления Оператору системы с указанием квотируемого субъекта администрирования, его установки, объема распределенных единиц квот и квотируемому субъекту администрирования о необходимости открытия счета в Реестре.

За 2023 отчетный год были выявлены **22** установки переходящие из субъектов администрирования в субъекты квотирования. Общая сумма их выбросов составляет **3 152 493** тонны CO2 (*Таблица 57*).

Таблица 57. Выбросы квотируемых субъектов администрирования

№ п/п	Наименование оператора установки	Наименование установки	Общий объем (выбросов CO_2 по установке)
1	ГКП на ПХВ «Өзен жылу» акимата г. Жанаозен	Мини ТЭЦ	25 362
2	ТОО «ALACEM» (АЛАЦЕМ)	Цементный завод ТОО «Alacem» (Алацем)	996 552
3	ТОО «МЕРКЕНСКИЙ САХАР»	Тепловая электроцентраль Меркенский сахарный завод	27 549
4	АО «КАЗТРАНСОЙЛ»	Нефтеперекачивающая станция (НПС) «им.Шманова Н.Н.» Атырауского нефтепроводного управления (АНУ)	28 138
5		Нефтеперекачивающая станция (НПС) «Бейнеу» Мангистауского нефтепроводного управления (МНУ)	23 522
6	ГКП «КУАТЖЫЛУОРТАЛЫК-3» УПРАВЛЕНИЯ ЭНЕРГЕТИКИ И РАЗВИТИЯ ИНФРАСТРУКТУРЫ ГОРОДА ШЫМКЕНТ	котельная АДЦ Нурсат	26 366
7	ТОО «АЛМАТЫТЕПЛОКОММУНЭНЕРГО»	Котельная «Аэропорт»	20 528
8	ТОО «GAS PROCESSING COMPANY»	Установка комплексной подготовки газа на месторождении «Кожасай»	35 710
9	АО «ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКАЯ КОРПОРАЦИЯ СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ»	АО «Западно-Казахстанская Корпорация Строительных Материалов»	43 107
10	ТОО «SHARCEM (ШАРЦЕМ) »	Завод по производству портландцемента ТОО «SHARCEM (ШАРЦЕМ)»	458 982
11	ТОО «ГАЗОПРОВОД БЕЙНЕУ-ШЫМКЕНТ»	Компрессорная станция «Арал»	78 961
12		Компрессорная станция «Туркестан» (Шорнак)	85 883
13		Компрессорная станция «Коркыт-Ата» (Аксуат)	80 371
14		Компрессорная станция «Караозек» в Кызылординской области	88 419
15	ТОО «КУЛ-БАС»	месторождение нефти Кул-Бас	36 065

16	ТОО «ТЕПКЕ»	ТОО «Тепке»	62 103
17	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	Промышленная котельная ПК-6	20 525
18	АО «ИНТЕРГАЗ ЦЕНТРАЛЬНАЯ АЗИЯ»	УМГ «Тараз»	61 571
19	КГП на ПХВ «Теплосервис» при акимате Ерейментауского района	котельная № 5	31 078
20	ТОО «ЭР ЛИКИД МУНАЙ ТЕХ ГАЗЫ»	Установка производства водорода г. Атырау	91 810
21	ТОО «KARABATAN UTILITY SOLUTIONS»	Парогазотурбинная электростанция	794 315
22	ТОО «Asia FerroAlloys»	Агломерационная фабрика	35 577
	Итого		**3 152 493**

По данным КЭРК МЭПР РК следующие объемы углеродных квот были выданы **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)** из резерва квотируемым субъектам администрирования (*Таблица 58*).

Таблица 58. Выданные из резерва углеродные квоты квотируемым субъектам администрирования

№ п/п	Наименование оператора установки	Наименование установки	Общий объем (выбросов CO_2 по установке)	Выданная квота
1	АО «КАЗТРАНСОЙЛ»	Нефтеперекачивающая станция (НПС) «им.Шманова Н.Н.» Атырауского нефтепроводного управления (АНУ)	28 138	28 138
2		Нефтеперекачивающая станция (НПС) «Бейнеу» Мангистауского нефтепроводного управления (МНУ)	23 522	23 522
3	ТОО «GAS PROCESSING COMPANY»	Установка комплексной подготовки газа на месторождении «Кожасай»	35 710	35 710
4	ТОО «ГАЗОПРОВОД БЕЙНЕУ-ШЫМКЕНТ»	Компрессорная станция «Арал»	78 961	80 872
5		Компрессорная станция «Туркестан» (Шорнак)	85 883	87 870

6		Компрессорная станция «Коркыт-Ата» (Аксуат)	80 371	82 324
7		Компрессорная станция «Караозек» в Кызылординской области	88 419	93 271
8	ТОО «КУЛ-БАС»	месторождение нефти Кул-Бас	36 065	36 064
9	АО «ИНТЕРГАЗ ЦЕНТРАЛЬНАЯ АЗИЯ»	УМГ «Тараз»	61 571	61 600
10	КГП на ПХВ «Теплосервис» при акимате Ерейментауского района	котельная № 5	31 078	31 078
11	ТОО «ЭР ЛИКИД МУНАЙ ТЕХ ГАЗЫ»	Установка производства водорода г. Атырау	91 810	91 810
12	ТОО «KARABATAN UTILITY SOLUTIONS»	Парогазотурбинная электростанция	794 315	794 315
13	ТОО «ALACEM» (АЛАЦЕМ)	Цементный завод ТОО «Alacem» (Алацем)	996 552	1 017 726,00
14	ГКП «КУАТЖЫЛУОРТАЛЫК-3» УПРАВЛЕНИЯ ЭНЕРГЕТИКИ И РАЗВИТИЯ ИНФРАСТРУКТУРЫ ГОРОДА ШЫМКЕНТ	котельная АДЦ Нурсат	26 366	26 366,00
15	АО «ЗАПАДНО-КАЗАХСТАНСКАЯ КОРПОРАЦИЯ СТРОИТЕЛЬНЫХ МАТЕРИАЛОВ»	АО «Западно-Казахстанская Корпорация Строительных Материалов»	43 107	43 107,00
16	ТОО «ТЕПКЕ»	ТОО «Тепке»	62 103	62 103,00
17	ТОО «ПРОМТЕПЛО»	Промышленная котельная ПК-6	20 525	20 056,00
18	ТОО «Asia FerroAlloys»	Агломерационная фабрика	35 577	35 385,00
19	ТОО "SHARCEM (ШАРЦЕМ)"	Завод по производству портландцемента ТОО "SHARCEM (ШАРЦЕМ)"	458 982	454 248
	Итого		**3 079 055**	**3 105 565**

Установка Тепловая электроцентраль Меркенского сахарного завода получила из резерва углеродные квоты в количестве 47 778 тонн CO2 из категории «увеличение мощности установки».

ГКП на ПХВ «Өзен жылу» акимата г. Жанаозен перераспределило углеродные квоты между своими установками и перенесло на установку «Мини ТЭЦ» 25 362 тонны CO2. Также ТОО «Алматытеплокоммунэнерго» перераспределило на установку котельная «Аэропорт» 20 528 тонн CO2.

Однако, на данный момент **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)** есть установки, которые не погасили свои обязательства, их объем составляет **4 735** тонн CO2 (*Таблица 59*).

Таблица 59. Непогашенные углеродные квоты квотируемых субъектов администрирования

№	Наименование оператора установки	Наименование установки	Общий объем (выбросов CO2 по установке)
1	ТОО «SHARCEM (ШАРЦЕМ)»	Завод по производству портландцемента ТОО «SHARCEM (ШАРЦЕМ)»	4 734
2	ТОО «КУЛ-БАС»	месторождение нефти Кул-Бас	1
Итого			**4 735**

8. Итоговый баланс по всем регулируемым секторам экономики

Количество выделенных углеродных квот на 2023 г., согласно НПР на 2022–2025 гг. составляет 163 663 380 тонн CO_2 **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)** (*Таблица 60*).

Количество фактических выбросов за 2023 г. квотируемых установок, включенных в НПР на 2022–2025 гг. составляет **149 811 544** тонны, что на 2 % меньше, чем фактические выбросы за 2022 г. (152 866 635).

Таблица 60. Итоговый баланс квот по всем регулируемым секторам экономики за 2023 год

Регулируемый сектор экономики	Общая квота с учетом переноса, перераспределения, изъятия, доп. квот, покупки/продажи	Фактические выбросы за 2023 год	Итоговая разница
Электроэнергетическая промышленность	95 697 045	93 312 975	2 384 070
Нефтегазовая промышленность	25 146 724	20 619 287	4 527 437
Горнодобывающая промышленность	7 184 260	3 051 153	4 133 107
Металлургическая промышленность	25 946 488	24 242 843	1 703 645
Химическая промышленность	1 548 878	1 444 152	104 726
Обрабатывающая промышленность	8 357 331	7 141 135	1 216 196
Итого	**163 880 945**	**149 811 544**	**14 069 401**

Итоговое число профицита по всем промышленностям равняется **15 769 531** тонна, а число дефицита равняется **-1 700 130** тонн. Итоговая разница составляет **14 069 401** единиц, что на 30,28 % больше, чем итоговый баланс 2022 г. (10 799 055) Таким образом, итоги 2023 отчетного года показывают рост профицита углеродных квот в регулируемых секторах экономики (*Таблица 61*) **(по состоянию на 11 ноября 2024 г.)**.

Таблица 61. Профицит, дефицит по всем регулируемым секторам экономики за 2023 год

Регулируемый сектор экономики	Профицит	Дефицит	Итоговая разница
Электроэнергетическая промышленность	3 843 511	-1 459 441	2 384 070
Нефтегазовая промышленность	4 702 607	-175 170	4 527 437
Горнодобывающая промышленность	4 133 107	0	4 133 107
Металлургическая промышленность	1 704 770	-1 125	1 703 645
Химическая промышленность	134 968	-30 242	104 726
Обрабатывающая промышленность	1 250 568	-34 152	1 216 196
Итого	**15 769 531**	**-1 700 130**	**14 069 401**

9. Выводы и рекомендации

Остаток резерва единиц углеродной квоты за 2023 год составляет 23 585 788 тонн CO_2. Профицит углеродных квот по итогам 2023 года составляет 14 069 401 тонна CO_2.

Таким образом, вышеуказанные данные показывают профицитный баланс системы (37 655 189 тонны CO_2) *(Таблица 61)*.

Ужесточение Национального плана углеродных квот может помочь сократить/избежать профицитный баланс системы торговли углеродными единицами, стимулировать субъектов квотирования к сокращению выбросов парниковых газов и к переходу к экологически чистым технологиям. Ниже представлены несколько рекомендаций с учетом проведенного анализа квот за 2023 отчетный год:

1. **Снижение лимитов на углеродные квоты**. Установить более строгие годовые лимиты для углеродных квот, что приведет к снижению общего объема углеродного бюджета квотируемого сектора и к стимулированию предприятий внедрять меры по сокращению своих выбросов парниковых газов.

2. **Аукционы квот**. Внедрить механизм, при котором доля углеродных квот будет продаваться на аукционах, что может создать большие экономические стимулы для снижения выбросов парниковых газов.

3. **Мониторинг и контроль**. Усилить мониторинг выбросов и контроль за соблюдением установленных норм, чтобы предотвратить злоупотребления.

Эти меры могут помочь более эффективно управлять углеродными квотами и способствовать достижению климатических целей.

Есепке қосымшалар

Приложения к отчету

Исх. № 28-02-28/869-И от 22.05.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2022 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **Е. Умаров**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
22.05.2024 13:29 ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА

250

Рег.№ 2124 Рег.дата 22.05.2024 Копия электронного документа. Дата: 20.06.2024 11:18. Версия СЭД: Documentolog 7.22.1. Положительный результат проверки ЭЦП

Подпись руководителя
22.05.2024 13:13 УМАРОВ ЕРМЕК

Рег.№ 2124 Рег.дата 22.05.2024 Копия электронного документа. Дата: 20.06.2024 11:18. Версия СЭД: Documentolog 7.22.1. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 2124 от 22.05.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ
	ГЕОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии; геологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: УМАРОВ ЕРМЕК MIIS3wYJ...80CmI60U= Время подписи: 22.05.2024 13:13
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА MIITCAYJ...bx1PAZQ== Время подписи: 22.05.2024 13:29

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 2124 Рег.дата 22.05.2024 Копия электронного документа. Дата: 20.06.2024 11:18. Версия СЭД: Documentolog 7.22.1. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Увеличение мощности установки	Субъекты администрирования
1.	ТОО «Силикат»	Силикат	37 133,019	
2.	Коммунальное государственное предприятие на праве хозяйственного ведения «Теплосервис» при акимате Ерейментауского района	Котельная №5		31 078,182

253

Исх. № 28-02-28/921-И от 29.05.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **Е. Умаров**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
29.05.2024 19:32 ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА

Рег.№ 2255 Рег.дата 29.05.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:30. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

254

Подпись руководителя

29.05.2024 19:27 УМАРОВ ЕРМЕК

Рег.№ 2255 Рег.дата 29.05.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:30. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 2255 от 29.05.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии; геологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: УМАРОВ ЕРМЕК MIIS7wYJ...NqmDpfWfD Тип: НУЦ Время подписи: 29.05.2024 19:27
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА MIITGgYJ...yH5V3Lg== Тип: НУЦ Время подписи: 29.05.2024 19:32

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 2255 Рег.дата 29.05.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:30. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Наименования установок	Увеличение мощности	Субъекты администрирования
1.	ТОО «Gas Processing Company»	Установка комплексной подготовки газа на месторождении «Кожасай»		35 710,079
2.	ТОО «ВостокЭнерго»	Усть-Таловский энергоцех	16 814	
3.	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	Уральская газотурбинная электростанция	61 951,57	
4.	ТОО «Сарышаган Сужылу -2014»	Котельная №1	183,21	
5.	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	132 184	
6.	АО «Интергаз Центральная Азия»	УМГ Тараз		61 599,738
		УМГ Актобе	52 126	

257

Исх. № 28-02-28/995-И от 07.06.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды және 07.06.2024 жылғы №28-02-28/986-И хатын қараусыз қалдыруыңызды сұрайды

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **Е. Умаров**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии

Рег.№ 2429 Рег.дата 07.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:29. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

07.06.2024 17:35 ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА

Подпись руководителя

07.06.2024 17:06 УМАРОВ ЕРМЕК

Рег.№ 2429 Рег.дата 07.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:29. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 2429 от 07.06.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии; геологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: УМАРОВ ЕРМЕК MIIS6QYJ...u7v5RMUov Тип: НУЦ Время подписи: 07.06.2024 17:06
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА MIITFAYJ...TlSQc4w== Тип: НУЦ Время подписи: 07.06.2024 17:35

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 2429 Рег.дата 07.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:29. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Увеличение мощности установки	Субъекты администрирования
1.	ТОО «Экибастузская» ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	3 719 625	
2.	ТОО «Кен-Сары»	Кенсары	14 017	
3.	ТОО «Коммунальное предприятие Теплоэнергия п. Глубокое акимата Глубоковского района на праве хозяйственного ведения»	Котельная	6 161	
4.	АО «КМК Мунай»	Кокжиде,Кумсай,Мортук	202 223	
5.	ТОО «По Кокше-Цемент»	По Кокше-Цемент	14 853	
6.	ТОО «Согринская ТЭЦ»	Согринская теплоэлектроцентраль	95 327	
7.	ТОО «КараКудыкМунай»	КараКудыкМунай	29 391	
8.	ТОО «Газопровод Бейнеу Шымкент»	Бозой	113 980	
	ТОО «Газопровод Бейнеу Шымкент»	Туркестан		87 870
	ТОО «Газопровод Бейнеу Шымкент»	Караозек		93 271
	ТОО «Газопровод Бейнеу Шымкент»	Арал		80 872
	ТОО «Газопровод Бейнеу Шымкент»	Коркыт-Ата		82 324
9	АО «КазтрансОйл»	Кульсаринское нефтепроводное управление	4 907	
10	АО «Конденсат»	Конденсат	147 905	
11	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	Главная распределительная энергостанция Топар	6 310	

12	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продакст»»	ПетроКазахстан Ойл Продакст	403 304,217	

262

Исх. № 28-02-28/1044-И от 17.06.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **Е. Умаров**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
17.06.2024 15:32 ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА

Рег.№ 2535 Рег.дата 17.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:28. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Подпись руководителя
17.06.2024 13:34 УМАРОВ ЕРМЕК

Рег.№ 2535 Рег.дата 17.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:28. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 2535 от 17.06.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии; геологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: УМАРОВ ЕРМЕК MIIS1gYJ...M35HRUDU= Тип: НУЦ Время подписи: 17.06.2024 13:34
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА MIIS/gYJ...FDpyYZb6L Тип: НУЦ Время подписи: 17.06.2024 15:32

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 2535 Рег.дата 17.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:28. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Увеличение мощности установки	Субъекты администрирования
1.	ТОО «Kazakhmys Smelting»	Kazakhmys Smelting	9 106	
2.	АО «Алюминий Казахстана»	Теплоэлектроцентраль	104 167	
3.	АО «Казахстанский электролизный завод»	Цех электролиза	3 058	
4.	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	Актюбинский завод хромовых соединений	9 046	
5.	АО «3-Энергоорталык»	Теплоцентраль-3	248 150	
6.	ТОО «Батыс Пауэр»	ГТЭС-200	17 375	
7.	ТОО «Kazakhmys Distribution»	1) Тепловая станция № 1 2) Тепловая станция № 2	805 12 090	
8.	ТОО «Актюбинская медная компания»	Газопоршневая станция 1	25 472	
9.	ТОО «Эр Ликид Мунай Тех Газы»	Установка производства водорода г. Атырау ТОО «Эр Ликид Мунай Тех Газы»		91 810

266

Исх. № 28-01-04-28/1063-И от 19.06.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **А. Бекмухаметов**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
19.06.2024 13:15 ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА

Рег.№ 2568 Рег дата 19.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:27. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Подпись руководителя

19.06.2024 12:50 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег.№ 2568 Рег.дата 19.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:27. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 2568 от 19.06.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ
	ГЕОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК MIIS1gYJ...s3vVMS/c= Тип: НУЦ Время подписи: 19.06.2024 12:50
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА MIITDQYJ...q0x7oRVmJ Тип: НУЦ Время подписи: 19.06.2024 13:15

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 2568 Рег.дата 19.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:27. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Увеличение мощности установки	Субъекты администрирования
1.	ГКП «Аркалыкская теплоэнергетическая компания»	Аркалыкская теплоэлектроцентраль	1 335	
2.	АО «КазТрансОйл	Бейнеу		23 522
		НПС имени Шманова Н.Н		28 138
3.	ТОО «Kul-Bas»	Kul-Bas добыча сырой нефти и попутного газа		36 064
4.	АО «Атырауская теплоэлектроцентраль»	Атырауская теплоэлектроцентраль	24 383	
5.	АО «Транснациональная компания "Казхром"»	Актюбинский завод ферросплавов	142 320	

ОТ 8 ЗЕО

Исх. № 28-01-04-28/1128-И от 25.06.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **А. Бекмухаметов**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
25.06.2024 16:14 ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА

Рег.№ 2654 Рег.дата 25.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:27. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Подпись руководителя

25.06.2024 16:11 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег.№ 2654 Рег.дата 25.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:27. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 2654 от 25.06.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК MIIS1gYJ...pmwrXRLQ= Тип: НУЦ Время подписи: 25.06.2024 16:11
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ЖАРЛЫГАПОВА АМАНДА MIITDQYJ...A1mTRHbJL Тип: НУЦ Время подписи: 25.06.2024 16:14

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 2654 Рег.дата 25.06.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:27. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Увеличение мощности установки	Субъекты администрирования
1.	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат»	ТЭЦ-1	40 117	
		ТЭЦ-2	157 808	
2.	ТОО «Karabatan Utility Solutions	Парогазотурбинная электростанция		794 315
3.	ТОО «КОМ Мунай»	КОМ Мунай	20 771	
4.	ТОО «Жаикмунай»	Жаикмунай	26 468	
5.	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	152 113	
6.	АО «Станция Эибастузская ГРЭС-2»	Станция Эибастузская ГРЭС-2	366 521	

Исх. № 28-01-04-28/1205-И от 05.07.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **А. Бекмухаметов**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
05.07.2024 17:12 АМАНГЕЛДІ ДАНАРА

Рег.№ 2806 Рег.дата 05.07.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:25. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Подпись руководителя

05.07.2024 13:26 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег.№ 2806 Рег.дата 05.07.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:25. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 2806 от 05.07.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК MIIS1gYJ...163z7Xus= Тип: НУЦ Время подписи: 05.07.2024 13:26
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: АМАНГЕЛДІ ДАНАРА MIIS+wYJ...jcE8t4GMu Тип: НУЦ Время подписи: 05.07.2024 17:12

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 2806 Рег.дата 05.07.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:25. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Увеличение мощности установки
1.	АО «Севказэнерго»	Петропавловская теплоэлектроцентраль	10 758
2.	ТОО «Тенгизшевройл»	Тенгизшевройл	55 249
3.	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	Котельный цех	13 312
4.	АО «Эмбамунайгаз»	Кайнармунайгаз	1 026
5.	ТОО «Саутс – ОЙЛ»	Кенлык	70 853
6.	ГКП на ПХВ «Кокшетау Жылу» при Акимате города Кокшетау	Районная котельная 2	102 246
7.	АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова»	Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова	616 743
8.	ТОО «Тузколь МунайГаз»	Кетеказган	38 234
9.	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	Районная котельная Орбита	68 536
		Котельная Премьера	50 487

Исх. № 28-01-04-28/1375-И от 29.07.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **А. Бекмухаметов**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
29.07.2024 19:00 АМАНГЕЛДІ ДАНАРА

Рег.№ 3224 Рег.дата 29.07.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:24. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Подпись руководителя

29.07.2024 13:20 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег № 3224 Рег дата 29.07.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:24. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 3224 от 29.07.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК MIIS1gYJ...0GMEtKXo= Тип: НУЦ Время подписи: 29.07.2024 13:20
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: АМАНГЕЛДІ ДАНАРА MIIS+wYJ...IiSxWsfJ4 Тип: НУЦ Время подписи: 29.07.2024 19:00

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 3224 Рег.дата 29.07.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:24. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Увеличение мощности установки
1.	ТОО «Компания Гежуба Шиели Цемент»	Гежуба Шиели Цемент	489 533
2.	АО «Транснациональная компания «Казхром»	Актюбинский завод ферросплавов	600
3.	ТОО «Шубарколь комир»	Разрез центральный	17 387
		Разрез Западный	19 507
		Коксо–химическое производство	8 117
4.	ТОО «Каспийский Трубопроводный Консорциум - К»	Каспийский Трубопроводный Консорциум - К	6 328
5.	ТОО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	«Электростанция АО «ЕЭК» и Разрез Восточный добыча угля»	20 640

282

Исх. № 28-01-04-28/1470-И от 08.08.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **А. Бекмухаметов**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
08.08.2024 18:22 ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ

Рег.№ 3431 Рег.дата 08.08.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:23. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Подпись руководителя

08.08.2024 18:21 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег.№ 3431 Рег.дата 08.08.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:23. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 3431 от 08.08.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК MIIS1gYJ...4xuei1UA= Тип: НУЦ Время подписи: 08.08.2024 18:21
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ MIIS5QYJ...7RrvAmGo= Тип: НУЦ Время подписи: 08.08.2024 18:22

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 3431 Рег.дата 08.08.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:23. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Увеличение мощности установки
1.	ТОО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Электростанция АО «ЕЭК»	7 974
		Разрез Восточный	12 666
2.	АО «Усть – Каменогорские тепловые сети»	Котельная №2	53 148
		Котельная№ 3	2 295

286

Исх. № 28-01-02-28/1643-И от 04.09.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **Е. Умаров**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
04.09.2024 10:41 ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ
Подпись руководителя

Рег.№ 3882 Рег.дата 04.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:22. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

03.09.2024 19:43 УМАРОВ ЕРМЕК

Рег.№ 3882 Рег.дата 04.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:22. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 3882 от 04.09.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии; геологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: УМАРОВ ЕРМЕК MIISzgYJ...gCIQ+n+Ho Тип: НУЦ Время подписи: 03.09.2024 19:43
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ MIISzgYJ...R4YpDguEM Тип: НУЦ Время подписи: 04.09.2024 10:41

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 3882 Рег.дата 04.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:22. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Субъекты администрирования	Новая установка	Увеличением мощности установки
1.	ТОО «Alacem»	цементный завод	1 017 726		
2.	АО «Западно – Казахстанская Корпорация Строительных материалов»	Западно – Казахстанская Корпорация Строительных материалов	43 107		
3.	ТОО «ПромТепло»	промышленная котельная ПК-6	20 056		
4.	ТОО «ASIA FERROALLOYS»	агломерационная фабрика		35 385	
5.	ГУ Управление энергетики и развития инфраструктуры города Шымкент «Қуатжылуорталық-3» ГКП	котельная АДЦ Нурсат	26 366		
6.	ТОО «Айтас-энерго»	айтас-энерго			20 755

290

Исх. № 28-01-04-28/1690-И от 09.09.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **А. Бекмухаметов**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
09.09.2024 19:02 ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ
Подпись руководителя

Рег.№ 3994 Рег.дата 10.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 13.09.2024 10:17. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

09.09.2024 18:52 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег.№ 3994 Рег.дата 10.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 13.09.2024 10:17. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 3994 от 10.09.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК MIISzgYJ...W+MnDZz9h Тип: НУЦ Время подписи: 09.09.2024 18:52
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ MIIS3QYJ...8/nppRAB/ Тип: НУЦ Время подписи: 09.09.2024 19:02

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 3994 Рег.дата 10.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 13.09.2024 10:17. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Исх. № 28-01-04-28/1690-И от 09.09.2024

№	Наименование	Название установки	Увеличением мощности установки
1.	ТОО «Кентавр»	Завод по производству спирта	11 694
2.	ТОО «Меркенский сахар»	тепловая электроцентраль	47 778

Подпись канцелярии
09.09.2024 19:02 ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ

Подпись руководителя
09.09.2024 18:52 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег.№ 3994 Рег.дата 10.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 13.09.2024 10:17. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Подписанный ве

Исх. № 28-01-04-28/1735-И от 13.09.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **А. Бекмухаметов**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
13.09.2024 18:26 АМАНГЕЛДІ ДАНАРА
Подпись руководителя

Рег.№ 4128 Рег.дата 13.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:22. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

13.09.2024 18:23 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег.№ 4128 Рег.дата 13.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:22. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 4128 от 13.09.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК MIISzgYJ...S/J9ImtnZ Тип: НУЦ Время подписи: 13.09.2024 18:23
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: АМАНГЕЛДІ ДАНАРА MIIS8wYJ.../6qq/9w== Тип: НУЦ Время подписи: 13.09.2024 18:26

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 4128 Рег.дата 13.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:22. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Увеличением мощности установки
1.	ТОО «КГП Тепловодоцентраль города Серебрянск и поселка Новая Бухтарма акимата района Алтай»	Котельная г. Серебрянск	1 909

Исх. № 28-01-04-28/1809-И от 25.09.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **А. Бекмухаметов**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
25.09.2024 16:25 ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ
Подпись руководителя

Рег.№ 4326 Рег.дата 25.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:21. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

25.09.2024 16:02 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег.№ 4326 Рег.дата 25.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:21. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 4326 от 25.09.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ
	ГЕОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК MIISzgYJ...1UsS5PDig Тип: НУЦ Время подписи: 25.09.2024 16:02
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ MIIS3QYJ...yfsxn7EBA Тип: НУЦ Время подписи: 25.09.2024 16:25

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 4326 Рег.дата 25.09.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:21. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Увеличением мощности установки
1.	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	Химико-металлургический завод АО ТЭК	539

302

Исх. № 28-01-04-28/1924-И от 15.10.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төрага орынбасары **А. Бекмухаметов**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
15.10.2024 14:50 ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ
Подпись руководителя

Рег.№ 4714 Рег.дата 15.10.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:19. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

15.10.2024 12:51 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег.№ 4714 Рег.дата 15.10.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:19. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 4714 от 15.10.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК MIISzgYJ...DNHrneE3x Тип: НУЦ Время подписи: 15.10.2024 12:51
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ MIIS3QYJ...ycQWtXn2J Тип: НУЦ Время подписи: 15.10.2024 14:50

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 4714 Рег.дата 15.10.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:19. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Субъекты администрирования
1.	ТОО «Тепке»	Тепке	62 103

306

Исх. № 28-01-04-28/1997-И от 28.10.2024

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒИ РЕСУРСТАР МИНИСТРЛІГІ

ЭКОЛОГИЯЛЫҚ РЕТТЕУ ЖӘНЕ БАҚЫЛАУ КОМИТЕТІ

010000, Астана қ, Мәңгілік ел даңғ., 8
«Министрліктер үйі», 14 кіреберіс
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172)74-08-55

МИНИСТЕРСТВО ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ

010000, г. Астана, просп. Мангилик ел, 8
«Дом министерств», 14 подъезд
Тел.: 8(7172) 74-01-05, 8(7172) 74-08-55

_____№_____

АҚ «Жасыл Даму»

Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігінің Экологиялық реттеу және бақылау комитеті (бұдан әрі – Комитет), Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің 2022 жылғы 28 наурыздағы № 91 «Парниктік газдар шығарындылары мен сіңірулері саласындағы мемлекеттік реттеу қағидаларын бекіту туралы» бұйрығына сәйкес, 2023 жылға Комитетпен қосымшада көрсетілген квоталанатын қондырғының операторлары үшін, Ұлттық жоспар резервінен квота беруді келіскендігі туралы хабарлайды.

Көміртекті қондырғылар тізіліміне тиісті өзгерістер енгізу үшін жолданады.

Қосымша «1» бетте.

Төраға орынбасары **А. Бекмухаметов**

А. Рашит
74-09-09
a.rashit@ecogeo.gov.kz

Подпись канцелярии
28.10.2024 15:20 ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ
Подпись руководителя

Рег.№ 4924 Рег.дата 28.10.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:17. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

28.10.2024 14:37 БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК

Рег.№ 4924 Рег.дата 28.10.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:17. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

Тип документа	Входящий документ
Номер и дата документа	№ 4924 от 28.10.2024 г.
Организация/ отправитель	АО "ЖАСЫЛ ДАМУ"
Получатель (-и)	КОМИТЕТ ЭКОЛОГИЧЕСКОГО РЕГУЛИРОВАНИЯ И КОНТРОЛЯ МИНИСТЕРСТВА ЭКОЛОГИИ И ПРИРОДНЫХ РЕСУРСОВ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
Электронные цифровые подписи документа	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись руководителя: БЕКМУХАМЕТОВ АЛИБЕК MIISzgYJ...MjevNvwyH Тип: НУЦ Время подписи: 28.10.2024 14:37
	Республиканское государственное учреждение "Комитет экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан" Подпись канцелярии: ОЛЖАБАЕВА АНЕЛЬ MIIS3QYJ...eZ1RatnSE Тип: НУЦ Время подписи: 28.10.2024 15:20

[[QRCODE]]

Данный документ согласно пункту 1 статьи 7 ЗРК от 7 января 2003 года N370-II «Об электронном документе и электронной цифровой подписи», удостоверенный посредством электронной цифровой подписи лица, имеющего полномочия на его подписание, равнозначен подписанному документу на бумажном носителе.

Рег.№ 4924 Рег.дата 28.10.2024 Копия электронного документа. Дата: 14.11.2024 15:17. Версия СЭД: Documentolog 7.23.2. Положительный результат проверки ЭЦП

№	Наименование	Название установки	Субъекты администрирования
1.	ТОО «Sharcem (Шарцем)»»	завод по производству портландцемента	454 248

310

Информация о выданной дополнительной углеродной квоте

Информация об объемах дополнительной углеродной квоты, выданных бесплатно по каждой установке на 2023 отчетный год

В приведенной ниже таблице содержится информация об объемах дополнительной углеродной квоты, выданных бесплатно по каждой установке на 2023 отчетный год

№	Наименование оператора установки	Наименование установки	Выданный объем дополнительных углеродных квот, тонн CO2
1	ТОО «Экибастузская ГРЭС-1 имени Булата Нуржанова»	Экибастузская тепловая электрическая станция имени Булата Нуржанова	3 719 625
2	АО «Жамбылская ГРЭС им. Т.И. Батурова»	Жамбылская государственная районная электростанция имени Т.И. Батурова	616 743
3	ТОО «Компания Гежуба Шиели Цемент»	Компания Гежуба Шиели Цемент	489 533
4	ТОО «ПетроКазахстан Ойл Продактс»	ПетроКазахстан Ойл Продактс	403 304
5	АО «Станция Экибастузская ГРЭС-2»	Станция Экибастузская государственная районная электростанция - 2	366 521
6	АО «3-Энергоорталык»	Теплоэлектроцентраль - 3	248 150
7	АО «КМК Мунай»	Кожиде, Кумсай, Мортук	202 223
8	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	Теплоэлектроцентраль № 2	157 808
9	ТОО «Атырауский нефтеперерабатывающий завод»	Атырауский нефтеперерабатывающий завод	152 113
10	АО «Конденсат»	Конденсат	147 905
11	АО «ТНК «Казхром»	Актюбинский завод ферросплавов	142 920
12	АО «ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз»	ПетроКазахстан Кумколь Ресорсиз	132 184
13	ТОО «Газопровод Бейнеу-Шымкент»	Компрессорная станция № 1 Бозой	113 980
14	АО «Алюминий Казахстана»	Теплоэлектроцентраль	104 167
15	ГКП на ПХВ «Кокшетау Жылу» при акимате г. Кокшетау	Районная котельная № 2	102 246
16	ТОО «Согринская ТЭЦ»	Согринская теплоэлектроцентраль	95 327
17	ТОО «САУТС-ОЙЛ»	Кенлык	70 853
18	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	Районная котельная «Орбита»	68 536

311

Telegram-бот по вопросам утилизационных платежей [redacted] средств

19	ТОО «Уральская газотурбинная электростанция»	Уральская газотурбинная электростанция	61 952
20	ТОО «Тенгизшевройл»	Тенгизшевройл	55 249
21	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	Котельная № 2	53 148
22	АО «Интергаз Центральная Азия»	Управление магистральных газопроводов «Актобе»	52 126
23	ТОО «Алматытеплокоммунэнерго»	Премьера	50 487
24	ТОО «Мангистауский атомный энергетический комбинат-Казатомпром»	Теплоэлектроцентраль № 1	40 117
25	ТОО «Тузколь МунайГаз Оперейтинг»	Западный Тузколь, Кетеказган	38 234
26	ТОО «Силикат»	Силикат	37 133
27	ТОО «Каракудукмунай»	Каракудукмунай	29 391
28	ТОО «Жаикмунай»	Жаикмунай	26 468
29	ТОО «Актюбинская медная компания»	Газопоршневая станция № 1	25 472
30	АО «Атырауская ТЭЦ»	Атырауская теплоэлектроцентраль	24 383
31	ТОО «КОМ-МУНАЙ»	Ком-мунай	20 771
32	ТОО «Айтас-энерго»	Айтас-энерго	20 755
33	АО «Шубарколь комир»	Разрез «Западный»	19 507
34	АО «Шубарколь комир»	Разрез «Центральный»	17 387
35	ТОО «Батыс Пауэр»	ГТЭС-200 УРАЛЬСК. Первый пусковой комплекс	17 375
36	ТОО «Востокэнерго»	Усть-Таловский энергоцех, п. Усть-Таловка	16 814
37	ТОО «ПО «Кокше-Цемент»	Цементный завод	14 853
38	ТОО «Кен-Сары»	Кен-Сары	14 017
39	ТОО «Шахтинсктеплоэнерго»	Котельный цех	13 312
40	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Разрез «Восточный»	12 666
41	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	Тепловая станция № 2	12 090
42	ТОО «Кентавр»	Завод по производству спирта	11 694
43	АО «СЕВКАЗЭНЕРГО»	Петропавловская теплоэлектроцентраль - 2	10 758
44	ТОО «Kazakhmys Smelting (Казахмыс Смэлтинг)»	Жезказганский медеплавильный завод, Жезказганская площадка	9 106
45	АО «Актюбинский завод хромовых соединений»	Актюбинский завод хромовых соединений	9 046
46	АО «Шубарколь комир»	Коксо-химическое производство	8 117
47	АО «Евроазиатская энергетическая корпорация»	Электростанция	7 974
48	АО «Каспийский Трубопроводный Консорциум – К»	Каспийский трубопроводный консорциум - К	6 328
49	ТОО «Главная распределительная энергостанция Топар»	ГРЭС	6 310

312

Telegram-бот по вопросам утилизационн[illegible] плате[illegible] средс[illegible]

50	ГКП на ПХВ «Теплоэнергия» п. Глубокое Акимата Глубоковского района	Котельная п. Глубокое	6 161
51	АО «КазТрансОйл»	Нефтеперекачивающая станция им. А. Култумиева Кульсаринское нефтепроводное управление	4 907
52	АО «Казахстанский электролизный завод»	Цех электролиза	3 058
53	АО «Усть-Каменогорские тепловые сети»	Котельная № 3	2 295
54	КГП «Тепловодоцентраль города Серебрянск и поселка Новая Бухтарма» акимата района Алтай	Котельная г. Серебрянск	1 909
55	ГКП «Аркалыкская теплоэнергетическая компания» Акимата г. Аркалыка Костанайской области	Аркалыкская теплоэнергоцентраль	1 335
56	АО «Эмбамунайгаз»	Нефтегазодобывающее управление «Кайнармунайгаз»	1 026
57	ТОО «Kazakhmys Distribution» (Казахмыс Дистрибьюшн)	Тепловая станция № 1	805
58	АО «Темиртауский электрометаллургический комбинат»	Химико-металлургический завод	539
59	ТОО «САРЫШАГАН СУЖЫЛУ-2014»	Котельная № 1	183
ИТОГО			**8 099 936**

Согласно данным Комитета экологического регулирования и контроля Министерства экологии и природных ресурсов Республики Казахстан, общее количество выданных дополнительных углеродных квот на 2023 отчетный год составляет **8 099 936 тонн двуокиси углерода**.

Справочно:

Согласно Правилам государственного регулирования в сфере выбросов и поглощений парниковых газов, утвержденным приказом Министра экологии, геологии и природных ресурсов Республики Казахстан от 28 марта 2022 года № 91, информация об объемах дополнительной углеродной квоты, выданных бесплатно по каждой установке, публикуется на официальном интернет-ресурсе оператора системы торговли углеродными единицами.

Субъект квотирования обращается в уполномоченный орган в области охраны окружающей среды для получения дополнительной углеродной квоты при отсутствии или недостаточности объема основной углеродной квоты в случае увеличения мощности квотируемой установки в период действия Национального плана углеродных квот.

Под увеличением мощности понимается увеличение годового объема добычи, производства, переработки и (или) транспортировки продукции.

Информация об объемах выданной дополнительной углеродной квоты на 2022 отчетный год

В приведенной ниже таблице содержится информация об объемах дополнительной углеродной квоты, выданных бесплатно по каждой установке, на 2022 отчетный год.

№	Наименование предприятия	Наименование установки	Выданный объем дополнительных углеродных квот, тонн CO2
1	ТОО «Каракудукмунай»	Каракудукмунай	23 608
2	ТОО «Ком-Мунай»	Ком-мунай	22 521

Telegram-бот по вопросам утилизационных платежей [illegible] средств